

LİSANSÜSTÜ ÖĞRETMEN ÇALIŞMALARI KONGRESİ

25-27 MAYIS 2023
Ayvalık Sarımsaklı / BALIKESİR

"Değişimin Anahtarı **Öğretmen**"

ÖZET KİTAP

Lisansüstü Öğretmen Çalışmaları Kongresi
Bildiri Özetleri Kitabı

978-625-99163-0-9

Lisansüstü Öğretmen Çalışmaları Kongresi
www.lock.gen.tr

Editör: Doç. Dr. Adil ÇORUK

Her hakkı saklıdır.
ISBN: 978-625-99163-0-9

DÜZENLEME KURULU

Düzenleme Kurulu Başkanları

Prof. Dr. Salih Zeki GENÇ

Çanakkale Onsekiz Mart Üniversitesi
Eğitim Fakültesi Dekanı

Prof. Dr. Mehmet BAŞTÜRK

Balıkesir Üniversitesi
Eğitim Fakültesi Dekanı

Ali TATLI

Balıkesir İl Milli Eğitim Müdürü

Ferhat YILMAZ

Çanakkale İl Milli Eğitim Müdürü

Doç. Dr. Adil ÇORUK

Çanakkale Onsekiz Mart Üniversitesi

Doç. Dr. Gizem ENGİN

Ege Üniversitesi Öğretim Üyesi

Doç. Dr. Gökhan ILGAZ

Trakya Üniversitesi Öğretim Üyesi

Düzenleme Kurulu Üyeleri

Hüseyin AŞIK

Balıkesir İl Milli Eğitim Müdür Yardımcısı

Engin ŞAHİN

Okul Müdürü - Balıkesir Kepsut / Cumhuriyet İlkokulu

Elif TURHAN

Okul Müdür Yardımcısı Balıkesir Karesi / Ercan Kıvrak İlkokulu

Selçuk ULU

Okul Müdür Yardımcısı Balıkesir Altıeylül / Plevne İlkokulu

Tuba DENİZ BOZDEMİR

Okul Müdür Yardımcısı Balıkesir Altıeylül / Hatice Fahriye Eğinlioğlu İlkokulu

Duygu TAYHANİ

Öğretmen Uzm. Balıkesir Karesi / Sırrı Yırcalı Anadolu Lisesi

Erdem ÇAKI

Öğretmen İstanbul Çekmeköy / Çekmeköy Anadolu İmam Hatip Lisesi

Gökhan GÜNEŞ

Öğretmen Balıkesir Altieylül / 15 Temmuz Şehitler Anadolu Lisesi

Gülşah AKI

Öğretmen Erzurum Köprüköy / Gölçayır Ortaokulu

Leyla AYVERDİ

Dr. Öğr. Üyesi Balıkesir Karesi / Şehit Prof. Dr. İhsan Varank BİLSEM

Merve KORUCU

Öğretmen Balıkesir Altieylül / Mehmet Akif Ersoy İlkokulu

Yunus Emre AVCU

Öğretmen Dr. Balıkesir Karesi / İstanbulluoğlu Sosyal Bilimler Lisesi

Değerli Katılımcılarımız ve Kıymetli LOCKKONGRE ailesi,

Balıkesir Üniversitesi, Çanakkale Onsekiz Mart Üniversitesi, Balıkesir İl Millî Eğitim Müdürlüğü ve Çanakkale İl Millî Eğitim Müdürlüğü işbirliğinde bu yıl ikincisini düzenlediğimiz Lisansüstü Öğretmen Çalışmaları Kongresine hoş geldiniz. Tüm katılımcılara paylaşımın ve etkileşimin bol olduğu bir kongre geçirmelerini diliyorum.

Kongre yüzyüze ve online oturumlardan oluşmaktadır. Kongremizin **temel amacı** öğretmenlerimizin çalışmalarını görünür kılmak ve onları lisansüstü eğitim yapmaları konusunda teşvik etmektir. Ayrıca alandaki akademisyenler ile sahadaki uygulamacıları bir araya getirerek eğitimle ilgili güncel konuları değerlendirmek de kongrenin amaçları arasında yer almaktadır. Kongrenin ana hedef kitlesi lisansüstü eğitim yapan / yapmakta olan veya lisansüstü eğitim niyetinde olan öğretmenler ile öğretmenlik ve eğitimle ilgili alanlarda lisansüstü eğitim yapan / yapmakta olan eğitim fakültesi mezunu öğretmen adayları ve öğretmenlik alanları ile ilgili akademisyenlerdir. Bunun yanısıra farklı disiplinlerde çalışan ancak öğretmenlik ve eğitim süreci ile ilgili çalışmalar gerçekleştiren, ilgi duyan akademisyen ve öğrenciler de kongreye katılım sağlayabileceklerdir.

Bütün toplumlarca önem verilen ve toplumların gelişmesinde en önemli öğelerden birisi olan öğretmenler değişim sürecinin de anahtarı durumundadır. Eğitim-öğretim sürecinde öğretmenin benimsemediği bir değişimi gerçekleştirmek oldukça zordur. 21. yüzyılda hızla değişen, gelişen ve farklılaşan koşullar öğretmenleri ve öğretmenlik sürecini de etkilemektedir. Öğretmenlerin değişen koşullara ayak uydurmaları sürekli gelişim ve yaşam boyu gelişim süreçlerini de beraberinde getirmektedir. Özellikle son dönemlerde başta teknoloji olmak üzere birçok alanda hızlı değişimler yaşanmakta ve bu değişimler de beklentileri farklılaştırmaktadır. Bu noktadan hareketle kongrenin ana teması "Değişimin Anahtarı Öğretmen" olarak belirlenmiştir.

Kongremiz TÜBİTAK tarafından 2223-B Yurt İçi Bilimsel Etkinlik Düzenleme Desteği programı çerçevesinde desteklenmektedir. Kongremize farklı illerden ve farklı eğitim kademelerinden çok sayıda öğretmen ve akademisyen katılmaktadır. Bu doğrultuda geniş bir katılımı gerçekleştiren kongremizin öğretmenlerimiz arasındaki diyalogu ve işbirliklerini geliştireceği, yine öğretmenler ile akademisyenler arasındaki ortak çalışmaları artıracığı ve öğretmenlerin kişisel ve mesleki gelişimleri hususunda katkı sağlayacağı düşünülmektedir.

Bu vesileyle kongreye destek veren Çanakkale Onsekiz Mart Üniversitesi ve Balıkesir Üniversitesi Rektörlükleri ile Eğitim Fakültesi Dekanlıklarına ve Çanakkale İl Millî Eğitim Müdürlüğü ile Balıkesir İl Millî Eğitim Müdürlüğüne desteklerinden dolayı; kongre düzenleme kuruluna da özverili çalışmalarından dolayı teşekkür ederim. Ayrıca bizleri iki senedir misafir eden Vilayetler Evi Hotel'in güleryüzlü yönetici ve çalışanlarına da teşekkür ederim. Yine bildiri sunumları için okullarını bizlere açan Ayvalık İlçe Millî Eğitim Müdürlüğü ile Mecit Ataklı İlkokul ve Ortaokul yöneticilerine; davetimizi kabul edip bizlerle birlikte olan ve paylaşımlarıyla değerli katkılarda bulunan çağrılı konuşmacılarımıza; panelistlerimize, çalıştay liderlerimize, bilim kurulu üyelerine ve kongremiz için gönderilen bildirimlerin hakem olarak değerlendirilmesindeki katkılarından dolayı değerli hakemlerimize ve farklı yerlerden katılarak yüz yüze ya

da çevrimiçi sunumlarını gerçekleştirecek değerli katılımcılarımıza ve dinleyicilerimize en içten teşekkürlerimi sunuyor, kongremizin başarılı ve yararlı olmasını diliyorum. Saygılarımla...

Doç. Dr. Adil ÇORUK
Düzenleme Kurulu Eş Başkanı

Kongre Programı

25 Mayıs 2023 - Perşembe

Açılış Programı

Perşembe, 25 Mayıs 2023 / 09:00 - 10:45 Genel Etkinlik
Etkinlik Yeri: Vilayetler Evi Hotel - Büyük Salon

- Doç. Dr. Adil ÇORUK - Düzenleme Kurulu Eş Başkanı
- Ali TATLI - Balıkesir İl Milli Eğitim Müdürü
- Ferhat YILMAZ - Çanakkale İl Milli Eğitim Müdürü
- Prof. Dr. Mehmet BAŞTÜRK - Balıkesir Üniversitesi - Necatibey Eğitim Fakültesi Dekanı
- Prof. Dr. Salih Zeki GENÇ - Çanakkale Onsekiz Mart Üniversitesi - Eğitim Fakültesi Dekanı
- Prof. Dr. Sedat MURAT - Çanakkale Onsekiz Mart Üniversitesi - Rektör

Ara

Perşembe, 25 Mayıs 2023 / 10:45 - 11:00 Kahve Arası

Panel - Paydaşların Gözünden 100. Yılda Eğitim

Perşembe, 25 Mayıs 2023 / 11:00 - 12:00 Genel Etkinlik
Etkinlik Yeri: Vilayetler Evi Hotel - Büyük Salon Oturum Başkanı: Prof. Dr. R. Cengiz AKÇAY

- Prof. Dr. Mehmet BAŞTÜRK - Balıkesir Üniversitesi - Necatibey Eğitim Fakültesi Dekanı
- Prof. Dr. Salih Zeki GENÇ - Çanakkale Onsekiz Mart Üniversitesi - Eğitim Fakültesi Dekanı
- Ali TATLI - Balıkesir İl Milli Eğitim Müdürü
- Ferhat YILMAZ - Çanakkale İl Milli Eğitim Müdürü

Öğle Yemeği

Perşembe, 25 Mayıs 2023 / 12:15 - 13:30 Genel Etkinlik
Etkinlik Yeri: Vilayetler Evi Hotel - Yemekhane

Davetli Konuşmacı - Dr. Öğr. Üyesi Nihan Feyman GÖK

Perşembe, 25 Mayıs 2023 / 13:30 - 14:15 Davetli Konuşmacı
Etkinlik Yeri: Vilayetler Evi Hotel - Büyük Salon

Okul Öncesi Eğitimde Kaliteyi Anlamak

Ara

Perşembe, 25 Mayıs 2023 / 14:15 - 14:30 Kahve Arası

Çalıştay - Doç. Dr. Muzaffer ÖZDEMİR

Perşembe, 25 Mayıs 2023 / 14:30 - 16:00 Çalıştay
Etkinlik Yeri: Vilayetler Evi Hotel - Salon 1

Artırılmış Gerçeklik Destekli ve Web Tabanlı bir Aktif Öğrenme Sistemi

Çalıştay - Hamle ÖZÇARIKÇI

Perşembe, 25 Mayıs 2023 / 14:30 - 16:00 Çalıştay
Etkinlik Yeri: Vilayetler Evi Hotel - Büyük Salon Ritim ile Matematik

Sözlü Bildiri - 1. Oturum Salon 2

Perşembe, 25 Mayıs 2023 / 14:30 - 16:00 Sözlü Bildiri Oturumu
Etkinlik Yeri: Vilayetler Evi Hotel - Salon 2 Oturum Başkanı: Doç. Dr. Püren AKÇAY

Dürüstlüğün Kurallara İhtiyacı Yoktur(Dürüstlük Dolabı)

Meltem Korkut (TR)

Future Green School Etwinning Project

Demet Deniz Konuksever (TR)

Küçük Çocuklar Büyük Fikirler

Eren Tüm (TR)

Smart Kids

Özlem Şahin (TR)

Haydi Anne Babalar Oyuna

Çiğdem Gedik (TR)

Kapsayıcı Eğitimde Değerlilik Algısını Yükselterek Sosyal Uyum Sağlama

Nurşin Akman (TR), Elif Demirci, Volkan Özel, Salman Erol

Ara

Perşembe, 25 Mayıs 2023 / 16:00 - 16:30 Kahve Arası

Sözlü Bildiri - 2. Oturum Salon 1

Perşembe, 25 Mayıs 2023 / 16:30 - 17:45 Sözlü Bildiri Oturumu
Etkinlik Yeri: Mecit Ataklı İlkokulu Oturum Başkanı: Prof. Dr. Aysun YAVUZ

İlkokul Öğrencilerinin İngilizce Konuşma Becerilerinin Gelişmesinde Web 2.0 Araçlarının Etkisi

Çağla Orkan (TR)

Reflection in Teacher Education: Why should we reflect?

Aysun Yavuz (TR), Nuray Tan Kılıç

English Language Teachers' Preferences on Language Teaching Methods

Fatma Özcan (TR), Gülay Er

In-Service EFL Teachers' Self-Efficacy Perceptions

Necla Karaca Kan (TR)

Evaluation of a Tertiary-Level EAP Reading Skills Course

Nalan Bayraktar Balkır (TR)

Sözlü Bildiri - 2. Oturum Salon 2

Perşembe, 25 Mayıs 2023 / 16:30 - 17:45 Sözlü Bildiri Oturumu

Etkinlik Yeri: Mecit Ataklı İlkokulu Oturum Başkanı: Prof. Dr. Ece ZEHİR TOPKAYA

Lise Hazırlık Sınıfı Öğrencilerinin Dijital Okuma Kültürü Ve Etkileşimli Kademeli İngilizce Okuma Kitaplarını Kullanım Düzeyleri

Güzin Bozkurt (TR)

Dil- Kültür - Miras ve Kültür Mirasları

Ayşe Dağ Pestil (TR)

English For Academic Purposes (Eap) Needs of Çanakkale Science and Art Center Developing Special Talents Program (Dstp) Students for Academic Writing Workshop

Gözde Engin Varol (TR), Ece Zehir Topkaya

Women Position as a Reflection of New British Society: Class and Gender Distinctions in Lucky Jim By Kingsley Amis

Selin Ceylan (TR)

Sözlü Bildiri - 2. Oturum Salon 3

Perşembe, 25 Mayıs 2023 / 16:30 - 17:45 Sözlü Bildiri Oturumu

Etkinlik Yeri: Mecit Ataklı İlkokulu Oturum Başkanı: Prof. Dr. R. Cengiz AKÇAY

Orman Okulları Uygulamasının Okul Öncesi Dönem Çocukları Üzerindeki Çevre ve Doğa Sorunlarına Karşı Farkındalığın Gelişmesine Yönelik Öğretmen Görüşleri

Duygu Tohumcu (TR)

TÜBİTAK 4004 Doğa Eğitimi ve Bilim Okulları Kapsamında Lise Öğrencilerine Yönelik Gerçekleştirilen "Doğayı Keşfet, Fark Et, Koru" Projesinin Değerlendirilmesi

Melek Dinçer, Sinan Onar (TR), Necmiye Onar, Fatih Karaokur, Engin Ceylan, Canan Balbay

Chat Gpt'nin Eğitimde Kullanımı Üzerine Makale Derlemesi

Nilüfer Kesgin (TR), Kadir Kesgin

Güvenli Okul Ortamının Oluşturulmasında Okul İklimi

Canan Balbay (TR)

Disiplinler Arası Eğitim Bağlamında; Fizik ve Sanat

Fatih Cam (TR), Manolya Elif Çalışkan

Sözlü Bildiri - 2. Oturum Salon 4

Perşembe, 25 Mayıs 2023 / 16:30 - 17:45 Sözlü Bildiri Oturumu

Etkinlik Yeri: Mecit Ataklı İlkokulu Oturum Başkanı: Doç. Dr. Mesut TABUK

Eğitim Alanında Yapılmış Çalışmalarda Teknoloji Kavramı

Mesut Tabuk (TR), Tuğçe Yardım

Mathmodell World Projesi ile Günlük Yaşamdan Matematik Yeteneğini Keşfetmede Moe'nin Etkisi

Şeyma Karan (TR), Sevgi Demir

Ortaokul Matematik Öğretmenlerinin Liselere Geçiş Sistemi(LGS) Hakkındaki Görüşlerinin İncelenmesi

Yıldız Yıldız (TR)

Okulöncesi Matematik Eğitiminde Çizgi Filmlerin Kullanılabilirliği

Mesut Tabuk (TR)

Türkiye'de Eğitim ve Öğretim Konusunda Yapılmış Lisansüstü Tezlerdeki Meta-analiz Çalışmaları

Mesut Tabuk (TR)

Sözlü Bildiri - 2. Oturum Salon 5

Perşembe, 25 Mayıs 2023 / 16:30 - 17:45 Sözlü Bildiri Oturumu
Etkinlik Yeri: Mecit Ataklı İlkokulu Oturum Başkanı: Doç. Dr. Muzaffer ÖZDEMİR

Ortaöğretim Düzeyindeki Okullarda Afetlere Karşı Dirençlilik

Zeliha Ertüz (TR)

Mind Games From Hand To Hand From School to Home(Elden Ele Okuldan Eve Oyun)

Gökhan Yavuz (TR), Ayşen Tüfekçi, Makbule Demir, Hülya Yılmaz, Keriman Yanık Sazak, Gökçe Bozkurt, Gülsüm Doğan, Nimet Sevil, Tuğba Durak Demirhan, Dilek Bocut, Seçil Sarıçay Yakut, Aytaç Dinç Yıldırım

Karesi İdâdî ve Sultânîsinden Balıkesir Lisesine Eğitim-Öğretim Süreci

Volkan Ali Bozdemir (TR), Zehra Canan Bozdemir

Öğretmenlerin Derslerde Teknoloji Kullanımının Öğretimin Verimliliği Üzerindeki Etkileri

Erkan Erol (TR)

Eğitsel Online Oyunlar ve Eğitimde Kullanımı

Volkan Ali Bozdemir (TR), Zehra Canan Bozdemir

Sözlü Bildiri - 2. Oturum Salon 6

Perşembe, 25 Mayıs 2023 / 16:30 - 17:45 Sözlü Bildiri Oturumu
Etkinlik Yeri: Mecit Ataklı İlkokulu Oturum Başkanı: Prof. Dr. Mehmet BAŞTÜRK

İngiltere ve Türkiye'nin Din Eğitimleri Üzerine Karşılaştırmalı Bir Analiz

Pamuk Döşlü Ece (TR)

Din Kültürü ve Ahlak Bilgisi Öğretmenlerinin Derslerinde Kullandıkları Yöntemler

Beyza Nur Görmüş (TR)

Çağdaş Tefsirlerde Oku Emri ve İnsanın Yaratılışına Dair Âyetlerin Yorumu

Elif Alkan (TR)

Kalpten Kalbe Bir Yol Vardır Görülmez. " Beni Kalbimden Tut Ailem "

Ilker Çınar (TR)

Başarılı Yaşlanma ve Ölüm Kaygısı Arasındaki İlişkide Maneviyatın Aracı Rolü

Esra Yenidoğdu (TR), Çiğdem Demir Çelebi

Sözlü Bildiri - 2. Oturum Salon 7

Perşembe, 25 Mayıs 2023 / 16:30 - 17:45 Sözlü Bildiri Oturumu
Etkinlik Yeri: Mecit Ataklı İlkokulu Oturum Başkanı: Prof. Dr. Salih Zeki GENÇ

Özel Çocuk Özel Anne

Erhan Bostancı (TR), Hanife Akgül

Ailem, Ben ve Kitaplar

Aysun Temiz (TR)

Dönüşümden Beceriye

Gökhan İbrahim Bayazıt (TR), Elif Turhan

Okul Öncesi Öğretmenlerinin Kaynaştırma Eğitimi Sürecinde Karşılaştığı Sorunlar İle İlgili Çalışmaların İncelenmesi

Başak Aldemir (TR)

Okul Öncesinde Öz düzenlemenin Gelişimi ve Desteklenmesi

Leyla Görgülü (TR)

Sözlü Bildiri - 2. Oturum Salon 8

Perşembe, 25 Mayıs 2023 / 16:30 - 17:45 Sözlü Bildiri Oturumu
Etkinlik Yeri: Mecit Ataklı İlkokulu Oturum Başkanı: Prof. Dr. Nejat İRA

Doğa Eğitimi İle İlgili Yapılan Çalışmaların Analizi

Selçuk Ulu (TR)

“Milli Eğitim Bakanlığına Bağlı Eğitim Kurumlarına Yönetici Seçme ve Görevlendirme Kriterlerine İlişkin Okul Yöneticisi ve Öğretmen Görüşleri”

Hüseyin Aşık (TR)

Okul Yöneticilerinin Etik Dışı Davranışlarının Neler Olduğuna İlişkin Yönetici Görüşleri

Berna Aras (TR), Nejat İra

Eşitlik İlkesi Çerçevesinde Eğitimin Sosyal Temellerinden Hukuk ve Eğitim İlişkisi

Püren Akçay (TR)

Müze Eğitiminin Öğrencilere Etkisi

Sercan Özcan Ünlü (TR)

Online Bildiri - 1. Oturum Salon 1

Perşembe, 25 Mayıs 2023 / 18:00 - 19:30 Online Bildiri Oturumu
Etkinlik Yeri: ZOOM Platformu Oturum Başkanı: Prof. Dr. Kaya YILDIZ

Covid-19 Hastane Öncesi Sağlık Personeli Yaşamındaki Sağlık, Sosyal Ve Ekonomik Etkileri, Çanakkale Örneği

Sibel Kalkan (TR), Serkan Özden

Afetler Konusunda Bilgi-Kavram Yanlılıkları ve Coğrafya Eğitiminin Önemi

Sabri Karadoğan, Ömer Deniz (TR), Mehmet Çetin

İlkokul Öğrencilerinin Deprem Kavramına İlişkin Metaforik Algıları

Esra Altun Efe (TR), Pınar Altun Akkuş, Kaya Yıldız

Müzik Eğitiminin Okul Öncesi Çocukların Bütünsel Gelişimindeki Önemi

Gülce Denizkurdu (TR), Cevat Eker

Müzik Eğitiminin Özel Yetenekli Çocuklar Üzerindeki Etkisinin İncelenmesi

Gülce Denizkurdu (TR), Cevat Eker

Online Bildiri - 1. Oturum Salon 2

Perşembe, 25 Mayıs 2023 / 18:00 - 19:30 Online Bildiri Oturumu
Etkinlik Yeri: ZOOM Platformu Oturum Başkanı: Prof. Dr. Ebru OĞUZ CANOL

Kur'an-ı Kerim Öğretiminde Harf ve Ses Temelli Cümle Yöntemlerine İlişkin Öğretmen Görüşlerinin İncelenmesi

Gülten Balcı (TR)

Ortaöğretim Öğrencilerinin Dini Sosyalleşme Süreçlerine Yönelik Nicel Bir Araştırma: Kayseri-Develi Örneği

İsmet Çiftçi (TR), Celaleddin Çelik

Gençlerin Kötülük Algısı ile Din Anlayışları Arasındaki İlişkiye Sosyolojik Bir Yaklaşım: (İlahiyat Fakültesi Öğrencileri Örneği)

Emine Durak (TR), Celaleddin Çelik

Karakter Eğitimi/ Karakter ve Değer Öğretiminde Öğretim Yöntemleri

Gizem Yol (TR), Ebru Oğuz Canol

Online Bildiri - 1. Oturum Salon 3

Perşembe, 25 Mayıs 2023 / 18:00 - 19:30 Online Bildiri Oturumu
Etkinlik Yeri: ZOOM Platformu Oturum Başkanı: Dr. Burcu BİLİR-KOCA

İlköğretim Matematik Öğretmenlerinin Pandemi Döneminde Yaşadıkları Öğretimsel Sorunlar ve Öğretim Uygulamalarına Yönelik Tercihleri

Irem Gökçe Keser (TR)

Okul Yöneticilerinin Yönetimsel Davranışlarına İlişkin Öğretmen Görüşleri

Sultan Şengören Küçükballı (TR)

Türkiye’de 2013–2023 Yılları Arasında Eğitim Alanında Pozitif Psikolojik Sermaye İle İlgili Yapılan Çalışmaların Analizi

Sinem Neslihan Karaman (TR), Adil Çoruk

Türkiye’de Eğitim Yönetimi Alanının Profili Üzerine Bir Değerlendirme

Burcu Bilir-Koca (TR)

Yükseköğretimde Öğrencilerin Üniversite Deneyimlerine Yönelik Özelliklerinin İncelenmesi

Burcu Bilir-Koca (TR), Engin Karadağ

Online Bildiri - 1. Oturum Salon 4

Perşembe, 25 Mayıs 2023 / 18:00 - 19:30 Online Bildiri Oturumu
Etkinlik Yeri: ZOOM Platformu Oturum Başkanı: Doç. Dr. Alptürk AKÇÖLTEKİN

Ortaokul Öğrencilerinin Fen Öğrenmeye Yönelik Motivasyonlarının Demografik Değişkenler Açısından İncelenmesi

Selin Tatlı (TR), Alptürk Akçöltekin

Kuvvetin Ölçülmesi ve Sürtünme Ünitesine Yönelik Akademik Başarı Testi Geliştirme Çalışması

Meryem Hatun Elbahan (TR), Mustafa Zafer Balbağ

Ortaokul Öğrencilerine Yönelik " Hayat Boyu Fen Ölçeği " Geçerlik ve Güvenirlik Çalışması

Arzu Kızılıcak (TR), Kaan Tokcan, Alptürk Akçöltekin

Sanal Gerçeklik Gözlüklerinin İlkokul 4. Sınıf Öğrencilerinin Fen Bilgisi Dersindeki Akademik Başarıları Üzerine Etkisi

Dileknur Kocaçavuş (TR), Yusuf Cerit

Etkili Matematik Öğretimi Üzerine Sistematik Bir İnceleme

Sultan Eldekci (TR)

Online Bildiri - 1. Oturum Salon 5

Perşembe, 25 Mayıs 2023 / 18:00 - 19:30 Online Bildiri Oturumu
Etkinlik Yeri: ZOOM Platformu Oturum Başkanı: Doç. Dr. Kürşat CESUR

Learning How to Speak English

Dilek Şahin (TR)

A Review of Theses Published in Türkiye on Language Assessment Literacy in English Language Teaching

Beyza Nur Kavlak (TR)

An Investigation of Multicultural Education Principles in 9th Grade English Language Syllabus and Textbook

Hatice İğsen (TR)

Yabancı Dil Eğitiminde ChatGPT Kullanımı

Mehmet Ali Yavuz (TR)

Sosyal Etkinlik - Gezi (Küçükköy)

Perşembe, 25 Mayıs 2023 / 18:00 - 20:00 Genel Etkinlik
Etkinlik Yeri: Ayvalık

Akşam Yemeği

Perşembe, 25 Mayıs 2023 / 20:00 - 21:00 Genel Etkinlik
Etkinlik Yeri: Vilayetler Evi Hotel - Yemekhane

Sosyal Etkinlik - Müzik

Perşembe, 25 Mayıs 2023 / 21:00 - 22:30 Genel Etkinlik
Etkinlik Yeri: Vilayetler Evi Hotel

26 Mayıs 2023 - Cuma

Sözlü Bildiri - 3. Oturum Büyük Salon

Cuma, 26 Mayıs 2023 / 09:00 - 10:15 Sözlü Bildiri Oturumu

Etkinlik Yeri: Vilayetler Evi Hotel - Büyük Salon Oturum Başkanı: Prof. Dr. R. Cengiz AKÇAY

37-71 Ay Dönem Çocukların Okula Uyum Süreçlerine Yönelik Annelerin Görüşleri

Serpil Acar (TR), Süleyman Davut Göker

Türkiye’de Etkileşimci Liderlik Üzerine Yapılan Tezlerin İncelenmesi

Fatih Özcan (TR)

Okul Bahçelerinin Sürdürülebilirlik Amacıyla Kullanılması

Sıdıka Tulgan (TR)

Eğitimde Uluslararasılaşma

Aylin Ay Sarı (TR), Recep Cengiz Akçay

Öğretmenlerin Örgütsel Adalet Algıları ile Öznel İyi Oluşları Arasındaki İlişki

Bariş Yaman (TR), Recep Cengiz Akçay

Sözlü Bildiri - 3. Oturum Salon 1

Cuma, 26 Mayıs 2023 / 09:00 - 10:15 Sözlü Bildiri Oturumu

Etkinlik Yeri: Vilayetler Evi Hotel - Salon 1 Oturum Başkanı: Doç. Dr. Püren AKÇAY

My Teacher: Nature Okul Eğitimi Ortaklıkları Erasmus Ka 229 Projesi

Fatmanur İkiz (TR)

Touch Math Project (Matematiğe Dokun Projesi)

Tülay Çetin (TR)

Türkiye’de İlk Okuma Yazma Öğretimi ile İlgili Geliştirilen Lisansüstü Tezlerin Değerlendirilmesi (2006-2022)

Berfu Kızılaslan Tunçer (TR), Tuğçe Yardım

İlkokulda İngilizce Dersine Giren Sınıf Öğretmenlerinin İngilizce Öğretimine Yönelik Görüşlerinin Belirlenmesi

Ayten Çokçalışkan (TR), Halil Çokçalışkan

6 Şubat 2023 Depremini Yaşayan Öğretmenlerin Gözünden Depremin Eğitim Sürecine Yansımaları

Tuğçe Yardım (TR), Salih Zeki Genç

Yabancı Dil Olarak İngilizce Öğretiminde Kültürlerarası İletişim Yeterliliği İle İlgili Yapılan Çalışmaların Sistematik Olarak İncelenmesi

Ayten Çokçalışkan (TR), Sabriye Şener

Sözlü Bildiri - 3. Oturum Salon 2

Cuma, 26 Mayıs 2023 / 09:00 - 10:15 Sözlü Bildiri Oturumu
Etkinlik Yeri: Vilayetler Evi Hotel - Salon 2 Oturum Başkanı: Doç. Dr. Muzaffer ÖZDEMİR

Türk Diline Gönül Veren Bir Türkçü: Ömer Seyfettin

Emine İpek (TR)

Oynuyorum, Eğleniyorum Balıkesir Şehrini Öğreniyorum

Ebru Özden (TR)

Masal Anlatıcılığı ve Drama Tekniklerinin İngilizce Konuşma, Anlama Becerileri ve Kelime Bilgisinin Geliştirilmesinde Etkin Kullanımı

Kâmuran Kılıçaslan Sungur (TR)

El Emeğim Geçmişten Geleceğim

Selay Bekki (TR)

Çocuk Konseriyle Montessori Sınıfına Bir Adım Daha: Eğitimde İyi Örnekler

Tuğba Oral (TR), Şeyma Kıvılcım

Ara

Cuma, 26 Mayıs 2023 / 10:15 - 10:30 Kahve Arası
Etkinlik Yeri: Vilayetler Evi Hotel

Davetli Konuşmacı - Prof. Dr. R. Cengiz AKÇAY

Cuma, 26 Mayıs 2023 / 10:30 - 11:15 Davetli Konuşmacı
Etkinlik Yeri: Vilayetler Evi Hotel - Büyük Salon

Eğitimde Yeşil Dönüşüm

Ara

Cuma, 26 Mayıs 2023 / 11:15 - 11:30 Kahve Arası
Etkinlik Yeri: Vilayetler Evi Hotel

Davetli Konuşmacı - Canten KAYA

Cuma, 26 Mayıs 2023 / 11:30 - 12:15 Davetli Konuşmacı
Etkinlik Yeri: Vilayetler Evi Hotel - Büyük Salon

Hayalimdeki Öğretmen (Çağımız Nasıl Bir Öğretmen İstiyor?)

Öğle Yemeği

Cuma, 26 Mayıs 2023 / 12:30 - 14:00 Genel Etkinlik
Etkinlik Yeri: Yemekhane

Panel - Küresel Öğretmenler ile Eğitimde Değişim

Cuma, 26 Mayıs 2023 / 14:00 - 15:00 Genel Etkinlik
Etkinlik Yeri: Vilayetler Evi Hotel - Büyük Salon Oturum Başkanı: Öğr. Gör. İffet AKSOY

Ara

Cuma, 26 Mayıs 2023 / 15:00 - 15:15 Kahve Arası
Etkinlik Yeri: Vilayetler Evi Hotel

Çalıştay - Caner SARIOĞLU

Cuma, 26 Mayıs 2023 / 15:00 - 16:30 Çalıştay
Etkinlik Yeri: Vilayetler Evi Hotel - Salon 2

Eğitimde Oyun ve Yaratıcılık

Çalıştay - Dr. Öğr. Üyesi Güliz Şahin

Cuma, 26 Mayıs 2023 / 15:15 - 16:15 Çalıştay
Etkinlik Yeri: Vilayetler Evi Hotel - Salon 1

Çocuklar İçin Felsefe

Sözlü Bildiri - 4. Oturum Büyük Salon

Cuma, 26 Mayıs 2023 / 15:15 - 16:15 Sözlü Bildiri Oturumu
Etkinlik Yeri: Vilayetler Evi Hotel -Büyük Salon Oturum Başkanı: Prof. Dr. Ercan KİRAZ

Eğitim Programları ve Öğretim Yüksek Lisans Program Tasarım Modeli Önerisi: "Eğitim Programı Lideri"

Gülşah Yavuz (TR), Ercan Kiraz

Öğretmen Yetiştirme ve İstihdamı Konusunda Eşgüdümlü Tasarım Modeli Önerisi: "Milli Eğitim Üniversitesi" ve "Pedagojik Yükseköğretim Akademisi"

Reyhan Özdemir (TR), Gülşah Yavuz, Ercan Kiraz

21. Yüzyılda Yeni Bir Öğretmen Yetiştirme Program Tasarı Önerisi

Meşude Subaşı (TR), Ercan Kiraz

Üniversitenin Kalbi: Kütüphaneyi Yeniden Tasarlamak

Didem Sevgi Avcı (TR), Ercan Kiraz

Ara

Cuma, 26 Mayıs 2023 / 16:15 - 16:30 Kahve Arası
Etkinlik Yeri: Vilayetler Evi Hotel

Sözlü Bildiri - 5. Oturum Büyük Salon

Cuma, 26 Mayıs 2023 / 16:30 - 17:30 Sözlü Bildiri Oturumu

Etkinlik Yeri: Vilayetler Evi Hotel -Büyük Salon Oturum Başkanı: Dr. Öğr. Üyesi Mustafa Aydın BAŞAR

Tasarı Aşamasındaki Milli Pedagoji Üniversitesinin Sertifika Programlarına Dair Bir Çalışma
Aysu Karademir (TR), Ercan Kiraz

4. Sınıf Öğrencilerinin Okul Derslerine Olan Tutumlarının Belirlenmesi
Ergün Kaya (TR), Mustafa Aydın Başar

Mesleki Doyumu ve Çağın Gereksinimlerini Önceleyen Öğretmen Yetiştirme Modeli Tasarımı
Imran Koç (TR), Ercan Kiraz

Spor Yapan ve Yapmayan Lise Öğrencilerinin Akademik Başarıları İle Çoklu Zekâ Düzeyleri Arasındaki İlişkinin İncelenmesi
Ali Osman Ferik (TR), Ahmet Haktan Sivrikaya

Sözlü Bildiri - 5. Oturum Salon 1

Cuma, 26 Mayıs 2023 / 16:30 - 17:30 Sözlü Bildiri Oturumu

Etkinlik Yeri: Vilayetler Evi Hotel -Salon 1 Oturum Başkanı: Doç. Dr. Tugay TUTKUN

Uygulama Okullu Eğitim Fakültesi Tasarısı Önerisi
Gülsüm Akbaş (TR), Ercan Kiraz

Farklılaştırılmış Öğretim Uygulamaları
Büşra Selçuk (TR), Derya Girgin

Yenilikçi Eğitim Fakültesi Yapılandırması
Büşra Selçuk (TR), Ercan Kiraz

Eğitim Ortamlarında Kültürel Mirasın Aktarılması: Europeana Platformunun Öğrenme Senaryolarında Kullanım Örneği
Gülşah Yavuz (TR), Tugay Tutkun

Matematik Dersini Grafik Tablet İle Deneyimlemiş Lise Grubu Öğrenci Görüşleri
Gülsüm Akbaş (TR), Tugay Tutkun

Sözlü Bildiri - 5. Oturum Salon 2

Cuma, 26 Mayıs 2023 / 16:30 - 17:30 Sözlü Bildiri Oturumu

Etkinlik Yeri: Vilayetler Evi Hotel -Salon 2 Oturum Başkanı: Prof. Dr. Süleyman Davut GOKER

Fen Lisesi Öğrencilerinin Duygu Yönetimi Beceri Düzeyleri
Sevcan Demir (TR), Mustafa Aydın Başar

Tüm Derslerde Zihin Haritaları
Tuğba Bilir (TR)

Kapsayıcı Eğitim İle İlgili Tamamlanmış Lisansüstü Tezlerin İncelenmesi
Tuğçe Yardım (TR), Salih Zeki Genç

Öğretmen Denetiminde Yansıtıcı Denetim ve Koçluk Uygulamaları
Süleyman Davut Goker (TR)

Sosyal Medya ve Eğitim Üzerine Öğretmen Görüşleri
Gamze Coşkun (TR)

Sosyal Etkinlik – Gezi (Cunda)

Cuma, 26 Mayıs 2023 / 17:45 - 19:45 Genel Etkinlik
Etkinlik Yeri: Ayvalık

Online Bildiri - 2. Oturum Salon 1

Cuma, 26 Mayıs 2023 / 18:00 - 19:30 Online Bildiri Oturumu
Etkinlik Yeri: ZOOM Platformu Oturum Başkanı: Dr. Burcu BİLİR-KOCA

Pandemi Sonrası Ortaokul Öğrencilerinin Okula Uyum Süreçleri İle İlgili Öğretmen Görüşleri
Sevcan Sogutlu Aktas (TR)

Türkiye’de Okul Binaları ve Mekânsal Kalitelerine İlişkin Yapılan Çalışmaların İncelenmesi
Belis Feyza Güllü (TR), Adil Çoruk

Metaverse Korku Ölçeği: Rasch Modeli ile Geçerlik ve Güvenilirlik Çalışması
Ece Avinç (TR), Fatih Doğan

Dijital Okuryazarlık Ölçeği: Rasch Modeli ile Geçerlik ve Güvenilirlik Çalışması
Ece Avinç (TR), Fatih Doğan

Yetişkinlerde Erteleme ve Mükemmeliyetçilik Durumları: Alanyazın Çalışması
Gamze Eryıldırım (TR), Seçil Eda Özkayran

Online Bildiri - 2. Oturum Salon 2

Cuma, 26 Mayıs 2023 / 18:00 - 19:30 Online Bildiri Oturumu
Etkinlik Yeri: ZOOM Platformu Oturum Başkanı: Doç. Dr. Seda ÇAVUŞ GÜNGÖREN

Scamper Tekniği ile Yaratıcılık ve Beyin Fırtınası
Nilgün Karadağ (TR)

Türkiye ve Avustralya Fen Eğitimi Programları: Su Okuryazarlığı Eğitimi
Buse Ilgün (TR), Seda Çavuş Güngören

Ortaokul Matematik Öğretmenlerinin Matematik Öğretim ve Öğrenim Sürecinde Matematik Tarihinin Kullanımına İlişkin Bakış Açıları
Muhammed Yavaş (TR), Murat Genç

Ortaokul Öğrencilerinin Satranç Oyununa Ait Algılarının Belirlenmesi ve Satranç İle Matematikle İlişkinin Tesbiti: Bir Metafor Analiz Çalışması
Ahu Köksal Ölmez (TR)

İlkokul Dördüncü Sınıf Öğrencilerinin Okuduğunu Anlama İle Matematik Dersi Akademik Başarısının İncelenmesi
Abdullah Kaplan (TR), Salih Zeki Genç

"Kısmi Diferansiyel Denklemlerin Çözümleri :Homotopi Pertürbasyon Sumudu Dönüşüm Metodu"
Semih Küçük (TR)

Online Bildiri - 2. Oturum Salon 3

Cuma, 26 Mayıs 2023 / 18:00 - 19:30 Online Bildiri Oturumu
Etkinlik Yeri: ZOOM Platformu Oturum Başkanı: Doç. Dr. Gürkan ERGEN

Leonardo.AI ve Midjourney ile Teknoloji ve Tasarım Dersinde 'Taslak Tasarım' Oluşturma
Mahmut İnaç (TR), Nilüfer Kesgin

Derslerde Web 2.0 Araçlarının Kullanımına Yönelik Özel Okullarda Görev Yapan Lise Öğretmenlerinin Görüşlerinin İncelenmesi
Nevra Çelikçakır (TR)

Okul Öncesi Eğitimde İşbirlikli Öğrenme (Cooperative Learning) Sürecinde Web 2.0 Araçlarının Kullanımının Öğrencilerin Sosyal Becerilerine Etkisi
Seda Ersoy (TR)

Birlikte İngilizce Projesi Kapsamında Eğitim Yürütücülerinin ve Katılımcı Öğretmenlerin Farklılaştırılmış Öğretim Yaklaşımı Hakkındaki Görüş ve Önerileri
Şükrü Onur Çınar (TR)

Okullarda Orman Projesine Yönelik Öğretmen Görüşleri
Zehar Dilek Öztürk (TR), Nazmi Durkan

Okul Öncesi Eğitimde Matematik Çalışmalarında Farklılaştırılmış Öğretim Yöntemlerinin Öğrencilerin Öğrenme Becerileri Üzerindeki Etkisi
Seda Ersoy (TR)

Online Bildiri - 2. Oturum Salon 4

Cuma, 26 Mayıs 2023 / 18:00 - 19:30 Online Bildiri Oturumu
Etkinlik Yeri: ZOOM Platformu Oturum Başkanı: Prof. Dr. Ebru OĞUZ CANOL

Eğitim ve Suç: Kadın Kriminolojisine Dair Bir Değerlendirme
Özge Çelik (TR)

Portrede Kadını Anlamak
Derya Kaypak (TR)

Değerler Eğitiminde Masal Kullanımı
Gülşah Koyçığ (TR), Ebru Oğuz Canol

Ders Kitaplarının Değerler Bağlamında İncelenmesi: 6. Sınıf Ders Kitapları Örneği
Ayşe Eda Celep (TR), Ebru Oğuz Canol

7. ve 8. Sınıf Öğrencilerinin Dua Davranışından Yansıyan Allah Tasavvuru: İstanbul- Ümraniye Örneği"
Selma Tonoğlu (TR)

Bir Şahsiyet İnşaası: Nurettin TOPÇU
Merve Bilgiç (TR)

Online Bildiri - 2. Oturum Salon 5

Cuma, 26 Mayıs 2023 / 18:00 - 19:30 Online Bildiri Oturumu
Etkinlik Yeri: ZOOM Platformu Oturum Başkanı: Dr. Öğr. Üyesi Bekir ÇELİK

Benim Oyun Sandığım Projesine Yönelik Okul Öncesi Öğretmeninin Görüşleri

Derya Şahiner (TR)

Okul Öncesi Dönem Çocuklarının İlkokula Ait Bilgi Kaynakları

Derya Şahiner (TR)

Okul Öncesi Eğitimde Yaz Okulu Modelinin Çocukların İlkokula Hazırbulunuşluğu Bakımından İncelenmesi

Öznur Arslan Nizam (TR), Ezgi Akşin Yavuz

Ergenlerde Aile İşlevselliği, İyi Oluş Ve Benlik Kurgusu İlişkisi

Merve Koçoğlu (TR), Bekir Çelik

Lise Öğrencilerinin Toplumsal Cinsiyet Eşitliğine Yönelik Tutumlarının Belirlenmesi (Bursa Orhaneli İlçesi Örneği)

Yasemin Gürcüoğlu (TR)

Akşam Yemeği

Cuma, 26 Mayıs 2023 / 20:00 - 21:00 Genel Etkinlik
Etkinlik Yeri: Vilayetler Evi Hotel - Yemekhane

27 Mayıs 2023 – Cumartesi

Sözlü Bildiri - 6. Oturum Salon 1

Cumartesi, 27 Mayıs 2023 / 09:00 - 10:15 Sözlü Bildiri Oturumu

Etkinlik Yeri: Mecit Ataklı İlkokulu Oturum Başkanı: İl Millî Eğitim Müdür Yardımcısı Hüseyin AŞIK

Afet Önleme Eğitiminde Hikâye Anlatıcılığı: Kataribeler

Duygu Tayhani (TR)

İngilizce Öğretmenlerinin Yansıtıcı Düşünme Eğilimleri

Selin Erbil (TR)

Study Lesson (Ders İmecesı) Işığında Yeni Bir Mesleki Gelişim Modeli: İmece Karar Modeli

Serap Kilci (TR), Beyza Üçüncü, Eda Çifçi, Filiz Acar, Habibe Çetin, Özge Gökbayrak, Zinnur Akdi

Suriyeli Mülteciler Ekseninde Yabancılara Türkçe Öğretme Materyallerinde Kullanılan

Metinlerinde Türkçe ve Arapça Ödünç Kelimelerin Tespiti: Piktes B2 Hikâye Örnekleri

Ahmet Sencer Engin (TR)

Karesi gazetesindeki (1916-1917) edebi ve kültürel muhteva üzerine bir inceleme

Suna Kölemen Bakır (TR)

Sözlü Bildiri - 6. Oturum Salon 2

Cumartesi, 27 Mayıs 2023 / 09:00 - 10:15 Sözlü Bildiri Oturumu

Etkinlik Yeri: Mecit Ataklı İlkokulu Oturum Başkanı: Doç. Dr. Adil ÇORUK

Okul Yöneticilerinin Eğitimde İnsan Kaynakları Yönetimi Yeterliklerine İlişkin Öğretmen Görüşleri

Sema Yagcıoğlu (TR)

Eğitim Yönetimi Sürecinde Öğretmenlerin Stres Algısı Üzerine Bir Çalışma

Demet Deniz Konuksever (TR)

Covid-19 Salgını Sürecinde Eğitim Bilimleri Alanında Yazılan Makalelere Yönelik Bir İçerik Analizi (2020-2023)

Tuba Turhan (TR), Adil Çoruk

Okul Yöneticilerinin Otantik Liderlik Davranışları İle Öğretmenlerin Örgütsel Sinizm Algıları Arasındaki İlişki

Elif Turhan (TR), Adil Çoruk

Öğretmenlerin Hayat Boyu Öğrenme Eğilimlerinin Mesleki Gelişim Özyeterlilikleri ile İlişkisi: Edremit İlçesi Örneği

Seda Aydemir (TR)

Sözlü Bildiri - 6. Oturum Salon 3

Cumartesi, 27 Mayıs 2023 / 09:00 - 10:15 Sözlü Bildiri Oturumu
Etkinlik Yeri: Mecit Ataklı İlkokulu Oturum Başkanı: Prof. Dr. Salih Zeki GENÇ

Tekstil Sektöründe Su Farkındalığı Kazandırmaya Web 2 Araçlarının Etkisi

Nadire Persil (TR), Burcu Mumcu

İlkokul Ve Ortaokul Öğrencilerinin Bilim İnsanı İmajlarının Karşılaştırılması

Emre Savaş, Murat Gündüz (TR)

Türkiye'deki Üniversitelerin İlköğretim Matematik Öğretmenliği Programlarında Diskalkuli (Matematik Öğrenme Güçlüğü): Bir Doküman Analizi Örneği

Saadet Altınağaç (TR)

Sınıf Öğretmenlerinin Matematik Eğitiminde Çizgi Film Kullanımına İlişkin Görüşleri

Perinaz Bardakçıoğlu (TR)

Öğretmen Yakınlık Davranışlarının Öğrencilerin Matematik Dersi Tutumu, Derse Katılımı ve Başarıya Etkisi

Satı Ceylan Oral (TR)

Sözlü Bildiri - 6. Oturum Salon 4

Cumartesi, 27 Mayıs 2023 / 09:00 - 10:15 Sözlü Bildiri Oturumu
Etkinlik Yeri: Mecit Ataklı İlkokulu Oturum Başkanı: Doç. Dr. Püren AKÇAY

Pandemi Sürecinde Oluşan Öğrenme Kayıplarına İlişkin Sınıf Öğretmenlerinin Görüşleri

Püren Akçay (TR), Tayfun Erol

Özel Yetenekli Öğrencilerin Online Destek Eğitiminde Kullanılmak Üzere Geliştirilen Etkinliğin Etkisinin İncelenmesi

Leyla Ayverdi, Yunus Emre Avcu, Hilal Karakış (TR)

Özel Gereksinimli Çocuklarının Eğitim Hakkına İlişkin Aile Farkındalığı

Püren Akçay (TR), Sıla Bahçeci

Güzel Sanatlar Lisesi Öğrencilerinin Çalgı Eğitimi (Çello) Dersine Yönelik Görüşleri

Elif Güven (TR), Burak Güven

Eğitime Hak Temelli Bir Bakış: Suça Sürüklenmiş Çocukların Eğitimi*

Hanife Kurt (TR)

Sözlü Bildiri - 6. Oturum Salon 5

Cumartesi, 27 Mayıs 2023 / 09:00 - 10:15 Sözlü Bildiri Oturumu
Etkinlik Yeri: Mecit Ataklı İlkokulu Oturum Başkanı: Prof. Dr. Mehmet BAŞTÜRK

İklim Okuryazarlığı ve Yeşil Eğitim

Şemsi Yumuşak (TR), Pınar Kurt

Etkili Eğitim- Öğretim Sürecinde Yöneticilerin Kişisel Gelişim Çabaları ve Öz değerlendirmelerinin Rolüne İlişkin Görüşleri

Özlem Kolay (TR)

Teknolojideki Fırsat Eşitsizliğinin Eğitime Yansıması: Covid-19 Sürecinin Öğretmen Görüşlerine Göre Değerlendirilmesi

Hacer Dilek Başayan (TR), Eyüp Yüncül

Eko-Verimlilik Unsurlarının Öğretiminde Okul Dışı Öğrenme Ortamlarının Kullanılması ve Öğrenci Gelişimine Etkileri

Zeynep Akça (TR)

Eğitimde Öğrencilerin Öğrenme Düzeylerinde Eğitsel Filmlerin Etkisinin Yalın Yöntemle İncelenmesi

Murat Baskak, Müge Yeke (TR)

Sözlü Bildiri - 6. Oturum Salon 6

Cumartesi, 27 Mayıs 2023 / 09:00 - 10:15 Sözlü Bildiri Oturumu
Etkinlik Yeri: Mecit Ataklı İlkokulu Oturum Başkanı: Dr. Öğr. Üyesi Leyla AYVERDİ

Altı Yaş Üzeri Çocuğu Olan Öğretmenlerin Çocuklarının Müzik Eğitimine Verdiği Önem

Ceylan Akkaya (TR)

Tübitak Ortaokul ve Lise Öğrencileri Kimya Alanı Araştırma Projelerinin İncelenmesi

Sudem Acar, Ceylin Afacan, Yahya Temel (TR), Leyla Ayverdi

Sosyal Uyum ve Pedagoji Bağlamında Mültecilik Konulu Çocuk Kitapları: Rieke Patwardhan'ın "Bezelye Çorbası Dedektiflik Takımı 1-2" Kitaplarının Analizi

Miray İşler (TR)

Öğretmenlerin Kapsayıcı Eğitime ve Öğretmen Meslek Etiğine Yönelik Tutumları Arasındaki İlişki

Ayşen Gül Yakar (TR), Nejat İra

Sözlü Bildiri - 6. Oturum Salon 7

Cumartesi, 27 Mayıs 2023 / 09:00 - 10:15 Sözlü Bildiri Oturumu
Etkinlik Yeri: Mecit Ataklı İlkokulu Oturum Başkanı: Prof. Dr. R. Cengiz AKÇAY

2019 Ortaokul Türkçe Dersi Öğretim Programını Türkçenin Öznellik Özelliğine Göre Yorumlama Çalışması

Alper Coşkun (TR), Yusuf Avcı

Öğretmenlerin Cinsiyet Değişkenine Göre Uzaktan Türkçe Öğretimi Algıları

Semih Kuru (TR), Mehtap Özden

Okulöncesi Dönemde Stem ve Kodlama Üzerine Bir E-Twinning Projesi "Stem İle Kodla Stem İle Oyna

Müberra İldeniz Elmas (TR)

Sezai Karakoç'un Günlük Yazıları Üzerine Bir İnceleme

Recep Ayık (TR)

Sözlü Bildiri - 6. Oturum Salon 8

Cumartesi, 27 Mayıs 2023 / 09:00 - 10:15 Sözlü Bildiri Oturumu
Etkinlik Yeri: Mecit Ataklı İlkokulu Oturum Başkanı: Dr. Merve KORUCU

Waldorf Eğitim Sistemi'nin Türkiye'deki Yansımaları

Merve Korucu (TR)

Finlandiya ve Türkiye'de İlkokul Düzeyinde İngilizce Öğretiminin Karşılaştırmalı Olarak İncelenmesi

Merve Korucu (TR)

Hayatımızın Bir Parçası Yabancı Dil

Necati Acar (TR)

Liselerde Yabancı Dil Öğretimi

Necati Acar (TR)

Ara

Cumartesi, 27 Mayıs 2023 / 10:15 - 10:45 Kahve Arası

Davetli Konuşmacı - Doç. Dr. Tuba GÖKMENOĞLU

Cumartesi, 27 Mayıs 2023 / 10:45 - 11:30 Davetli Konuşmacı
Etkinlik Yeri: Vilayetler Evi Hotel - Büyük Salon

Teoriden Pratiğe: Akademisyen Gözüyle Millî Eğitim Bakanlığı

Ara

Cumartesi, 27 Mayıs 2023 / 11:30 - 11:45 Kahve Arası
Etkinlik Yeri: Vilayetler Evi Hotel

Çalıştay - Dr. Öğr. Üyesi Güliz Şahin

Cumartesi, 27 Mayıs 2023 / 11:45 - 12:45 Çalıştay
Etkinlik Yeri: Vilayetler Evi Hotel - Salon 1

Çocuklar İçin Felsefe

Çalıştay - İskender YILDIRIM

Cumartesi, 27 Mayıs 2023 / 11:45 - 12:45 Çalıştay
Etkinlik Yeri: Vilayetler Evi Hotel - Büyük Salon

Çatısı Gökyüzü Sınıflar - Doğa ve Orman Eğitimi Çalıştayı

Çalıştay - Sinem KOLÇAK ARMAN

Cumartesi, 27 Mayıs 2023 / 11:45 - 12:45 Çalıştay
Etkinlik Yeri: Vilayetler Evi Hotel - Salon 2

Öğretmenin Sihirli Çantası

Öğle Yemeği

Cumartesi, 27 Mayıs 2023 / 12:45 - 14:00 Genel Etkinlik
Etkinlik Yeri: Vilayetler Evi Hotel - Yemekhane

KAPANIŞ

Cumartesi, 27 Mayıs 2023 / 14:00 - 15:00 Genel Etkinlik
Etkinlik Yeri: Vilayetler Evi Hotel - Büyük Salon

Online Bildiri - 3. Oturum Salon 1

Cumartesi, 27 Mayıs 2023 / 18:00 - 19:45 Online Bildiri Oturumu
Etkinlik Yeri: ZOOM Platformu Oturum Başkanı: Dr. Öğr. Üyesi Şefika Melike ÇAĞATAY

The Road to Success: Analysing English Language Teaching Graduates' KPSS Success
Gökçe Gök (TR)

Approaches of EFL Teachers Towards Online Teaching During Covid-19 Pandemic
Simge Tanyer Çekirdekci (TR), Ayşe Betül Toplu

The Impact of Testing and Assessment on Foreign Language Learner Engagement: Voices from EFL Instructors
Gökhan Hınız (TR), Aysun Yavuz

Yabancı Dil Öğreniminde Sınıf Dışı Ortamlarda İlkokul Öğrencilerinin Speaking Becerilerinin Geliştirilmesi
Enise Ulu Çoğalan (TR)

The Reflection of the Foreign Language Education Dimension on the Recent Erasmus+ Projects In Türkiye
Kübra Koçak Varol (TR), Ismail Yaman

Dil Öğrenme İnanışları ve Dil Öğrenme Stratejileri: İngilizce Öğretmen Adayları Üzerine Bir Çalışma (Balıkesir Üniversitesi Örneği)
Ajda Mutlu (TR)

Comparison of Language Assessment Knowledge Levels of Public School teachers in Turkey and Kuwait
Hikmet Yıldız (TR), Hafez Alhammadeh Al Issa

Online Bildiri - 3. Oturum Salon 2

Cumartesi, 27 Mayıs 2023 / 18:00 - 19:45 Online Bildiri Oturumu
Etkinlik Yeri: ZOOM Platformu Oturum Başkanı: Dr. Sibel TAŞCI

Veli Ziyaretlerinin Öğrenci Devam - Devamsızlığına Etkisi
Hüseyin Özdemir (TR)

Lise Öğrencilerinde Geçici Koruma Altındaki Suriyelilere Yönelik Toplumsal Güvenlik Algısı: Avcılar Örneği
Mesut Gülper, Gülden Gül (TR), Cevat Dervişoğlu, Ömer Önal, Tefik Sertaç Çelikçeken

Öğretmenlik Meslek Kanununa Yönelik Öğretmen Görüşlerinin İncelenmesi
Dr. Fatıma Betül Demir, Ülkü Ulukaya Öteleş, Kübra Zırhlı, Ahmet Şahin (TR)

Yabancılarla Türkçe Öğretiminde Şarkı Kullanımının Dilbilgisi Öğrenimine Etkisi
Nurcan Ada Çetinkaya (TR)

Öğretmenlik Uygulaması Sürecinde Okul Yöneticilerinin Görev Ve Sorumluluklarına İlişkin Bir Araştırma: Polonya Örneği
Sibel Taşcı (TR)

Sosyal Bilgiler ve Coğrafya Öğretmenlerinin Avrupa Birliği Projelerinin Okullara Sağladığı Katkılarına Yönelik Görüşlerinin İncelenmesi
Ünzüle Ulus Avcı (TR), Ahmet Evren Erginal

Lisansüstü Öğretmen Çalışmaları Kongresi (LOCK)

İÇİNDEKİLER

Lisansüstü Öğretmen Çalışmaları Kongresi (LOCK)	xxvii
Covid-19 Hastane Öncesi Sağlık Personeli Yaşamındaki Sağlık, Sosyal ve Ekonomik Etkileri, Çanakkale Örneği	1
Ortaöğretim Düzeyindeki Okullarda Afetlere Karşı Dirençlilik	3
Afetler Konusunda Bilgi-Kavram Yanlılıkları ve Coğrafya Eğitiminin Önemi	4
İlkokul Öğrencilerinin Deprem Kavramına İlişkin Metaforik Algıları	5
Pandemi Sonrası Ortaokul Öğrencilerinin Okula Uyum Süreçleri İle İlgili Öğretmen Görüşleri	7
Pandemi Sürecinde Oluşan Öğrenme Kayıplarına İlişkin Sınıf Öğretmenlerinin Görüşleri	8
İngiltere ve Türkiye'nin Din Eğitimleri Üzerine Karşılaştırmalı Bir Analiz	9
Din Kültürü ve Ahlak Bilgisi Öğretmenlerinin Derslerinde Kullandıkları Yöntemler	10
Kur'an-I Kerim Öğretiminde Harf ve Ses Temelli Cümle Yöntemlerine İlişkin Öğretmen Görüşlerinin İncelenmesi	11
Çağdaş Tefsirlerde Oku Emri ve İnsanın Yaratılışına Dair Âyetlerin Yorumu	12
Ortaöğretim Öğrencilerinin Dini Sosyalleşme Süreçlerine Yönelik Nicel Bir Araştırma: Kayseri-Develi Örneği	13
Gençlerin Kötülük Algısı İle Din Anlayışları Arasındaki İlişkiye Sosyolojik Bir Yaklaşım: (İlahiyat Fakültesi Öğrencileri Örneği)	14
Orman Okulları Uygulamasının Okul Öncesi Dönem Çocukları Üzerindeki Çevre Ve Doğa Sorunlarına Karşı Farkındalığın Gelişmesine Yönelik Öğretmen Görüşleri.....	15
TÜBİTAK 4004 Doğa Eğitimi Ve Bilim Okulları Kapsamında Lise Öğrencilerine Yönelik Gerçekleştirilen “Doğayı Keşfet, Fark Et, Koru” Projesinin Değerlendirilmesi	16
Mind Games From Hand to Hand From School to Home (Elden Ele Okuldan Eve Oyun).....	18
Türkiye’de Okul Binaları ve Mekânsal Kalitelerine İlişkin Yapılan Çalışmaların İncelenmesi	20
Karesi İdâdî ve Sultânîsinden Balıkesir Lisesine Eğitim-Öğretim Süreci.....	21
Öğretmenlerin Derslerde Teknoloji Kullanımının Öğretimin Verimliliği Üzerindeki Etkileri.....	22
Uygulama Okullu Eğitim Fakültesi Tasarısı Önerisi	24
Özel Çocuk Özel Anne	25
İklim Okuryazarlığı ve Yeşil Eğitim.....	27
Müzik Eğitiminin Okul Öncesi Çocukların Bütünsel Gelişimindeki Önemi	28
Müzik Eğitiminin Özel Yetenekli Çocuklar Üzerindeki Etkisinin İncelenmesi	29
Farklılaştırılmış Öğretim Uygulamaları	30
Altı Yaş Üzeri Çocuğu Olan Öğretmenlerin Çocuklarının Müzik Eğitimine Verdiği Önem.....	31
Eğitim Programları ve Öğretim Yüksek Lisans Program Tasarım Modeli Önerisi: “Eğitim Programı Lideri”....	32
Öğretmen Yetiştirme ve İstihdamı Konusunda Eşgüdümlü Tasarım Modeli Önerisi: “Milli Eğitim Üniversitesi” ve “Pedagojik Yükseköğretim Akademisi”	34
Yenilikçi Eğitim Fakültesi Yapılandırması.....	36
21. Yüzyılda Yeni Bir Öğretmen Yetiştirme Program Tasarı Önerisi	37
Üniversitenin Kalbi: Kütüphaneyi Yeniden Tasarlamak	38
Tasarı Aşamasındaki Milli Pedagoji Üniversitesinin Sertifika Programlarına Dair Bir Çalışma	39
4. Sınıf Öğrencilerinin Okul Derslerine Olan Tutumlarının Belirlenmesi	40
Mesleki Doyumu ve Çağın Gereklilerini Önceleyen Öğretmen Yetiştirme Modeli Tasarımı	41

Orman Okulları Eğitim Programı ile Meb 2013 Okul Öncesi Eğitim Programının Karşılaştırılması	42
Chat Gpt'nin Eğitimde Kullanımı Üzerine Makale Derlemesi	43
Leonardo.Aı ve Midjourney ile Teknoloji ve Tasarım Dersinde 'Taslak Tasarım' Oluşturma	45
Tekstil Sektöründe Su Farkındalığı Kazandırmaya Web 2 Araçlarının Etkisi	47
Eğitim Ortamlarında Kültürel Mirasın Aktarılması: Europeana Platformunun Öğrenme Senaryolarında Kullanım Örneği	48
Eğitim Alanında Yapılmış Çalışmalarda Teknoloji Kavramı	49
Derslerde Web 2.0 Araçlarının Kullanımına Yönelik Özel Okullarda Görev Yapan Lise Öğretmenlerinin Görüşlerinin İncelenmesi	50
Matematik Dersini Grafik Tablet İle Deneyimlemiş Lise Grubu Öğrenci Görüşleri	51
Okul Öncesi Eğitimde İşbirlikli Öğrenme (Cooperative Learning) Sürecinde Web 2.0 Araçlarının Kullanımının Öğrencilerin Sosyal Becerilerine Etkisi	52
Etkili Eğitim- Öğretim Sürecinde Yöneticilerin Kişisel Gelişim Çabaları ve Öz değerlendirmelerinin Rolüne İlişkin Görüşleri	53
Okul Yöneticilerinin Eğitimde İnsan Kaynakları Yönetimi Yeterliklerine İlişkin Öğretmen Görüşleri	54
Eğitim Yönetimi Sürecinde Öğretmenlerin Stres Algısı Üzerine Bir Çalışma	55
Fen Lisesi Öğrencilerinin Duygu Yönetimi Beceri Düzeyleri	56
İlköğretim Matematik Öğretmenlerinin Pandemi Döneminde Yaşadıkları Öğretimsel Sorunlar ve Öğretim Uygulamalarına Yönelik Tercihleri	57
37-71 Ay Dönem Çocukların Okula Uyum Süreçlerine Yönelik Annelerin Görüşleri.....	59
Türkiye'de Etkileşimli Liderlik Üzerine Yapılan Tezlerin İncelenmesi	60
Okul Bahçelerinin Sürdürülebilirlik Amacıyla Kullanılması	61
Eğitimde Uluslararasılaşma	63
Okul Yöneticilerinin Yönetimsel Davranışlarına İlişkin Öğretmen Görüşleri.....	65
Türkiye'de 2013–2023 Yılları Arasında Eğitim Alanında Pozitif Psikolojik Sermaye İle İlgili Yapılan Çalışmaların Analizi	66
Türkiye'de Eğitim Yönetimi Alanının Profili Üzerine Bir Değerlendirme.....	67
Okul Yöneticilerinin Etik Dışı Davranışlarının Neler Olduğuna İlişkin Yönetici Görüşleri	68
Yükseköğretimde Öğrencilerin Üniversite Deneyimlerine Yönelik Özelliklerinin İncelenmesi	69
Covid-19 Salgını Sürecinde Eğitim Bilimleri Alanında Yazılan Makalelere Yönelik Bir İçerik Analizi (2020-2023)	70
Eğitim ve Suç: Kadın Kriminolojisine Dair Bir Değerlendirme	72
Öğretmenlerin Örgütsel Adalet Algıları İle Öznel İyi Oluşları Arasındaki İlişki	73
Okul Yöneticilerinin Otantik Liderlik Davranışları İle Öğretmenlerin Örgütsel Sinizm Algıları Arasındaki İlişki	74
Veli Ziyaretlerinin Öğrenci Devam - Devamsızlığına Etkisi	75
Teknolojideki Fırsat Eşitsizliğinin Eğitime Yansması: Covid-19 Sürecinin Öğretmen Görüşlerine Göre Değerlendirilmesi.....	76
Dürüstlüğün Kurallara İhtiyacı Yoktur(Dürüstlük Dolabı)	77
Hayatımızın Bir Parçası Yabancı Dil	78
Future Green School Etwinning Project.....	79
Birlikte İngilizce Projesi Kapsamında Eğitim Yürütücülerinin ve Katılımcı Öğretmenlerin Farklılaştırılmış Öğretim Yaklaşımı Hakkındaki Görüş ve Önerileri.....	81
Küçük Çocuklar Büyük Fikirler.....	82
My Teacher: Nature Okul Eğitimi Ortaklıkları Erasmus Ka 229 Projesi.....	83
Türk Diline Gönül Veren Bir Türkçü: Ömer Seyfettin	85

Touch Math Project (Matematiğe Dokun Projesi)	86
Oynuyorum, Eğleniyorum Balıkesir Şehrini Öğreniyorum	88
Smart Kids	90
Haydi Anne Babalar Oyuna	91
Ailem, Ben ve Kitaplar	93
Masal Anlatıcılığı ve Drama Tekniklerinin İngilizce Konuşma, Anlama Becerileri ve Kelime Bilgisinin Geliştirilmesinde Etkin Kullanımı	95
Okullarda Orman Projesine Yönelik Öğretmen Görüşleri	97
Dönüşümden Beceriye	99
Tüm Derslerde Zihin Haritaları.....	100
El Emeğim Geçmişten Geleceğim	102
Çocuk Konseriyle Montessori Sınıfına Bir Adım Daha:Eğitimde İyi Örnekler.....	103
Scamper Tekniği ile Yaratıcılık ve Beyin Fırtınası.....	104
Okul Öncesi Eğitimde Matematik Çalışmalarında Farklılaştırılmış Öğretim Yöntemlerinin Öğrencilerin Öğrenme Becerileri Üzerindeki Etkisi	105
Metaverse Korku Ölçeği: Rasch Modeli ile Geçerlik ve Güvenilirlik Çalışması.....	106
Dijital Okuryazarlık Ölçeği: Rasch Modeli ile Geçerlik ve Güvenilirlik Çalışması	108
Ortaokul Öğrencilerinin Fen Öğrenmeye Yönelik Motivasyonlarının Demografik Değişkenler Açısından İncelenmesi	109
Kuvvetin Ölçülmesi ve Sürtünme Ünitesine Yönelik Akademik Başarı Testi Geliştirme Çalışması	110
Ortaokul Öğrencilerine Yönelik " Hayat Boyu Fen Ölçeği " Geçerlik ve Güvenirlik Çalışması.....	111
İlkokul Ve Ortaokul Öğrencilerinin Bilim İnsanı İmajlarının Karşılaştırılması	112
Türkiye ve Avustralya Fen Eğitimi Programları: Su Okuryazarlığı Eğitimi.....	113
Sanal Gerçeklik Gözlüklerinin İlkokul 4. Sınıf Öğrencilerinin Fen Bilgisi Dersindeki Akademik Başarıları Üzerine Etkisi.....	114
Tübitak Ortaokul Ve Lise Öğrencileri Kimya Alanı Araştırma Projelerinin İncelenmesi	116
Sosyal Uyum ve Pedagoji Bağlamında Mültecilik Konulu Çocuk Kitapları: Rieke Patwardhan'ın "Bezelye Çorbası Dedektiflik Takımı 1-2" Kitaplarının Analizi.....	117
Öğretmenlerin Kapsayıcı Eğitime ve Öğretmen Meslek Etiğine Yönelik Tutumları Arasındaki İlişki	118
Lise Öğrencilerinde Geçici Koruma Altındaki Suriyelilere Yönelik Toplumsal Güvenlik Algısı: Avcılar Örneği	120
Kapsayıcı Eğitimde Değerlilik Algısını Yükselterek Sosyal Uyum Sağlama.....	121
Kapsayıcı Eğitim ile İlgili Tamamlanmış Lisansüstü Tezlerin İncelenmesi	123
Karakter Eğitimi/ Karakter ve Değer Öğretiminde Öğretim Yöntemleri.....	124
Türkiye'deki Üniversitelerin İlköğretim Matematik Öğretmenliği Programlarında Diskalkuli (Matematik Öğrenme Güçlüğü): Bir Doküman Analizi Örneği	125
Sınıf Öğretmenlerinin Matematik Eğitiminde Çizgi Film Kullanımına İlişkin Görüşleri.....	126
Öğretmen Yakınlık Davranışlarının Öğrencilerin Matematik Dersi Tutumu, Derse Katılımı ve Başarıya Etkisi	127
Mathmodell World Projesi ile Günlük Yaşamdan Matematik Yeteneğini Keşfetmede Moe'nin Etkisi	128
Ortaokul Matematik Öğretmenlerinin Liselere Geçiş Sistemi(LGS) Hakkındaki Görüşlerinin İncelenmesi	129
Ortaokul Matematik Öğretmenlerinin Matematik Öğretim ve Öğrenim Sürecinde Matematik Tarihinin Kullanımına İlişkin Bakış Açılırları	130
Etkili Matematik Öğretimi Üzerine Sistematik Bir İnceleme	132
Okulöncesi Matematik Eğitiminde Çizgi Filmlerin Kullanılabilirliği	133

Ortaokul Öğrencilerinin Satranç Oyununa Ait Algılarının Belirlenmesi ve Satranç ile Matematikle İlişkisinin Tesbiti: Bir Metafor Analiz Çalışması	134
İlkokul Öğrencilerinin İngilizce Konuşma Becerilerinin Gelişmesinde Web 2.0 Araçlarının Etkisi	136
Eko-Verimlilik Unsurlarının Öğretiminde Okul Dışı Öğrenme Ortamlarının Kullanılması ve Öğrenci Gelişimine Etkileri	137
Müze Eğitiminin Öğrencilere Etkisi	139
Güvenli Okul Ortamının Oluşturulmasında Okul İklimi.....	140
Benim Oyun Sandığım Projesine Yönelik Okul Öncesi Öğretmeninin Görüşleri	142
Okul Öncesi Öğretmenlerinin Kaynaştırma Eğitimi Sürecinde Karşılaştığı Sorunlar İle İlgili Çalışmaların İncelenmesi	144
Okul Öncesinde Öz düzenlemenin Gelişimi ve Desteklenmesi	145
Okul Öncesi Dönem Çocuklarının İlkokula Ait Bilgi Kaynakları	146
Okul Öncesi Eğitimde Yaz Okulu Modelinin Çocukların İlkokula Hazırbulunuşluğu Bakımından İncelenmesi	147
Eğitsel Online Oyunlar ve Eğitimde Kullanımı	148
Ergenlerde Aile İşlevselliği, İyi Oluş ve Benlik Kurgusu İlişkisi	149
Lise Öğrencilerinin Toplumsal Cinsiyet Eşitliğine Yönelik Tutumlarının Belirlenmesi (Bursa Orhaneli İlçesi Örneği)	150
The Road to Success: Analysing English Language Teaching Graduates' KPSS Success	152
Öğretmen Denetiminde Yansıtıcı Denetim ve Koçluk Uygulamaları.....	153
Reflection in Teacher Education: Why should we reflect?	154
Öğretmenlik Meslek Kanununa Yönelik Öğretmen Görüşlerinin İncelenmesi	155
İngilizce Öğretmenlerinin Yansıtıcı Düşünme Eğilimleri.....	156
Study Lesson (Ders İmecesı) Işığında Yeni Bir Mesleki Gelişim Modeli: İmece Karar Modeli.....	157
Özel Yetenekli Öğrencilerin Online Destek Eğitiminde Kullanılmak Üzere Geliştirilen Etkinliğin Etkisinin İncelenmesi	159
Özel Gereksinimli Çocuklarının Eğitim Hakkına İlişkin Aile Farkındalığı	161
Sosyal Medya ve Eğitim Üzerine Öğretmen Görüşleri.....	162
İlkokul Dördüncü Sınıf Öğrencilerinin Okuduğunu Anlama İle Matematik Dersi Akademik Başarısının İncelenmesi	163
Türkiye’de İlk Okuma Yazma Öğretimi İle İlgili Geliştirilen Lisansüstü Tezlerin Değerlendirilmesi (2006-2022)	164
İlkokulda İngilizce Dersine Giren Sınıf Öğretmenlerinin İngilizce Öğretimine Yönelik Görüşlerinin Belirlenmesi	165
6 Şubat 2023 Depremini Yaşayan Öğretmenlerin Gözünden Depremin Eğitim Sürecine Yansımaları	166
Suriyeli Mülteciler Ekseninde Yabancılara Türkçe Öğretme Materyallerinde Kullanılan Metinlerinde Türkçe ve Arapça Ödünç Kelimelerin Tespiti: Piktes B2 Hikâye Örnekleri	167
2019 Ortaokul Türkçe Dersi Öğretim Programını Türkçenin Öznellik Özelliğine Göre Yorumlama Çalışması	168
Öğretmenlerin Cinsiyet Değişkenine Göre Uzaktan Türkçe Öğretimi Algıları	169
Yabancılara Türkçe Öğretiminde Şarkı Kullanımının Dilbilgisi Öğrenimine Etkisi	170
Approaches of EFL Teachers Towards Online Teaching During Covid-19 Pandemic	171
Lise Hazırlık Sınıfı Öğrencilerinin Dijital Okuma Kültürü Ve Etkileşimli Kademeli İngilizce Okuma Kitaplarını Kullanım Düzeyleri.....	172
Learning How to Speak English	173
A Review of Theses Published in Türkiye on Language Assessment Literacy in English Language Teaching .	174
The Impact of Testing and Assessment on Foreign Language Learner Engagement: Voices from EFL Instructors	175

Yabancı Dil Öğreniminde Sınıf Dışı Ortamlarda İlkokul Öğrencilerinin Speaking Becerilerinin Geliştirilmesi	176
English Language Teachers' Preferences on Language Teaching Methods	177
In-Service EFL Teachers' Self-Efficacy Perceptions	178
The Reflection Of The Foreign Language Education Dimension On The Recent Erasmus+ Projects In Türkiye	179
An Investigation of Multicultural Education Principles in 9th Grade English Language Syllabus and Textbook	180
Yabancı Dil Olarak İngilizce Öğretiminde Kültürlerarası İletişim Yeterliliği İle İlgili Yapılan Çalışmaların Sistematik Olarak İncelenmesi.....	181
Evaluation of a Tertiary-level EAP Reading Skills Course	182
Dil- Kültür - Miras ve Kültür Mirasları	183
Dil Öğrenme İnanışları ve DİL Öğrenme Stratejileri: İngilizce Öğretmen Adayları Üzerine Bir Çalışma (Balıkesir Üniversitesi Örneği).....	184
Comparison of Language Assessment Knowledge Levels of Public School Teachers in Turkey and Kuwait ...	185
English for Academic Purposes (EAP) Needs of Çanakkale Science and Art Center Developing Special Talents Program (Dstp) Students for Academic Writing Workshop	186
Liselerde Yabancı Dil Öğretimi	187
Using ChatGPT in Language Teaching	188
Portrede Kadını Anlamak.....	189
Öğretmenlerin Hayat Boyu Öğrenme Eğilimlerinin Mesleki Gelişim Özyeterlilikleri ile İlişkisi: Edremit İlçesi Örneği	191
Yetişkinlerde Erteleme ve Mükemmeliyetçilik Durumları: Alanyazın Çalışması	192
Okulöncesi Dönemde Stem Ve Kodlama Üzerine Bir E-Twinning Projesi "Stem İle Kodla Stem İle Oyna ...	193
Spor Yapan ve Yapmayan Lise Öğrencilerin Akademik Başarıları ile Çoklu Zekâ Düzeyleri Arasındaki İlişkinin İncelenmesi	194
Öğretmenlik Uygulaması Sürecinde Okul Yöneticilerinin Görev ve Sorumluluklarına İlişkin Bir Araştırma: Polonya Örneği	195
"Kısmi Diferansiyel Denklemlerin Çözümleri :Homotopi Pertürbasyon Sumudu Dönüşüm Metodu".....	196
Sosyal Bilgiler ve Coğrafya Öğretmenlerinin Avrupa Birliği Projelerinin Okullara Sağladığı Katkılarına Yönelik Görüşlerinin İncelenmesi	197
Değerler Eğitiminde Masal Kullanımı	198
Güzel Sanatlar Lisesi Öğrencilerinin Çalgı Eğitimi (Çello) Dersine Yönelik Görüşleri	199
Kalpten Kalbe Bir Yol Vardır Görülmez. " Beni Kalbimden Tut Ailem ".....	200
Ders Kitaplarının Değerler Bağlamında İncelenmesi: 6. Sınıf Ders Kitapları Örneği.....	201
Eğitimde Öğrencilerin Öğrenme Düzeylerinde Eğitsel Filmlerin Etkisinin Yalın Yöntemle İncelenmesi	202
Disiplinler arası eğitim bağlamında; Fizik ve Sanat	203
7. ve 8. Sınıf Öğrencilerinin Dua Davranışından Yansıyan Allah Tasavvuru: İstanbul- Ümraniye Örneği"	205
Sezai Karakoç'un Günlük Yazıları Üzerine Bir İnceleme	206
Bir Şahsiyet İnşası: Nurettin TOPÇU.....	207
Başarılı Yaşlanma ve Ölüm Kaygısı Arasındaki İlişkide Maneviyatın Aracı Rolü	208
Türkiye'de Eğitim ve Öğretim Konusunda Yapılmış Lisansüstü Tezlerdeki Meta-analiz Çalışmaları	209
Eğitime Hak Temelli Bir Bakış: Suça Sürüklenmiş Çocukların Eğitimi*	210
Karesi Gazetesindeki (1916-1917) Edebi ve Kültürel Muhteva Üzerine Bir İnceleme	212
Eşitlik İlkesi Çerçevesinde Eğitimin Sosyal Temellerinden Hukuk ve Eğitim İlişkisi	213
"Millî Eğitim Bakanlığına Bağlı Eğitim Kurumlarına Yönetici Seçme ve Görevlendirme Kriterlerine İlişkin Okul Yöneticisi ve Öğretmen Görüşleri"	214

Women Position as a Reflection of New British Society: Class and Gender Distinctions in Lucky Jim By Kingsley Amis	215
Waldorf Eğitim Sistemi'nin Türkiye'deki Yansımaları	216
Finlandiya ve Türkiye'de İlkokul Düzeyinde İngilizce Öğretiminin Karşılaştırmalı Olarak İncelenmesi	217
Afet Önleme Eğitiminde Hikâye Anlatıcılığı: Kataribeler	218
Doğa Eğitimi İle İlgili Yapılan Çalışmaların Analizi	219

Covid-19 Hastane Öncesi Sağlık Personeli Yaşamındaki Sağlık, Sosyal ve Ekonomik Etkileri, Çanakkale Örneği

Sibel Kalkan ^{1,*} & Serkan Özden ¹

1 Acil Yardım ve Afet Yönetimi Çanakkale Onsekiz Mart Üniversitesi
sibelkalkan82@gmail.com

Özet

İnsanlık tarihi boyunca dünya üzerinde çeşitli afetler meydana gelmiş ve insanoğlu afetler sonrası ortaya çıkan birçok problem ile karşı karşıya gelmiştir. Son yıllarda dünya genelinde meydana gelen küresel iklim değişiklikleri, doğal kaynakların kötüye kullanılması, göç ve nüfus hareketleri, terör eylemleri, KBRN(kimyasal, biyolojik ve nükleer) silahlarının savaş ve terör amaçlı kullanılması gibi birçok nedenden dolayı afetler çok daha fazla yaşanmaktadır. Dünya Sağlık Örgütü'nün(WHO,2008) tanımına göre bir olayın afet olabilmesi için onun zarara, ekonomik kayıplara insan sağlığı, hayatı ve sağlık hizmetlerinin bozulmasına neden olması gerekmektedir. Bu risklere neden olan afetlerden biri de biyolojik afetlerdir. Biyolojik afetler doğal, kazara yada böcek istilası sonucu meydana gelecek çevresel, sosyal ve ekonomik etkilere neden olabilmektedir. Biyolojik afetler, biyolojik ajanların aerosol şeklinde havaya püskürtülmesi ile, hastalık taşıyan hayvanların insanları enfekte etmesiyle veya su ve gıdaların biyolojik ajanlarla kontamine olmasıyla oluşabilmektedir. Biyolojik afetlere yol açan biyolojik organizmalar ve toksinler; bakteriler, virüsler, riketsiyalar ve mantarlardır.

Tarihsel süreçte genelde bölgesel olmak üzere küresel anlamda da biyolojik afetler yaşanmıştır. Küresel anlamda biyolojik afete neden olan durumlardan biri de 2020 yılı içerisinde tüm dünyayı etkisi altına alan COVID-19 salgınıdır. 31 Aralık 2019 da Dünya Sağlık Örgütü Çin Ülke Ofisi, Çin'in Hubei eyaletinin Wuhan şehrinde etiyojisi bilinmeyen pnömoni vakaları bildirmiştir. 7 Ocak 2020 de etken daha önce insanlarda tespit edilmemiş yeni bir Coronavirüs(2019-nCov) olarak tanımlanmıştır. Başlarda Çin ve çevresindeki ülkeleri etkileyen bölgesel bir epidemi olarak algılanan salgın Asya sınırlarını aşarak tüm dünyayı küresel çapta etkilemeye başlamıştır.

Pandemi durumlarında etkenleri ile karşılaşma riski en yüksek grup sağlık sektörüdür.Covid-19 salgınından olumsuz yönde etkilenen sağlık alanındaki meslek gruplarından birisi de hastane öncesi sağlık çalışanlarıdır. Komuta kontrol merkezine gelen çağrı sonucunda vaka çıkışı yapan acil sağlık çalışanları riskli ve bilinmeyen ortamlarda çalışmaları sonucu etken ile karşılaşma olasılıkları çok yüksektir. Taşıyıcı, olası ve kesin tanı konmuş hastalara ilk ve yakın temasta bulunarak tedavilerini başlatan acil sağlık çalışanları bu süreçte psikolojik, fiziksel ve sosyal açıdan olumsuz etkilenmiştir. Windsor Shellard ve Butt'un İngiltere'de yaptığı araştırmada Covid-19 nedeniyle hayatını kaybeden 100.000 erkekte 30'nun sağlık çalışanı olduğu ve bu grupta vefat edenlerin %82.4'nün hastane öncesi sağlık çalışanı olduğu tespit edilmiştir. Covid-19'un hızla yayılım göstermesi nedeniyle artan vaka sayıları mortalite(ölüm) oranı hastane öncesi acil sağlık hizmetlerine duyulan önemi artırmıştır. Yurt dışında acil sağlık hizmetleri işi niteliği gereği stresli bir iş olması sebebiyle "yüksek riskli meslek grubu" olarak tanımlanırken Türkiye'de ambulans ile taşıma işlemi "tehlikeli" olarak kabul edilmiştir(Tokuç, vd, 2012).

ABD'de yayımlanan 1983 tarihli rapor, sağlık çalışanlarının diğer sivil çalışanlara göre enfeksiyon hastalıklarına 10 kat daha fazla yakalandıklarını göstermiştir(TTB,2008). İş stresi, çalışma saatleri, tükenme, sigara ve alkol bağımlılığı, ilaç süistimali meslek grubu risklerinden bazılarıdır. Acil sağlık hizmeti çalışma alanı, hizmet alacak gerilimi yüksek bir popülasyon, ölüm, yaşamı tehdit eden olay, kritik olgularla karşılaşma potansiyeli nedeniyle diğer iş ortamlarına göre daha fazla iş stresi barındırmaktadır. Covid-19 pandemi süresince acil sağlık çalışanları sıklıkla seçtikleri mesleği uygulamanın bir parçası olarak artan enfeksiyon riskini kabul etse de çocuk, yaşlı bağışıklığı zayıflamış yada kronik hastalığı olan aile üyeleri içeren ailevi bulaş konusunda kaygı yaşamaktadırlar. Ben David ve Leichtentritt' e göre sosyal destek bir kişinin sosyal ihtiyaçlarını başkaları ile etkileşim yoluyla tatmin derecesi olarak tanımlanır. Sosyal destek eksikliği insan merkezli hizmet alanında çalışan hastane öncesi sağlık çalışanları gibi meslek grubunda kendilerini yalnız hissetmelerine neden olabilir, bu da iş temelli stres faktörlerine yenik düşmelerine ve tükenmişliğe yol açabilir.

Bu çalışma Covid-19 pandemi süreciyle beraber hastane öncesi sağlık çalışanlarının yaşamında görülen sağlık, sosyal ve ekonomik etkileri değerlendirmek için hazırlanmıştır.

Anahtar Kelimeler: Afet, Biyolojik afet, Pandemi, Covit-19, Hastane öncesi sağlık çalışanı

Ortaöğretim Düzeyindeki Okullarda Afetlere Karşı Dirençlilik

Zeliha Ertüz

Coğrafya Öğretmenliği Çanakkale Ibn-I Sina Mesleki ve Teknik Anadolu Lisesi
22414948016@ogr.comu.edu.tr

Özet

Rezilyans kavramı son yayınlarda dirençlilik olarak kullanılmaktadır. Dirençlilik, yaşamımızda karşılaştığımız engelleri geçebilme yeteneğidir. Çözüm üretebilme yeteneğidir. Dirençli olmanın en önemli anlamlarından biri de esnek olmak, uyumlu olmaktır. Araştırmada lise öğrencilerinin afet dirençliliği kazanması amaçlanmıştır. Ortaöğretim düzeyinde bulunan öğrencilerin doğal afetlere karşı dirençli olabilmesi için doğayı anlamaya çalışması, doğanın kanunlarına uygun yaşamasının dirençli olmasındaki payı üzerinde durulmuştur. Çalışma kapsamında nicel araştırma yöntemlerinden tarama yöntemi kullanılmıştır. Farklı disiplinlerde direnç kavramı taranarak, bu kavram üzerinden öğrencilerin afetlere karşı dirençli olması için bilgi transferi hedeflenmiş işlem basamakları sıralanmıştır. Öğrencilerin afet yönetim sisteminde bulunan basamaklardan afet öncesinin de (risk yönetimi), en az afet sonrası (kriz yönetimi) kadar önemli olduğunun farkındalığında olması ve böylece sadece afetlere karşı değil, hayatta karşılaştığı birçok problemi çözme becerisi kazanması, dirençli hale gelmesi düşünülmüştür. Afetlere karşı dirençli birey, toplum ve kent oluşturma yönündeki uluslararası çalışmalar, gelişme, direnç gösterme yönünde olmuştur. Türkiye başta depremler olmak üzere doğa ve insan kaynaklı afetlere çok sık olarak maruz kalmaktadır. Afetleri önlemek ya da az zararlar atlatmak toplumun ve sistemlerin dirençli olması ile mümkündür. Toplumun bir parçası olan öğrencileri afetlere karşı nasıl daha dirençli hale getirebiliriz? Bu soruya yanıt aranarak, afetlere karşı direncin artırılması için yapılabilecek çalışmalar değerlendirilmiştir. Afetlere karşı dirençli olmak, afetler olduktan sonra zarar azaltma, etkin bir müdahale, iyileştirme çalışmalarını bilmek yeterli değildir, asıl önemli olan afetlere hazırlıklı olabilmektir. Dirençli olmanın yolu, gelişime açık olma ve donanımlı olmaktan geçer. Beynimizi analitik düşünme yönünde geliştirebilirsek tahmin edemediğimiz bir engel ile de karşılaşsak çözüm üretebiliriz. Çalışmalarımız sürdüğü için proje sonuç ve analizleri bildiri günü sunulacaktır.

Anahtar Kelimeler: Ortaöğretim, Okul, Afet, Direnç.

Afetler Konusunda Bilgi-Kavram Yanlılıkları ve Coğrafya Eğitiminin Önemi

Sabri Karadogan ^{1,*}, Ömer Deniz ¹ & Mehmet Çetin ¹

¹ Coğrafya Öğretmenliği Dicle Üniversitesi
skaradogan@gmail.com

Özet

Başta depremler olmak üzere son yıllarda ülkemizde yaşanan doğal afetler, afet konusunu sosyal, ekonomik ve psikolojik etkilerini yanı sıra bilimsel ve eğitsel bir argüman olarak yaşamımızın en önemli gündem maddesi haline getirmiştir.

Afete hazırlık ve zarar azaltma safhalarında yaşanan eksiklik ve bilgisizlikler afet esnasında önemli can ve mal kaybına neden olurken, afet sonrası uzun süre gündemde kalan afet tartışmalarında ileri sürülen iddia ve bilgilendirmelerdeki yanılılıklar telafisi zor kalıcı bilgi kirliliğine neden olmaktadır. Bunun en önemli nedeni kuşkusuz hem bilgilendirme, hem de olayların aydınlatılmasında birinci elden ilgili bilim disiplini mensuplarından yararlanılmaması ve afet konusunun eğitimin çeşitli kademelerindeki müfredatta yeterince ve gerektiği şekilde yer almamasıdır. Söz konusu problemler Kahramanmaraş-Pazarcık merkezli yaşanan ve asrın felaketi olarak nitelenen depremler esnasında ve sonrasında da ciddi şekilde yaşanmış ve uzun süre kamuoyunun gündeminde kalmıştır.

Bu çalışmada, özellikle yaşadığımız son depremde basın yayın yoluyla dile getirilen ve tekrarlanan afet terminolojisindeki bilgi kirliliği ve kavram yanılılıklarına örnek getirilerek coğrafya eğitiminin önemi vurgulanmıştır.

Bu amaçla 6 Şubat depremlerinden sonra dijital, sosyal ve basılı medyada gündemi belirleyen haber başlıklarındaki özellikle deprem afetine ilişkin bilimsel kavram yanılılıkları tespit edilerek gruplandırıldı. Daha sonra söz konusu yanılılıklarının aynı şekilde tekrarlanma ve yerleşik kavramlar biçimine dönüşme durumuna bakılarak sınıflandırılma yapıldı. Yerleşik bilgi kirliliğine dönüşen olaylara ilişkin kavramların doğrusu açıklanarak orta öğretim coğrafya müfredatındaki konular ve eksikliklerine ilişkin değerlendirmelerde bulunuldu. Dikkati çeken ve sık sık tekrarlanan yanılılıkların ve yanlış yönlendirmelerin; “deprem şiddeti ve büyüklüğü, sıvılaşma olayı, deprem anında gökyüzünün aydınlanması, deprem heyelan göllerinin oluşumu, deniz yükselmesi” olaylarına ilişkin olduğu görüldü.

Anahtar Kelimeler: Afetler, Kavram Yanlılıkları, Coğrafya Eğitimi, Kahramanmaraş-Pazarcık Depremi

İlkokul Öğrencilerinin Deprem Kavramına İlişkin Metaforik Algıları

Esra Altun Efe ¹, Pınar Altun Akkuş ² & Kaya Yıldız ^{3,*}

¹ Temel Eğitim Mili Eğitim Müdürlüğü 50.Yıl İzzet Baysal İlkokul Bolu

² Temel Eğitim Milli Eğitim Müdürlüğü 100.Yıl İlkokulu Bolu

³ Eğitim Bilimleri Bolu Abant İzzet Baysal Üniversitesi
yildiz_k1@ibu.edu.tr

Özet

Afet, insanlar için fiziksel, ekonomik ve sosyal kayıplar doğuran, normal yaşamı ve insan faaliyetlerini durdurarak veya kesintiye uğratarak toplulukları etkileyen; kaynağını doğal, teknolojik ve beşeri faktörlerden alabilen olaylardır. Deprem, kaynağını Yer'in derinliklerinden alan, yeryüzünde titreşimlere neden olan, kısa süreli doğal olaylardır. Türkiye, dünyanın en önemli deprem kuşaklarından birisi olan Alp-Himalaya deprem kuşağı üzerinde bulunmaktadır. Ülkemizde depremler en fazla, Kuzey Anadolu ve Hatay çevresi, Ege Bölgesi, Marmara Bölgesi ve Doğu Anadolu Bölgesi'nde görülmektedir. Depremler, eğitim-öğretim hizmetleri üzerinde birtakım olumsuz etkilere yol açmaktadır. Bu etkiler eğitim hizmetlerinin yürütüldüğü fiziki ortamın zarar görmesi şeklinde olabileceği gibi, depremi yaşayan öğretmen ve öğrencilerin, öğretme-öğrenme durumlarındaki problemler şeklinde de görülebilmektedir. Nitekim, depremlerin, öğrencilerin okuldaki motivasyon ve başarı durumları üzerinde olumsuz etkileri olduğu tespit edilmiştir. Yaş grubu düştükçe öğrencilerin depreme olana bakış açıları da farklılaşmaktadır. Ülkemizde son günlerde meydana gelen depremler tüm ülkemizi derinden etkilemiştir. Deprem özellikle çocuklar üzerinde etkisini daha fazlası ile göstermiştir.

Metafor kelimesi, Yunanca “metapherein” kelimesinin farklılaşmasıyla ortaya çıkmıştır. Vurgulanmak istenilen, bir kavram, olgu veya olayın başka bir kavram, olgu veya olaya benzetilerek açıklanması olarak ifade edilen metafor, bir konuyu diğer bir konunun bakış açısından algılamaya ve anlamaya izin veren zihindeki bilgiler arasında bir bağ kurma sürecidir. Metaforlar neyin neye, ne ölçüde ve niçin benzetildiğini dinleyen ya da okuyana keşfetme fırsatı sunarak onlara zevk verip onların hayal dünyalarını zenginleştirmektedirler. Kullanılma amaçlarından biri bir kavram ya da olgunun nasıl algılandığını ortaya koymak olan metaforların düşünme biçimi olarak, dil, bilim ve kendimizi ifade etme üzerinde biçimlendirici bir etki yapmaktadır. Bu açıklamalar doğrultusunda bu araştırmanın amacı ilkokul öğrencilerinin “deprem” kavramına yönelik metaforik algıları saptamaktır.

Araştırmanın çalışma grubunu, 2022-2023 eğitim-öğretim yılının 2. döneminde Bolu ili merkez ilçe sınırları içerisindeki ilkokullarda öğrenim gören 3.sınıf ve 4.sınıf toplam 488 öğrenci oluşturmaktadır. Öğrencilerin “Deprem” kavramına yükledikleri metaforik anlamların ortaya çıkartılıp incelenmesini amaçlayan bu çalışmada, olgubilim (fenomenoloji) deseni kullanılmıştır. Araştırma verilerini toplamak için, yarı yapılandırılmış görüşme formu kullanılmıştır. Verilerin analizinde kodlama, temaların bulunması, verilerin kod ve temalara göre örgütlenmesi aşamalarından oluşan içerik analizi kullanılmıştır.

Öğrencilerin algılarına dayalı olarak “Deprem” kavramına ilişkin 263 adet metafor üretilmiştir. Öğrenciler tarafından üretilen en çok beş metafor incelendiğinde sırasıyla; Salıncak, Kabus, Savaş, Canavar ve

Kıyamet olduğu görülmektedir. Öğrenciler tarafından üretilen 263 adet metafor araştırmacılar tarafından 8 kategori altında toplanmıştır. Bu kategoriler; Gürültü, Güven, Kayıp, Korku, Sarsıntı, Yıkım, Zaman ve Diğer.

Anahtar Kelimeler: Metafor, Deprem, İlkokul, Bolu

Pandemi Sonrası Ortaokul Öğrencilerinin Okula Uyum Süreçleri İle İlgili Öğretmen Görüşleri

Sevcan Sogutlu Aktas

İngilizce Öğretmenliği Bahçelievler İto Bilim ve Sanat Merkezi
sevcann84@gmail.com

Özet

Covid-19 salgını nedeniyle yaşanan pandemi döneminde öğrenciler okullarından uzak kalmışlar ve eğitim süreçlerinde bir boşluk meydana gelmiştir. Özellikle ilkokul ve ortaokul dönemindeki çocukların kişisel, sosyal ve duygusal gelişimlerinin önemli oranda etkilendiği bu süreçte çocuklar hemen hemen 1,5 yılı bulan sürede kendi alıştikları düzenin dışında bir sisteme maruz kalmışlardır. Bu nedenle pandemi sonrası öğrencilerin okula uyum süreçlerinin değerlendirilmesinde öğretmenler birincil gözlemcidirler. Araştırmanın amacı, pandemi sonrası ortaokul öğrencilerinin okula uyum sürecinin öğretmen görüşleriyle değerlendirilmesidir. Çalışma; İstanbul ili, Bahçelievler ilçesi, İTO Bilim ve Sanat Merkezi'nde ortaokul bünyesinde çalışan gönüllü 15 öğretmenin katılımıyla gerçekleştirilmiştir. Nitel araştırma yöntemine göre dizayn edilmiş olan bu çalışmada , araştırmacı tarafından hazırlanmış soruların yer aldığı yarı yapılandırılmış görüşme formu kullanılmıştır. Nitel araştırma desenlerinden durum çalışması desenindedir.

Araştırma sonuçları incelendiğinde; pandemi sonrası ortaokul öğrencilerinin okula uyum sürecinde öğretmenlerin en çok karşılaştıkları sorunun öğrencilerin dersten çabuk sıkılması, derse ilgisizlik ve odaklanamama sorunu olduğu görülmüştür. Bunun nedeninin online derslerde öğrencilerin ekrana çok fazla maruz kaldığı için derslere odaklanamama ile sonuçlanabileceği düşünülmüştür.

Çalışma sonuçlarına bakıldığında öğretmenler, öğrencilerin online derslerde teknolojiyle iç içe olduklarından yola çıkarak pandemi sonrası öğrencilerde gözlemledikleri davranışlar derslere karşı ilgisizlik ve dikkat sorununa çare olarak yine derslerinde teknolojiye başvurmuş oldukları görülmüştür. Öğrencilerin bu ilgisini derslere entegre ederek öğrencilerin derse olan ilgilerini artırmayı hedeflemişlerdir.

Anahtar Kelimeler: Ortaokul, Pandemi, Uyum

Pandemi Sürecinde Oluşan Öğrenme Kayıplarına İlişkin Sınıf Öğretmenlerinin Görüşleri

Püren Akçay ^{1,*} & Tayfun Erol ²

¹ Beden Eğitimi ve Spor Öğretmenliği Haliç Üniversitesi

² Eğitim Yönetimi İstanbul Aydın Üniversitesi

akcaypuren@hotmail.com

Özet

Dünyada ilk olarak Çin'in Wuhan kentinde ortaya çıkan Covid-19 hastalığı kısa bir sürede küresel çapta etkili olmaya başlamış, hastalık birden çok kıta ve ülkede yayılmıştır. Bunun üzerine 11 Mart 2020 tarihinde Dünya Sağlık Örgütü (DSÖ) bu hastalığı 'pandemi' olarak tanımlamıştır(WHO,2020). Salgının dünyada etkisinin artması ile hayat herkes için olağanın dışında yaşanmaya başlanmış tüm sektörler ve hayat olumsuz etkilenmiştir. Ülkemizde ilk vaka 11 Mart 2020 tarihinde tespit edilerek yetkililerce halka duyurulmuş ve 14 Mart 2020 tarihinde Milli Eğitim Bakanlığı'na bağlı tüm okullarda ve üniversitelerde yüz yüze eğitime ara verilmiştir. Başlangıçta kısa süreli olarak planlanan bu ara, vaka sayılarının ve ölümlerin artması sonucu tüm yarıyılı kapsamış üniversitelerde bahar döneminde; okullarda ikinci yarıyıldan itibaren tamamen uzaktan eğitim süreci başlamıştır. Türkiye'de yüz yüze eğitime ara verilmesi ile Milli Eğitim Bakanlığı'na bağlı okullarda öğrenim gören 8.806.881 kız, 9.435.000 erkek olmak üzere 18.241.881 öğrenci etkilenmiştir. Bu öğrencilerin 5.279.945'ini ilkokul öğrencileri oluşturmaktadır.

Öğrencilerin eğitim-öğretim faaliyetlerinden uzak kaldığı dönemlerde öğrenme kayıpları yaşadıkları bilinmektedir. Öğrenme kaybı, öğrenilen bilgilerin kullanılmaması, tekrar edilmemesi sonucu hatırlamakta güçlük çekilmesi ve unutulması; bilgilerin kullanılmaması sonucu sinirler arası bağların zayıflaması ve bilgilerin unutulması olarak tanımlanmaktadır. Öğrenme kaybı üzerine yapılan çalışmalar ile ilgili alanyazın incelendiğinde öğrenme kayıpları genelde uzun süren yaz tatili üzerine yapıldığı görülmektedir. Ayrıca doğal afetlerin yaşandığı zamanlarda da okullar kapalı kalmakta ve öğrenme kayıpları oluşmaktadır. Yaz tatilleri belirli bir süreci oluşturmakta, afetler ise bölgesel sorunlar oluşturmaktadır.

Bu araştırma ilkokul sınıf öğretmenlerinin pandemi sürecinde oluşan öğrenme kayıplarına ilişkin görüşlerini ortaya çıkarmak amacıyla yapılacaktır. İnsan, birey olarak gereksinimlerini karşılayabilmek; sosyal bir canlı olarak yaşadığı topluma uyum sağlayabilmek amacıyla öğrenmek zorundadır. Öğrenme kayıpları bireyin ve toplumun istenilen hedeflere ulaşmasına engel olacağından dolayı bu araştırma büyük önem arz etmektedir. Bu araştırma nitel araştırma yöntemlerinden biri olan olgubilim deseni çerçevesinde yürütülecektir. Bu çalışmada ilkokul sınıf öğretmenlerinin pandemi sürecinde oluşan öğrenme kayıpları olgusu detaylı bir şekilde incelenmeye çalışılacaktır. Araştırmanın çalışma grubu, kolayla örneklem yöntemi ile belirlenmiş, Küçükçekmece ilçesinde 2020-2021 eğitim öğretim yılında resmi ilkokullarda görev yapmakta olan ulaşılabilir 12 sınıf öğretmeninden oluşmaktadır. Araştırmanın verileri, yarı yapılandırılmış görüşme formu ile katılımcılara yüz yüze görüşmeler yapılarak elde edilmiştir. Araştırmanın bulguları analiz sürecindedir. Kongre tarihine kadar analiz tamamlanacaktır.

Anahtar Kelimeler: Pandemi, Öğrenme Kayıpları, Sınıf Öğretmenleri.

İngiltere ve Türkiye'nin Din Eğitimleri Üzerine Karşılaştırmalı Bir Analiz

Pamuk Döşlü Ece

Yabancı Diller Milli Savunma Üniversitesi
eccepamuk@gmail.com

Özet

Din, kutsal olanın aranışı ile ortaya çıkan; bireyleri ve dolayısıyla da toplumları etkileyen sistematik bir düzen olarak tanımlanabilir. Kişiler ve toplumlar dünya görüşleri ve inançları doğrultusunda hareket ederek hayatlarını şekillendirmektedirler. Din eğitimi de bu noktada üzerinde durulması gereken önemli bir husustur. Din eğitimi, bireysel farklılıkların, tutum ve inançların dışarıda tutulabileceği bir disiplin alanı değildir. Her öğrencinin okul dışındaki yaşantısı, aile yapısı, inanç ve görüş farklılıkları göz önünde tutularak tarafsızca sunulabilecek bir din eğitiminin hem öğrencilerin benliklerini bulmalarına yardım edebileceği hem de toplum içinde ya da toplumlar arasındaki farklılıkların hoş karşılanacağı bir düzene zemin hazırlayabileceği düşünülmektedir. Çeşitli ülkelerin din eğitimine ilişkin benimsediği eğitim felsefeleri, program geliştirme modelleri ve uygulamaları değişiklik göstermektedir. Bu unsurların belirlenmesinde devletlerin vatandaş yetiştirme fikirlerinin ve dine yönelik istedik ideolojileri oluşturma isteklerinin etkili olduğu düşünülebilir. Bu çalışmada Türkiye ve İngiltere'nin din eğitimi yaklaşımları ile uygulamaları incelenmiş ve karşılaştırmalı bir değerlendirme sunulmuştur. Çalışmada Türkiye ve İngiltere'nin din eğitimleri; değerler, kazanımlar ve din eğitimine yaklaşımları boyutlarında incelenmiş ve karşılaştırılmıştır. Sonuç olarak, iki ülkenin din eğitiminde incelenen alanlarda benzerlikler ve farklılıklar taşıdığı görülmüştür. Öncelikle, her iki ülkede de din eğitimi kapsamında sunulan dersler zorunlu ders kategorisindedir. Ancak İngiltere'de aileleri veya öğrencilerin kendisi talep ettikleri takdirde bu dersten muaf tutulabilmektedirler. Kazanımlar, değerler ve din eğitimi yaklaşımı konusunda ise Türkiye ve İngiltere'nin farklılıklar taşıdığı görülmüştür. İngiltere fenomenolojik yaklaşımı temele alırken Türkiye'de mezhepler üstü ve dinler açılımlı yaklaşım benimsenmiştir. Son olarak hem ilgili yaklaşımların hem de her iki dersin seviye ve ünite bazında hedef ve kazanımlarının incelenmesi sonucunda İngiltere'nin din eğitiminin Türkiye'nin din eğitimine kıyasla daha kapsayıcı olduğu değerlendirilmiştir.

Anahtar Kelimeler: Din Eğitimi, İngiltere, Türkiye

Din Kültürü ve Ahlak Bilgisi Öğretmenlerinin Derslerinde Kullandıkları Yöntemler

Beyza Nur Görmüş

Sosyal Bilimler Enstitüsü Balıkesir Üniversitesi
beyzanurgormus@gmail.com

Özet

Bu çalışma DKAB öğretmenlerin din öğretiminde kendini en kısa ve en verimli şekilde açıklaması amacıyla kullanılan metotlar ifade edilmiştir. Din eğitimi ve öğretiminde her dönemde belirli metotların var olduğunu görülmüştür. Bu çalışmada din eğitimi ve öğretiminde anlatım (Takrir), soru-cevap, tartışma, küme/grup, örnek olay incelenmesi, dramatizasyon (rol oynama), gösterip yaptırma vb. metotlar ele alınacaktır. Bu metotların DKAB dersinde öğretmenlerin daha çok hangi yöntemleri kullandığını göstermeyi amaçlamaktadır. Bu metotlar örgün din eğitiminde DKAB derslerinde kullanılan metotları tespit edip örneklerle açıklanarak konu sınırlandırılmıştır. Bununla ilgili nitel araştırma deseninden yararlanılmıştır ve literatür taranmıştır. Böylelikle ilgili doküman incelenip, dokümanlar uygulama konularına göre tasnif edilerek ulaşılan verileri literatür ışığında değerlendirilmiştir.

Araştırmanın sonucunda DKAB dersinin öğretmen-öğrenme sürecinde bu yöntemlerden bazılarının daha çok ön plana çıktığı görülmüştür. Burada da DKAB öğretmenlerinin kendisini pedagojik ve mesleki olarak geliştirmesi sonucu ortaya çıkmıştır.

Anahtar Kelimeler: Din Eğitimi, Din Öğretimi, Yöntem/Metot

Kur'an-I Kerim Öğretiminde Harf ve Ses Temelli Cümle Yöntemlerine İlişkin Öğretmen Görüşlerinin İncelenmesi

Gülten Balcı

İlahiyat İstanbul Sabahattin Zaim Üniversitesi
gultenuygunbalci@gmail.com

Özet

Dil; duygu, düşünce veya bir isteğin karşı taraftaki alıcıya aktarılmasını sağlayan en temel iletişim aracıdır. Yeni bir dil öğretiminde süreç planlaması yaparken en önemli aşamalardan biri yabancı dil öğretim metodunun belirlenmesidir. Dil öğretim metodu; hedef dilin doğru şekilde öğrenimi, dildeki unsurların doğru şekilde kavranması, anlaşılması ve diğer hususlar için geçerli olan dile dayalı gelişim hedefini karşılayacak metottur (Güneş, 2013). Kur'an-ı Kerim son indirilen kutsal kitap olarak Allah'ın kelamının tamamlayıcısı ve diğer kutsal kitapları onaylayan bir kitaptır. Bu nedenle müminlerin Kur'an-ı Kerim'i öğrenmesi ve öğretmesi, toplumda Kur'an ahlakının yayılması adına oldukça önemlidir. Allah Resulü (s.a.v.) buyurur ki "Sizin en hayırlınız, Kur'an'ı öğrenen ve öğretenidir." Bu hadis-i şerife göre tüm müminler yalnızca Kur'an'ı öğrenmek değil, öğretmek adına da gayret etmelidir (Eroğlu, 2004).

Bu çalışma Kur'an-ı Kerim öğretiminde Harf ve Ses temelli cümle yöntemini en az ikişer yıl uygulayan eğitimcilerin görüşlerine yer verilerek genel bir değerlendirme gerçekleştirilip, kullanılan yöntemlerin avantajları, sınırlılıkları, genel süreçlerinin değerlendirilmesini amaçlamaktadır. Kur'an öğrenim sürecinde doğru dil öğretim metodu seçilmeli, bu metoda bağlı olarak öğrenmeye gayret edilmelidir. Bir yabancı dil öğrenmekten farklı olarak Kur'an öğrenmek yalnızca Arapça öğrenmek değil, başlı başına Kur'an'la birlikte açılan yepyeni bir dünyayı da keşfetmektir. Böylelikle Kur'an Kerimi doğru okumaya ve anlamaya sebebiyet verecektir (Işık, 2015). Bu iki yöntemin uygulamadaki karşılıklarını değerlendirmek araştırmanın önemini ortaya koymaktadır.

Araştırmada, nitel araştırma yöntemlerinden durum çalışması deseni tercih edilecektir. Veri toplama aracı olarak yarı yapılandırılmış görüşme formları kullanılacaktır. Katılımcılar ile online platformlar üzerinden 40-80 dakikalık görüşmeler yapılması planlanmaktadır. Görüşmeler kayıt altına alınacak daha sonra çözümlenerek analiz edilecektir. Elde edilen veriler çeşitli temalara ayrılarak katılımcıların görüşleri değerlendirilecektir.

Anahtar Kelimeler: Kur'an-ı Kerim öğretimi, Elifba, Harf yöntemi, Ses temelli cümle yöntemi,

Çağdaş Tefsirlerde Oku Emri ve İnsanın Yaratılışına Dair Âyetlerin Yorumu

Elif Alkan

Sosyoloji Anadolu Üniversitesi
a.alkan29@gmail.com

Özet

Kur'ân-ı Kerîm, Yüce Allah tarafından son ilâhî kutsal kitap olarak, Allah Resûlü (s.a.v) aracılığı ile insanlığa bir hidâyet rehberi olarak indirilmiştir. Bu tarihi süreçte başta Peygamberimiz (s.a.v.) olmak üzere sonraki dönem âlimleri tarafından açıklanmış ve yorumlanmıştır. Tefsir ilmi kapsamında sürdürülen bu çalışmalar günümüzde de devam etmektedir.

Çağdaş Tefsirlerde Oku Emri ve İnsanın Yaratılışına Dair Âyetlerin Yorumu adlı çalışmamızda bin dokuz yüzlü yıllardan günümüze kadar, farklı metodik ve doktriner anlayışla yazılmış tefsirler, deskriptif bir incelemeye tâbi tutularak incelenmiştir. Müfessirlerin ilk inen âyetlere dair görüş ve yorum farklılıkları irdelenmiş, günümüz dünyasının değişen bilimsel paradigmaları ekseninde, literatüre ne gibi yenilikler kazandırdıkları analiz edilerek tefsir ve din eğitimi alanlarında disiplinlerarası bir bağ kurulmaya çalışılmıştır.

Literatür taraması yöntemiyle yapılan çalışmanın sınırlılıkları belli sayıda tefsirin incelenebilmesi ve insanın yaratılışına dair bazı âyetlerin yorumuna yer verilmesi olmuştur. Eğitimin ve aynı zamanda din eğitiminin de temelini oluşturan okuma eylemi ve insanın ilk yaratılışından itibaren öğrenmeye ve öğretmeye uyumlu var edilmiş olması arasındaki ilişkiye dikkat çekilmiştir. Yüce Allah'ın oku emrinin bizlere ne alattığı, günümüz insanlığının her alanda gelişebilmesi için kendini, dünyayı, evreni nasıl bir okumaya tabi tutması gerektiği ve yaratılış kodlarımızın bu doğrultuda inşa edilmiş olduğunun açıklanması amaçlanmıştır.

Sağlıklı bir din eğitimi hizmeti sunabilmek için, İslâm'ın temel prensiplerinin bilimsel ilerlemelere zıt ya da onların gerisinde değil bizzat gelişime öncü olduğu ortaya konmaya çalışılmıştır.

Anahtar Kelimeler: Kur'an, Tefsir, Din Eğitimi, Oku

Ortaöğretim Öğrencilerinin Dini Sosyalleşme Süreçlerine Yönelik Nicel Bir Araştırma: Kayseri-Develi Örneği

Ismet Çiftçi ^{1,*} & Celaleddin Çelik ¹

¹ Felsefe ve Din Bilimleri Erciyes Üniversitesi
ismethocaciftci@gmail.com

Özet

Bu çalışmada Kayseri ili Develi ilçesinde yer alan ortaöğretim kurumlarında okuyan öğrencilerin dini sosyalleşme süreçlerini etkileyen faktörler incelenecektir.

Yüksek lisans tez çalışmamız olan bu araştırma yukarıda bahsedilen doğrultuda “ortaöğretim öğrencilerinin dini sosyalleşme süreçlerini etkileyen faktörleri ortaya koyarak ve bu faktörlerin ortaöğretim öğrencilerinin dini sosyalleşmesinde etki düzeyini tespit etmeyi” amaçlamaktadır. Araştırmada pozitivist anlayışa bağlı kalarak nicel yöntem tarama deseni anket tekniği kullanılmıştır. Çalışma yaptığımız evren, Develi İlçesinde yer alan ortaöğretim öğrencilerinin tamamıdır. Bu araştırma ortaöğretimde okuyan öğrencilerin tüm sınıf düzeyini, cinsiyeti ve yaş fark etmeksizin kapsayan bir araştırmadır. Araştırmada örneklem olarak bir tane Fen Lisesi, bir tane Fen ve Sosyal Bilimler Proje İmam Hatip Lisesi, bir tane Anadolu Lisesi, bir tane İmam Hatip Lisesi, bir tane Mesleki Teknik Anadolu Lisesi olmak üzere toplam beş ortaöğretim kurumu öğrencileri seçilmiştir. Evrende yer alan öğrenci sayısının tamamının %10'luk kısmından rast gele seçilen 440 öğrenciye Fatma Apak'ın geçerlik ve güvenilirlik çalışması yapılmış “dini toplumsallaşma araçları etki ölçeği” uygulanmıştır.

Araştırmamızda ortaöğretim öğrencilerinin dini sosyalleşmelerinin hangi temel sacayaklarına dayandığını; bu süreçte aile, eğitim, toplumsal çevre, kitle iletişim ve medya, dini sohbet ve toplantılar gibi unsurlardan hangisinin ya da hangilerinin dini sosyalleşmede daha ön plana çıktığı ortaya konulmuştur. Ortaöğretimde okuyan öğrencilerin dinî inanç, ibadet, ahlâk ve dinî bilgisinin oluşmasında en büyük etkiye sahip faktörün aile olduğu tespit edilmiştir. Yine bunun yanında eğitim kurumlarının, toplumsal çevrenin, dini sohbet ve toplantıların, kitle iletişim araçları ve sosyal medyanın ortaöğretim öğrencilerinin dini sosyalleşmesinde önemli bir etkiye sahip olduğu saptanmıştır. Detaylı bulgu ve sonuçlara bildiride yer verilecektir.

Anahtar Kelimeler: Sosyalleşme, Dini Sosyalleşme, Dini Toplumsallaşma

Gençlerin Kötülük Algısı İle Din Anlayışları Arasındaki İlişkiye Sosyolojik Bir Yaklaşım: (İlahiyat Fakültesi Öğrencileri Örneği)

Emine Durak ^{1,*} & Celaleddin Çelik ¹

¹ İlahiyat Fakültesi Erciyes Üniversitesi
emiendrk00@gmail.com

Özet

Bu çalışma üniversite öğrencilerinin, kötülük problemi ile Tanrı tasavvurları ve dini inançları arasındaki etkileşimin boyutlarını ortaya koymayı amaçlamıştır. Yüksek lisans tez çalışması olan bu çalışmada yüksek din öğretiminde okuyan öğrencilerin, modern dünyada karşılaştıkları kötülük sorunları ile klasik dini bilginin öğrettikleri arasındaki çelişkileri ya da çözümleri incelenmiştir. Buna ek olarak üniversite öğrencilerinin kötülük problemi ile din tasavvurları arasındaki etkileşim incelenmiştir.

Araştırma yapılandırmacı dünya görüşüne bağlı olarak nitel yöntem fenomenolojik araştırma deseni mülakat tekniği kullanılmıştır. Mülakatlar kartopu örnekleme tekniği kullanılarak yarı yapılandırılmış sorularla gerçekleştirilmiştir. Çalışmanın evrenini Erciyes Üniversitesi İlahiyat Fakültesi İlahiyat Bölümü'nde okuyan son sınıf öğrencileri oluşturmaktadır. Mülakatlar dört kadın ve dört erkek olmak üzere sekiz katılımcı ile gerçekleştirilmiştir. Mülakat sürecinde sorulan sorular karşısında katılımcıların beden dilinin de değerlendirilmesi için yüz yüze gerçekleştirilmiştir. Katılımcılara en az sekiz soru sorulmuştur. Alınan cevaplar karşısında gerekli görülen yerlerde yeni sorular sorulmuştur.

Araştırmanın bulguları adalet, kudret, ceza ve imtihan başlıkları altında değerlendirilmiştir. Araştırmada yüksek din eğitimi almış öğrencilerin zihinlerinde farklı inanç tasavvurlarına kayan bir düşünce yapısı olup olmadığı veri analizinden sonra ortaya konulmuştur. Bu bildiride ele alacağımız bazı bulgular işe şunlardır: Araştırmada katılımcıların Tanrı merkezli kötülükten daha çok toplum merkezli kötülükleri benimsediği tespit edilmiştir. Tanrı merkezli kötülükleri benimseyen katılımcıların bu konuda hikmet kavramını esas aldıkları görülmüştür. Ayrıca başa gelen musibetlerin kişiyi Tanrı'ya yaklaştırmasına göre bunun ceza ya da imtihan şeklinde yorumlandığı tespit edilmiştir. Daha detaylı bulgulara ve sonuç kısmına bildiride yer verilecektir.

Anahtar Kelimeler: Deizm, İlahi Adalet, Kötülük Problemi, Teodise Sosyolojisi

Orman Okulları Uygulamasının Okul Öncesi Dönem Çocukları Üzerindeki Çevre Ve Doğa Sorunlarına Karşı Farkındalığın Gelişmesine Yönelik Öğretmen Görüşleri

Duygu Tohumcu

Okul Öncesi Öğretmenliği Burhanettin Kurt Anaokulu
tohumcuduygu@gmail.com

Özet

Doğa başta çocuklar olmak üzere tüm insanların her daim merak duygularını canlı tutan, yeni öğrenmelere dinamik etkiler sunan gizemli bir ortam olmuştur. Özellikle okul öncesi dönemdeki çocukların kendilerini doğada özgür hissetmeleri beraberinde risk alma, problem çözme ve hızlı karar verme becerilerinin gelişmesini destekler. Böylece çocuk aldığı risklerle doğayı daha derinlemesine keşfetme fırsatı ve çevresini anlamlandırma imkanı yakalar. Öğrenmeyi doğada pekiştiren bireyler etrafındaki farklılıkları, sorunlarını, sıkıntı oluşturmaları muhtemel durumları, değişimi, gelişimi ve sorunlara çözüm olacak durumları öngöreme fırsatını yakalar. Bu bilgiler ışığında çalışmanın temel amacı; Orman Okulu uygulamasının okul öncesi dönem çocukları üzerindeki çevre ve doğa sorunlarına karşı farkındalığın gelişmesine yönelik öğretmen görüşlerini ortaya çıkarmaktır. Çalışma Çanakkale'nin Gökçeada ilçesinde bulunan Burhanettin Kurt Anaokulu'nda eğitim gören 5-6 yaş arasındaki öğrencilerden amaçlı örneklem yolu ile seçilmiştir ve çalışmada nitel araştırma deseni kullanılmıştır. Kurum bünyesindeki 12 Okul Öncesi öğretmen ile birlikte araştırma 8 haftalık Orman Okulu Eğitim Planı (OOEP) üzerinden yapılacak olan çalışmaların değerlendirilmesini amaçlamıştır. Öğretmenler uygulama sonrasında her öğrenci ile yaptıkları birebir gözlemleri kayıt altına almışlar ve 8 hafta sonunda öğrencilerin doğa, çevre sorunları hakkındaki farkındalıklarının gelişimsel süreçlerine etkilerini birlikte değerlendirilmiştir. Bu veriler öğretmenlerden, yarı yapılandırılmış "Öğretmen Görüşme Formu" aracılığı alınmıştır. Sorular önceden hazırlanmış 5 soru eşliğinde Orman Okulları Eğitim Planını (OOEP) uygulayan öğretmenlere sorulmuş ve çocuk üzerindeki etkilerinin değerlendirmesi istenmiştir. Toparlanan tüm veriler analizi yapılarak değerlendirilecek ve bildiri esnasında sunulacaktır.

Anahtar Kelimeler: Orman, Doğa, Okul Öncesi, Çevre Bilinci

TÜBİTAK 4004 Doğa Eğitimi Ve Bilim Okulları Kapsamında Lise Öğrencilerine Yönelik Gerçekleştirilen “Doğayı Keşfet, Fark Et, Koru” Projesinin Değerlendirilmesi

Melek Dinçer ^{1,*}, Sinan Onar ², Necmiye Onar ³, Fatih Karaokur ⁴, Engin Ceylan ⁵ & Canan Balbay ⁶

¹ Turk Dili ve Edebiyatı Bandırma Bilim ve Sanat Merkezi

² Biyoloji Öğretmenliği Bandırma Yavuz Sultan Selim Anadolu Lisesi

³ Fizik Öğretmenliği Bandırma Yavuz Sultan Selim Anadolu Lisesi

⁴ Bilgisayar ve Öğretim Teknolojileri Öğretmenliği Bandırma Bilim ve Sanat Merkezi

⁵ Rehberlik ve Psikolojik Danışmanlık Meb

⁶ Rehberlik ve Psikolojik Danışmanlık Bandırma Bilim ve Sanat Merkezi

melekdincer@hotmail.com

Özet

İyi uygulamanın amacı

TÜBİTAK 4004 “Doğa Eğitimi ve Bilim Okulları Projesi” kapsamında hazırlanan “Doğayı Keşfet, Fark et, Koru” projesi biyoçeşitlilik temelli bir doğa ve bilim projesidir. Projenin gerçekleştirildiği Kapıdağ yarımadası, Erdek Körfezi ve Kuş Cenneti Milli Parkı ülkemizin biyoçeşitlilik açısından en zengin yaşam alanlarından. Bu alanlardaki canlı türlerinin biyoçeşitlilik üzerinden incelenmesi ile katılımcılara bütüncül bir doğa anlayışı sağlaması hedeflenmiştir. Bu çalışmada, bilime ve araştırmaya istekli lise öğrencilerine biyolojik çeşitliliği tanıtarak onların bilimsel olguları fark etmeleri; merak duygularını, araştırma, sorgulama ve öğrenme isteklerini artırmaları ve buradan aldıkları bilgi ve tecrübelerini çevrelerine aktarmalarını hedefleyen TÜBİTAK 4004 projesinin katılımcılar üzerindeki etkisini incelemek ve projenin değerlendirmesini yapmak amaçlanmıştır.

İyi uygulamanın hedef kitle

Projenin hedef kitle; sosyo-ekonomik düzeyi düşük olan, bilime erişimde güçlük çeken, Balıkesir ilinin genellikle kırsal ilçelerinde öğrenim gören, projemizde aldığı eğitimlerini 9 ve 10. sınıflarda okul biyoloji ve coğrafya müfredatındaki kazanımlar ile birleştirebilecek, proje tarihi itibarıyla 10. ve 11. sınıf olan öğrenmeye ve bilime istekli 25 öğrenciden oluşmaktadır. Öğrenciler, kız öğrencilere pozitif ayrımcılık sağlayacak şekilde 13 kız ve 12 erkek öğrenci olarak belirlenmiştir.

İyi uygulamanın özeti

Bu araştırma, TÜBİTAK 4004 “Doğa Eğitimi ve Bilim Okulları Projesi” kapsamında yürütülen “Doğayı Keşfet, Fark Et, Koru” projesinin sonuçlarını içermektedir. Proje, biyoçeşitlilik temelli bir doğa ve bilim projesidir. Proje süresince, doğayı bilim insanları rehberliğinde tanıyan öğrencilerin; biyoçeşitliliğini bilimsel yöntemlerle keşfetmeleri, doğanın önemini fark etmeleri ve sorumluluk bilinciyle doğayı korumaları ve araştırma yapma, hipotez kurma, yorum yapma gibi becerileri geliştirmeleri hedeflenmiştir. Projedeki etkinlikler, katılımcıların doğadaki bilgiyi, bilginin doğasını ve bilimsel bilginin değerini fark edebilecekleri, çevre bilinci edinebilecekleri, etkileşimli uygulamalarla eğlenerek öğrenebilecekleri, aktif

katılımı merkeze alan ve farklı disiplinlerle entegre edilmiş etkinliklerin, deniz ekosistemi çalışmalarının, flora ve faunistik incelemelerin, PCR analizinin, deneylerin, gözlemlerin, sanatın, dansın, dramının ve bilişim teknolojilerinin yer aldığı sistematik bir doğa okulu niteliğinde tasarlanmıştır. Bireysel farklılıkları, sosyokültürel ve sosyoekonomik düzeyleri ne olursa olsun bütün öğrencilerin bilime, doğaya, biyoçeşitliliğe duyarlı ve bilinçli olarak yetişmesi gerekmektedir. Bu nedenle, Balıkesir ilinin farklı kırsal ilçelerinden bilimsel çalışmalara meraklı, 10. ve 11.sınıfta öğrenim gören 25 öğrenci araştırmanın örneklemini oluşturmaktadır. Projenin hedeflerine ulaşip ulaşmadığını ölçmek için katılımcılara çevre, biyoçeşitlilik ve bilimsel tutum ölçekleri uygulanmıştır. Ayrıca, gün sonu değerlendirme formları ve bilgi yarışmaları ile katılımcılardan geri dönütler alınmıştır. Tutum ölçekleri, değerlendirme formları, bilgi yarışmalarının sonuçları, gözlemler; projenin hedeflerine ulaştığını göstermektedir.

İyi uygulamanın sonunda elde edilen çıktılar ve sonuçları

Katılımcıların her günün sonunda doldurdukları formlar incelendiğinde proje sürecinin verimli ve etkili geçtiği görülmektedir. Katılımcılara ön ve son test olarak uygulanan bilimsel tutum, çevre duyarlılık ve biyoçeşitlilik okuryazarlığı ölçekleri, SPSS ile analiz edilmiş ve son test lehine anlamlı sonuç elde edilmiştir. Ayrıca, işbirlikçi olarak düzenlenen proje yazma, afiş tasarlama ve web 2 araçları ile oyun hazırlama etkinliklerinde, katılımcılar sosyal becerilerini geliştirme fırsatı bulmuşlardır. Ayrıca, etkinliklerde edindikleri bilgiler ile ilgili sorulardan oluşan bilgi yarışmalarında katılımcıların bilgi düzeylerinin anlamlı bir şekilde arttığı görülmektedir.

Anahtar Kelimeler: TÜBİTAK 4004, Doğa Eğitimi, Çevre Duyarlılığı Biyoçeşitlilik, Bilimsel Araştırma

Mind Games From Hand to Hand From School to Home (Elden Ele Okuldan Eve Oyun)

Gökhan Yavuz^{1,*}, Ayşen Tüfekçi², Makbule Demir³, Hülya Yılmaz⁴, Keriman Yanık Sazak⁵, Gökçe Bozkurt⁴, Gülsüm Doğan⁶, Nimet Sevil⁷, Tuğba Durak Demirhan⁸, Dilek Bocut⁴, Seçil Sarıçay Yakut⁹ & Aytaç Dinç Yıldırım¹⁰

¹ Sınıf Öğretmenliği Müsiad Saime Sultan Bilim ve Sanat Merkezi

² Okul Öncesi Öğretmenliği Eyyup Genç İlkokulu

³ Okul Öncesi Öğretmenliği Mustafa Özcan İlkokulu

⁴ Okul Öncesi Öğretmenliği İstanbul Anadolu Adalet Sarayı Anaokulu

⁵ Okul Öncesi Öğretmenliği Tuzla Piri Reis Ortaokulu

⁶ Okul Öncesi Öğretmenliği Bitlis Vilayetlerbirliği Anaokulu

⁷ Okul Öncesi Küçükyalı Askeri Llojmanları Anaokulu

⁸ Okul Öncesi Öğretmenliği İstanbul Rezaizade Ekrem İlkokulu

⁹ Türkçe Öğretmenliği Grundschule Beinstein Almanya

¹⁰ Türkçe Öğretmenliği Anne-Frank-Schule-Fellbach

gokhanyavuz1666@gmail.com

Özet

Akıl oyunları; zihni açan, akılı çalıştıran, öğrenmeyi kolaylaştıran, çabuk öğrenmeyi sağlayan bir eğitim metodudur. Soyut düşünme, problem çözme, akıl yürütme, mantık-muhakeme etme ve yeni bakış açıları geliştirme yeteneklerini güçlendirdiği için kişiyi sadece müfredattaki bilgileri öğrenen bir birey olmaktan çıkartıp çok yönlü ve eğitimden zevk alan bir birey haline getirmede büyük role sahiptir. Mind Games From Hand To Hand From School to Home (Elden Ele Okuldan Eve Oyun) projesiyle öğrencilerimizin akıl ve zekâ oyunlarına ilgi duymasının yanı sıra, öğrencilerimizin zekâ potansiyellerini tanıması ve geliştirmesi, problemler karşısında farklı ve özgün stratejiler geliştirmesi, hızlı ve doğru karar vermesini, sistematik bir düşünce yapısını geliştirmesi, zekâ oyunları kapsamında bireysel, takım halinde ve rekabet ortamında çalışma becerileri geliştirmesi ve problem çözmeye yönelik olumlu bir tutum geliştirmesi amaçlanmıştır. Proje uluslararası eTwinning proje kapsamında olup, 1 Ekim 2021- 30 Nisan 2022 tarihlerinde, 4-11 yaş grubu öğrenciler ile 10 Türkiye 2 Almanya'da görev yapan öğretmen ortakla, oyun temelli, öğrenci merkezli ve etkinlik odaklı gerçekleştirilen bir projedir. Proje de her ay belirlenen zekâ oyununu okulda üreterek ve üretilen oyunların öğrencilerimizin evlerine göndererek her türlü sosyo ekonomik sınıftan çocuğa fırsat eşitliliği sağlanarak bu oyunlarla tanışmasını, öğrenmesini ve oynamasını oyun farkındalığı oluşmasını sağlayacak etkinlikler gerçekleştirilmiştir. Projenin her ay gerçekleştirilen etkinliklerine hem ilkokul hem de okul öncesi eğitim müfredatına uygun planlar ve sunumlar da hazırlanarak müfredat entegrasyonu yapılmıştır. Projede işbirlikçi çalışmalarla üretilen gerek dijital gerekse kutu oyunları ile öğrencilerimizin eşitlik, milli değer bilinci, emanet bilinci, kazan-kaybet, rakibe saygı, paylaşım, iletişim becerileri, teknoloji kullanımı, dijital okuryazarlık becerileri kazandırılmıştır. Akıl oyunlarının öğrencilerin görsel, dikkat, bilgi işlemsel düşünme becerisine düzeylerinin artmasına, problemleri algılama ve değerlendirme kapasitelerinin geliştirilmesine, farklı bakış açıları oluşturabilmesine, problemle karşılaştıklarında hızlı ve doğru karar verebilmesine, bir konuya ve çözüme odaklanma alışkanlığı geliştirmesine, akıl yürütme ve mantığı etkili bir şekilde kullanma kapasiteleri geliştirilmesine katkı sağladığı için küçük yaşlardan itibaren öğretilmesi çok önemli olduğu belirlenmiştir.

Anahtar Kelimeler: Akıl Oyunları, Zeka Oyunları, eTwinning,

Türkiye’de Okul Binaları ve Mekânsal Kalitelerine İlişkin Yapılan Çalışmaların İncelenmesi

Belis Feyza Güllü ^{1,*} & Adil Çoruk ¹

¹ Eğitim Bilimleri Bölümü Çanakkale Onsekiz Mart Üniversitesi
belis_4853@hotmail.com

Özet

Eğitim mekanları; somut veya soyut sınırlar içerisinde, toplumun ihtiyaç ve beklentilerini karşılamak amacıyla benimsenen eğitim yaklaşımlarına uygun eğitim programlarını sunarak bireylerin yetiştirilmesini sağlayacak şekilde tasarlanmış mimari yapı ve unsurlar olarak tanımlanabilir. Öğrenci, öğretmen ve okul yöneticilerinin günlerinin önemli bir kısmını geçirdikleri okul binaları, mekânsal kalite ve özelliklerine bağlı olarak eğitim-öğretim çıktılarını olumlu veya olumsuz yönlerde etkileyebilmektedir. Dolayısıyla okul binaları ve mekânsal kalitelerine ilişkin bir durum analizi yapılarak olası eksikliklerin ortaya konmasının önem arz ettiği söylenebilir. Bu çalışma bir eğitim mekânı olan okul binaları ve mekânsal kalitelerine ilişkin eğitim-öğretim alanında yapılmış makale ve lisansüstü tezlerin kapsamlı bir şekilde incelenmesini amaçlayan nitel bir çalışmadır. Araştırmanın çalışma grubu, amaçlı örnekleme yöntemi kullanılarak oluşturulan, Google Akademik, Dergipark ve YÖK Ulusal Tez Merkezi veri tabanlarında dizinlenmiş, 2000 ile 2023 yılları arasında eğitim öğretim alanında yapılmış olan 72 çalışmadır. Araştırmada kullanılan veriler doküman inceleme yöntemi aracılığı ile toplanmış; içerik analizi tekniklerinden kategorisel çözümleme tekniği kullanılarak analiz edilmiştir. Veriler, araştırmacı tarafından geliştirilen ‘Okul Binalarına İlişkin Yayın İnceleme Formu’ kullanılarak incelenmiştir. Elde edilen sonuçlar ışığında Türkiye’de okul binaları ve mekânsal kalitelerine yönelik çalışmaların incelenmesinin, konuya ilişkin bir durum değerlendirmesi yapılması açısından önemli olduğu söylenebilir. Söz konusu değerlendirme aracılığıyla okulların mekânsal kalitesi ve fiziksel koşullarına ilişkin alanyazındaki eksikliklere yönelik çalışmaların yapılabileceği düşünülmektedir.

Anahtar Kelimeler: Okul Binaları, Mekansal Kalite, Eğitim Ortamları

Karesi İdâdî ve Sultânîsinden Balıkesir Lisesine Eğitim-Öğretim Süreci

Volkan Ali Bozdemir ^{1,*} & Zehra Canan Bozdemir ²

¹ Beden Eğitimi ve Spor Öğretmenliği Balıkesir Lisesi

² Beden Eğitimi ve Spor Öğretmenliği Balıkesir Karesi Ortaokulu
volkanalibozdemir@hotmail.com

Özet

Eğitim, bireylerin bir bütün olarak planlı ve istenilen bir doğrultuda davranış ve yeteneklerinin geliştirilmesi süreci olarak tarif edilebilir. Eğitim faaliyetleri, insan yaşamının bir bölümünü kapsayacağı gibi sürekli devam eden bir süreç olarak da görülebilmektedir. Osmanlı devletinde 1884-1885 yıllarından sonra İdâdî okullarının açılmaya başlaması ile birlikte Balıkesir ilinde de Sait Paşa'nın girişimleriyle 23 Şubat 1886 tarihinde Karesi İdâdîsî, Celalzade Hanında eğitime başlamıştır. Balkan savaşları sonrasında Selanik Sultânîsinin idareci, öğretmen, yardımcı personel ve öğrencileri ile birlikte tam kadro Balıkesir'e nakledilmesinden sonra Karesi Sultânîsinin kuruluşu fiilen gerçekleşmiş ve Karesi Sultânîsi adını almıştır. 1923 yılına kadar Sultânî ismiyle anılan okul, 1923 yılında Sultânî'lerin Lise adını almasıyla Balıkesir Lisesi olarak anılmaya başlamış ve günümüzde de aynı isimle eğitim faaliyetlerini sürdürmektedir. Balıkesir Lisesi kurulduğu tarihten beri Balıkesir'in eğitim, kültür ve sanat tarihine katkıda bulunmakla kalmamış ülke savunmasına da önemli yararlar sağlamıştır. Çanakkale Savaşlarında önemli hizmetlerde bulunan izci teşkilatlarının başında Karesi Sultânîsî izcileri gelmektedir. Babaları Balkan Savaşında şehit düşen Edirne ve Niğbolu İdâdîlerinden Karesi Sultânîsine nakil gelen 25 izci öğrencinin tamamı gönüllü olarak Çanakkale'ye giderek cephede şehit düşmüştür. İzci teşkilatının dışında okulun birçok öğrencisi Balkan ve Çanakkale Savaşlarına katılarak şehit düşmüş, 1916-1917 ve 1917-1918 eğitim-öğretim yıllarında Karesi Sultânîsî mezun verememiştir. Karesi Sultânîsî eğitim-öğretim hizmetlerinin yanında ülkenin içinde bulunduğu zor şartlarda her zaman ülke savunmasına önemli derecede katkı sağlamıştır. Cumhuriyetin ilanından sonra da kent kimliğinin korunması ve yaşatılması kapsamında her zaman etkili olan Balıkesir Lisesi süreç içerisinde ulusal ve uluslararası alanda eğitim, spor, kültür ve sanat faaliyetlerinde sürekli olarak ön planda yer almıştır. 1954 yılında okul bünyesinde oluşturulan ve ulusal düzeyde yayın yapan Türkiye'nin ilk okul radyosu, 1936'da ilk sayısı yayımlanan ve uzun yıllar boyunca Balıkesir'in edebiyat dünyasında önemli yer edinmiş "Alkım Okul Dergisi" ile içerisinde el yazması eserlerin de bulunduğu yaklaşık on bin kitaplık okul kütüphanesi aracılığıyla okuldan yetişen birçok sanatçı, müzisyen, ressam, yazar ve bilim insanı kentin eğitim, kültür ve sanat tarihine önemli derecede katkı sağlamıştır.

Araştırmanın amacı, Balıkesir'in ilk eğitim kurumlarından olan Karesi İdâdîsîsinin ne zaman hangi şartlar altında kurulduğu, günümüzde Balıkesir Lisesi adıyla eğitim hayatına devam etmesine kadar hangi aşamalardan geçerek geldiğinin bilinmesi ve şehrin eğitim yaşamına katkısı kapsamında hem günümüz hem de gelecek için önemli görülmesidir. Bu çalışmada Karesi İdâdîsîsinin kurulduğu tarihte ve günümüzdeki durumu, eğitim-öğretim faaliyetleri, tarihsel gelişim süreci içinde eğitim, kültür ve sanat etkinlikleri ile Balıkesir kent kimliğine etkisi ve eğitime olan katkısı incelenmiştir.

Anahtar Kelimeler: Karesi İdâdîsî, Eğitim Ortamı, Sultânî, Lise

Öğretmenlerin Derslerde Teknoloji Kullanımının Öğretimin Verimliliği Üzerindeki Etkileri

Erkan Erol

Sınıf Öğretmeni Uşak Eşme Öğretmen Ali Baykal İlkokulu
erkanerol3830@gmail.com

Özet

Geçmişten günümüze öğretmen, kitap ve kara tahta eğitimin olmazsa olmazlarından olmuştur. Gün geçtikçe hayatımızla biraz daha iç içe olan teknoloji hayatımızın her alanını etkilediği gibi eğitim alanını da büyük oranda etkilemiştir. Bununla birlikte kara tahta, kitap gibi araç gereçlerin yerini akıllı tahta dijital kitap vb. teknolojik araçlar almıştır. Özellikle Covid-19 pandemisi sürecinde geçilen uzaktan eğitim süresince eğitim büyük ölçüde dijital ortama taşınmıştır. Öğretmenler dersleri çevrim içi bir şekilde bilgisayardan anlatmışlardır. Bu bağlamda öğrencilerin bu duruma ayak uydurmasında ve dersin veriminin artmasında en büyük yardımcı etken öğretmenler olmaktadır. Derslerde teknoloji kullanımı verim artırmanın yanında hem zaman hem de bütçe tasarrufu sağlamaktadır. Aynı zamanda öğretmenlerin Google Classroom, Padlet, Google Drive vb. web 2.0 teknolojik uygulamalarını ya da web 2.0 araçlarını kullanması öğrencinin derste daha aktif olmasına katkıda bulunmaktadır. Bu çalışmanın amacı, öğretmenlerin derslerde teknoloji kullanımının öğretimin verimliliği üzerindeki etkilerini araştırmaktır.

Bu araştırmada nitel araştırma yöntemi ve nitel araştırma desenlerinden durum çalışması kullanılmıştır diye devam edebilirsiniz. Araştırma sürecinde 8 tanesi sınıf öğretmeni, 1 tanesi ise İngilizce öğretmeni olmak üzere toplam 9 öğretmen ve 4. Sınıfa giden 16'sı kız, 13'ü erkek olmak üzere toplam 29 tane öğrenci ile görüşme yapıldı. Öğretmenlerin çalışma yılı olarak ise en az olanı 13 yıl, en fazla olanı ise 29 yıl olmak üzere ortalama 19 yıl olarak hesaplanmıştır. Görüşmelerimiz doğal görüşme olarak gerçekleşmiştir. Yapılan görüşmelerde öğretmenlerimize sorulan sorularda öğretmenlerin eğitimde teknolojik anlamda beklentileri, derslerinde etkileşimli tahtayı etkili bir şekilde kullanabilme becerileri, yeri geldiğinde uzaktan eğitime adapte olabilme süreçleri, derslerde online test çözümünü kullanma sıklığı ve güncel eğitim yazılımlarına olan ilgileri anlaşılmalı çalışıldı. Öğrencilere sorulan sorularda ise teknolojinin onlar için neyi ifade ettiği, teknolojik araçları (tablet, akıllı cep telefonu, bilgisayar vb.) ne ölçüde derslerle ilgili kullandıkları ve öğretmenin derste kullandığı teknolojik uygulamaların ne kadar etkili olduğu anlaşılmalı çalışıldı. Görüşmelerden elde edilen veriler betimsel analiz yöntemiyle analiz edilerek bulgulara ulaşılmıştır.

Öğrenciler ve öğretmenler ile yapılan yüz yüze görüşmelerin sonucunda öğretmenlerin Pdf okuyucu, PowerPoint gibi sunum araçlarını yaygın olarak kullandığı görülmüştür Web 2.0 araçlarının derste kullanılması öğrencilerin derste daha aktif olmasını sağladığı ve öğretmenler açısından da zaman tasarrufu ve daha çok sayıda bilgi paylaşımını kolaylaştırdığı sonucuna ulaşılmıştır. Dolayısıyla bu durum öğretmenlerin teknolojiyi daha etkin bir şekilde kullanması gerektiğini ortaya çıkarmaktadır. Dijitalleşen dünya için bu durumun gerekli olduğu düşünülmektedir.

Bulgular sonucunda şu öneriler sunulabilir:

Eğitim fakültelerinde öğretmen adaylarına eğitim verilirken teknoloji kullanım dersi konulabilir ve dijital yetkin olarak yetiştirilebilir.

Öğretmenlerin teknolojiyi daha etkin kullanmasına yönelik projeler geliştirilebilir.

Öğretmenlere teknoloji kullanım kursları verilebilir.

Okullardaki teknolojik araç kullanımı arttırılabilir.

Öğretmenler Web 2.0 araçları hakkında bilgilendirilebilir.

Öğrenciler eğitimde teknolojiden yararlanmaları konusunda teşvik edilebilir.

İlkokula başlayan tüm öğrencilere ücretsiz tablet ve internet verilebilir.

Anahtar Kelimeler: Eğitimde teknoloji kullanımı, öğretmen, öğrenci

Uygulama Okullu Eğitim Fakültesi Tasarısı Önerisi

Gülsüm Akbaş^{1,*} & Ercan Kiraz²

¹ Yüksek Lisans Çanakkale Onsekiz Mart Üniversitesi
² Eğitim Fakültesi Çanakkale Onsekiz Mart Üniversitesi
gulsumakbas1993@gmail.com

Özet

Öğretmenlik mesleği her dönem en kutsal mesleklerden biri kabul edilmiştir. Öğrencileriyle birebir iletişim halindedir ve bu iletişim yetişen öğrencinin hayatını şekillendirmektedir. Bu denli önemli olan bir meslekte çalışan bireylerin kendi eğitim süreçleri de o denli önemlidir. Bu süreçte öğrenciyi en iyi tanıyabileceği içerik staj kavramıdır. Yapılan araştırmalarda staj uygulaması öğretmen yetiştirme sürecinde istenilen verimde değildir. Bu da öğretmen adayının öğrenciyi yeterli düzeyde tanıyamaması, sınıf içi yönetimde deneyimli olamaması gibi önemli sorunlara yol açmaktadır. Ayrıca staj uygulamalarının yapıldığı örnekler incelendiğinde öğretmen adayları staj okulundaki öğretmen ve öğrenciler tarafından olumsuz tutum ve algularla karşılaşabilmektedirler. Bu problemin önüne geçebilmek için uygulama okullu eğitim fakültesi tasarısı geliştirilmiştir. Tasarı oluşturulurken nitel araştırma desenlerinden durum çalışması ile eğitim ortamları analiz edilmiş ve bu araştırmalar doküman incelenmesiyle desteklenmiştir. Ayrıca tasarının farklı bakış açılarıyla ele alınması için 2022- 2023 eğitim-öğretim yılı Çanakkale Onsekiz Mart Üniversitesi Eğitim Programları ve Öğretimi yüksek lisans öğrencilerinden oluşan grup görüşmelerine yer verilmiştir. bu görüşmeler sonucu tasarı şeması geliştirilmiştir. Tasarıda daha nitelikli bir lisans eğitimi için fakülte binaları problem amacına uygun tasarlanmıştır. Kaliteyi arttırmak amacıyla eğitim binası yapısı tek bir bina olmaktan çıkıp özel öğretim, okul öncesi, ilkokul, ortaokul, lise binası olarak beş farklı binaya ayrılmıştır. Her binanın kendine ve eğitim düzeyine ait uygulama okulu olacaktır. Uygulama okulları Milli Eğitim Bakanlığına bağlı ve kendi öğretmen ve öğrenci yerleştirme sistemine uygun prosedürü devam ettirecektir. Tek fark okullar, üniversite kampüsünün atmosferini bozmayacak şekilde kampüste, ait oldukları fakülte binalarının yanında inşa edilecektir. Böylelikle algı zaten fakülte-uygulama okulu ilişkisinde olacağı için araştırmalarca ortaya konmuş staj okullarındaki olumsuz tutumların ortadan kalkması hedeflenmektedir. Bir diğer beklenti öğretmen adayının staj saatleri artacağı ve uygulama ile daha fazla okul deneyimi edineceği için ileriki meslek hayatında daha verimli bir süreç yaşayacağı öngörüsüdür. Ayrıca pozitif sonuçlarında biri olarak fakülteler arası işbirliği ile uygulama okullarındaki öğrenci başarısının artması beklenmektedir. Böylelikle öğretmen adayları da mesleki gelişim yaklaşımlarının önemli bir başlığı olan işbirliği kavramını süreç boyunca sindirmiş olacaktır. Tasarı, eğitim fakültesi tasarılarına esin kaynağı olması ve mesleki olarak daha deneyimli öğretmen adaylarının yetiştirilmesi ümit edilerek geliştirilmiştir.

Anahtar Kelimeler: Eğitim Fakültesi Tasarısı, Öğretmen Yetiştirme, Staj, Uygulama Okulu

Özel Çocuk Özel Anne

Erhan Bostancı ^{1,*} & Hanife Akgül ²

¹ Rehberlik ve Psikolojik Danışmanlık Çanakkale Onsekiz Mart Üniversitesi

² Eğitim Bilimleri Bölümü Çanakkale Onsekiz Mart Üniversitesi

bostancii.erhan@gmail.com

Özet

Özel Yetenekli Çocukların Annelerine Uygulanan Yetkinlik Artırmaya Yönelik Psikoeğitim Programının Etkileri

Bireyin günlük yaşamında sağlıklı ve sürdürülebilir ilişkiler kurması, onun duygu, düşünce ve fizyolojik tepkilerinin bir bütün olarak işlevsel olmasına bağlıdır. Normal bireylerde bu bütünlük sağlanabilirken özel yetenekli bireylerde bu durumun farklılaştığı ilgili literatürde ele alınmıştır. Özel yetenekli çocukların bilişsel ve fiziksel gelişimleri arasındaki eş zamansızlıktan kaynaklanan farklı sosyal ve duygusal ihtiyaçları ile bunun sonucunda oluşabilecek sorunlar, yıllardır üzerinde çalışılan bir konudur. Sosyal olarak daha izole oldukları, akranlarının düşüncelerine daha az duyarlılık gösterdikleri, çevrelerine ve topluma daha az uyum sağladıkları ve tüm bu durumlardan ötürü belli problemlerle baş başa kaldıkları görülmüştür. Ebeveynin aşırı ve gerçekçi olmayan beklentileri, yoğun ilgileri, çocuğun yetenek ve öğretimi arasındaki uyumsuzluk, akran ilişkilerinde yaşadıkları zorluklar, sosyal çevre tarafından anlaşılma zorluğu gibi nedenler; özel yetenekli çocukların davranışsal, duygusal problemlerinin diğer akran gruplarına nazaran daha sık ortaya çıkabileceğini ortaya koymuştur. Özel yetenekli çocuğa sahip anne babaların, çocuklarının özel ihtiyaçlarını karşılama konusunda kaygı düzeylerinin daha yüksek olduğu ve bu konuda kendilerini daha yetersiz ve daha az donanımlı hissettikleri bilinmektedir. Çocuklarına karşı daha az izin verici oldukları ve otoriter bir stil kullanmaya eğilimli oldukları veya tam aksine aşırı serbest bırakarak kontrolü tamamen çocuğa bıraktıkları bildirilmektedir. Bu özellikler nedeniyle özel yetenekli çocukların sadece okul işlevselliği ve akran ilişkilerinde değil; aile ilişkilerinde de zorluklarla karşılaştıkları bilinmektedir.

Bu çalışmanın amacı; özel yetenekli çocukların annelerine yönelik hazırlanan anne yetkinliğini artırmaya yönelik psiko-eğitimin annelerin yetkinlik düzeylerine ve problem çözme becerilerine etkisini incelemektir.

Bu kapsamda Balıkesir Edremit İlçesinde Özel yetenekli çocuğa sahip 130 anne ile bireysel görüşme gerçekleştirip ve çocuklarıyla ilgili yaşadıkları problem alanları tespit ederek bu alanlara yönelik psikoeğitim çalışması planlanmıştır. Özel yetenekli çocuklarıyla ilgili yaşanan ilk dört problem alanı,

- 1-Öfke kontrol eksikliği
- 2- Teknoloji Bağımlılığı
- 3- İçer Kapanıklık,
- 4-Kardeş Kıskançlığı'dır.

Belirlenen problem alanlarına yönelik 8 oturumluk anne eğitim programı hazırlanmıştır.

Çalışma, özel yetenekli çocukların annelerine yönelik hazırlanan anne yetkinliği konusunda verilen psiko-eğitimin annelerin yetkinlik düzeylerine ve problem çözme becerilerine etkisini incelemek amacıyla yapılacaktır. Bu bağlamda özel yetenek, anne yetkinliği ve problem çözme becerisi kavramları açıklanacak, kullanılacak ölçme araçlarıyla örneklem grubundan elde edilen sonuçlar analiz edilecektir.

Sık karşılaşılan problemler temelinde hazırlanan psiko eğitim programı özel yetenekli çocuğu olan annelere uygulamalı destek sağlarnasının yanı sıra özel yetenekli çocuğun ve ailesinin yaşam kalitesine de etki edeceği düşünülmektedir.

Çalışma, yetkinlik artırmaya yönelik hazırlanan grup psiko eğitim programının özel yetenekli çocuğu olan annelerin yetkinlik düzeyleri ve problem çözme becerileri üzerine etkisini incelemek amacıyla ön-test son-test eşleştirilmiş kontrol gruplu yarı deneysel bir çalışma [A3] olarak planlanmıştır.

Çalışmanın evrenini Balıkesir ili Edremit ilçesinde bulunan özel yetenekli çocuğa sahip olan anneler oluşturacaktır. Örneklemini ise araştırmaya gönüllü olarak katılmayı kabul eden 20 anne oluşturacaktır. Seçkisiz atama yoluyla eşit iki grup oluşturulup gruplar seçkisiz bir şekilde müdahale ve kontrol grubu olarak belirlenecektir. Müdahale öncesinde iki gruba belirtilen ölçekler ön test olarak verilecektir.

Veri toplama araçları; Kişisel Bilgi Formu, Kişilerarası Problem Çözme Envanteri, Anneler İçin Ebeveyn Yetkinlik Ölçeği

Çalışma halihazırda devam ettiği için bulgular ve sonuçlar kısmına bildiri de yer verilecektir.

Anahtar Kelimeler: Özel Yetenek, Anne Yetkinliği, Problem Çözme

İklim Okuryazarlığı ve Yeşil Eğitim

Şemsi Yumuşak ^{1,*} & Pınar Kurt ²

¹ Eğitim Yönetimi Lapseki Umurbey İlk/ortaokulu

² Fen Bilimleri Öğretmeni Lapseki Umurbey Ortaokulu
semsiyumusak@gmail.com

Özet

Küresel iklim değişikliği tüm dünyayı yakından ilgilendiren ve devletleri kolektif bir yapıyla hareket etmeye mecbur kılan küresel bir sorundur. Çevre sorunlarının giderek artması, doğal kaynakların insan eli ile bilinçsizce tüketilmesi, hızlı kentleşme, üretim değil tüketim toplumu yapısına geçilmesi çevre konusunu büyük bir sorun haline getirmektedir. Çevre ve iklim konusunda toplumu bilinçlendirme faaliyetleri yapılmadan yapıcı, sorun çözmeye yönelik ve etkili sonuçlar elde edilememektedir. Bu bağlamda iklim konusunda sürdürülebilir eğitim politikaları oluşturmaya yönelik hızlı adımların atılması gelecek için bir gereklilik olarak görülmektedir. İklim okuryazarlığı, insanların doğaya duyarlı olmalarını ve edindikleri bilgileri beceriye dönüştürmelerini sağlayan bir yaklaşım olarak karşımıza çıkmaktadır. İklim okuryazarlığı yaklaşımı çevre dostu becerilerin kazandırılmasının hedeflendiği yeşil eğitim uygulamaları ile desteklenerek küresel iklim değişikliğine karşı etkili mücadele oluşturabilir. Bu araştırmada kesitsel tarama modeli kullanılarak ilkokul ve ortaokul öğrencilerinin sürdürülebilirliğe yönelik tutum, davranış ve farkındalıkları ile ekolojik ayak izi hakkındaki bilgi düzeylerinin incelenmesi amaçlanmıştır. Veri toplama aracı olarak ekolojik ayak izine yönelik görüşme formu (ön test-son test) ve çevre eğitimi anketi kullanılmış, elde edilen veriler SPSS 22 paket program kullanılarak analiz edilmiştir. Ayrıca Paris İklim Anlaşması, Birleşmiş Milletler Sürdürülebilir Kalkınma Hedefleri ve Avrupa Birliği Yeşil Mutabakatı çerçevesinde iklim politikalarına yönelik eylem planları incelenmiş ve yeşil eğitim becerilerinin ne düzeyde uygulanabilir olduğu ile ilgili değerlendirmeler yapılmıştır. Araştırmada nicel olarak elde edilen veriler, ilgili literatürdeki bulgular çerçevesinde tartışılacaktır. Çalışmanın uygulama ve analiz süreci devam ettiğinden bulgular ve sonuç bölümü bildiri sunumunda paylaşılacaktır.

Anahtar Kelimeler: Sürdürülebilirlik, Küresel İklim Değişikliği, İklim Okuryazarlığı, Ekolojik Ayak İzi.

Müzik Eğitiminin Okul Öncesi Çocukların Bütünsel Gelişimindeki Önemi

Gülce Denizkurdu ^{1,*} & Cevat Eker ²

¹ Eğitim Bilimleri Bölümü Zonguldak Bülent Ecevit Üniversitesi

² Eğitim Bilimleri Bölüm Zonguldak Bülent Ecevit Üniversitesi
gulcedenizkurdu@gmail.com

Özet

Eğitim, bireyin doğumundan başlayıp yaşamı boyunca devam eden bir süreçtir. Bu süreç boyunca bireyin olgunlaşması ve kişiliğinin gelişmesinde 0-6 yaş dönemi oldukça önemlidir. Erken çocukluk dönemi olarak da adlandırdığımız bu dönem çocukta bilişsel duyuşsal, psiko-motor ve dil gelişimi alanlarının hızla geliştiği kendilerini tanımaya başladıkları bir dönemdir. Bu süreçte aldıkları eğitimin niteliği de sağlıklı bir yaşama adım atmalarında önem arz etmektedir.

Okul öncesi döneminde çocuklar hissettiklerini evrensel bir dil olan müzik ile anlatırlar. Müzik çocuğun sosyalleşmesi, kendi yeteneklerini keşfetmesinde yardımcı olur. Bu dönemde müzik eğitiminde verilen şarkı söyleme etkinlikleri, dinleme ve ses ayırt etme, ritm çalışmaları, müzikli yaratıcı drama etkinlikleri çocuklarda müzik öğreniminde yeni bir bakış açısı kazandırmakta, bütünsel gelişimlerine destek vermekte, yaratıcılıklarını geliştirmekte, başarı duygusu kazanmalarını sağlamakta, özgüven ve öz saygılarını arttırmada büyük rol kazandırmaktadır.

Bu çalışma müzik eğitiminin okul öncesi çocukların bütünsel gelişimindeki önemini kapsamaktadır. Bu yönüyle çalışma, 0-6 yaş müziksel gelişim özellikleriyle sınırlandırılmıştır. Çalışmamızda nitel araştırma yöntemlerinden betimsel analiz ve doküman incelemesi yapılmıştır. Çalışma ile ilgili tezler, makaleler, e-yayınlar incelenmiştir. Araştırmada elde edilen sonuçlar okul öncesinde verilen müzik eğitiminin çocuklar üzerinde soyut düşünme, motor gelişimi, ritmik gelişimini olumlu yönde etkilediği, sosyal ve grup etkileşiminde girişken bir tutum sergilediğini göstermiştir.

Anahtar Kelimeler: Okul Öncesi Eğitim, Müzik Eğitimi, Eğitim

Müzik Eğitiminin Özel Yetenekli Çocuklar Üzerindeki Etkisinin İncelenmesi

Gülce Denizkurdu ^{1,*} & Cevat Eker ²

¹ Eğitim Bilimleri Bölümü Zonguldak Bülent Ecevit Üniversitesi

² Eğitim Bilimleri Bölüm Zonguldak Bülent Ecevit Üniversitesi
gulcedenizkurdu@gmail.com

Özet

Toplumlarda çağdaşlaşmanın önemli ölçütlerinden biri özel eğitime verdiği önemdir. Doğuştan sahip oldukları özellikleriyle yaşlarına göre düşünme, algılama ve becerileri farklı olan özel yetenekli çocuklar için özel ve farklılaştırılmış bir eğitime ihtiyaç vardır. Çocukların bilişsel duyuşsal, psiko-motor alanlarını geliştirecek eğitim programları ve eğitimler hazırlanmalıdır. Bu programlar arasında sanatsal ve kültürel alanların önemi de büyüktür.

Özel yetenekli çocuklarda müzik eğitiminin rolü büyüktür. Müziksel yetenekleri doğumdan itibaren kendini belli etmeye başlar. Seslere yatkınlığı, müziksel oluşum, şarkılara eşlik etmeye çalışması yaşlarına göre ayırt edici bir konuma getirmektedir. Doğumdan itibaren duyduğu ninniler ayırt edici müzikler hafızasında yer alır ve 3-4 yaşına geldiğinde hafızasındaki bu ninnileri ve müzikleri tekrar edebilir bu melodileri kullanarak kendi bestelerini de yapmaya başlarlar. Duydukları sesleri notaları ile ifade ederler. Müziğe karşı yatkınlığı olan özel yetenekli çocuklar bu yaşlarda bir müzik enstrümanı çalmaya başlarlar. Zor ritm kalıplarını kolayca seslendiriler. Duygu ve düşüncelerini müzikle rahatça dile getirirler. Müzik tarihinde bu tür örnekler sıkça rastlanmaktadır. Örneğin Alman besteci Johann Sebastian Bach henüz 5-6 aylıkken org ve piyanoya ilgi duymuş yürümeye başladığı dönemde piyano eğitimi almaya başlamıştır. Müziğin dahi çocuğu olarak bilinen Avusturyalı besteci Wolfgang Amadeus Mozart'ın iki yaşına geldiğinde keman çalmaya başladığı 4 yaşındayken de senfoni yazdığı bilinmektedir. Ülkemizde dünyada ender rastlanır bir belleğe ve absolut kulağa sahip piyanist, bestecilerimiz İdil Biret ve Fazıl Say'ı da örnek verebiliriz.

Bu çalışmanın amacı özel yetenekli çocukların müzik eğitimi yoluyla kendilerini keşfetmelerini, tanımlarını ve geliştirmelerini sağlamaktır. Araştırmada betimsel analiz ve literatür taraması yapılmıştır. Araştırma konusu ile bağlantılı olarak otobiyografiler, tez, makale, dergi ve kitaplar incelenmiştir. Araştırmada elde edilen sonuçlar hazırlanan eğitim programlarının, yöntem, teknik ve etkinliklerin özel yetenekli çocukların yeteneklerini ortaya çıkardığını ve kapasitelerini arttırdığını göstermiştir.

Anahtar Kelimeler: Üstün Yetenek, Müzik Eğitimi, Özel Eğitim

Farklılaştırılmış Öğretim Uygulamaları

Büşra Selçuk ^{1,*} & Derya Girgin ²

¹ İlköğretim Matematik Öğretmenliği Çanakkale Onsekiz Mart Üniversitesi

² Eğitim Bilimleri Bölümü Çanakkale Onsekiz Mart Üniversitesi
bsraslcuk38@gmail.com

Özet

Bireyler farklı yaşantılara sahiptir ve her birey farklı özellikler ile var olur. Bu farklılıklar bireylerin ilgisini, ihtiyaçlarını, öğrenme biçimlerini, hazırbulunuşluk düzeylerini, ön öğrenmelerini de etkilemekte ve farklılaştırmaktadır. Bu sebeple tek bir öğretim tarzıyla bütün öğrencilere hitap edebilmek pek mümkün olmamaktadır. Her öğrencinin yapılan öğretimden aynı düzeyde faydalanmasını sağlamak, fırsat eşitliği oluşturabilmek için farklılaştırılmış öğretim uygulamalarından yararlanılabilir.

Farklılaştırılmış öğretim öğrenciyi merkeze alan, bireysel farkları; öğrenme hızı, öğrenme stili, baskın zeka tipi, hazırbulunuşluk düzeyleri, ön bilgileri, sosyokültürel farkları, ilgileri; dikkate alarak öğrenciyi aktif kılan bir öğretim yöntemidir. Farklılaştırılmış öğretim her öğrenciye ulaşabilmek ve her öğrencinin potansiyelini en üst düzeyde ortaya koymasını, güçlü yönlerini keşfetmesini sağlamak için kullanılacak bir öğretim yöntemidir. Farklılaştırılmış öğretimde öğrencilerin hazırbulunuşluk, ilgi, ihtiyaç ve öğrenme stillerine göre içerik, süreç ve ürün farklılaştırılabilir.

Farklılaştırılmış öğretim uygulamaları ne yazık ki öğretmenler tarafından yeterince bilinmemekte ve uygulanmamaktadır. Bu çalışma kapsamında 5, 6 ve 7. Sınıf öğrencilerinin matematik dersinin farklı öğrenme alanlarına ve farklı matematik kazanımlarına yönelik farklı yöntem ve teknikler kullanılarak süreç, ürün ve içerik farklılaştırılmış, ortaokul öğrencilerinin üst düzey düşünme becerilerini geliştirici 4 adet ders planı oluşturulmuştur. Bu ders planları tasarlanırken MEB kazanımları doğrultusunda her öğrenciye ulaşmak hedeflenmiş ve matematiksel akıl yürütme, muhakeme etme, modelleme yapma, eleştirel düşünme, yaratıcı düşünme, çıkarım yapma, iletişim becerilerini geliştirme, problem çözme, problem kurma, ilişkilendirme, bilgi ve iletişim teknolojileri kullanma gibi çok çeşit bilişsel ve duyuşsal kazanım sürece dahil edilmiş, beceri temelli etkinlikler tasarlanmıştır.

Bu çalışma ile farklılaştırılmış öğretim uygulamalarına yönelik farkındalık kazandırmak, öğrencilerin bireysel farklarının öğretimde dikkate alınması gerektiği konusunda öğretmenlerin ve öğretmen adaylarının bilincini arttırmak amaçlanmış ve örnek teşkil etmesi adına ders planları sunulmuştur.

Anahtar Kelimeler: Farklılaştırılmış Öğretim, Matematik Öğretimi, Eğitim Programları Ve Öğretim

Altı Yaş Üzeri Çocuğu Olan Öğretmenlerin Çocuklarının Müzik Eğitime Verdiği Önem

Ceylan Akkaya

Müzik Öğretmenliği Milli Eğitim Bakanlığı
Ceylancyln73@outlook.com

Özet

Bu çalışmanın amacı, Milli Eğitim Bakanlığına bağlı İlköğretim Okullarında görev yapan ve İlköğretim çağında altı yaş üzeri çocukları olan öğretmenlerin, çocuklarının müzik eğitimi almalarına dair tutumlarını incelemektir. Okul müzik eğitimi gençliğin formasyonu bakımından bir bütün oluşturduğu için, bu eğitimin özellikle ilkokulda sağlam bir şekilde başlaması gerekmektedir. Bizim ilkokullarımızda müzik öğretimi ve eğitimi ise tamamen sembolik özelliktedir. Bu çalışma, nitel araştırma türü içerisinde Fenomenolojik görüşme modeli kullanılarak hazırlanmış yarı yapılandırıcı sorular temelinde yürütülecektir. Model iki bölümden oluşmaktadır. Birinci bölüm katılımcıların ad soyadı, yaş, cinsiyet, eğitim düzeyi, mesleklerinde hizmet yılları, çocuk sayıları ve yaşları gibi demografik bilgileri kaydetmeye yönelik sorulardan oluşmaktadır. İkinci bölüm ise öğretmenlerin çocuklarının müzik eğitimlerini desteklemeye yönelik tutumlarını sorgulayan sorulardan oluşmaktadır. Öğretmenlerle bire bir görüşülüp ses kaydı yapılacak, bu kayıtlar analiz edilip ulaşılan veriler transkript edilecek kod ve kategorilerle analiz edilecektir. Bu çalışmanın alt amaçlarından biri de ülkemizde ilköğretim çağında çocuğu bulunan öğretmenlerimizin, topluma örnek olma sorumluluklarını göz önünde bulundurarak, çocuklarının eğitimlerine verdikleri öneminin altını çizmek, konunun önemi hakkında farkındalığı artırmaktır.

Anahtar Kelimeler: Fenomenolojik Araştırma ,Müzik Eğitimi,Tutum

Eğitim Programları ve Öğretim Yüksek Lisans Program Tasarım Modeli Önerisi: “Eğitim Programı Lideri”

Gülşah Yavuz^{1,*} & Ercan Kiraz²

¹ Eğitim Programları ve Öğretim Çanakkale Onsekiz Mart Üniversitesi

² Eğitim Fakültesi Çanakkale Onsekiz Mart Üniversitesi
gulsah-kabatas@hotmail.de

Özet

Dünya üzerindeki birçok ülkede yüksek lisans ve doktora çalışmaları, kişilerin alanlarındaki gelişimleri ve değişen Dünya'ya ayak uydurmaları, bireysel ve toplumsal ihtiyaçları karşılamaya dönüktür. Toplumun değişen ihtiyaçlarını karşılamak ancak dinamik eğitim programı liderlerinin oluşturacağı eğitim programı tasarımlarıyla mümkün olabilir. Program geliştirme lideri eğitim programı, liderlik ve öğretim çalışmalarını eklektik olarak birleştiren, yenilikçi yaklaşımlar temelinde, öğrenme-öğretme süreçlerini engelleyen unsurlara çözüm arayışında, çözümde eleştirel, sorumluluk sahibi, katılımcı rollerini üstlenen uzman kişidir. Toplumsal sorunlara duyarlı, çağın sunduğu fırsatların farkında ve yararlanma yeterliliğine sahip, programları değişen koşullara ve gelişmelere, öğrenenlerin ilgi ve ihtiyaçlarına uyarlayan, eğitim paydaşlarıyla işbirliği içinde çalışan eğitim programı lideri program geliştirme uzmanı ve program yürütücüsünden çok daha fazlasını ifade etmektedir. Ülkemizde 1998 yılında YÖK tarafından yapılan düzenlemeyle Eğitim Programı ve Öğretim (EPÖ) lisans programları kapatılmış, tüm EPÖ anabilim dalları lisansüstü eğitim hizmeti vermeye başlamıştır. Ancak bu programlar hedeflenenlere gerçekten ne ölçüde ulaşabilmektedir? Yüksek lisans programları yeterince inceleme ve araştırma yapma fırsatıyla ürün ortaya koymaya, ürünlerin sahada uygulanmasına imkân vermekte midir? Bu çalışmada çapraz durum sentezi yöntemi kullanılarak Yıldız Teknik Üniversitesi (YTÜ), Marmara Üniversitesi, Ortadoğu Teknik Üniversitesi (ODTÜ) ve Uludağ Üniversitesi Tezli EPÖ Yüksek Lisans programlarının kabul şartları, öğrenim süresi, mezuniyet şartları, ders çeşitliliği ile zorunluluk durumları ve devamsızlık durumları ile ölçme değerlendirme koşulları ele alınmıştır. Araştırmaya konu olan üniversitelerin başvuru koşulları incelendiğinde lisans mezuniyet koşulları, % 50-60 oranında ALES sonucu ve yazılı bilim sınavı şartları benzerlik göstermektedir. YTÜ dışında tüm üniversitelerde yabancı dil koşulu aranmaktadır. Yalnızca ODTÜ referans ve niyet mektubu prosedürünü işletmektedir. Öğrenim süresi tüm üniversitelerde 4 yarıyıldır. Tüm üniversitelerde Araştırma Yöntemleri ve Bilimsel Etik dersi ile Seminer dersleri zorunlu ders kapsamındadır. ODTÜ'de diğer üniversitelerden farklı olarak zorunlu, zorunsuz ve seçmeli olarak dersler çeşitlendirilmiştir. Yüksek lisans mezuniyet koşulu ODTÜ'de 2.75 AGNO, diğer üniversitelerde 2.00-2.50 olarak belirlenmiştir. Devam zorunluluğu % 70-80 oranı ile benzerlik göstermektedir. Ayrıca bu çalışmada yurtdışında eşdeğer programlar incelenmiş pek çok üniversitedeki yüksek lisans derslerinin ülkemizde doktora programlarında yer aldığı sonucuna ulaşılmıştır. EPÖ Tezli Yüksek Lisans Programı öğrencilere ilki mezun oldukları anabilim dalı çatısı altında, ikincisi branşının dışında, eğitim bilimleri anabilim dalına bağlı olarak iki farklı yolla sunulmalıdır. Bu çalışmada Eğitim Bilimleri Anabilim Dalı'na bağlı EPÖ Tezli Yüksek Lisans programına yönelik öneri ve değerlendirmelerde bulunmaktadır. Program tasarımı uzun vadede işlevselliği ve lisansüstü eğitim almış bireylerin donanımı anlamında sahanın ihtiyaçlarına yönelik uzmanların yetişmesini hedeflemektedir. Bu bağlamda “Eğitim Programı Lideri”

modelinin tanıtılması hedeflenmekte ve öneri olarak alanyazına kazandırılmaya çalışılmaktadır. Tasarım modelinin geleceğin eğitiminde yer bulması ve ulusal düzeyde uygulamada kullanılması umulmaktadır.

Anahtar Kelimeler: Eğitim Programları ve Öğretim, Yüksek Lisans, Program Tasarımı, Eğitim Programı Liderliği

Öğretmen Yetiştirme ve İstihdamı Konusunda Eşgüdümlü Tasarım Modeli Önerisi: “Milli Eğitim Üniversitesi” ve “Pedagojik Yükseköğretim Akademisi”

Reyhan Özdemir ¹, Gülşah Yavuz ^{2,*} & Ercan Kiraz ³

¹ Eğitim Programları ve Öğretimi Çanakkale Onsekiz Mart Üniversitesi

² Eğitim Programları ve Öğretim Çanakkale Onsekiz Mart Üniversitesi

³ Eğitim Fakültesi Çanakkale Onsekiz Mart Üniversitesi

gulsah-kabatas@hotmail.de

Özet

Öğretmenler toplumun gelişmesinde en etkin role sahip olması gereken bireylerdir. Öğretmen yetiştirme programı hem alanda iyi yetişmeyi hem de öğrenciler için öğrenme ortamının düzenlenmesinde bütünleşmiş, etkin ve donanımlı bir toplumsal-kültürel ve eğitim bilimsel içeriği taşımaktadır. Ancak, kuramsal ve uygulamalı olarak bütünleşmiş bir öğretmen yetiştirme programı öğrencilerin öğrenmesini özgürleştirebilir. Bu sayede bireylerin nitelik kazanması, kişiliğin çok yönlü gelişmesi, toplumdaki eşitsizlikleri aşan bir eğitim alanının oluşturulması, eşit öğrenme fırsatları yaratılması, eşitliği geliştirici yeni öğrenme çevrelerinin geliştirilmesi, toplumun ve kişinin başlı başına bir değer olarak benimsenmesine imkân sağlanır. Öğretmen yetiştirmede, eksikliklerin tespit edilmesi, mevcut yanlış uygulamaların giderilmesi için birçok düzenleme yapılsa da eğitim sistemindeki bazı sorunlar hala devam etmektedir. Eğitimde başarı sağlanmasının temel koşulu nitelikli öğretmen yetiştirme ve istihdamıdır. Bu çalışmanın amacı betimsel tarama modeli kullanılarak Türk eğitim sisteminde öğretmen yetiştirme programlarının tarihi, felsefi ve sosyal temelleri açısından incelenerek elde edilen veriler ışığında günümüzde öğretmen yetiştirme programlarına yönelik yeni bir model önerisi geliştirmektir. Çalışma, nitel araştırma modellerinden biri olan “olgu bilim” deseni kapsamında planlanmış, çalışmada 2022-2023 Akademik yılı bahar döneminde Çanakkale Onsekiz Mart Üniversitesi Lisansüstü Eğitim Enstitüsü Eğitim Programları ve Öğretim bölümünde öğrenim gören Tezli Yüksek Lisans öğrencilerinin öğretmen yetiştirme sorunları hakkında görüşlerini belirlemek ve çözüm önerilerini ortaya koymak amacıyla odak grup görüşmesi tekniği kullanılmıştır. Öğretmen yetiştirme programlarında eğitimin temel gayesi öğretmen adaylarının sosyal, duyuşsal ve bilişsel yetkinliğinin gerçekleşmesi için mesleğini etiket olarak değil, deneyimleyen ve deneyiminden haz alan bireyler haline getirmek olmalıdır. Bu araştırmanın amacı, öğretmen yetiştirme ve istihdam kurumlarının varlığını sürdürdüğü ancak mutlak iş birliği içerisinde çalışmalarını yürüttükleri bir model önerisi ortaya koymaktır. “Milli Eğitim Üniversitesi” MEB’e bağlı kurumlara öğretmen yetiştirme programlarına temel oluştururken, “Pedagojik Yükseköğretim Akademisi” ise Milli Eğitim Üniversitesi’ne ve eğitim alanında alan ve bilim uzmanları yetiştirmeyi hedeflemektedir. Modelin felsefesi, bildirgesi, misyon ve vizyonunda belirtilen ilkeleri sağlamaya yönelik olarak araştırma birimleri, bilim üretim merkezleri, kongre salonları ile hem üniversitenin hem akademinin birimlerinin bulunduğu kampüslerin bir yaşam merkezi halinde yapılandırılması oldukça önemlidir. Tasarım modelinin geliştirilerek öğretmen ve akademisyen eğitiminde yer bulması ve ulusal düzeyde uygulamada kullanılması umulmaktadır.

Anahtar Kelimeler: Nitelikli Öğretmen Yetiştirme, Öğretmen İstihdamı, Eğitim Üniversitesi, Pedagojik Yükseköğretim Akademisi, Program Tasarımı

Yenilikçi Eğitim Fakültesi Yapılandırması

Büşra Selçuk ^{1,*} & Ercan Kiraz ²

¹ İlköğretim Matematik Öğretmenliği Çanakkale Onsekiz Mart Üniversitesi

² Eğitim Fakültesi Çanakkale Onsekiz Mart Üniversitesi

bsraslcuk38@gmail.com

Özet

Öğretmenlik ülkenin, toplumun ihtiyaç duyduğu nitelikli insan gücünü yetiştirme sürecinde en aktif rol alan meslek grubudur. Özellikle -Türkiye'nin de içinde bulunduğu- gelişmekte olan ülkelerin kalkınması için yeniliğe ve gelişime açık, üst düzey düşünme becerilerine sahip, analitik düşünen, işbirliği yapan, yaratıcı, üretici, girişimci, bilimsel çalışmalarda yer alan ve destek veren, sorumluluklarının bilincinde, hızla değişen dijital topluma ve modern hayata zekice ve aktif katılım gösteren bireyler yetiştirmek oldukça önemlidir. Bu da ancak iyi bir eğitim programı ve donanımlı öğretmenler ile gerçekleştirilebilir. Bu yüzden öğretmen eğitimi birçok sorunun çözümü olacak ve üzerinde durulması gereken önemli bir husustur. Günümüz öğretmen yetiştirme programları ve alanyazındaki çeşitli çalışmalar incelendiğinde Türkiye'de uygulanmakta olan öğretmen yetiştirme programlarının bahsi geçen bu becerilerden bazılarını kazandırmada eksik olduğu görülmüştür.

Bu sebeple bu çalışmada günümüz öğretmen yetiştirme programları ve bu alanda yapılan çalışmalar incelenerek öğretmen yetiştirme programlarının olumlu, olumsuz, eksik yönleri saptanmış ve , “öğretmen yetiştirme programlarını daha iyiye taşımak için ne gibi değişiklikler yapılmalıdır” sorusuna yanıt aranmıştır. Nitel araştırma yöntemlerinden odak grup görüşmesi yöntemi ile 2023 bahar yarıyılında Çanakkale Onsekiz Mart Üniversitesi Lisansüstü Eğitim Enstitüsü Eğitim Programları ve Öğretim bölümü tezli yüksek lisans programında öğrenim gören öğrencilerin fikirleri ve önerileri dikkate alınarak eğitim fakültesi yeniden yapılandırılmış ve bir model tasarısı ortaya koyulmuştur. Bu modelde eğitim fakültelerine öğretmenliğin genel felsefesinin anlatıldığı iki yarıyıl süren hazırlık eğitimi eklenmiş, öğretmenlik uygulamalarına hemen hazırlık döneminden sonra yer alan 1 dönem daha eklenmiş; eğitim fakültesi genel eğitim bölümleri, araştırma merkezleri, atölyeler ve sertifikasyon programları adı altında 4 ana bölümden oluşturulmuştur. Mezun olma şartlarına, öğretmen adaylarının 2 sertifikasyon programına katılması ve 2 projede yer alması eklenmiştir.

Öğretmen adaylarının kendi ilgi, ihtiyaç ve gelecek planlarına göre kendi programlarında söz sahibi olduğu, yenilikçi, esnek ve süreçte kendini yenileyebilen bir programa sahip değişimin ön planda olduğu, öğretmen adaylarına çok yönlülük katan, üst düzey düşünme becerilerini destekleyici, öğretmen adaylarının süreçte aktif rol aldığı, içerikten ziyade yetkinliklere vurgu yapan bir eğitim fakültesi tasarımı ortaya koyulmuştur.

Anahtar Kelimeler: Eğitim Programları ve Öğretim, Nitelikli Öğretmen, Öğretmen Yetiştirme, Program Tasarımı

21. Yüzyılda Yeni Bir Öğretmen Yetiştirme Program Tasarı Önerisi

Meşude Subaşı ^{1,*} & Ercan Kiraz ²

¹ Sağlık Bilimleri Çanakkale Halk Eğitim Merkezi
² Eğitim Bilimleri Çanakkale Onsekiz Mart Üniversitesi
mesudesubasi40@gmail.com

Özet

Nüfus profili hızla değişen ülkemizde, toplumun temel dinamikleri de değişmekte ve sürecin odak noktasını gençler ve eğitim oluşturmaktadır. Eğitiminse geleneksel haliyle kalması, değişen dünya ve değişen toplumda niteliğini yitirebilmektedir. Bu çalışmada eğitimin temel yapı taşını oluşturan öğretmen yetiştirme programının güncel toplum profili ile modernizesi amaçlanmıştır. Türkiye’deki eğitim fakültesi programları ve geleneksel yapıları düşünülerek sürdürülebilir, yenilikçi ve farklılaşmalara açık, kapsayıcı bir tasarım modeli oluşturulmaya çalışılmıştır. Uzun vade de düşünüldüğünde ülkemizde nüfus artış hızının düşmesi ile eğitim fakültelerinde yapılacak reform fırsata dönüştürülebilir. Nitelikli ve yetkin öğretmenler, eğitimin kalitesini attıracak, gelecekte çağın ihtiyaçlarına uygun bireyler yetiştirilmesini sağlayacaktır.

Çalışma nitel araştırma modellerinden biri olan “Olgu Bilim” deseni kapsamında planlanmıştır. Program modelinde Çanakkale Onsekiz Mart Üniversitesi Lisansüstü Eğitim Enstitüsü Eğitim Programları ve Öğretim bölümü 2023 bahar yarıyılında öğrenim gören tezli yüksek lisans öğrencilerinin görüşmeleri moderatör ders öğretim elemanı ile ele alınarak odak grup görüşmesi tekniği kullanılmıştır. Ayrıca çalışma saha deneyimleri ve alan yazı taraması ile güçlendirilmiştir.

Tasarımda öğretmen yetiştirme süreci 3 odak noktadan oluşmaktadır. Bunlar alan seçimi, saha stajları ve mesleki gelişimdir. Önceliklerden birisi kişinin lise hayatından sonraki tüm hayatına yön verecek olan alan konusunda özerk ve idealist olmaktır. İkinci öncelik uygulama ya da saha stajı olan beceri kazandırma eğitimidir. Ülkemizde son sınıf lisans öğrencilerinin eğitiminde staj uygulaması yer almakta ancak alan yazın incelendiğinde niteliği ve yeterliliği tartışılmaktadır. Özellikle kitaplarda yer almayan, insan ilişkilerinin ön planda olduğu sahada işbaşı eğitimler, gözlemler dikkat çekmektedir. Tüketici toplum popülasyonunu üretici hale getirmek için saha çalışmalarında üreticiliğe yer verilmiştir. Son olarak da eğitim hayatı ile başlayan ve kariyeri boyunca devam eden mesleki gelişim ele alınmıştır. Hayat boyu öğrenme ilkesi ve nitelikli öğrenmeler için hem eğiticinin hem de eğitimin kalitesini arttıracak meslekte profesyonelleşmeye yer verilmiştir.

Anahtar Kelimeler: Öğretmen Eğitimi, Akademi, Program, Tasarım

Üniversitenin Kalbi: Kütüphaneyi Yeniden Tasarlamak

Didem Sevgi Avcı ^{1,*} & Ercan Kiraz ²

¹ Yabancı Diller Yüksek Okulu Çanakkale Onsekiz Mart Üniversitesi

² Eğitim Fakültesi Çanakkale Onsekiz Mart Üniversitesi

didemozgider@comu.edu.tr

Özet

Ülkemizde son yıllarda üniversite sayısında hızlı bir artış yaşansa da, mezunların nitelik ve işsizlik sorunları çığ gibi büyümekte; bu da üniversitenin işlevi ve amacı bağlamında belirli adımlar atılmasını zorunlu hale getirmektedir. Bilgi teknolojilerinin hızla ve kaçınılmaz bir şekilde gelişmesi tüm dünyada yükseköğretimin işlevine yönelik pek çok eleştiriyi beraberinde getirir de, üniversiteler halen öğretim ve araştırmanın merkezi olma konumunu korumaktadır. Değişen koşullar altında yükseköğretimde “öğretim kültüründen öğrenme kültürüne geçiş” algısı oluşturmak çağın gereklilikleri arasında yer alırken kütüphaneler tüm paydaşlar için geçmişten günümüze, bu amaca hizmet eden kurumlar olarak görülebilir. Kurum kütüphanelerinin yalnızca canlandırılması ve dinamik bir öğrenme kaynağı olmasından öte; entelektüel toplumun ve akademik girişimin inşasında en önemli unsur halini alması düşüncesinden hareketle; kütüphanenin, üniversitenin “kalbinde” yer aldığı, yalnızca akademik bir kütüphane olarak değil; “üretim merkezi” halini aldığı bir kütüphane tasarımı önerilmektedir. Modelde; üniversitenin, öğretme kültüründen öğrenme kültürüne geçiş yapılmasıyla değişen rollerine vurgu yapılmış, ilerlemeci felsefenin demokratik bir ortamda dinamik bilgi akışının kişiyi hayata hazırladığı düşüncesinden hareketle ilk olarak; kütüphane, kullanıcıların ihtiyaçlarına cevap verir nitelikte, “Maslov’un İhtiyaçlar Hiyerarşisi Kuramı” esas alınarak, beş farklı düzeyde, iç ve dış özellikleriyle düzenlenmiştir. Her boyutuyla, kütüphane kullanıcılarının ve paydaşların ihtiyaçlarını karşılamaya yönelik olan bu yapı, yükseköğretimde “değişimin kütüphane merkezli olmasına” vurgu yaparken, “merkezinde kütüphane ve bileşenleri olan” bir yükseköğretim kurumuna da işaret etmektedir. Ayrıca çalışmada, Hizmet Tasarım sürecinin kullanıcı davranışları açısından aksiyolojik bağlamda incelenmesiyle “Kütüphane Hizmetleri Değerleri Teorisi” ortaya konmuştur. Teoriye göre, kütüphane kullanma davranışı fonksiyonel, sosyal, epistemik ve duygusal olmak üzere dört farklı kategoride tanımlanmıştır. Son olarak bahsi geçen değerler bileşenlerine ayrılarak detaylandırılmış; değerlere ait hizmetler örneklendirilerek gerekçelendirilmiş; teorinin uygulamaya geçirilmesi durumunda nasıl şekilleneceği ortaya konmaya çalışılmıştır. Çalışmada nitel araştırma yöntemlerinden kuram oluşturma deseni kullanılmış, varolan yükseköğretimde kütüphane kavramı farklı bir yaklaşımla ele alınarak değerlere ilişkin yeni bir teori ortaya konmuştur. Bu çalışmada, değişimin kaçınılmaz hale geldiği yükseköğretimde kütüphane, her açıdan detaylı şekilde ele alınmış; kütüphanenin bir sıçrama tahtası olarak görülürse kurumun, şehrin, bölgenin ve ülkenin ihtiyaçlarına cevap veren bir yapıyla, ülkemizin muasır medeniyetlerin yanında yer almasına eşsiz katkılar yapabileceği vurgulanmıştır.

Anahtar Kelimeler: Eğitim Programları ve Öğretim, Yükseköğretimde Kütüphane Tasarımı, İlerlemeci Eğitim Felsefesi, Maslow'un İhtiyaçlar Hiyerarşisi

Tasarı Aşamasındaki Milli Pedagoji Üniversitesinin Sertifika Programlarına Dair Bir Çalışma

Aysu Karademir ^{1,*} & Ercan Kiraz ²

¹ Eğitim Programları ve Öğretim Çanakkale Onsekiz Mart Üniversitesi

² Eğitim Bilimleri Çanakkale Onsekiz Mart Üniversitesi
aysukarademir1999@hotmail.com

Özet

Toplum yapıları arasında mihenk taşı sayılabilecek eğitim yapısı bir bütün olarak ele alınmaktadır. Bu yapının içerisinde sadece öğretmenin ve öğrencinin yer aldığı düşünülmesine rağmen eğitim yapısı bundan daha karmaşıktır. Bu karmaşık yapıda yer alan diğer paydaşların niteliklerinin zayıf olduğu düşünülmektedir. Bu çalışmada tasarı aşamasındaki Milli Pedagoji Üniversitesinin sertifika programları sayesinde bu paydaşların niteliklerinin nasıl artırılabilceği ve MPÜ’de yetişen donanımlı bireyler ile okul kurumunun kalitesinin nasıl yükseltilebileceğinden bahsedilmektedir. Okulda öğretmen ve öğrenci dışında; okul memuru, okul servis şoförü, okul temizlik personeli, okul kantin görevlisi, okul güvenlik görevlisi yer almaktadır. Bunun dışında okul inşasında ya da okul ile ilgili faktörlerde yer alan meslek gruplarının ve çalışanlarının pedagojik bilgi yetersizliği okul kurumunun hizmetlerini sınırlandırmaktadır. Sürecin sadece öğretmen ve öğrencilerden oluştuğu varsayıldığında eğitim sistemi kısır kalmaktadır.

Bu çalışmanın amacı, bahsedilen mevcut sorunları ele alarak sorunları gerekçeleriyle açıklamak ve sorunlara çözüm getireceğine inanılan tasarı aşamasındaki Milli Pedagoji Üniversitesinin sertifika programlarını tanıtmaktır. Çalışmanın amacına ulaşması adına nitel araştırma yöntemlerinden gömülü teori işe koşulmaktadır. Çalışmanın verileri ilk olarak ihtiyaç analizi aşamasında betimsel analiz ile yorumlanarak ikinci aşamada ise uygulamalı program geliştirme dersi kapsamında yer alan program geliştirme uzmanı ve lisansüstü eğitimde yer alan öğretmenler ile odak grup çalışması yapılarak sürekli analiz açıklaması ile ele alınmaktadır. Bulguların analiz aşaması sonuçlandırıldıktan sonra Milli Pedagoji Üniversitesi Sertifika Programları modeli hem metin hem de görsel haritalamalar şeklinde sunulacaktır.

Anahtar Kelimeler: Eğitim, Okul, Öğretmen, Pedagoji, Eğitim Paydaşları

4. Sınıf Öğrencilerinin Okul Derslerine Olan Tutumlarının Belirlenmesi

Ergün Kaya ^{1,*} & Mustafa Aydın Başar ²

¹ Sınıf Öğretmeni Çanakkale Ticaret Borsası İlkokulu

² Eğitim Bilimleri Çanakkale Onsekiz Mart Üniversitesi
ergun17@hotmail.com

Özet

Bu araştırma, Çanakkale il merkezinde öğrenim gören ilkokul 4. Sınıf öğrencilerinin derslere karşı tutumlarını belirlemek amacıyla gerçekleştirilmiştir. Nicel ve nitel boyutlarıyla ele alınan, karma araştırma yönteminin kullanıldığı ilişkisel tarama modelindedir. Örnekleme Çanakkale il merkezinden random olarak seçilen 4 ilkokulun 4. sınıf öğrencileri yer almaktadır. Araştırmada bu sınıflarda öğrenim gören toplam 205 öğrenciye her dersi ne kadar sevdiğileri ile ilgili bir dart görseli verilmiş, her ders için 1’den 10’a kadar puanlayarak o dersin bulunduğu alanı istedikleri renge boyamaları beklenmiştir. Boyamalar sonucunda görsel metin betimlemesi yapılarak boyanan alanların analiz ve değerlendirme sonuçları tablolar eşliğinde gösterilmiştir. Araştırmada ilkokul 4. Sınıf öğrencilerinden kız ve erkek öğrenciler arasındaki boyama ve ders derecelendirme tercihlerine bakılarak cinsiyete göre dersi sevme seviyeleri değerlendirilmiştir. Yine aynı öğrenciler, dart boyama alanı altında yer alan iki adet açık uçlu soruya cevaben kendi düşüncelerini yazmışlardır. Bu bölümde verilen cevaplara istinaden cevaplar belli alanlara ayrılarak nitel olarak değerlendirilmiştir. Araştırmaya göre, çok sevilen derslerle ilgili yapılan çalışmalar desteklenmeli ve daha da sevilmesi için destek verilmelidir. Az sevilen derslerin sebebi ortaya konmalı ve sebepler doğrultusunda çalışmalar yapılarak o derslerle ilgili eğitim öğretim donatı elemanlarının artırılmasına özen gösterilmelidir. Derslerin eğitim öğretim programları, öğrencilerin öğrenim gördükleri sosyal çevre ve sınıf seviyesine göre düzenlenmelidir. Bu düzenlemeler yapılırken de başta öğrenci görüşleri dikkate alınmalı; bölgedeki üniversite, belediye, sivil toplum kuruluşları ile iş birliğine gidilmelidir. Bölgenin sosyo-kültürel durumuna ve çevresel faktörlere göre de derslerle ilgili düzenlemeler yapılmalıdır.

Anahtar Kelimeler: Ders Sevgisi, Öğrenci Düşüncesi, İlkokul.

Mesleki Doyumu ve Çağın Gereklerini Önceleyen Öğretmen Yetiştirme Modeli Tasarımı

Imran Koç^{1,*} & Ercan Kiraz²

¹ Eğitim Programları ve Öğretim Çanakkale Onsekiz Mart Üniversitesi

² Eğitim Bilimleri Çanakkale Onsekiz Mart Üniversitesi
imkocran@hotmail.com

Özet

İçinde bulunduğumuz bilgi çağında gerçekleşen değişim ve gelişimlerden toplumların yapısal değerleri, bakış açıları, iş olanakları, ihtiyaç duyulan insan kaynağının özellikleri etkilenmiş bu durum eğitime de yansımıştır. İnsanlık geliştikçe, toplumların yapısı değiştikçe öğretmenlere yüklenen beklentiler de değişim göstermiştir. Öğretmenlerin küreselleşen yaşam sistemine uyum gösterebilmesi ve öğrencilerini bu küresel değişimlere eleştirel bir bakış açısıyla yaklaşabilmesini sağlamak için öncelikle kendilerinden beklenen mesleki donanım, bilişsel ve duyuşsal yeterlik düzeylerine sahip olması gereklidir. Bu çalışma 21. yüzyılın toplumunun özellikleri ve öne çıkan yeni anlayışlar ve sorunlar doğrultusunda 21. Yüzyılın öğretmeninde bulunması gereken niteliklerin ortaya konulması, öne çıkan yeni anlayış ve sorunlar çerçevesinde öğretmen eğitimi programlarının boyutlarının neler olması gerektiği ve öğretmen yetiştirme program tasarımlarının nasıl olması gerektiğine dair üç temel problem üzerine temellendirilmiştir. Nitel araştırma yöntemlerinden literatür tarama ve odak grup görüşmesi deseni ile elde edilen verilerden küreselleşen dünya yapısına paralel olarak Türkiye’de uygulanmakta olan eğitim ve öğretmen yetiştirme programları, felsefesi ve tasarımlarının yeniden yapılandırılması gerektiği sonucuna ulaşılmıştır. Alanyazın 21. yüzyılda toplum değişimleri, eğitimden beklentiler, eğitim programları ve öğretmen yetiştirme yeterliklerine sahip olma durumları bağlamında incelenmiştir. Çalışma, nitel araştırma modellerinden biri olan “olgu bilim” deseni kapsamında planlanmış 2022-2023 Akademik takvimi Bahar döneminde Çanakkale Onsekiz Mart Üniversitesi Eğitim Programları ve Öğretim Ana Bilim Dalında Tezli Yüksek Lisans programında öğrenimine devam eden katılımcıların haftalık olarak düzenlenen çevrimiçi görüşmelerde belirttiği eleştiri ve öneriler çerçevesinde geliştirilmiştir. Eğitim Bilimleri Üniversitesi modeli felsefesi, yapısı, bağlı bulunan birimler açısından öğretmen yetiştirme programlarına daha önceki başarılı uygulamalardan ve yeni beklentilerden ilham alınarak tasarlanmıştır. Eğitimde bütüncül yaklaşımların önemine vurgu yapılmış; ailelerin, okulların ve toplulukların ortak sorumluluğuyla öğrencilerin ihtiyaçlarının kapsamlı bir şekilde ele alınması, bugünün ve yarının zorluklarına ve fırsatlarına karşı hazırlanması gerekliliği ifade edilmiştir. Bu amaçla üniversitenin içerisinde yer alan ve eğitime dokunan her bir birim işbirliği içinde olacak şekilde tasarlanmıştır. Öğretmen adaylarının proje çalışmalarını yürütebilmeleri için 24 saat erişime açık çalışma alanları, AR-GE birimleri ve araştırma enstitüleri ve uygulama atölyeleri ile yıl boyu öğrenme ortamı sağlayacak bir model tasarlanmıştır. Öğretmenliği insanı sonsuzlaşarak yaşamdan doyum almasını sağlayan veya destekleyen bir etkinlik haline getiren eğitim gerekliliği halinde ele alan çalışmada geliştirilebilir ve sürdürülebilir nitelikli öğretmen yetiştirme modelinin öğretmenlerin mesleki doyuma ulaşma konusunda çözüm önerisi olarak ulusal düzeyde program geliştirme alanına katkı sağlaması umulmaktadır.

Anahtar Kelimeler: 21. Yüzyıl Beceriler, Nitelikli Öğretmen Yetiştirme Sorunsalı, Öğretmen Yetiştirme Programları, Öğretmen Yetiştirme Modeli

Orman Okulları Eğitim Programı ile MEB 2013 Okul Öncesi Eğitim Programının Karşılaştırılması

Selma Aydın ^{1,*} & Ayşen Tüfekçi ²

¹ Okul Öncesi Öğretmenliği Eyyup Genç Anaokulu

² Okul Öncesi Öğretmenliği Eyyup Genç İlkokulu
selmahakan1978@hotmail.com

Özet

Orman okulları eğitim programı 4 duvar arasına sıkıştırılmamış her türlü hava şartlarında 4 mevsim açık alanda (ağaçlıklı alanda), aktif öğrenme merkezli, bütünsel eğitim sistemini destekleyen, esnek bir alternatif eğitim yaklaşımı. Bilişsel uyarıcıların çok olduğu doğa, zengin dil etkileşimlerinin olduğu, sosyal duygusal deneyimlerin yaşandığı zengin bir ortam sunmakta olup çocukların gelişiminde önemli bir yer tutmaktadır (Pashı, 2019).

Çocukların doğadan uzak büyümeleri ekolojik benlik kazanımını olumsuz etkilemektedir. Ekolojik benlik bilincine sahip insan, kendisini doğanın bir parçası olarak algılayacak, doğadaki diğer canlılara saygı duyacak ve çevre korumak için konan kurallara gerek kalmadan doğa koruma olayı kendini koruma ile bütünleşerek kendiliğinden gerçekleştirecek. Doğayla iç içe olan çocuklar aldıkları eğitimlerle merakı artar, doğanın gizemlerini ve güzelliklerini fark eder, orada yaşayan canlılara ve onların yaşam alışkanlıklarına saygı duyacaklar (Wilson, 1996; akt Macun, 2018). Araştırmalar gösteriyor ki; doğa ve çocuk ilişkisinin doğuştan var olduğunu ancak eğitim yoluyla özellikle erken çocuklukta verilen doğa pedagojisi eğitimi geliştirilip güçlendirilirse ileriki yıllarda çocukta doğa sevgisi ve koruması güçlü oluyor (Macun, 2018).

Orman okulları sürdürülebilir bir gelecek için; akademik başarı performansını artırmak için yaratıcı ve sağlam öğrenme ilkelerinin olduğu; doğadaki ilgi çekici ve ilham verici etkinliklere katılım, öğrenenlerin içsel motivasyonu, sosyal beceriler, daha iyi ve kontrollü psikolojik denge, yaparak yaşayarak öğrenme ortamı, iş birliği yapma, problem çözme, zorluklarla baş edebilme, risk alabilme gibi geliştirmeleri için ideal fırsatlar sunmaktadır (Blackwell, 2015; akt. Dilek 2019).

Bu araştırmanın amacı orman okulu eğitimi ile MEB okulöncesi programı felsefesi arasındaki fark ve benzerlikler, fiziki ortamlarındaki fark ve benzerlikler, öğretmen yetiştirmedeki fark ve benzerlikler, kullanılan materyaller arasındaki fark ve benzerlikler gibi okulları eğitim programı ile MEB okulöncesi eğitim programını karşılaştırmak. Bu karşılaştırmayı yaparken orman okulu eğitim programı, önemi, gerekliliğini, yurt dışındaki ve ülkemizdeki orman okulları uygulamalarına de yer verilmiştir.

Araştırma nitel araştırma yöntemlerinden durum çalışması modeli kullanmıştır. Araştırmada yurt içi ve yurt dışı kaynaklardan yararlanılmıştır. Araştırmanın sonucunda alternatif eğitim modellerinden orman okulları eğitim programı ayrıntılı tanıtılmış olup doğa, çocuk ve eko sistem üzerindeki etkileriyle MEB programı ile farkını ortaya koymuştur.

Anahtar Kelimeler: Orman Okulları, Okul Öncesi Eğitim, MEB Okul Öncesi Programı

Chat Gpt'nin Eğitimde Kullanımı Üzerine Makale Derlemesi

Nilüfer Kesgin ^{1,*} & Kadir Kesgin ²

¹ Dilbilim Bandırma Bilim ve Sanat Merkezi

² Bilgisayar Programcılığı Bandırma Onyediy Eylül Üniversitesi
niluferkesginn@gmail.com

Özet

İyi Uygulamannın Amacı

Bu çalışmanın amacı, Chat GPT'nin eğitimde kullanımı hakkında mevcut bilgi ve araştırmaları derlemek ve bu alandaki potansiyeli incelemektir. Çalışmada, Chat GPT'nin öğrencilerin dil ve yazma becerilerini geliştirmek için nasıl kullanılabileceği, öğretmenlerin ders materyalleri oluşturma ve öğrenme etkinliklerini yönetme sürecinde nasıl yardımcı olabileceği ve eğitimdeki kullanımının potansiyel faydaları ele alınmaktadır. Bu çalışma, eğitimcilerin ve araştırmacıların Chat GPT'nin eğitimdeki potansiyelini daha iyi anlamalarına yardımcı olmayı amaçlamaktadır. Ayrıca, bu çalışmanın, öğrencilerin öğrenme sürecini daha verimli hale getirerek eğitimdeki kaliteyi artırabilecek bir araç olarak Chat GPT'nin kullanımına ilişkin farkındalığı artırmayı hedeflemektedir.

İyi Uygulamannın Hedef Kitlesi

Bu çalışmanın hedef kitlesi, eğitim alanında çalışan öğretmenler, araştırmacılar ve ilgili uzmanlar ile öğrencilerdir. Eğitimde yapay zeka kullanımı konusunda ilgili olan herkes, bu çalışmadan faydalanabilir. Özellikle, öğrencilerin dil ve yazma becerilerinin geliştirilmesine ilişkin araştırmaları ve uygulamaları takip eden öğretmenler, bu çalışmadan yararlanabilirler. Ayrıca, eğitim teknolojileri ve yapay zeka alanında çalışan araştırmacılar, Chat GPT'nin eğitimde kullanımı hakkındaki son gelişmeleri takip etmek için bu çalışmaya başvurabilirler. Sonuç olarak, eğitim alanında faaliyet gösteren herkes, Chat GPT'nin eğitimde kullanımı hakkında fikir sahibi olmak için bu çalışmadan faydalanabilir.

İyi Uygulamannın Özeti

Bu çalışma, Chat GPT'nin eğitimde kullanımı hakkında bir derleme sunmaktadır. Chat GPT, doğal dil işleme alanında geliştirilmiş bir yapay zeka modelidir ve son zamanlarda, eğitimciler tarafından öğrencilerin öğrenmesini artırmak için kullanılabilirliği keşfedilmiştir.

Çalışma, Chat GPT'nin öğrencilerin dil ve yazma becerilerini geliştirme potansiyeline odaklanmaktadır. Chat GPT, öğrencilerin yazılı ifadelerini analiz ederek geri bildirim vererek, yazma becerilerini geliştirmek için kullanılabilir. Ayrıca, Chat GPT'nin öğrencilerin kelime dağarcıklarını geliştirmelerine yardımcı olabileceği belirtilmektedir. Öğrencilerin öğrenme sürecinde karşılaştıkları sorunları çözmelerine yardımcı olan Chat GPT, öğretmenlerin de ders materyalleri oluşturma ve öğrenme etkinliklerini yönetme sürecinde kullanılabilirliği ele alınmaktadır.

Çalışmada, Chat GPT'nin eğitimdeki kullanımına ilişkin bazı araştırmalar da incelenmektedir. Bu araştırmalar, Chat GPT'nin öğrenme sürecinde öğrencilere fayda sağlayabileceğini göstermektedir. Ayrıca, makalede Chat GPT'nin eğitimde kullanımının potansiyel faydaları ele alınmaktadır. Chat GPT, öğretmenlere daha verimli ders materyalleri oluşturma ve öğrencilerin öğrenme sürecini daha etkili bir şekilde yönetme imkanı sunar. Ayrıca, Chat GPT'nin kullanımı, öğrencilerin özgüvenlerinin artmasına ve öğrenme deneyimlerinin iyileştirilmesine de yardımcı olabilir.

Sonuç olarak, Chat GPT'nin eğitimde kullanımı, öğrencilerin öğrenme sürecinde ve öğretmenlerin ders materyalleri oluşturma sürecinde fayda sağlayabilecek önemli bir araç olarak görülmektedir. Chat GPT'nin eğitimde kullanımına ilişkin daha fazla araştırma ve uygulama, bu alandaki potansiyelin daha iyi anlaşılmasını sağlayacaktır.

İyi Uygulamanın Sonunda Elde Edilen Çıktılar ve Sonuçları

Chat GPT'nin eğitimde kullanımına ilişkin yapılan araştırmalar, öğrencilerin öğrenme sürecinde ve öğretmenlerin ders materyalleri oluşturma sürecinde fayda sağlayabileceğini göstermektedir. Chat GPT, öğrencilerin yazılı ifadelerini analiz ederek geri bildirim vererek, yazma becerilerini geliştirmek için kullanılabilir. Ayrıca, Chat GPT'nin öğrencilerin kelime dağarcıklarını geliştirmelerine yardımcı olabileceği de gözlemlenmiştir. Chat GPT'nin kullanımı, öğrencilerin özgüvenlerinin artmasına ve öğrenme deneyimlerinin iyileştirilmesine de yardımcı olabilir. Bu çalışmanın sonucunda, Chat GPT'nin eğitimde önemli bir araç olarak görüldüğü ve daha fazla araştırma ve uygulama ile bu potansiyelin daha iyi anlaşılmasının mümkün olduğu sonucuna varılmıştır.

Anahtar Kelimeler: Chat GPT, Eğitim, Derleme

Leonardo.Ai ve Midjourney ile Teknoloji ve Tasarım Dersinde ‘Taslak Tasarım’ Oluşturma

Mahmut Inaç^{1,*} & Nilüfer Kesgin²

¹ Endüstriyel Teknoloji Eğitimi Bandırma Bilim ve Sanat Eğitimi Merkezi

² Dilbilim Bandırma Bilim ve Sanat Merkezi
mahmutinac@gmail.com

Özet

Eğitimde İyi Örneklerin Amacı

Bu çalışma, metni görüntüye dönüştüren iki yapay zeka programı olan Leonardo.ai ve Midjourney ile ilgili en son bilgi ve becerileri derlemeyi ve sonuçlarını teknoloji ve tasarım dersi dahilinde herhangi bir tasarım odaklı düşünmede fikir geliştirme aşamasının görselini üretebilmede konusunda karşılaştırmayı amaçlamaktadır. Genel olarak çalışma, tasarım eğitiminde yapay zekâ tabanlı araçların kullanılmasının potansiyel faydalarını ve bunların öğrencilerin etkili ve görsel olarak çekici taslak tasarımlar oluşturma becerilerini nasıl geliştirebileceğini araştırmaktadır.Çalışma ile ayrıca, bir ölçme aracı kullanarak değerlendirmedığımızdan taslak tasarım becerileri ve öğrenme etkinlikleri sırasında karşılaşılan zorluklar için pratik çizimler üretebilme kabiliyetleri üzerindeki olası etkileri ortaya çıkarılmaya çalışacaktır.

Eğitimde İyi Örneklerin Hedef Kitlesi

Teknoloji ve tasarım öğretmenleri, öğrencileri ve eğitimde yapay zekâ kullanımıyla ilgilenen herkesi hedefleyen bu çalışma, Leonardo.ai ve Midjourney gibi yapay zeka programlarının teknoloji ve tasarım dersinde ‘taslak tasarım’ oluşturma süreçlerinde karşılaştıkları sorunların çözümü konusundaki çizim sonuçlarını karşılaştırarak, öğrencilerin taslak tasarım becerilerini geliştirme potansiyeline katkı sağlayıp sağlamadığını karşılaştırmak ve öğrenme zorluklarına yönelik pratik çözümleri eğitimin durumuna nasıl geliştirebileceğine dair fikir sahibi olmak isteyen herkes bu çalışmadan fayda sağlayabilir.

Eğitimde İyi Örneklerin Özeti

Metni görsele dönüştürebilen Leonarda.ai ve Midjourney gibi AI programlarından en son bilgi ve becerileri derlemeyi ve sonuçlarını teknoloji ve tasarım dersi konusunda karşılaştırmayı amaçlayan çalışmanın öğrencilere katkısı üzerinedir. Çalışma, bu programların öğrencilerin 'taslak tasarımı' oluşturma becerilerini nasıl geliştirebileceğini araştırıyor ve öğrencilerin etkili ve görsel olarak çekici eskiz tasarımları oluşturma becerilerini geliştirmek için tasarım eğitiminde yapay zekâ tabanlı araçları kullanmanın potansiyel faydalarını değerlendirmektedir. Çalışma, eğitimde AI ile ilgilenen herkes çalışmanın hedef kitesini oluşturmaktadır. Çalışma, teknoloji ve tasarım derslerinde taslak tasarım sürecinde karşılaşılan öğrenme güçlüklerine pratik çözümler sunmayı amaçlamaktadır. Çalışmanın kapsam derinliği, yapay zekâ tabanlı çözümlerin eğitim durumunu nasıl iyileştirebileceğine dair fikir edinmeye yardımcı olma durumu analizidir.

Eğitimde İyi Örneklerin Sonunda Elde Edilen Çıktılar ve Sonuçları

Sonuç olarak bu çalışma, Leonarda.ai ve Midjourney gibi yapay zekâ tabanlı araçların öğrencilerin taslak tasarlama becerilerini geliştirmedeki potansiyel faydalarını keşfetmesine ve taslak tasarım sırasında karşılaşılan zorluklara pratik çözümler sunarak tasarım eğitimi alanına katkıda bulunacağı ön görülmüştür. Çalışmanın bulguları, teknoloji ve tasarım öğretmenleri, öğrenciler ve eğitimde yapay zekâ kullanımıyla ilgilenen herkes için, yapay zekâ tabanlı çözümlerin öğrenme zorluklarını nasıl giderebileceği ve eğitimin durumunu nasıl iyileştirebileceği konusunda fikir edinmek için yararlı olabileceği sonucuna varılmıştır.

Anahtar Kelimeler: Leonardo.ai, Midjourney, Teknoloji ve Tasarım, Tasarım Odaklı Düşünme, Taslak Tasarım

Tekstil Sektöründe Su Farkındalığı Kazandırmaya Web 2 Araçlarının Etkisi

Nadire Persil ^{1,*} & Burcu Mumcu ²

¹ Sınıf Öğretmenliği Balıkesir Burhaniye Bilim Sanat Merkezi

² Sınıf Öğretmenliği Pelitköy Halit Selçuk İlkokulu
nadirepersil22@hotmail.com

Özet

Tüm dünyada ve ülkemizde su kaynaklarının hızlı nüfus artışı, küresel ısınma ve endüstriyel gelişim gibi sebepler nedeniyle azalması, su kıtlığının oluşmasına sebep olmaktadır. Bu nedenle bireylerin sahip oldukları mevcut suyu korumayı ve daha iyi bir şekilde yönetmeyi öğrenmesi gerekmektedir. İyi bir su eğitimi tüm bunları sağlamada temel bir başlangıç noktası olabilir. Bu araştırmanın amacı tekstil sektöründe su ayak izi kapsamında, öğrencilerde su farkındalığının geliştirilmesinde, Web 2 araçlarıyla hazırlanmış içeriğin etkisinin incelenmesidir. Bu amaca ulaşmak için projede veri toplama aracı olarak, 10 soruluk “Tekstil Sektöründe Su Ayak İzi Bilinç Anketi (TSSAİBA)” kullanılmıştır. Veriler çevrimiçi ortamda hazırlanmış ve Surver Monkey anket yönetimi uygulaması aracılığı ile toplanmıştır. Öğrencilerin web 2 araçları kullanılarak tasarlanan eğitim videosu ve dijital oyunlar ile su tüketiminin özellikle tekstil sektöründe ne düzeyde olduğunu fark etmelerini sağlamak amacıyla, 11-12 yaş aralığındaki ortaokul öğrencilerinden 40 kişilik örneklem üzerinde çalışılmıştır. Veri toplama sürecinde öncelikle TSSAİBA ön test olarak uygulanmış, daha sonra Web 2 araçları ile su ayak izi bilincini artırmaya yönelik tüm adımları proje öğrencileri tarafından gerçekleştirilen bir video hazırlanmıştır. Daha sonra oyun tabanlı öğrenme aracı olarak Wordwall Web 2 aracında eşleştirme ve labirent oyunları hazırlanmış ve tüm örneklem öğrencilerine izletilmiş, tekrar TSSAİBA uygulanmıştır. Toplanan verilerin proje öncesinde ve sonrasında tablo, grafiklerle frekans ve yüzdeleri karşılaştırılmıştır.

Elde edilen bulgulara göre, proje sonucunda Web 2 araçları yardımıyla hazırlanmış video ve dijital oyunların öğrencilerin tekstil sektöründe su ayak izi kapsamında farkındalıklarını yükselttiği gözlenmiştir.

Anahtar Kelimeler: Tekstil Sektörü, Su Ayak İzi, Web 2, Dijital Oyun, Su Farkındalığı

Eğitim Ortamlarında Kültürel Mirasın Aktarılması: Europeana Platformunun Öğrenme Senaryolarında Kullanım Örneği

Gülşah Yavuz ^{1,*} & Tugay Tutkun ²

¹ Eğitim Programları ve Öğretim Çanakkale Onsekiz Mart Üniversitesi

² Eğitim Bilimleri Çanakkale Onsekiz Mart Üniversitesi
gulsah-kabatas@hotmail.de

Özet

21. yüzyılın modern eğitiminde kültürel mirasın sınıflara entegrasyonu dijital öğrenme ortamları için sunduğu fırsatlarla giderek daha önemli hale gelmektedir. Ulusal müfredat Avrupa Birliği içindeki ülkeden ülkeye farklılık gösterse de ortak Avrupa tarihini, kültürel mirasını ve geleceğe yönelik zorlukları anlama talebi aynı kalmaktadır. Dijital kültürel miras kaynakları sadece sanat, tarih veya edebiyatta değil, aynı zamanda STEM (Bilim, Teknoloji, Mühendislik ve Matematik) ve STEAM (Bilim, Teknoloji, Mühendislik, Matematik ve Sanat) için mükemmel bir temel sağlamaktadır. Bu çalışmanın amacı, Avrupa müzelerinde, kütüphanelerde, arşivlerde ve görsel-işitsel koleksiyonlarda milyonlarca dijitalleştirilmiş çalışmanın ilgili, güncel ve önemli makale çalışmaları göz önüne alınarak çok dilli destekle sunulduğu Avrupa'nın dijital platformu olan Europeana'nın özelliklerini, etkilerini ve önemini araştırmaktır. Çalışma Europeana ile ilgili birçok araştırma sonucunun sentezlenmesini içeren kapsamlı bir literatür taraması olarak değerlendirilebilir. Europeana portalı, Avrupa genelinde seçilmiş Europeana kullanıcı grubu öğretmenleri tarafından hazırlanan ve uygulanan örnek ders planları ile uygulama öykülerini içerir. Bu çalışma aynı zamanda portaldaki verilerin derslerde kullanımına ilişkin daha fazla bilginin nasıl elde edileceği konusunda bir farkındalık yaratmayı amaçlamaktadır. 2018 yılından bu yana Avrupa Okul Ağı (EUN: European Schoolnet) web sitesinde Europeana kaynaklarını etkili bir şekilde kullanmaya yönelik ipuçları içeren Kültürel Miras ile Dijital Eğitim kursu sunulmaktadır. Öğrenme senaryosu geleceğin sınıfı felsefesi ile hazırlanmış, 21. yüzyıl kazanımlarını içeren, öğrencinin öğrendiği olgular ile disiplinler arası bağlantı kurmasını sağlayan, kültürel miras temalı ve/veya kazanımlı ders planlarıdır. Bu bağlamda teknoloji ve Web 2.0 araçlarının öğrenme senaryolarının vazgeçilmez unsurları olduğu unutulmamalıdır. Bu çalışmada Europeana portalında yer alan arkeoloji, sanat, moda tasarım, müzik, spor, eski gazeteler gibi kaynakların farklı derslerde kullanımına ilişkin örnekler sunulmaktadır. Farklı ders içeriklerinde görsel ve işitsel materyal kullanımı ile desteklenmiş öğrenme senaryolarından yararlanma ön planda tutulmaktadır. Lisanslı ve ilham verici içerikler ile hazırlanmış öğrenme senaryoları öğrencilerin entelektüel donanımına katkı sunması bağlamında önem taşımaktadır. Yanı sıra çalışmada portalda bulunan tematik koleksiyonlarla hazırlanmış öğrenme senaryolarının uygulanma ve değerlendirme süreci incelenmiştir. Europeana portalının kullanımının ulusal düzeyde yaygınlaşması, Avrupa kültür mirasının ders kazanımları ile ilişkilendirilerek öğrenme senaryolarının hazırlanma ve uygulamasının artması umulmaktadır.

Anahtar Kelimeler: Kültürel miras, Europeana, Dijital eğitim, Öğrenme senaryosu

Eğitim Alanında Yapılmış Çalışmalarda Teknoloji Kavramı

Mesut Tabuk ^{1,*} & Tuğçe Yardım ²

¹ Temel Eğitim Bölümü Çanakkale Onsekiz Mart Üniversitesi

² Sınıf Öğretmenliği Çanakkale Onsekiz Mart Üniversitesi

mesuttabuk@comu.edu.tr

Özet

Kavram sözlük anlamı olarak en genel şekilde “bir nesnenin veya düşüncenin zihindeki soyut ve genel tasarımı” şeklinde tanımlanmaktadır (TDK Genel Türkçe Sözlük, 2023). Kavramlar, farklı alanlarda farklı anlamlar yüklenmektedir. Örneğin, “daire” kavramı günlük yaşam içinde çoğu insan tarafından “konut olarak kullanılan bir yapının bölümlerinden her biri” için kullanılan bir kavram iken matematik alanında ise bu kavram zihinde çok farklı bir imgeyi çağırılmaktadır. Kavramın kazandığı anlam ve önem kullanıldığı alan ve algıya göre şekillenmektedir. Günümüzde teknoloji kavramı, yaşamın hemen hemen her alanında artık etkili rol oynamaktadır. Her yaştaki insanların teknolojiden bir şekilde yararlandıkları yapılan araştırmalarla tespit edilmiştir. Buna göre günlük yaşamda olduğu gibi eğitim ve öğretim ortamlarında da teknolojinin etkin bir şekilde kullanıldığı belirlenmiştir (Akpinar, 2005: 39; Alkan, 2005: 28; Deniz, 2000: 150; Wyk ve Louw, 2008: 246). Bu kadar yaygın bir çerçeve içinde kullanılan “teknoloji” kavramı neleri kapsamaktadır.

Alanyazın tarandığında “teknoloji” kavramı için yapılan çok sayıda tanıma ulaşmak mümkündür. Diğer taraftan zihinsel kavram yapısının oluşumu sürecinde teknoloji kavramının üzerinde fikir birliği sağlanmış ve standart bir tanımının oluşması zorunludur. Fakat böyle bir tanımın yapılması mümkün olamamaktadır (DiGironimo, 2010).

Teknoloji kavramı üzerine yapılan tanımlamaların çok geniş bir çerçeveden bakılarak ve oldukça yüzeysel yapıldığı görülmektedir (McRobbie, Ginns ve Stein, 2000b). Teknoloji kavramının tanımını ve tanımlarını ve kavramın içeriğini netleştirmek için alanyazının bilimsel, felsefi ve tarihsel bir perspektif ile taranmasına ihtiyaç duyulmaktadır (DiGironimo, 2010). Bu çalışmada da teknoloji kavramının tanımını net bir şekilde ortaya koymak amacı ile alanyazının taranması amaçlanmıştır. Bu ana amaç çerçevesinde eğitim alanında yapılmış olan ve büyük veri kaynakları olarak adlandırabileceğimiz çalışmalar incelenmiştir.

Çalışma da eğitim alanında “teknoloji” kavramı üzerine ortaya konmuş olan büyük veri kaynağı içerik analizi, meta-sentez ve meta-analiz çalışmaları ile ilgili alanyazın taranmıştır. Ulaşılan bu çalışmaların kapsadığı birincil çalışmalar incelenmiştir. Bu çalışmalar ile ilgili teknoloji kavramına yönelik temalar oluşturulmuştur. Bu temalar ışığında teknoloji kavramı ile ilgili anlaşılan somut örneklerin neler olduğu belirlenmiştir. Elde edilen sonuçlar raporlanmış ve sonuçlar doğrultusunda önerilerde bulunulmuştur

Anahtar Kelimeler: Eğitim, Teknoloji

Derslerde Web 2.0 Araçlarının Kullanımına Yönelik Özel Okullarda Görev Yapan Lise Öğretmenlerinin Görüşlerinin İncelenmesi

Nevra Çelikçakır

Biyoloji Öğretmenliği Odtü Geliştirme Vakfı Okulları
nevrabuyukyasar@gmail.com

Özet

Sürekli değişen ve gelişen bir toplumda yeniliklere uyum sağlama ve çağdaş uygarlık düzeyine ulaşabilmenin yolu eğitim ile mümkün olmaktadır. İçinde bulunduğumuz dijital bilgi çağı ile birlikte eğitimde teknoloji entegrasyonu, derslerde teknolojinin kullanımını popülerleştirmekte ve zorunlu kılmaktadır. Bu araştırmada özel okullarda lise kademesinde ve farklı branşlarda görevli olan öğretmenlerin derslerde Web 2.0 kullanımına yönelik görüşlerinin incelenmesi amaçlanmıştır. Bu çalışmada, nitel araştırma yaklaşımlarından biri olan durum çalışması kullanılmıştır. Araştırmanın çalışma grubunu İzmir ili Güzelbahçe ilçesinde bulunan özel bir okulun lise kademesinde, farklı branşlarda görevli olan öğretmenler oluşturmaktadır. Gönüllülük esasına bağlı olarak öğretmenlerden yarı yapılandırılmış görüşme formu ile veriler toplanmış, elde edilen veriler araştırma soruları doğrultusunda belirlenen temalar çerçevesinde betimsel olarak analiz edilmiştir.

Anahtar Kelimeler: Teknoloji, Web 2.0, Öğretmen, Lise, Özel Okul

Matematik Dersini Grafik Tablet İle Deneyimlemiş Lise Grubu Öğrenci Görüşleri

Gülsüm Akbaş ^{1,*} & Tugay Tutkun ²

¹ Yüksek Lisans Çanakkale Onsekiz Mart Üniversitesi

² Eğitim Bilimleri Çanakkale Onsekiz Mart Üniversitesi
gulsumakbas1993@gmail.com

Özet

Teknolojik gelişmeler 21. yüzyılın gündemini oluşturmaktadır. Bu gelişmelerden eğitim ortamları da nasibini almış ve teknolojinin beraberinde getirdiği yeni ders materyalleri eğitim-öğretim ortamlarında sıkça kullanılmaya başlanmıştır. Artık çoğu sınıfta kara tahtaların yerini akıllı tahtalar, tebeşirin yerini dokunmatik kalemler almaya başlamakta, öğrenme ortamları zenginleştirilmekte ve çağın gereklilikleri sınıf ortamlarına taşınmaktadır. Öğrencilerde yeni nesil dokunmatik ekran ve sunduğu görsellere alışkın bir nesil olduğu için bu yeniliklere daha çabuk adapte olmaktadır. Bu anlayışla matematik derslerinde grafik tabletlerin daha sık kullanılması dikkat çekmektedir. Akıllı tahta uyumlu bu tabletler dersin öğretmeni için matematiksel grafik, şekil, çizimlerinde ve ekran görüntüsü üzerinden soru çözümlerinde büyük kolaylık sağlamaktadır. Akıllı tahta uyumlu grafik tabletler ekrana yansıtılan ders içerikleri sayesinde dersin işleni de kolaylaştırmaktadır. Bu araştırmada da amaçlanan daha önce grafik tableti öğretmenleri tarafından ders materyali olarak kullanılmamış lise grubu öğrencilerinin süreçteki deneyimlerini belirlemektir. Çalışmada nitel araştırma deseni kullanılmıştır. Verilerin analizi için betimsel analiz yöntemi uygulanmıştır. Örneklemi 2022-2023 eğitim-öğretim yılında matematik derslerini öğretmenlerinin kullandığı grafik tablet ile ilk kez deneyimleyecek olan anadolu lisesi düzeyindeki 16 öğrenci oluşturmaktadır. Bir eğitim-öğretim yılı boyunca öğrenciler öğretmenlerinin kullandığı akıllı tahta yansıtımlı grafik tablet ile matematik derslerini işlemişlerdir. Yılın sonunda öğrencilere yöneltilen 4 sorunun bir yıllık sürecin öncesi ve sonrasındaki ders deneyimlerini kapsamasına, gözlemlerini dile getirmelerine ve hangi derslerde bu teknolojinin kullanımının uygun olabileceğini düşündüklerini ifade etmelerine imkan tanınmıştır. Öğrenci cevapları benzer kategorilerde sınıflandırılmış ve bulgular her bir soru için grafik olarak sunulmuştur. Sonuç olarak tabletin öğretmen ve kendileri için büyük bir kolaylık olduğu, dikkatlerini daha çok çektiği, az zamanda çok etkinlik gerçekleştirebildiklerini dile getirmişlerdir. Bunun yanı sıra diğer derslerde ders materyali olarak kullanılabilmesini ifade etmişlerdir. Olumsuz yönlerinde elektrik kesintisi ile derslerinin yarım kalabildiğini ve ekranın zararlı ışınlarını gözlerini yorduğunu dile getirmişlerdir. Genel anlamda öğrencilerin grafik tablete yönelik ders yılı boyunca olumlu bir görüş geliştirdikleri belirlenmiştir.

Anahtar Kelimeler: Grafik Tablet, Matematik Dersi, Öğrenci Görüşleri

Okul Öncesi Eğitimde İşbirlikli Öğrenme (Cooperative Learning) Sürecinde Web 2.0 Araçlarının Kullanımının Öğrencilerin Sosyal Becerilerine Etkisi

Seda Ersoy

Anaokulu-İlkokul Müdürü Özel Kocaeli Yönder Okulları
sedaersoyegitim@gmail.com

Özet

İşbirlikli öğrenme, öğrencilerin küçük gruplar oluşturarak bir problemi çözmek ya da bir görevi yerine getirmek üzere ortak bir amaç uğruna birlikte çalışma yoluyla bir konuyu öğrenme yöntemi olarak tanımlanmaktadır. Bu çalışmada okul öncesi eğitimde işbirlikli öğrenme sürecinde web2.0 araçlarından uygulama aşamasında AGGIE, değerlendirme aşamasında ise QUIZZ kullanılarak bu araçların öğrencilerin sosyal becerilerine etkisini tespit etmek amaçlanmıştır. MEB' e bağlı özel bir anaokulunda 2021-2022 eğitim-öğretim yılında 60-66 aylık 20 öğrenci ile bu çalışma gerçekleştirilmiştir. Araştırma yöntemlerinden deneysel çalışma türü kullanılmıştır. İşbirlikli öğrenme (cooperative learning) yöntemlerinden küçük grupla öğretim yöntemi uygulanmıştır. Araştırmaya dahil olan öğrenciler çizgi türlerinden kesik çizgi, zikzak çizgi, dalgalı çizgi ve eğik çizgi kavramları üzerine çalışmıştır. Araştırmanın sonucunda öğrencilerin grup çalışmalarında en başta zorlandığı, işbirlikli yöntemlerden küçük grupla öğrenme tekniği uygulama sıklığı arttıkça gruba bağlılıklarının arttığı, çalışmayı ortak bir şekilde yürütürken görev dağılımları ile bu süreci yönettikleri, uygulama aşamasında zorlanan arkadaşlarına destek oldukları, liderlik becerisi olan öğrencilerin grup içinde kendilerini gösterdikleri, kendilerine ait sorumlulukları yerine getirdikleri ve akran öğrenmesi ile öğrenme süreçlerinin oldukça kolaylaşarak keyifli hale geldiği gözlemlenmiştir. Bu çalışmada aynı zamanda işbirlikli öğrenme (cooperative learning) ve işbirlikçi öğrenme (collaborative learning) kavramları arasındaki farkın ne olduğuna değinilmiştir.

Anahtar Kelimeler: Okul Öncesi Eğitim, İşbirlikli Öğrenme, Web2.0, Aggie, Quizizz

Etkili Eğitim- Öğretim Sürecinde Yöneticilerin Kişisel Gelişim Çabaları ve Öz değerlendirmelerinin Rolüne İlişkin Görüşleri

Özlem Kolay

Sınıf Öğretmenliği Şehit Süleyman Bey İlkokulu
ozlemkolay10@hotmail.com

Özet

Hızla gelişen ve değişen dünya şartları beraberinde, eğitim kurumlarının da etkili ve verimli çalışmasını zorunlu kılmaktadır. Bu bağlamda okullarımızda görev yapan yöneticilerin ve öğretmenlerin, çağın getirdiği bilimsel gelişmelere ve değişimlere ayak uydurması, eğitim-öğretim etkinliklerinde başarıyı artırarak eğitimin amaçlarına ulaşması beklenmektedir. Yöneticilerin, yeni bir durumla karşı karşıya kaldığında hiçbir şey yapmama alışkanlığının esiri olmaması için alışılmışların dışına çıkarak çağa ayak uydurması gerekmektedir. 21.yüzyılda başarılı bir yönetim ancak içinde bulunduğumuz yüzyılın şartlarına göre hareket edebilecek başarılı yöneticilere bağlıdır. Bu başarı yöneticinin, bilgiyi, çatışmayı, değişimi, imajı, kaliteyi, kariyeri, krizi, performansı, riski, stratejiyi, stresi, süreci, vizyonu ve zamanı etkin yönetmesinden geçmektedir. Eğer yöneticiler değişim lideri olarak çaba harcamazsa, zamanla yönetme yeteneklerini yitirmeye başlayacak, beceri ve yetileri körelecek, değişim ve gelişmelere ayak uydurmakta zorlanarak yönetici eskimesine maruz kalacaktır. Tam bu noktada anahtar role sahip olan yöneticilerin, eskiye maruz kalmamaları ve bir değişim lideri olabilmeleri kişisel gelişime açık olmaları ve kendi öz değerlendirmelerini yapmaları gerekmektedir.

Bu çalışma, yöneticilerin yapılandırmacı anlayışla birlikte eğitim sürecinde kullanılmaya başlanan öz değerlendirme gibi değerlendirme yöntem ve araçlarının kendilerinde uygulanabilirliğine yönelik isteksiz olup olmadıkları yönünde veri sağlarken aynı zamanda araştırmaya katılan yöneticilerin öz değerlendirme yönteminin kullanılmasının avantajlarını görme ve kullanma konusunda olumlu bir tutum kazanılmasına da katkı sağlayacağı düşünülmektedir. Ayrıca uygulama sonrasında yöneticinin kendisi hakkında yargılarını değerlendirmenin bir parçası olması konusunda farkındalık geliştirmesi beklenmektedir..

Araştırmada nitel araştırma yöntemlerinden olgu bilim deseni kullanılmış olup, araştırmanın katılımcılarını 2022-2023 eğitim öğretim yılında Balıkesir ilinin Bandırma ilçesinde seçilecek resmi ilkokul, ortaokul ve liselerde görev yapan gönüllü yöneticiler oluşturmaktadır. Araştırmanın verileri araştırmacı tarafından geliştirilen yarı yapılandırılmış görüşme formu kullanılarak elde edilmiş olup, verilerin analizinde betimsel analiz tekniği kullanılmıştır. Araştırmadan elde edilen bulgular incelenme aşamasında olduğundan sonuç ve bulguların yorumlanması daha sonra yapılacaktır.

Anahtar Kelimeler: Yönetici, Kişisel Gelişim, Öz değerlendirme.

Okul Yöneticilerinin Eğitimde İnsan Kaynakları Yönetimi Yeterliklerine İlişkin Öğretmen Görüşleri

Sema Yagcioglu

İngilizce Öğretmeni Fatih İlkokulu, Bayındır
semasemadem@gmail.com

Özet

Yaşamsal değere sahip bir örgüt olan okullarda genel anlamda yavaş ve tekdüze bir yönetim anlayışı benimsenmektedir. Bu da idealist bir başlangıç yapan öğretmeni zaman içerisinde çaresiz, umutsuz ve yeniliklere kapalı bir hale sokmaktadır. Bu doğrultuda, özellikle devlet okullarında insan kaynakları yönetimi anlayışına gereksinim duyulmaktadır. Okuldaki düzeni ve istikrarı korumak tek başına öğretmeni aşan bir işlevdir, burada okul yöneticileri adil ve kararlı bir duruş sağlamalıdır. Zira öğretmeni etkileyecek her şey öğrenciyi de etkileyecektir. Okul ortamının niteliği artıka öğrencinin de niteliği artacaktır, bunu unutmamak gerekmektedir. Bunu yapabilmek için de yöneticilerin insan kaynakları yönetimini bilmeleri, uygulamaları ve bu konuda tam yeterliliğe sahip olması gerekir. Birey geri dönüşü olmayan davranışlara maruz bırakılmayacak kadar kıymetli bir varlıktır. Bu nedenle insan kaynakları yönetimini okullara taşıyarak emin adımlarla ve sistemli bir eğitim ortamında daha verimli eğitim vermeyi sağlamalıyız. İzmir'deki İlköğretim ve Ortaöğretim Kurumlarında görev yapan okul yöneticilerinin eğitimde insan kaynakları yönetimi yeterliklerine ilişkin öğretmen algılarını inceleyerek, demografik değişkenlere göre farklılık gösterip göstermediğine bakılacaktır. Böylece okul yöneticilerinin insan kaynakları yönetimindeki yeterlilikleri belirlenmeye çalışılacaktır. Araştırma ile öğretmen ve yöneticilerden alınan bilgiler ile okullarda insan kaynakları yönetimine ne derecede ihtiyaç duyulduğu, öğretmenlerin bu konuda ne kadar bilinçli ve istekli oldukları ve yöneticilerin bu konuya ne kadar hâkim oldukları ortaya konulacaktır. Araştırmanın evrenini; 2022–2023 eğitim-öğretim yılı içerisinde İzmir şehir merkezi ve 30 ilçesinde bulunan çeşitli ilkokullar, ortaokullar ve liselerde görev yapmakta olan öğretmenler oluşturmaktadır. Örneklemin seçilmesinde maliyet, zaman ve enerjiden tasarruf sağlayabilmek için evrendeki öğretmenlerin hepsi yerine evreni temsilen tarafsız bir örneklemin elde edilmesi sağlanmaya çalışılacaktır. Örneklem seçiminde “tabakalı örnekleme” tekniği kullanılacaktır. Böylelikle, İzmir İl Millî Eğitim Müdürlüğü ve İlçe Millî Eğitim Müdürlüklerinden alınan bilgiler doğrultusunda şehir merkezi ile ilçe merkezlerindeki ilkokullar, ortaokullar ve liseler arasından tabaka örnekleme yöntemiyle belirlenen okullarda görev yapan ve araştırmaya gönüllü olarak katılan tüm öğretmenler araştırmanın örnekleminde yer alacaktır. Araştırmada veri toplama aracı olarak Karaca (2009) tarafından geliştirilen "Yöneticilerin İnsan Kaynakları Yönetimi Yeterlilikleri Anketi" kullanılacaktır. Araştırma verilerin toplanması aşamasında olup çalışmanın bulgularına ve sonuçlara bildiride yer verilecektir.

Anahtar Kelimeler: İnsan Kaynakları Yönetimi, Yeterlilik

Eğitim Yönetimi Sürecinde Öğretmenlerin Stres Algısı Üzerine Bir Çalışma

Demet Deniz Konuksever

İngilizce Öğretmenliği Şehit Pilot Üsteğmen Erdem Mut Ortaokulu
demetkonuksever@gmail.com

Özet

Günümüzde hızlı ve hareketli hayatın bir parçası olarak stres kaçınılmaz olmuştur. Yaşadığımız yüzyılda insanlar kapasitelerinin sınırlarını zorlayarak hayatını devam ettirmeye çalışmaktadır. Bununla birlikte hammaddesi insan olan eğitim kurumlarında stres kaçınılmaz olmuştur. Eğitim kurumlarında öğretmenler öğrenci ve veli ile direkt muhatap olmakta bu yüzden okulda yaşanan stres verimliliği etkilediği gibi stresle ilgili hastalıkların günden güne artmasına neden olmaktadır. Bu durum birçok araştırmaya konu olmuştur. Okulda eğitim-öğretim sürecinde uygulama bölümünde yer alan öğretmenlerin mevcut sorunların üstesinden gelebilmeleri güçlü kişilik yapısı ile mümkün olacağından çalışma öğretmenlerin okulda strese neden olan kaynakların belirlenerek, stresle baş etme yöntemlerinden yola çıkılarak gerekli tedbirlerin alınması açısından önem arz etmektedir. Çalışmada literatür taraması yapılarak kavramsal ve kuramsal bölümler tamamlanmıştır. Literatürde stres kavramı, öğretmenlik mesleği, strese neden olan etkenler, stresin nedenleri ve sonuçları ile ilgili yayınlar incelenip çalışmaya aktarılmıştır. Araştırmanın uygulama bölümünde ilköğretim okullarında görev yapan öğretmenlerin okulda strese neden olan etkenler ve stresle başa çıkma yöntemlerini ifade etmek amaçlı nitel araştırma yöntemlerinden yarı yapılandırılmış yöntem kullanılarak öğretmenlerle görüşme yapılmıştır. Öğretmenler çalışmaya gönüllülük esasına göre katılmışlardır. Araştırma sonucunda öğretmenlerin stresle başa çıkma yöntemleri farklı değişkenler doğrultusunda tespit edilmeye çalışılmıştır. Çalışmada katılımcı öğretmenler stressiz bir çalışma ortamının mümkün olmadığını ifade etmişlerdir. Katılımcıların birçoğu stresi olumsuz bir ifade olarak değerlendirmiştir. Çalışmada öğretmenlerin yaşadıkları stres kaynaklarının velilerin memnuniyetsizliği, idari problemler, gereksiz iş yükü, meslektaşlar ile yaşanan sorunlar, dersin akışını bozan öğrenciler olduğu belirtilmiştir. Öğretmenlerin stresle başa çıkma yöntemleri kişisel olarak değişim gösterdiği ifade edilmiştir. Öğretmenlerin stresle başa çıkma yöntemlerinde spor, nefes egzersizi, olumlu düşünme, stres yaratan etkeni görmezden gelme, hayır diyebilme, dinlenme gibi yöntemleri kullandıkları ifade edilmiştir. Öğretmenlerin stresle baş etmede birçoğu profesyonel bir yardım talep etmediği ve kendi yöntemleri ile problemin üstesinden gelmeye çalıştıkları görülmüştür. Bu doğrultuda yakın arkadaşı ile dertleşme veya bir yakını ile paylaşma uyguladıkları yöntemdir. Bir kısmı ise profesyonel yardım aldığı ve gerektiğinde başvuracağını belirtmiştir. Elde edilen bulgular tespit edilmiş ve bu doğrultuda öneriler geliştirilmiştir.

Anahtar Kelimeler: Eğitim, Stres Öğretmen, Stres Kaynakları

Fen Lisesi Öğrencilerinin Duygu Yönetimi Beceri Düzeyleri

Sevcan Demir ^{1,*} & Mustafa Aydın Başar ²

¹ Kimya Çanakkale Fen Lisesi

² Eğitim Bilimleri Çanakkale Onsekiz Mart Üniversitesi

sevcandemir@outlook.com.tr

Özet

Duyguların önem kazandığı, öğrenciyi merkeze alan, klasik yönetim anlayışından uzaklaşmaya çalışan eğitim sistemimizde eğitim örgütünü oluşturan tüm bireylerin duygularını tanımlamaları, yönetmeleri ve bunları örgütün amaçları doğrultusunda kullanmaları beklenmektedir. Bu çalışmada Çanakkale ili içerisinde bulunan Fen Liselerindeki öğrencilerin duygu yönetimi becerileri irdelenmiştir. Araştırma Çanakkale İl Milli Eğitim Müdürlüğü'ne bağlı 5 Resmi Fen Lisesinde 9. ve 12. sınıfta öğrenim gören 366 öğrenci katılımcı ile gerçekleştirilmiştir. Araştırma ilişkisel tarama modelinde tasarlanmıştır. Araştırmada demografik verilere göre öğrencilerin duygu yönetimi beceri düzeyleri belirlenmiştir. Araştırma verileri araştırmacı tarafından oluşturulan Kişisel Bilgi Formu, Duyguları Yönetme Becerileri Ölçeği (Çeçen, 2006) kullanılarak elde edilmiştir. Çalışmada duygu yönetimi beceri düzeyinin cinsiyete göre farklılık gösterdiği bulunmuştur. Erkeklerin sözel olarak ifade edebilme, duyguları olduğu gibi gösterebilme, olumsuz bedensel tepkileri kontrol edebilme ve başa çıkma düzeylerinin kızlardan anlamlı derecede yüksek olduğu görülmüştür. Kardeş sayısındaki farklılıkların öğrencilerin duygu yönetme becerilerini etkilemediği tespit edilmiştir. Duyguları yönetme becerileri ölçeğinin sınıfa göre değişimi incelendiğinde; 9. Sınıfların olumsuz bedensel tepkileri kontrol edebilme düzeyi 12. Sınıflardan anlamlı derecede daha yüksek olduğu görülmüştür. Duyguları yönetme perspektifi ile anne baba eğitim düzeyi değerlendirildiğinde anne ve babanın eğitim düzeyi artsa da çocukların duyuşsal davranış biçiminde değişiminin olmadığını tespit edilmiştir. Anne baba birliktelik durumuna göre incelendiğinde; ailesi evli olana çocuklarının öfke kontrolü düzeyi ailesi boşanan çocukların öfke kontrolü tutum düzeyinden anlamlı derecede daha yüksek olduğu görülmüştür. Anne ve babanın hayatta olduğu ve olmadığı farklılığı değerlendirildiğinde çocukların kendi duygularını yönetme becerilerine olan yatkınlıklarının değişmediği belirlenmiştir.

Anahtar Kelimeler: Lise öğrencileri, Duygu, Duygu Yönetimi.

İlköğretim Matematik Öğretmenlerinin Pandemi Döneminde Yaşadıkları Öğretimsel Sorunlar ve Öğretim Uygulamalarına Yönelik Tercihleri

Irem Gökçe Keser¹ & Levent Vural²

¹İlköğretim Matematik Öğretmenliği Trakya Üniversitesi

²Eğitim Bilimleri Bölümü Trakya Üniversitesi

gokcekeser@gmail.com

Özet

Bu çalışma İlköğretim Matematik Öğretmenlerinin Pandemi Döneminde Yaşadıkları Öğretimsel Sorunlar ve Öğretim Uygulamalarına Yönelik Tercihleri adlı tez çalışması doğrultusunda hazırlanmıştır.

Bilgi ve iletişim teknolojisinin hızlı gelişimi ile matematik, toplumun teknolojik okuryazarlığını geliştirme ihtiyacının bir parçası haline gelmiştir. Matematik ve matematik eğitimi, özellikle bilgi toplumunun gelişiminde rekabet avantajı elde etmek için temel kaynaklar haline gelmiştir. Geleceğin işgücü yani öğrencilerin, sosyal ve ekonomik kalkınmaya katılma becerilerine sahip olmaları gerekmektedir. Bu sebeple öğrencilere verilen matematik eğitimi, öğrencilere eleştirel düşünme, problem çözüme, matematiksel muhakeme gibi beceriler kazandırmayı ve öğrencilere ileri düzeyde matematik bilgisi kazandırmayı amaçlamaktadır.

Günümüzde uzaktan eğitim, gelişen teknolojik imkanlar ve sağlanan altyapıya göre etkinliğini göstermektedir. Uzaktan eğitimde, aynı anda birden fazla kaynaktan yararlanılması, sunulma ve ifade edilme biçimindeki zaman kaybını en aza indirme gibi birçok yönden geleneksel öğretimden olumlu yönde ayrılmaktadır. Kıyıkıcı ve Demir (2021)'in de belirttiği gibi öğrenenlere farklı öğrenme ortamları sunmanın önemi yapılan araştırmalarda çoğu kez vurgulanmıştır. Özellikle bilgisayar ve internet teknolojisinin eğitimde kullanımı son zamanlarda artış göstermiştir. Dijital platformlar, zengin içerik, görselleştirme, oyunlaştırma ve gerçek dünya deneyimleri açısından bilgisayar aracılı eğitim ortamlarında kullanılmaktadır.

Kitlesel eğitim yaklaşımlarının bir gereği olarak yaşam boyu öğrenme süreci toplumların önem verdiği bir olgu olarak karşımıza çıkmaktadır. Uzaktan eğitim modelleri, bu “yaşam boyu öğrenme” olgusunu destekleyen en güçlü sistemlerden biridir. Bu nedenle birçok karar verici, eğitim politikalarında uzaktan eğitime gerektiği önemi vermektedir. Son yıllarda teknolojinin yükselişi, uzaktan eğitimi daha ekonomik, erişilebilir ve kullanışlı hale getirmiştir ancak teknolojik dezavantajlarının olduğunu da göz ardı etmemek gereklidir. 2019 yılından itibaren tüm dünyayı etkisi altına alan koronavirüs salgını sonrası birçok ülke zorunlu olarak kapanma kararı almıştır. Bu kapanmalardan en çok etkilenen alanlardan biri de eğitimidir.

2019-2020 yıllarında dünyayı etkisi altına alan Covid-19 salgını nedeniyle okullarda sürdürülen yüz yüze eğitime ara verilerek eğitimde aksama olmaması için farklı çözümler geliştirilmiştir. Bu süreçte eğitimin kesintisiz devam etmesi amacıyla uzaktan eğitim tüm dünyada yaygınlaşmıştır. Fatih Projesi, Eğitim Bilişim Ağı (EBA), Akıllı Tahtalar, eğitimde tablet bilgisayar dağıtımı gibi birçok uygulama ile Millî Eğitim Bakanlığı dijital eğitime geçişi hızlandırmış ve teknolojinin gelişimine ayak uydurmuştur. Tüm bu

platformlara olan ihtiyaç, ülkemizi de etkisi altına alan Covid-19 pandemisi sırasında ortaya çıkmış ve eğitim-öğretim öğretmenlerin bu alandaki becerileri ile kesintisiz olarak devam etmiştir. Sönmez, Yıldırım ve Çetinkaya (2020) küresel salgın nedeniyle ileri düzeyde yararlanılan uzaktan eğitimin, yüz yüze eğitime bir alternatif olarak görülmekten ziyade gelecekte eğitimin temeli olacağını savunmaktadırlar.

Uzaktan eğitim çağımızın bir gereksinimidir. Burada eğitim vermekle yükümlü olan öğretmenler önemli bir rol oynamaktadır. Öğretmenlerin bu süreçte etkili olmalarını sağlamak için uzaktan eğitim bilgilerine artan bir ihtiyaç vardır.

Bu araştırmada, Covid-19 salgını nedeniyle pandeminin matematik öğretimine olan etkileri ortaokul matematik öğretmenlerinin görüşleri doğrultusunda belirlenmeye çalışılmıştır. Bu kapsamda ortaokul matematik öğretmenlerinin yaşadıkları öğretimsel sorunlar, tercih ettikleri uygulamalar ve uzaktan eğitim çalışmalarının durumunu ortaya koymak hedeflenmiştir. Araştırmanın katılımcıları Edirne ilinde devlet okullarında görev yapmakta olan 25 ortaokul matematik öğretmeni oluşturmaktadır. Araştırma nitel araştırma türünün durum çalışması modeli ile desenlenmiştir. Araştırma verileri yarı yapılandırılmış görüşmeler ile toplanmıştır. Uzman görüşleri doğrultusunda geliştirilen yarı yapılandırılmış görüşme formu aracılığıyla ortaokul matematik öğretmenleri ile yüz yüze görüşmeler yapılmıştır. Toplanan veriler, analiz edilirken içerik analizi kullanılmıştır. Araştırma verilerine göre, ortaokul matematik öğretmenlerinin uzaktan eğitimde gerçekleştirilen matematik öğretiminde, geleneksel eğitim uygulamalarına yer verdikleri, kendi hazırladıkları materyalleri kullandıkları, derste farklı sitelerin içeriklerinden yararlandıkları, EBA TV ders içeriklerini beğenerek kullandıkları, öğrencilerin üst kademedeki hazırbulunuşluk bakımından sorun yaşamayacaklarını düşündükleri, öğrencilerin matematik dersine karşı ilgisiz oldukları, uzaktan eğitimin matematik öğretimine olumsuz bir etkisi olduğunu düşündükleri ve anlatımın soyut kaldığını belirttikleri, ders sürelerini yeterli buldukları, yıllık planlarında yer alan kazanımları tamamladıkları ve uzaktan eğitimin bundan sonraki sürecin bir parçası olması gerektiği sonuçlarına ulaşılmıştır. Okul yöneticileri, öğretmenler ve araştırmacılar için önerilerde bulunulmuştur.

Anahtar Kelimeler: Uzaktan eğitim, Covid-19 Pandemisi, İlköğretim matematik öğretmenleri

37-71 Ay Dönem Çocukların Okula Uyum Süreçlerine Yönelik Annelerin Görüşleri

Serpil Acar ^{1,*} & Süleyman Davut Göker ²

¹ Okul Öncesi Öğretmenliği Milli Eğitim Bakanlığı

² Eğitim Fakültesi, Eğitim Bilimleri, Eğitim Yönetimi 18 Mart Üniversitesi
serpil_acar_tr@hotmail.com

Özet

Okul öncesi dönem çocuğun ilk defa ailesinden ayrıldığı, yani bir birey olarak ilk defa hayata bağımsız olarak katıldığı bir dönemdir. Çocuk çevresindeki yetişkinler ve yaşlıları ile etkileşime girerek tüm gelişim alanlarında olumlu davranış kazanmaktadır. Çocuk bu dönemde hem kendisini keşfetmeye hem de çevresini tanımaya başlamaktadır. Çocuğun bu kritik dönemde kazanacağı kazanımlar ve davranışlar hayatı önemsememesini ve çevresine uyum sağlanmasına katkı sağlamaktadır. Okul öncesi dönem çocuğun ailesinden edindiği davranış kazanımlardan sonra birey olma yolunda birey olma yolunda attığı ilk adımlardır Ayrıca ebeveynlerin de çocuklarından ilk kez ayrılarak çocuklarını emanet ettikleri ilk kurumlar Okul öncesi eğitim kurumlarıdır. Aileleri ve çocukları etkileyen okul öncesi uyum sürecine yönelik araştırma yapılmıştır. Bu çalışmada, resmi anaokullarında ve bünyesinde anasınıfı bulunan ilkokullarda eğitim öğretim görmekte olan çocuklarının annelerine; çocuklarının okula uyum süreçleri ile ilgili görüşlerini değerlendirmeyi amaçlamıştır. Çanakkale ili Ezine İlçesinde öğrenim görmekte olan 50 öğrencinin annesi ile yapılan çalışma bu çalışmada örnekleme oluşturmaktadır. Çocukların öğretmenlerinin ve annelerinin okula uyum sürecine ilişkin görüşlerini belirlemek amacı ile araştırmacı tarafından ilgili literatür araştırılarak iki anket formu (online) hazırlanmıştır. Araştırma sonucunda öğrencilerin anneleri çocuklarını okula anne-baba beraber bıraktıkları, annelerin çoğu çocuklarının ilk hafta bekledikleri belirlenmiştir. Anneler çocuklarını ilk günlerde okula bırakırken zorlanmışlardır. Anneler çocuklarını okula bıraktıklarına çocuklarının kendilerini özleyeceğini belirtmişlerdir. Çocukların anneleri çocukları bırakırken özleyeceklerini düşünmeleri çocukların okula uyum sürecini etkilemiştir.

Anahtar Kelimeler: Okul Öncesi (36-71 Aylık) Dönem Çocuklar, Anne, Okul Uyum Süreci, Öğretmen

Türkiye’de Etkileşimci Liderlik Üzerine Yapılan Tezlerin İncelenmesi

Fatih Özcan

Bilgisayar ve Öğretim Teknolojileri Öğretmenliği Milli Eğitim Bakanlığı
ffatihozcann@gmail.com

Özet

Liderlik ve liderlik türleri üzerine literatürde birçok çalışma bulunmaktadır. Etkileşimci liderlik de üzerine oldukça çalışma yapılan bir liderlik türüdür. Literatürde var olan etkileşimci liderlik hakkındaki çalışmaların genellikle hangi konulara değindiği, ne tür yöntemlerin kullanıldığı gibi soruların yanıtlarının derlenmesinin bu alanda çalışma yapmayı düşünenler için önemli bir yol gösterici olacağı düşünülmektedir. Bu amaçla 2002 yılları ile 2022 yıllarını da kapsayan ve bu yıllar arasında yapılan lisansüstü tezlerden etkileşimci liderlikle ilgili olanlar belirlenmiş ve bu tezler yıllara, yayın türlerine, üniversitelere, enstitülere, ana bilim dallarına, danışman unvanlarına, yazarların cinsiyetlerine, yazıldıkları illere, araştırma yöntemlerine, örneklem türlerine, örneklem büyüklüklerine, araştırmanın yapıldığı kurumlara, veri toplama tekniklerine ve etkileşimci liderlikle birlikte ele alınan değişken türüne göre incelenmiştir. Çalışmanın yöntemi nitel araştırma yöntemlerinden doküman analizidir. YÖK Tez Merkezinde 2002 – 2022 yılları şeklinde yapılan sınırlama ile 201 lisansüstü tez tespit edilmiştir. Bu tezlerin 5’inin izni olmaması sebebiyle 196 tezle çalışma sürdürülmüştür. Çalışmanın sonuçları incelendiğinde; yıllar arttıkça tez sayılarının genellikle arttığı, yüksek lisans çalışmalarının daha fazla olduğu, en fazla çalışmanın sosyal bilimler alanında ve işletme ana bilim dalında olduğu, danışmanların çoğunlukla profesör ünvanı olduğu, kadın ve erkek araştırmacı sayılarının birbirine yakın olduğu, çalışmaların neredeyse hepsinin Türkçe dilde yapıldığı, çalışmalarda çoğunlukla nicel yöntemlerin tercih edildiği, farklı örneklem teknikleri kullanılsada çalışmaların önemli bir kısmında örnekleme yapılmadığı, yeter sayıda katılımcı kullanılmasına dikkat edildiği, çalışmaların kamu ve özel kurumlarında yakın ilgi gördüğü, veri toplamada en çok anket tekniğinin kullanıldığı tespit edilmiştir. Etkileşimci liderliğin birçok konu ile birlikte çalışıldığı genellikle liderlik özellikleri, iş doyumu, bağlılık ve çatışma konularına ilginin olduğu belirlenmiştir.

Anahtar Kelimeler: Liderlik, Etkileşimci Liderlik, Analiz

Okul Bahçelerinin Sürdürülebilirlik Amacıyla Kullanılması

Sıdıka Tulgan

Sınıf Öğretmenliği Meb Bakırköy İlkokulu
s.tulgan@hotmail.com

Özet

Okul yapısı içerisinde okul yönetimini yürüten kişi okul müdürüdür. Eğitim yönetimi alanında, okulun öğrenciler, öğretmenler ve diğer personel gibi diğer paydaşları ve Milli Eğitim Bakanlığı tarafından ülkenin genel eğitim politikasına uygun olarak tasarlanan müfredat ilk sırada yer almaktadır. Öte yandan okul, sadece öğrenciler ve öğretmenlerle ya da müfredatın uygulanmasıyla değil, bir yer olarak müdürün sorumluluğundadır. Bu bağlamda, eğitim yönetimini tam olarak anlamak için okul liderinin fiziksel alanı bilmesi ve öğrenciler ve öğrenmenin yanı sıra öğretmenler ve diğerleri için gerekli olan fiziksel parametrelere aşina olması gerekir. Yeşil Okul, okulun fiziksel alanını yönetmek ve okulun fiziksel konumunu ele almak için ilgili bilgileri sağlamayı amaçlayan bir rehber olarak hizmet edebilecek en son yaklaşımlardan biridir. Yeşil Okul birçok farklı açıdan bilimsel araştırmaya konu olmasına rağmen, çalışmada sürdürülebilirlik ve çevre bilinci, okulun fiziksel çevresinin anlaşılması ve günümüzün sertifikasyon sistemi tartışılmıştır.

Eğitimin etkinliğini artırmak ve çocukların sağlığını korumak için eğitim kurumları, çevreye duyarlı yapılar ile sürdürülebilir okullar inşa etmeye odaklanmaya başlamıştır. Bu bağlamda bina tasarımı ve yapımında tasarruf, sağlıklı ve güvenli yapılar için çözüm, sürdürülebilirlikte görülmektedir. Eğitim binalarında sürdürülebilirlik, daha düşük işletme maliyetleri, artan öğrenci katılımı, daha iyi öğretmen performansı, daha uzun ömür ve daha az çevresel etki, daha yüksek öğrenci başarı oranları ve olumlu davranışlarla artan çevre bilinci gibi faydalar sunar. Okulları sürdürülebilirlik anlayışıyla yeniden tasarlamak, en etkili sosyal kurumlar olan okullarda toplumsal farkındalık yaratmak demektir. Bir bütün olarak bakıldığında yeşil bina/yeşil okul, mekan ve mekan yönetimi ve sürdürülebilirlik kavramları, itici güçler açısından farklılık gösteren süreçler olarak ifade edilebilir.

Problem Cümlesi

Günümüzde okul bahçelerinin sürdürülebilir bir yapıda olduğunu söylemek mümkün değildir. Bu durum okul bahçelerinin sürdürülebilir bir yapıya ulaşmasında gerekli olan hususların incelenmesini önemli hale getirmektedir. Bu çerçevede araştırmamızın problem cümlesi şu şekildedir:

“Okul bahçeleri sürdürülebilirlik amacıyla nasıl kullanılabilir?”

Problem Durumu

Yeşil Okul kavramı, eğitim literatürü incelendiğinde Türkiye, Avrupa ve Amerika ile ilgili çok sınırlı çalışmalarda yer almasına rağmen fikir üretiminin oldukça aktif olduğu bir kavramdır. Bademcioğlu (2017) Yeşil Okul Kavramına Yaklaşım, Yeşil Okul Sertifikasyon Sistemi, Türkiye'nin bu konudaki mevcut

durumu (LEED sertifikasyon sistemine göre), Yeşil Okulun çevre ile etkileşimi ve sürdürülebilirliği, eğitim ve öğrenme alanı ile ilişkisi ve ilgili fiziksel koşulların düzenlenmesi açısından önemlidir. Araştırmaya göre, okul alanının çevreyi iyileştirmek, çocuğun finansal kaynaklarını , fiziksel ve zihinsel sağlığını doğru şekilde kullanmak için önemli olduğuna dikkat çekmektedir. Bu bağlamda yeşil okul yaklaşımı; eğitim binalarının yapımı, tadilatı ve bakımı ile ilgili belirli standartları içermektedir. Bu standartların genel amacı, enerji kaynaklarını verimli kullanan ve kirlilikten uzak bir eğitim ortamı yaratmaktır. 21. yüzyıl becerilerine ve bireyselleştirilmiş düşünceye odaklanan yeni bir eğitim ortamında, Yeşil Okul kavramı için gerekli fiziksel yapılar, finansal kaynakların sürdürülebilirliği, bu kaynakların verimli kullanımı ve akademik olarak sağlıklı bir ortam tartışılmaktadır. Bu konuda yapılan araştırmalara göre (Bademcioğlu, 2017; Chan, 2013; Demir, 2012), yeşil okul öğrencileri fiziksel, zihinsel ve fiziksel olarak olumlu ölçüde etkiler. Sağlıklı , enerjik, verimli sınıflar sunar ve çevre dostu malzemeler kullanarak kirliliği önleyen faktörleri dikkate alır.

Dünyada ve Türkiye'de yürütülen yeşil okul çalışmalarının hedeflerinde de sürdürülebilirlik hedefini görmek mümkündür. Bu bağlamda eko-okullar toplumda sürdürülebilirliği ve sürdürülebilir kalkınmayı teşvik eden bir proje örneği olarak gösterilebilir. Sürdürülebilir Kalkınma için Eğitim (SGE) aracılığıyla eko-okullar, yeşil sınıflar ve yeşil uygulamalar sunarak yeni bir eğitim alanı kavramına işaret ediyor. Turhan (2012) yaptığı çalışmalar arasında eğitim ve sürdürülebilir kalkınma kavramlarına ve eko-okul değişim sürecinde okul liderlerinin rolüne değindiği dünyada eğitimin gelişimi ve sürdürülebilir gelişimi ile ilgili çalışmaların yer aldığını belirtmektedir.

Araştırmanın Amacı

Bu araştırmanın amacı okul bahçelerinin sürdürülebilirlik amacıyla kullanılmasının incelenmesidir.

Anahtar Kelimeler: Okul Bahçeleri, Sürdürülebilirlik, Yeşil Okul.

Eğitimde Uluslararasılaşma

Aylin Ay Sarı ^{1,*} & Recep Cengiz Akçay ²

¹ Sınıf Öğretmenliği İstanbul Aydın Üniversitesi

² Eğitim Yönetimi İstanbul Aydın Üniversitesi
aylinaysari.77@gmail.com

Özet

Bilgi dünyasındaki gelişim ve değişim eğitim yoluyla toplumlara aktarılmaktadır. Gelişen teknoloji ile birlikte toplumların her geçen gün etkileşimi artmakta ve sınırlar giderek daralmaktadır. Etkileşimin bu kadar arttığı günümüzde eğitimi ayrı ve izole tutmak mümkün değildir. Kültürler arası etkileşim küreselleşmeyi, küreselleşme de eğitimde uluslararasılaşmayı beraberinde getirmiştir.

Bu çalışmada öğrencilerin birer dünya vatandaşı olmasını hedefleyen IB-PYP programı aracılığıyla ulusal müfredatla küresel hedeflerin nasıl birleştirildiği ve bu hedeflerin nasıl gerçekleştirildiği araştırılmıştır.

Araştırmanın Amacı

Bu çalışmada eğitimin uluslararasılaşma boyutunda yaşanan değişimler ilköğretim düzeyinde incelenmiştir. Ülkemizde uygulanan uluslararası programlar incelenerek IB-PYP müfredat çalışmalarında yaşanan zorluklar ve avantajlar belirlenmeye çalışılmıştır. Araştırmanın amacına ulaşabilmesi için şu sorulara yanıt aranmıştır:

- Eğitimde uluslararasılaşma nedir?
- Küreselleşmenin eğitime olan etkisi nedir?
- Uluslararası Bakalorya Programı nedir?
- Türkiye’de uluslararası eğitim sistemi olarak İlk Yıllar Programı nasıl uygulanmaktadır?
- Türkiye’de Uluslararası Bakalorya İlk Yıllar Programı (IB-PYP) nasıl uygulanmaktadır?
- Türkiye’de IB-PYP uygulamalarının avantaj ve dezavantajları nelerdir?

Sonuç

Teknolojideki hızlı gelişim eğitim dünyasında sınırları giderek daraltmaktadır. Gelişen ve değişen sistemlerden etkilenen eğitim, ortak sorunlara ortak çözüm önerileri üretme konusunu gündeme getirmiştir. Eğitimin uluslararasılaşması günümüz için kaçınılmaz bir gerçek olmuştur. IB-PYP sistemi de bu ortak ihtiyaçları karşılamak için doğmuş çocukların küresel bir bakışla yetişmesini ilke edinmiş bir sistemdir. Uluslararası akademik beklentiler giderek küçülen dünyada çocukların hazırlıklı yetişmesi gerektiği ihtiyacı doğurmuştur. Ayrıca ulusal müfredatın yerleşik, katı ve yaşam becerilerinden uzak olması, 21. yüzyıl becerilerini karşılayan, uluslararası bilince sahip eğitim sistemleri arayışlarını gündeme getirmiştir.

Ülkemizde son yıllarda eğitim sistemine duyulan güvensizlik ve sistemde yaşanan sorunlar, eğitim sisteminde yeni arayışlara neden olmuştur. Ulusların bilgi dünyasında yaşanan gelişimden her geçen gün etkilenmesi eğitim sisteminde uluslararası ortak bir anlayış arayışına itmiştir. Toplumların birbirine hızla

yaklaştığı günümüzde eğitimi bu süreçten ayrı düşünmek mümkün değildir(Öztermiye, 2019). Ulusal müfredatın eksik kalan parçaları olarak görülen eleştirel düşünme, araştırma-sorgulama yapma, iletişim kurma ve sosyal becerilerin gelişimi gibi alanlara olanak tanıyan IB-PYP'nin MEB müfredatına uluslararası bir bakış getirdiği görülmektedir.

Ulusal programla IB programını birleştirerek özgün programlarıyla çalışan okulların hem akademik başarılarının yüksek olduğu hem de uluslararası düzeyde eğitim verdikleri yapılan araştırmalarda görülmüştür. Ulusal programın sorgulamaya alan açması, öğrencilerin eleştirel düşünme becerilerini geliştirmesi ve uluslararası bakışla yeniden yapılanması gerekmektedir.

Öneriler

1. Ulusal müfredatın kısıtlayıcı yapısı, IB müfredatı uygulamaları incelenerek sorgulama çalışmaları ve öğrencilerin yaratıcı düşüncelerini destekleyici anlayışıyla harmanlanarak geliştirilebilir. Bunun için IB yetkilendirmeye sahip, standart eğitimlerini tamamlamış deneyimli IB programı öğretmenlerinden MEB ortak içerik üretme konusunda destek alabilir. 2. Ülkemizde ilköğretim kademesinden üniversite dönemine kadar geçen süreçte sınav temelli bir eğitim vardır. Bu sınavlar öğrenci, öğretmen ve velilerin üzerinde büyük baskıya neden olmaktadır. IB programı ise ulusal müfredatın sınav anlayışından uzak bir programdır. IB müfredatı sınav odaklı bir sistem olan ulusal müfredatla uyumlu hale getirilebilir.

3. IB kaynaklarının tamamı yabancı dilde hazırlanmış kaynaklardır. Her ne kadar Türkçe'ye çevrilmiş yayınlar olsa da eksiktir. Ayrıca program Türkçe 'ye çevrilirken program dili anlaşılır oluşturulmamıştır. Programı yeni tanıyan bireyler IB dilini ve program kavramlarını anlamakta zorlanmaktadır. Program dili daha günlük yaşam becerilerini karşılayan sözcüklerle değiştirilerek sadeleştirilebilir.

4. Uluslararası bir eğitim anlayışına sahip olan programın bireylere kattığı eleştirel düşünme, günlük yaşamla edinilen bilgilerin bağlanması, sorgulama becerisini geliştirmesi ve araştırma becerilerini geliştirmesi gibi özellikleri velilere, okul toplumuna ve yakın çevreye daha iyi anlatılmalıdır. Böylece ulusal değerler ile uluslararası değerleri birleştirebilen daha fazla öğrenci yetiştirilebilir.

5. Ülkemizde IB okullarında yetişen öğrencilerle ulusal müfredatta yetişen öğrencilerin akademik, sosyal ve öz yönetim gibi birçok farklı becerinin karşılaştırıldığı araştırmalar yapılabilir.

6. Ulusal müfredatta öğretmen programda yer alan kazanımlara bağlı çalışmaya alışır. Programın yoğunluğu kısıtlayıcı anlayışı sebebiyle öğretmen yaratıcılıktan uzaklaşır. Öğrencilerine özgün içerik üretme becerilerini geliştirecek alan bulamaz. Ulusal müfredatın, IB programıyla birleşme sürecinde öğretmenlerin birçok eğitimle desteklenmesi IB'ye geçiş sürecinde daha az zorluk yaşayarak programa daha çabuk uyum sağlayabilir.

Anahtar Kelimeler: Uluslararasılaşma, Küreselleşme, Uluslararası Bakalorya, İlk Yıllar Programı

Okul Yöneticilerinin Yönetimsel Davranışlarına İlişkin Öğretmen Görüşleri

Sultan Şengören Küçükballı

Okul Öncesi Öğretmenliği Meb
ssengorenkucukballi@gmail.com

Özet

Bu bildiri, okul yöneticilerinin yönetimsel davranışlarını öğretmenlerin görüşlerine göre değerlendirmek amacıyla 2022-2023 Eğitim-Öğretim yılında Çanakkale İl Milli Eğitim Bakanlığı'na bağlı kamu okullarında görev yapan 20 öğretmen örnekleminde yapılmıştır. Araştırmada, 6 maddeden oluşan okul yöneticilerinin yönetimsel davranışlarının okul ortamına yansımaları ile ilgili öğretmen görüşlerini ortaya çıkarmaya yönelik yarı yapılandırılmış görüşme tekniği kullanılmıştır. Yapılan araştırma; nitel bir araştırma olup, durum çalışması olarak tanımlanabilir. Yarı yapılandırılmış görüşme tekniğinde öğretmenlere altı soru yöneltilmiştir. Görüşme sorularının hazırlanması aşamasında ilgili literatürde tarama yapıp, katılımcıların ile yönetimsel davranışlarla ilgili görüşlerini objektif yansıtabilecekleri doneler üzerinde durulmuştur. Kullanılacak görüşme formu ile ilgili uzman görüşüne başvurulup, gerekli düzenlemeler yapılarak görüşme formu katılımcılara uygulanmıştır. Görüşmeye başlamadan önce konunun tanımı ve önemi ile ilgili kısa bir bilgilendirme yapılmış olup, görüşmeler birebir ve yüz yüze yapılmıştır. Araştırmadan çıkan sonuçlar tümevarımsal içerik analizi ile analiz edilmiş, gerekli karşılaştırmalar yapılmıştır.

Anahtar Kelimeler: Yönetici, Yönetimsel Davranış, Okul Yöneticisi, Öğretmen.

Türkiye’de 2013–2023 Yılları Arasında Eğitim Alanında Pozitif Psikolojik Sermaye İle İlgili Yapılan Çalışmaların Analizi

Sinem Neslihan Karaman ^{1,*} & Adil Çoruk ²

¹ Eğitim Yönetimi ve Denetimi Çanakkale Onsekiz Mart Üniversitesi

² Eğitim Bilimleri Bölümü Çanakkale Onsekiz Mart Üniversitesi
sinem_neslihan@hotmail.com

Özet

Bu çalışmanın amacı Türkiye’de 2013-2023 yılları arasında eğitim alanında pozitif psikolojik sermaye konusunda yapılmış doktora ve yüksek lisans tezleri ve makalelerin incelenmesidir. Araştırmada nitel araştırma yaklaşımlarından meta-sentez araştırma modeli kullanılmıştır. Eğitimde pozitif psikolojik sermaye konusu hakkında TR Dizin ve YÖK Ulusal Tez Sistemi veri tabanlarında bulunan 2013-2023 yılları arasında yapılmış ve tam metin olarak yayınlanan 8 makale ve 38 lisansüstü tez bu çalışmanın verilerini oluşturmaktadır. Bu çalışmalar Microsoft Office Excel programında tablolaştırılmış ve her bir alt problem için grafikler elde edilmiştir. Oluşturulan grafikler, bu çalışmaya dâhil edilen lisansüstü tez ve makaleler araştırma yılı, araştırma yöntemi, veri toplama araçları, verilerin analizi ve araştırma konusu değişkenleri bakımından incelenmiştir. İncelenen çalışmalarda en fazla çalışmanın yüksek lisans tezi türünde yapıldığı görülmektedir. Elde edilen bulgular ve sonuçlar daha sonra bildiride sunulacaktır.

Anahtar Kelimeler: Pozitif Psikoloji, Pozitif Psikolojik Sermaye

Türkiye’de Eğitim Yönetimi Alanının Profili Üzerine Bir Değerlendirme

Burcu Bilir-Koca

Eğitim Bilimleri Çanakkale Onsekiz Mart Üniversitesi
burcubilir@comu.edu.tr

Özet

Bu araştırmanın amacı, Türkiye’de Eğitim Yönetimi alanını çeşitli değişkenler açısından değerlendirmek ve Eğitim Yönetimi alanıyla ilgili genel bir profil ortaya çıkarmaktır. Araştırmada nitel araştırma yöntemlerinden durum çalışması modeli kullanılmıştır. Araştırmanın verileri doküman incelemesi tekniğiyle toplanmıştır. Verilerin analizinde ise nitel veri toplama ve analiz prensiplerine dayalı olarak içerik analizi tekniği kullanılmıştır. Araştırma bulgularına göre, Türkiye’de Eğitim Yönetimi alanındaki programlar incelendiğinde uzaktan eğitim tezsiz yüksek lisans programlarının sayısının oldukça az olduğu görülmüştür. Üniversitelerin Eğitim Yönetimi anabilim dallarındaki akademik kadroları incelendiğinde ise çoğu üniversitede akademisyen sayısının yeterli olmadığı tespit edilmiştir. Bu bulgu doğrultusunda birçok üniversitede özellikle doktora programlarının açılmadığı gözlemlenmiştir. Eğitim Yönetimi alanında doktorasını bitiren araştırma görevlilerinin görevde yükselmelerinin uzun yıllar gerçekleşemediği de önemli bir bulgu olarak karşımıza çıkmaktadır. Türkiye’de Eğitim Yönetimi anabilim dalı başkanları incelendiğinde ise anabilim dalı başkanlarının büyük çoğunluğunun erkek akademisyenlerden oluştuğu gözlemlenmiştir. Türkiye’de Eğitim Yönetimi alanında görev yapan akademisyenlerinin büyük çoğunluğunun yüksek lisans ve doktora eğitimlerinin Eğitim Yönetimi alanında olduğu gözlemlenmektedir. Üniversitelerde Eğitim Yönetimi alanındaki tezli yüksek lisans, tezsiz yüksek lisans ve doktora programlarının her birinde seçmeli ders sayılarının üniversitelere göre büyük farklılıklar gösterdiği tespit edilmiştir. Ayrıca üniversitelerde Eğitim Yönetimi alanındaki tezli yüksek lisans, tezsiz yüksek lisans ve doktora programlarında okutulan zorunlu derslere yönelik üniversiteler arasında uygulamada bir birlik bulunmamaktadır.

Anahtar Kelimeler: Eğitim Yönetimi, Üniversite, Lisansüstü Program, Yükseköğretim

Okul Yöneticilerinin Etik Dışı Davranışlarının Neler Olduğuna İlişkin Yönetici Görüşleri

Berna Aras ^{1,*} & Nejat İra ²

¹ Eğitim Yönetimi ve Denetimi Meb

² Eğitim Bilimleri Çanakkale Onsekiz Mart Üniversitesi
arasberna@hotmail.com

Özet

Bu araştırmanın amacı okul yöneticilerinin görüşlerine göre okul yöneticilerinin öğretmenler, öğrenciler, veliler ve okul personeline yönelik etik dışı uygulamalarının neler olduğunu belirlemek ve etik dışı uygulamaların önlenmesine yönelik öneriler geliştirebilmektir. Araştırma nitel analiz yöntemi ile görüşme formu kullanılarak yapılmıştır. Araştırma sonucunda yönetici görüşlerine göre öğretmen, öğrenci, veli, personele yönelik etik dışı uygulamalarda adaletsizlik, öğretmen ve öğrenciler arasında ayırım yapılması, velilere makam ve ekonomik gücüne göre davranılması, personelin izin günlerinde çalıştırılması gibi etik dışı davranışların olduğu ortaya çıkmıştır. Ulaşılan bulgular ışığında okul yöneticilerinin liyakat sistemine göre seçilmesi, okul yöneticilerine etik konusunda eğitim verilmesi gibi önerilerde bulunulmuştur.

Anahtar Kelimeler: Etik, Etik Davranışlar, Okul Yöneticisi

Yükseköğretimde Öğrencilerin Üniversite Deneyimlerine Yönelik Özelliklerinin İncelenmesi

Burcu Bilir-Koca ^{1,*} & Engin Karadağ ²

¹ Eğitim Bilimleri Çanakkale Onsekiz Mart Üniversitesi

² Eğitim Bilimleri Akdeniz Üniversitesi
burcubilir@comu.edu.tr

Özet

Bu araştırmanın amacı, Türk yükseköğretim sisteminde öğrenim gören öğrencilerin kişisel ve üniversite deneyimlerine yönelik özelliklerini incelemektir. Araştırmada nicel araştırma yaklaşımlarından tarama deseni kullanılmıştır. Araştırmanın evreni, Türkiye'deki 129 devlet üniversitesinde öğrenim gören 1969844 lisans öğrencisinden oluşmaktadır. Araştırmanın örnekleme ise, tabakalı örnekleme yöntemi kullanılarak belirlenen 11 devlet üniversitesinde öğrenim gören 3093 lisans öğrencisinden meydana gelmektedir. Araştırmada veri toplama aracı olarak Üniversite Deneyimi Bilgi Formu kullanılmıştır. Verilerin analizinde ise betimsel istatistik yöntemlerinden standart sapma, aritmetik ortalama, frekans ve yüzde tekniklerinden yararlanılmıştır. Araştırma sonuçlarına göre, öğrencilerin üniversitelerindeki eğitim deneyimlerine ilişkin puanlarının orta düzeyde olduğu tespit edilmiştir. Araştırmada, üniversite öğrencilerinin büyük çoğunluğunun dönem içinde derslerinde çok fazla soru sormadıkları ve ders tartışmalarına çok sık katılmadıkları görülmüştür. Üniversite öğrencilerinin büyük çoğunluğu derse gitmeden önce öğretim elemanı tarafından kendilerine verilen ödev ve okumaları çoğunlukla tamamlamamaktadırlar. Ayrıca, öğrencilerin üniversitede aldıkları derslerin potansiyellerini en iyi şekilde sergilemelerine orta düzeyde bir katkı yaptığı tespit edilmiştir. Araştırma sonuçları doğrultusunda, öğrencilerin üniversitede edindikleri deneyimlerin etkili ve anlaşılır bir biçimde yazabilmelerine, konuşabilmelerine, analitik ve eleştirel biçimde düşünebilmelerine, sayısal ve istatistiksel bilgileri analiz edebilmelerine, meslekleriyle ilgili bilgileri kazanabilmelerine, farklı kişilerle etkili bir şekilde çalışabilmelerine, yeni değerler edinebilmelerine ve ahlak anlayışlarını geliştirebilmelerine, farklı geçmişlerden gelen ve farklı dünya görüşlerine sahip diğer öğrencileri anlayabilmelerine, günlük hayatta karşılaştıkları bir problemi çözebilmelerine ve toplumsal sorunlara duyarlı etkili bir vatandaş olabilmelerine orta düzeyde bir katkıda bulunduğu belirlenmiştir.

Anahtar Kelimeler: Yükseköğretim Kurumları, Üniversite Öğrencisi, Üniversite Deneyimi

Covid-19 Salgını Sürecinde Eğitim Bilimleri Alanında Yazılan Makalelere Yönelik Bir İçerik Analizi (2020-2023)

Tuba Turhan ^{1,*} & Adil Çoruk ²

¹ Eğitim Yönetimi ve Denetimi Çanakkale Onsekiz Mart Üniversitesi

² Eğitim Bilimleri Bölümü Çanakkale Onsekiz Mart Üniversitesi
tuba_turhan59@hotmail.com

Özet

Problem Durumu

2019 yılında ortaya çıkan ve Dünya Sağlık Örgütü tarafından pandemi ilan edilen koronovirüs salgını, ülkemizde ilk olarak 11 Mart tarihinde görülmüştür. Salgının yayılımını kontrol altına almak amacıyla bu tarihten bir hafta sonra, yüz yüze eğitime ara verilmiş, 23 Mart tarihi itibari ile eğitim – öğretim çevrimiçi olarak devam etmiştir.

Pandemi döneminde eğitim-öğretimin sürekliliğini sürdürmede hayati öneme sahip olan uzaktan eğitim faaliyetleri, eğitim alanında değişimleri ve yenilikleri de beraberinde getirmiştir. Bu değişim ve yenilikler eğitimin tüm kademelerinde ve tüm paydaşlarınca deneyimlenmiş, eğitimin devamlılığı bu süreçte en önemli amaç haline gelmiştir. Uzaktan eğitim sisteminin en önemli unsurlarından birisi olan öğretmen ve öğrencilerin bu yeni sisteme uyum sağlamaları için gerekli çalışmalar başlatılmış, Bakanlık tarafından oluşturulan EBA platformunun özellikleri iyileştirilerek kullanıma sunulmuştur.

Milli Eğitim Bakanlığı'na bağlı tüm kurumlarda olduğu gibi Yükseköğretim Kurumu da salgın sürecinde eğitim-öğretim faaliyetlerine çevrimiçi olarak devam etmiş, uzaktan eğitim uygulamaları için gerekli olan mevzuat, altyapı, insan kaynakları, içerik ve uygulama alanlarında çalışmalar yaparak, sistemin uygun şekilde işleyebilmesi için çeşitli gelişmeler ve iyileştirmeler yapmıştır. Ayrıca bu süreçte Yükseköğretim Kurumu tarafından üniversite öğrencilerine kayıt dondurma ve yenileme hakkı verilmiş, öğrencilerin eğitimlerini sürdürebilmesi için belirli oranda ücretsiz internet desteği sağlanmıştır. Aynı zamanda YÖK Dersleri Platformu'nun kurulması ve bu platformun Türkiye'deki bütün öğrencilerin erişimine açılması, üniversite öğrencilerinin desteklenmesi konusunda atılan diğer önemli bir adımdır.

Tüm dünyada olduğu gibi ülkemizde de ortaya çıkan eğitim alanındaki bu yeni düzen için birçok çalışma yapılmıştır. Salgının ilk dönemlerinde uzaktan eğitim, online sınavlar vb. konularda hissedilen belirsizlikler, ilerleyen zamanlarda yerini farkındalığa bırakmıştır. Bu noktada yapılan bu çalışmada 2020-2023 yılları arasında Covid-19 salgını döneminde eğitim bilimleri alanında yazılan makaleler incelenmiştir. Pandemi sürecinde eğitim alanında yapılan makale çalışmalarını incelemek, bu konudaki akademik ve bilimsel anlamdaki gelenen konumu anlamayı sağlayacak, konuya ait yapılacak olan yeni araştırmalara ve ilerlemelere yardımcı olacaktır. Bunlara ek olarak ilgili alan yazın / literatüre katkı sağlayacağı düşünülmektedir.

Araştırma Yöntemi

Araştırma nitel desende tasarlanmış olup nitel araştırma yöntemlerinden doküman incelemesi kullanılmıştır. Doküman incelemesi, nitel araştırmalarda araştırılacak olgulara ait bilgi içeren yazılı materyallerin analizini kapsar (Yıldırım & Şimşek, 2018). Bu araştırmada Covid-19 salgını konusunda eğitim bilimleri alanında yapılmış olan çalışmalar inceleneceği için bu yöneme başvurulmuştur.

Araştırmada incelenecek olan makalelere; “Covid-19”, “pandemi” ve “salgın” anahtar kelimelerinin kullanımıyla DergiPark veri tabanı taranarak ulaşılmıştır. Ulaşılan makalelerin incelenmesinde içerik analizi kullanılmıştır. İçerik analizinde amaç verilerin derin bir işleme tabi tutularak bunları açıklayabilecek kavramlara ve ilişkilere ulaşmaktır. Aynı zamanda içerik analizi, ayrıntılı inceleme ile verilerin içerisinde saklı olabilecek gerçekleri ortaya çıkarmaya çalışır (Yıldırım & Şimşek, 2018). Araştırmada makale inceleme formu ile düzenlenen veriler sayısal verilere dönüştürülecek ve tablolar halinde sunulacaktır.

Beklenen/Geçici Sonuç

Araştırma, verilerin toplanması aşamasında olup çalışma ile ilgili sonuçlara bildiride yer verilecektir.

Anahtar Kelimeler: Covid-19, Eğitim Bilimleri, Makale, İçerik Analizi

Eğitim ve Suç: Kadın Kriminolojisine Dair Bir Değerlendirme

Özge Çelik

İngilizce Öğretmenliği Milli Eğitim Bakanlığı
celikozge1987@gmail.com

Özet

Suç, çok yönlü doğası ile öne çıkan bir olgudur ve hem bireysel hem de toplumsal açıdan olumsuz sonuçlarla ilişkilidir. Eğitim, kişisel ve toplumsal refahı olumsuz etkileyen suçun önlenmesi ve(ya) azaltılmasında önemli bir rol oynamaktadır. Eğitim düzeyleri hayatları boyunca önemli bir rol oynayan kız öğrenciler de farklı motivasyonlarla farklı türlerdeki suçları işleme durumuna açıktır. Dolayısıyla, özellikle cinsiyet değişkenleri açısından analiz ederek eğitim ve suç arasındaki ilişkiyi detaylı şekilde anlamak; önleyici davranabilmek açısından önemlidir. İlgili çabanın bir parçası olarak mevcut alanyazın; suç işleyen kız öğrencilerin eğitim geçmişleri, eğitim durumlarına göre yetişkin kadınların farklı suç türlerini işlemeye yönelik motivasyonları, eşitsizlik ile onun kariyer ve(ya) gelirdeki yeniden üretimi kapsamında değerlendirilmiştir. Yapılan araştırmaların bulguları ve sunduğu argümanlara dayanarak suçun; suç işleyen kişinin cinsiyetine göre farklı özellikler sergileyebileceği ve kadınlar için; erkeklere kıyasla daha kişiselleştirilmiş bir form aldığı ifade edilebilir. Bu farklılık, eğitim yoluyla edinilen faydaların, cinsiyetler arasında farklı nitelikler alması ile açıklanabilir. Eğitim, ekonomi ve suç perspektiflerinden hareketle; kadın, eğitim ve suç arasındaki etkileşim çözülebilir ve ilgili çözümler, eğitim sistemlerine, bu sistemlerde kız öğrenci olma olgusuna ve suça sürüklenmeye dair önemli bilgiler sunabilir.

Anahtar Kelimeler: Eğitim, Suç, Kadın, Eğitim ve Kalkınma

Öğretmenlerin Örgütsel Adalet Algıları İle Öznel İyi Oluşları Arasındaki İlişki

Barış Yaman ^{1,*} & Recep Cengiz Akçay ²

¹ Eğitim Yönetimi İstanbul Aydın Üniversitesi
barisyaman1@stu.aydin.edu.tr

² Eğitim Yönetimi İstanbul Aydın Üniversitesi
recepakcay@aydin.edu.tr

Özet

Bu araştırmanın amacı öğretmenlerin, örgütsel adalet algıları ve öznel iyi oluş düzeylerinin belirlenmesi; bu çerçevede öğretmenlerin örgütsel adalet algıları ve öznel iyi oluş düzeylerinin demografik özellikleri olan yaş, cinsiyet, mesleki kıdem, eğitim düzeyi, branş ve medeni durum gibi değişkenlere göre farklılık gösterip göstermediğinin belirlenmesi ve bu konu hakkında sahip oldukları algıları arasındaki ilişkinin belirlenmesidir. Araştırmada nicel araştırma yöntemlerinden betimsel tarama deseni kullanılmıştır. Çalışma evrenini, 2022-2023 eğitim-öğretim yılında, Çankırı ilinde bulunan resmi eğitim kurumlarında görev yapan 2228 öğretmen, çalışma gurubunu ise evren içerisinden basit seçkisiz örnekleme yöntemi ile seçilen 372 öğretmen oluşturmaktadır. Veriler ‘‘Kişisel Bilgi Formu’’, ‘‘Örgütsel Adalet Ölçeği’’ ve ‘‘Öznel İyi Oluş Ölçeği’’ kullanılarak toplanmıştır. Toplanan veriler SPSS 26 programı ile analiz edilmiştir. Yapılan analiz sonucunda elde edilen bulgulara göre öğretmenlerin örgütsel adalet algıları ve tüm alt boyutlarına ilişkin algıları ‘‘yüksek’’, öznel iyi oluş düzeylerinin ise ‘‘orta’’ seviyede olduğu tespit edilmiştir. Öğretmenlerin örgütsel adalet algıları ve tüm alt boyutları, yaş, mesleki kıdem, eğitim düzeyi, branş ve medeni durum değişkenlerine göre anlamlı bir farklılık göstermemektedir. Cinsiyet değişkenine göre öğretmenlerin dağıtım adaleti algılarında anlamlı farklılık ortaya çıkarken; örgütsel adalet, işlem adaleti ve etkileşim adaleti boyutlarında anlamlı farklılık bulunmamaktadır. Erkeklerin dağıtım adaleti algılarının, kadınlardan daha yüksek olduğu belirlenmiştir. Öğretmenlerin öznel iyi oluş düzeylerinde yaş, cinsiyet, mesleki kıdem, eğitim düzeyi ve medeni durum değişkenlerine göre anlamlı bir farklılık bulunamamıştır. Ancak branş değişkenine göre öğretmenlerin öznel iyi oluş düzeylerinin farklılaştığı tespit edilmiştir. Öğretmenlerin örgütsel adalet algıları ve tüm alt boyutları ile öznel iyi oluşları arasında pozitif yönde ve düşük seviyede anlamlı bir ilişki olduğu belirlenmiştir. Çalışmayla ilgili ulaşılan sonuçlara, çalışma henüz tamamlanmadığı için bildiride yer verilecektir.

Anahtar Kelimeler: Öğretmen, Örgütsel Adalet, Öznel İyi Oluş

Okul Yöneticilerinin Otantik Liderlik Davranışları İle Öğretmenlerin Örgütsel Sinizm Algıları Arasındaki İlişki

Elif Turhan ^{1,*} & Adil Çoruk ²

¹ Sınıf Öğretmenliği Ercan Kivrak İlkokulu

² Eğitim Bilimleri Bölümü Çanakkale Onsekiz Mart Üniversitesi
elifturhan84@gmail.com

Özet

Bu araştırmanın amacı, temel eğitim kademesindeki (okul öncesi, ilkokul ve ortaokul) devlet okullarında görev yapmakta olan okul yöneticilerinin otantik liderlik davranışları ile öğretmenlerin örgütsel sinizm algılarını ortaya çıkarmaktır. Ayrıca okul yöneticilerinin otantik liderlik davranışları ile öğretmenlerin örgütsel sinizm algıları arasındaki ilişkiyi incelemek de çalışmanın hedefleri arasında yer almaktadır. Araştırma var olan bir durumu betimlediğinden “ilişkisel tarama modeli” şeklinde düzenlenmiştir. Araştırmanın evrenini, Balıkesir merkezde bulunan Altıeylül ve Karesi ilçeleri temel eğitim kademesindeki (okul öncesi, ilkokul, ortaokul) devlet okullarında görev yapan toplam 390 öğretmen oluşturmaktadır. Araştırmada veri toplama aracı olarak Walumbwa, Avolio, Gardner, Wensing ve Peterson (2008) tarafından geliştirilen otantik liderlik ölçeği ve Brandes, Dharwadkar ve Dean (1999) tarafından geliştirilmiş örgütsel sinizm ölçeği kullanılmıştır. Araştırma sonucunda ulaşılan tüm veriler SPSS 25.0 programı aracılığıyla analiz edilmiş ve veriler analiz edilirken; yüzde, ortalama, t-testi, frekans, tek yönlü varyans analizi (One-Way ANOVA) ve Pearson korelasyon hesabından yararlanılmıştır. Araştırmada ulaşılan bulgular sonucunda okul yöneticilerinin otantik liderlik davranışları ile öğretmenlerin örgütsel sinizm algıları arasında negatif yönlü ve anlamlı bir ilişki olduğu görülmüştür. Araştırma bulguları öğretmenlerin algılarına göre okul yöneticilerinin otantik liderlik davranışlarına ait puan ortalamalarının yüksek seviyede olduğunu göstermektedir. Okul yöneticilerinin otantik liderlik gösterme düzeyleri cinsiyet, okulda çalışan öğretmen sayısı ve ilçe değişkeni bakımından anlamlı farklılık göstermiştir. Öğretmenlerin örgütsel sinizm algılarına ait puan ortalamalarının düşük düzeyde olduğu bulunmuştur. Öğretmenlerin sinizm algılarında medeni durum, branş, okul türü, okuldaki öğretmen sayısı ve ilçe değişkenleri bakımından anlamlı farklılıklar tespit edilmiştir.

Anahtar Kelimeler: Otantik Liderlik, Örgütsel Sinizm, Otantik, Sinizm, Liderlik.

Veli Ziyaretlerinin Öğrenci Devam - Devamsızlığına Etkisi

Hüseyin Özdemir

Sosyal Bilgiler Öğretmenliği / Okul Müdürü Acıgöl 4 Temmuz Ortaokulu
huseyinozdemir90@gmail.com

Özet

Eğitimde en temel unsur öğrencidir. Eğitim - öğretim etkinliklerinin sürdürüldüğü eğitim ortamlarında okulun amacına uygun faaliyetini yürütebilmesi için öğrencilerin okula devamı çok önemlidir. Bu araştırmamda öğrencilerin okula devam ve devamsızlıklarında veli ziyaretlerinin etkisini araştırdım. Görev yaptığım bölge kırsal bir bölge olduğundan dolayı ailelerin eğitime bakış açıları farklılık göstermektedir. Öğrencilerin evlerine veya velilerinin iş yerlerine yapılan ziyaretlerden sonra öğrencinin okula karşı bakış açısının irdelendiği araştırmamda veli ziyaretlerinin öğrencinin okula devamı konusunda önemli bir etken olduğu konusunda bulgular elde edilmiştir.

Veli ziyaretleri sonrasında, öğrencilerin okula karşı ön yargılarının nedenleri gözlemlenmiş, öğrencinin yaşam ortamı birincil gözlemlerle incelenmiş, öğrenciyi yakından tanıma fırsatı yakalanmıştır.

Veli ziyaretleri ile veli ve öğrencinin okula karşı algısında olumlu yönde değişimler olmuş, öğrenci kendini değerli hissetmeye başlamıştır. Ziyaret esnasında öğrencinin sosyo ekonomik durumu gözlemlenmiş ve devamsızlığın altında yatan asıl sebepler araştırılmıştır. Veli ziyaretleri ile öğrencinin okula ve okul idaresine, öğretmenlerine karşı olumlu benlik algısı ile öğrenci okula aidiyet duygusu artmıştır. Öğrencinin sadece okula devamı sağlanmanın yanında öğrencide akademik ve sosyal yönden de iyileşmeler görülmüştür. Veli ziyaretleri sonrasında öğrenci velisinin de okula olan ilgisi artmış, öğrenci hakkında bilgi edinmek ve veli ziyaretindeki samimi ortamın yarattığı rahatlık ile veli - okul ilişkisi güçlenmiştir.

Anahtar Kelimeler: Veli Ziyaretleri, Öğrenci Devam - Devamsızlığı

Teknolojideki Fırsat Eşitsizliğinin Eğitime Yansıması: Covid-19 Sürecinin Öğretmen Görüşlerine Göre Değerlendirilmesi

Hacer Dilek Başayan ^{1,*} & Eyüp Yünkül ²

¹ Sınıf Öğretmenliği 23 Nisan Şehit Deniz Göçkün İlkokulu

² Eğitim Bilimleri Balıkesir Üniversitesi

hacerbsyn10@gmail.com

Özet

Bu araştırmada, Covid-19 sürecinde teknolojide fırsat eşitsizliğinin eğitime yansımasına dair öğretmen görüşleri, mevcut alan yazın ışığında değerlendirilmiştir. Araştırmanın problemi, “Covid-19 sürecinde teknolojide fırsat eşitsizliğinin eğitime yansımasına dair öğretmen görüşleri nelerdir?” şeklinde belirlenmiştir. Araştırmada nitel araştırma deseni tercih edilmiştir. Araştırmanın örneklemini Balıkesir ilinde, ilkokul ve ortaokullarda görev yapmakta olan on öğretmen oluşturmaktadır. Katılımcılar arasında bir özel eğitim öğretmeni, bir görme engelliler sınıfı öğretmeni ve bir anasınıfı öğretmeni bulunmaktadır. Katılımcılar şehir merkezi, ilçe merkezi ve kırsal mahallelerde farklı okullarda görev yapmaktadır. Yarı yapılandırılmış görüşme formu ile veri toplanmıştır. Araştırmacı tarafından bizzat hazırlanan görüşme formu, demografik bilgiler formu ve açık uçlu az sayıda sorudan oluşmaktadır. Görüşme formu aracılığıyla toplanan veriler betimsel analiz yoluyla değerlendirilmiştir. Çalışmanın sonuçlarına göre, öğretmenler eğitimde teknolojinin gerekli olduğunu belirtmektedir. Covid-19 sürecinde teknolojide fırsat eşitsizliği eğitime de yansımış ve eğitimde fırsat eşitsizliği daha da artmıştır. Eşitsizlik, yalnızca teknolojiye erişim açısından değil, teknolojiyi kullanabilme açısından da görülmektedir. Uzaktan eğitim sürecinde öğretmenler, eğitimde teknolojiyi kullanma açısından mesleki ilerleme kaydettikleri görüşündedir. Öğretmenler sosyal ortam açısından eksik kalan uzaktan eğitim yerine, uzaktan eğitim ve yüz yüze eğitimin birlikte uygulandığı hibrit eğitimin verimli olduğunu düşünmektedir.

Anahtar Kelimeler: Eğitim, Fırsat Eşitliği, Teknoloji, Dijital Uçurum, Uzaktan Eğitim, Covid-19, Pandemi, EBA.

Dürüstlüğün Kurallara İhtiyacı Yoktur(Dürüstlük Dolabı)

Meltem Korkut

Sınıf Öğretmenliği Adatepe İlkokulu
meltem.1734@hotmail.com

Özet

Değerler eğitimi kapsamında dürüstlük konusunu öğrencilere daha iyi anlatmak amacıyla uygulamaya konulan ve öğrencilerin Dolaptan istediği gıda ürününü alabildiği, ücretini ise kenarda açıkta duran karton kutuya paralarını bırakarak ve gerekirse para üstünü de alarak alışverişlerini tamamlayabildikleri bir uygulama başlatılmıştır. (Projede kar amacı güdülmemiştir).Proje kapsamında dürüstlük dolabında öğrencilerimizin beslenme ihtiyacını karşılamaya yönelik olarak simit,açma,poğaç, su, meyve suyu vb.bulunmasına karar verildi.

Okulumuzdaki tüm öğrencilerin dürüst davranacaklarına olan güvenle, öğrencilere doğru davranışta bulunmayı öğretmek, etik değerleri yapıcı bir şekilde keşfetmelerini sağlamak amaçlandı.

İlçe Milli Eğitim Müdürlüğü'ne proje hakkında bilgi verildi,

Dürüstlük dolabında bulundurulacak olan malzemelerin tespitinin proje uygulama komisyonu tarafından belirlendi,

Proje metni hazırlanarak ilgili onaylar alındı.

Projenin 2022-2023 Eğitim Öğretim yılında 19/09/2022-16/06/2023 Tarihleri arasında uygulanmasına geçildi.

Bu uygulama ile;

Öğrencilerimizin;

Değerler eğitimi kapsamında dürüst olmayı öğrenmeleri,

Doğru davranışta bulunmayı öğrenmeleri,

Sorumluluk bilincini geliştirmeleri,

Bağımsız öğrenme becerileri geliştirmeleri hedeflendi.

Öğrencilere ve öğretmenlere projeye ilgili memnuniyet anketi yapıldı. (1.Dönem sonunda uygulanarak uygulamadan memnun oldukları görüldü.)

Anahtar Kelimeler: Eğitim, İyi Örnekler, Uygulama, Değerler Eğitimi, Dürüstlük, Memnuniyet Anketi

Hayatımızın Bir Parçası Yabancı Dil

Necati Acar

İngilizce Öğretmenliği Selendi Mehmet Akif Ersoy Anadolu Lisesi
yakamoz2517@yahoo.com

Özet

Amaç: İngilizce dersinde drama yönetiminin kullanılması ile ders kazanımlarının, öğrencilere yaparak ve yaşayarak daha gerçekçi ve görsel zenginlikler yoluyla verilmesini sağlamak, dersi daha ilginç hale getirerek öğrencilerin tamamının ilgisinin çekilmesi ile tüm öğrencilerin derse aktif katılımını sağlamak çalışmanın temel amacını oluşturmaktadır.

Eğitimde drama kullanımı, öğrencilere birey olarak özgüven kazandırma ve öğrencilerin bilişsel, dil, motor ve sosyal açıdan gelişimine katkı sağlamaktadır. Drama yoluyla yapılan dersler, öğrencilere işbirliği yapabilmenin, arkadaşları ile dayanışma ve yardımlaşma ile birlikte sorumluluk almanın da zevkini yaşatır. Ayrıca drama, eğitim alanında öğrencilere öğrenim yaşamları sırasında üretim yapma fırsatını da vermektedir. Eğitim ve öğretimde duyarlı harekete geçiren ve öğrencilerin başarılarını artıran en önemli etkinliklerin başında drama çalışmaları gelmektedir. Son yıllarda İngilizce öğretimine ilgi giderek artmaktadır ve bu konuda başarılı olmak amacıyla birçok yöntem kullanılmaktadır. Bu yöntemlerden etkili olanlarından birinin drama yoluyla İngilizce öğretimi olduğu söylenebilir. Derslerde aktif olarak uyguladığım drama çalışmaları yoluyla öğrencilerin de derslere olan ilgisi artmıştır. Derslerine girdiğim 9. ve 10. Sınıf öğrencilerinin tüm üniteleri ve kazanımları listelenmiş her kazanım için öğrenciler arasından drama grupları oluşturulmuştur. Kazanım haftasında öğrenciler konu ile uyumlu bir şekilde uygun ortamları oluşturma ve bunları drama aracılığıyla sergileme fırsatı yakalamışlardır. Örneğin, 9.sınıflar 8.ünite teması Emergency and Health Problems olan konuda sınıf içinde ya da okulun bir bölümünde bir kaza sahnesi kurgulanmıştır. Ardından hastane ortamı oluşturularak öğrencilere konuyla ilgili görevler verilmiş, öğrencilerin özgün şekilde çalışma yapmaları ve ortaya çıkan çalışmaların tüm sınıfın katılımıyla canlandırılması yoluyla müfredatla ilgili gerekli kazanımın verilmesi sağlanmıştır. Ünitelerde yer alan diğer temalar arasında restoran, hastane, alışveriş merkezi, müze, havaalanı vb. bulunmaktadır. Bu temaların da drama çalışması yoluyla işlenmesine özen gösterilmiştir. Bu sayede öğrenciler etkinliklere daha istekli katılmışlardır. İngilizce gibi soyut bir ders daha somut hale gelmiş, kazanımlar daha etkili bir şekilde verilmiştir. Tüm öğrenciler de derste aktif rol almışlardır. Günümüz dünyasında yabancı dil öğrenmek bir gereklilik haline gelmişken en yaygın şekilde okullarımızda öğrenim gören öğrencilere sevdirek ve yaşantı yoluyla dil öğrenimlerine yardımcı olunmalıdır.

Not:Hakem direktifi doğrultusunda revize edilerek tekrar gönderilmiştir.

Anahtar Kelimeler: Yabancı Dil Eğitimi Yeni Yöntemler

Future Green School Etwinning Project

Demet Deniz Konuksever

İngilizce Öğretmenliği Şehit Pilot Üsteğmen Erdem Mut Ortaokulu
demetkonuksever@gmail.com

Özet

Future Green School is an etwinning project which held in our school in 2021-2022 educational year. Our project is about a FUTURE GREEN that is related to the environment, pollution, global warming, reusing, reducing, and recycling. We try to raise awareness about these titles. Our participants are models for their school friends. We aim to make our students learn the subjects in a more enjoyable way. We also enable them to learn and practice Web2.0 tools during activities. Future Green School project devised to encourage learning and critical thinking about environment. The exercises concluded with students discussing possible personal behaviour to protect the nature. Planned activities that give student the opportunity to work and collaborate together. We had project working plan on twinspace.

Students designed logo and posters for the project. We had logo competition and chose the best logo for the project. This activity helped students to create original products. We had planting tree activity. Students had opportunity to have an activity outside and planted tree in school garden. For How responsible are we? activity we worked all together with partners. We prepared the collaborative survey and each school added two or three questions. For slogans and warnings about 3R activity students edited posters and presentation on live meeting. We prepared kahoot game and played with students. This activity made them to do some researches and learn about environment. Actions in school garden activity, students examined the plants in school garden and cleaned the garden. Learning with games activity we prepared collaborative games and partner played together. It focused students' attention on a particular topic and encourage them sharing their ideas and opinions.

One of the result of the project is they learnt to take responsibility, solidarity and division of labor within the group. The formation of new friendships, the establishment of friendship bridges between countries. The World is already collaborating. To open innovation, we have the technology to communicate more broadly than ever. Students made individual progress in tandem with others. Pupils learnt to better understand and anticipate difference, recognise it in themselves and used it to their advantages. As activities were well planned, it allowed students to recognise and value the importance of their contributions. They have many friends from different countries. For evaluation we had final survey for students, parents and teachers to see how much they know about environment. They knew but not always careful for environment but with project it changed. We disseminated our project. We were on local and national press with our project. We visited our public library in city. We shared our activities on school website. We attended the webinars about global warming and environment, natural disasters and pollution.

At the end of the project students were aware of the environment in our countries. They learnt the consequences and damages of climatic changes. School garden was their lab so they planted trees in schools garden. After activities they mentioned that they are more careful about wasting and recycling.

Even when they were brushing teeth they have thought about project and wasting .They were able to suggest some solutions for pollution types .They understood the reasons of the pollution and how human beings affected the global warming.

Anahtar Kelimeler: School, Sustainability, Green

Birlikte İngilizce Projesi Kapsamında Eğitim Yürütücülerinin ve Katılımcı Öğretmenlerin Farklılaştırılmış Öğretim Yaklaşımı Hakkındaki Görüş ve Önerileri

Şükrü Onur Çınar

Eğitim Programları ve Öğretim Burdur Mehmet Akif Ersoy Üniversitesi
10urcnr@gmail.com

Özet

Bu araştırma makalesi, Türkiye'deki ortaokullarda İngilizce öğretiminde farklılaştırılmış öğretimin kullanımını incelemektedir. Çalışma, English Together (Birlikte İngilizce) Projesinin eğitim yürütücüleri ve mesleki gelişim topluluklarına katılan ortaokul İngilizce Öğretmenlerinin görüş ve önerilerine odaklanmaktadır. Çalışma, modern sınıflarda öğrencilerin farklı ihtiyaçlarının karşılanmasında farklılaştırılmış öğretimin önemini vurgulamakta ve bu yaklaşımın uygulanmasında öğretmenlerin yetkinliklerinin artırılması için öğretmen eğitimine duyulan ihtiyacı vurgulamaktadır.

Farklılaştırılmış öğretimin öğrenci başarısını, motivasyonunu ve katılımını artırmadaki faydalarını vurgulamaktadır. Ancak yaklaşımın uygulanması, kalabalık sınıflar, yetersiz sınıf koşulları ve birden fazla konu ve beceriyi kapsama ihtiyacı gibi faktörler nedeniyle zorlayıcı olabilmektedir. Bu çalışmada, 2021-2022 akademik yılının ikinci döneminde Mesleki Eğitim Topluluklarına katılan Eğitim Yöneticileri ve Ortaokul İngilizce öğretmenlerine odaklanan nitel araştırma yöntemi kullanılmıştır. Katılımcılardan veri toplamak için yarı yapılandırılmış bir görüşme yöntemi kullanılmıştır. Veriler betimsel analiz yöntemi kullanılarak incelenmiştir.

Çalışmanın sonuçları, 10 yıldan az deneyime sahip öğretmenlerin farklılaştırma konusunda kısmi bir anlayışa sahip olduğunu, daha fazla deneyime sahip olanların ise daha yüksek bilgi düzeyine sahip olduğunu ancak farklılaştırılmış öğretim yaklaşımının öğrenciler üzerinde olumsuz etkileri olduğuna inanma olasılıklarının daha yüksek olduğunu göstermektedir. Çalışma ayrıca, farklılaştırmanın olumlu algılanmasına rağmen, sınıf mevcutlarının büyük olması, sınıf koşullarının yetersizliği ve birden fazla konu ve beceriyi kapsama ihtiyacı gibi faktörler nedeniyle sınıflarda uygulanmasının düşük olduğunu ortaya koymuştur.

Çalışma, mesleki gelişim programlarının ve okul yöneticilerinin desteğinin İngilizce öğretiminde farklılaştırmanın kullanımını artırmaya yardımcı olabileceğini önermektedir. Çalışmanın bulguları, Türkiye'deki ortaokullarda farklılaştırılmış öğretimin uygulanmasında daha fazla öğretmen eğitimi ve desteğine ihtiyaç olduğunu göstermektedir. Çalışma, farklılaştırılmış öğretimin uygulanmasını desteklemek amacıyla Türkiye'deki İngilizce öğretmenleri için sürdürülebilir ve uygun bir mesleki gelişim modelinin geliştirilmesini önermektedir.

Çalışmanın bulguları, okul yöneticilerinin yaklaşımı etkili bir şekilde uygulayabilmeleri için öğretmenlere yeterli kaynak ve destek sağlamaları gerektiğinin altını çizmektedir.

Anahtar Kelimeler: Farklılaştırılmış Öğretim, Mesleki Gelişim Toplulukları, Nitel Araştırma, İngilizce Öğretimi

Küçük Çocuklar Büyük Fikirler

Eren Tüm

Müdür Yardımcısı Erdek Atatürk İlkokulu
eren9091@outlook.com

Özet

İyi Uygulamamanın Amacı

Bu projenin amacı çocukların felsefe atölyeleri ile özenli, işbirlikçi ve eleştirel düşüncelerini ve topluluk hissini yaşamalarını sağlamak. Ayrıca amacımız sabit değil yaratıcı düşünen, özgüvenli bireyler yetiştirmek.

İyi Uygulamamanın Hedef Kitlesi

Öğrenciler

İyi Uygulamamanın Özeti

Bu proje ile çocuklarla 2 haftada bir felsefe atölyelerinde bir uyarın üzerinden soruşturma yürütüldü. Çocuklar her atölyede soruşturma çukurunun içine düşünerek sorguladılar. Fikirlerinde esneklik gösterdiler. Özenli, eleştirel, işbirlikçi düşündüler. Topluluk olma hissini yaşadılar. Güvenli bir öğrenme ortamı oluştu. Dinleme becerilerini geliştirdiler. Söylediği düşüncelerin nedenlerini anlamaya çalıştılar. Bu atölye sayesinde empati kurdular.

İyi Uygulamamanın Sonunda Elde Edilen Çıktılar ve Sonuçları

Çocuklar her atölyede soruşturma çukurunun içine düşünerek sorguladılar. Fikirlerinde esneklik gösterdiler. Özenli, eleştirel, işbirlikçi düşündüler. Topluluk olma hissini yaşadılar. Güvenli bir öğrenme ortamı oluştu. Dinleme becerilerini geliştirdiler.

Anahtar Kelimeler: P4C, Düşünme, İşbirlikçi, Topluluk, Empati

My Teacher: Nature Okul Eğitimi Ortaklıkları Erasmus Ka 229 Projesi

Fatmanur İkiz

Okul Öncesi Öğretmenliği Balıkesir Üniversitesi
fatmanurikiz@hotmail.com

Özet

Tarih boyunca doğal parklar, bahçeler, çiftlikler ve su kenarları çocukların oyun alanları olmuştur. Ancak günümüzde sanayileşme ve kentleşmenin artmasıyla birlikte doğal alanlar azalmış ve kentlerdeki sosyal hayatın değişmesi doğadan kopmayı da hızlandırmıştır. Teknolojinin de hızla gelişmesi ile özellikle şehirlerde yaşayıp doğal ortamlardan kopuk büyüyen çocukların uzun süre hareketsiz kaldıkları, televizyon, bilgisayar, tablet ve cep telefonları gibi araçlarla vakit harcadıkları saptanmıştır. Bu çocukların doğal ortamlara daha da fazla ihtiyacı olduğu yadsınamaz bir gerçektir. Ayrıca Yaşadığımız yerin kaynaklarını eğitim-öğretim amaçlı kullanılması gerektiğini, yakın çevresini tanıyan ve yakın çevresindeki sorunlara karşı duyarlı olan bireylerin kendi çevresinden başlayarak sürdürülebilir çözümler üretebileceği savunulmaktadır. Bu proje ile doğa temelli eğitim uygulamalarının küçük yaşlardan itibaren yerleşmesi ve eğitimcilerin yakın çevresindeki doğayı eğitim programlarında kullanabilmeleri ve doğa temelli eğitimin tüm okullarda yaygınlaşması hedeflendi. "Küresel düşün yerel hareket" sloganından yola çıkılarak, etkinliklerde yakın çevrenin doğal kaynakları kullanıldı. Öğrenciler doğada ve sınıf içinde yaparak yaşayarak ve gerçek yaşam ile bağdaştırarak öğrendikleri için bu öğrenme yolunu ileriki yıllarda eğitim öğretim hayatlarına taşıyacak, hazır materyale ihtiyaç duymadan kendi öğrenme materyalini oluşturabilecekler. 6 farklı ülkeden (İspanya, portekiz, letonya, kuzey makedonya, estonya, türkiye) 3 ile 6 yaş grubu 1.053 öğrenci ve 116 öğretmen projeye katıldı. Stem, Yapılandırıcılık, Kodlama, Oryantrik gibi yenilikçi yöntemler ve Montessori, Waldorf, Reggio Emilia, Orman okulları gibi doğa temelli yaklaşımlardan yararlanılarak çocukların yaparak yaşayarak öğrenmesi sağlandı. Okul Öncesinde Bilim, Sanat, Matematik ve Müzik eğitimi alanında öğrenciler ile hedeflenen becerileri kazandırılmak üzere çeşitli aktiviteler yapıldı. Sanat Modülü ile çocuklar doğanın sanatını inceledi ve doğadan objeler kullanarak kendi sanat materyallerini hazırladı, boyalarını yaptı. Bu malzemeler ile yaratıcı sanat ürünleri oluşturdu. Modül sonunda tüm ortak ülkeler sanat sergisi hazırladı. Veliler davet edilerek yapılan çalışmalar sunuldu. Müzik modülü ile yabancı dil eğitimi verildi yabancı dil farkındalığı oluşturuldu. Çocuklar yerel/ulusal/evrensel çocuk müzikleri ve enstrümanları tanıdı. Doğal Materyallerle marakas, zil, tef, vb. müzik materyalleri hazırlandı ve ritim çalışmaları yapıldı. Yapılan müzik aletleri ile tüm sınıflarda müzik merkezleri oluşturuldu. Bilim Modülü ile Fen eğitimi, günlük yaşamla ve doğayla ilişkilendirilerek verildi. Öğrencilerin keşfetme, gözlem yapma, araştırma, inceleme, bilimsel metot geliştirme becerileri gelişti. Çocuklara çevre eğitimi verilerek geri dönüşüm ve tasarruf etme, doğal kaynakları koruma, küresel ısınma ve iklim değişikliğiyle ilgili farkındalık oluşturuldu. Ortak Ülkeler çocuklara tanıtıldı ve ülkelerin iklimi, doğal kaynakları ile ilgili çocuklarda farkındalık oluşturuldu. Modül sonunda Bilim Fuarı yapıldı. Matematik Modülü ile matematik gerçek yaşam ile anlamlandırılarak işlendi. matematiğe temel oluşturan sayılar, işlemler, ölçüm, mekanda konum ve basit veri toplama gibi matematiksel kavramlar doğal materyaller kullanarak doğada ve sınıf içerisinde çeşitli etkinlikler ile çocuğa verildi. Oryantrik çalışmaları ile çocuklar harita okuma ve üç boyutlu algılama becerileri kazandı, Kodlama etkinlikleri ile durumlar arası

ilişki kurma, problem çözme ve yeni fikirler üretme becerisi geliştirdi. Modül Sonunda doğada matematik günü düzenlendi. Tüm aktiviteler çocuklarda iş birliği ve grup çalışması, yardımlaşma, paylaşma ve sosyalleşme becerilerini geliştirecek nitelikte, dezavantajlı bireyleri de işin içine katarak planlandı. Öğretmenler projenin yürütülmesinde çocuklara ve diğer katılımcılara rehberlik etti. Portfolyo, Gözlem, Anektod kayıtları, Kontrol çizelgeleri, anketler vb. iç ve dış değerlendirme ölçekleri kullanılarak proje hedeflerine ulaşılabilirlik ölçüldü. Aileler, il ve ilçe milli eğitim müdürlükleri, belediyeler ve çevre okulları da işe katarak çeşitli yaygınlaştırma faaliyetleri yapıldı. Yapılan Eğitim seminerleri ile çevre bilinci kazandırıldı.

Proje boyunca Ortaklar ülkelerdeki öğretmenler 1 haftalık LTT toplantıları ile bir araya geldi. Avrupanın yeni eğitim-öğretim modelleri konusunda eğitimler aldı. Ortak Ülkelerin doğası, kültürü, gelenekleri, eğitim sistemi ve yaşam biçimleri hakkında bilgi sahibi oldular. Dil Desteği ile yabancı dil iletişim becerileri arttı ve Avrupa vizyonu elde ettiler. Proje bitiminde projenin tüm aktivitelerini kapsayan bir sergi yapıldı ve ortaklar ile bir e-book oluşturuldu. Ortak Ülkeler kendi dillerine çevirip çevre okullara dağıttı. Materyal yönünden dezavantajlı okullarda dahil olmak üzere tüm okulların proje çıktılarından faydalanması sağlandı.

Anahtar Kelimeler: Doğal Materyaller ile Öğrenme

Türk Diline Gönül Veren Bir Türkçü: Ömer Seyfettin

Emine İpek

Türk Dili ve Edebiyatı Balıkesir Karesi Şehit Turgut Solak Fen Lisesi
emineipek1407@hotmail.com

Özet

Türk Dili ve Edebiyatı ile Türkçe dersinin duygu ve düşünceleri dil aracılığıyla aktarmada etkili olduğu bir gerçektir. “Yeni Lisan” hareketi ile “Türkçülük” akımının öncüsü, “Milliyetçi veya Türkçü Edebiyat” olarak nitelendirilen “Millî Edebiyat Dönemi”nin temsilcilerinden Ömer Seyfettin’in roman, hikâye ve şiirleriyle Türk edebiyatına ve kültürel mirasımıza sağladığı katkı büyüktür. Selânik’te Genç Kalemler Mecmuası’nın 11 Nisan 1911 tarihli ikinci cildin birinci sayısında on altı bahis hâlinde yayımlanan “Yeni Lisan” makalesi, dilin millileştirilmesi üzerine geniş bir tartışma başlatarak çığır açmıştır. “Dilde Sadeleşme Meselesi”nin ortaya konduğu makalede, milleti bir araya getiren yegâne unsurun dil olduğu ve millî olmanın gerekliliği vurgulanmıştır.

Bilimde, sanatta, edebiyatta ve sporda dünyaya önderlik yapan, ecdadıyla sınıksız bağlar kuran gençler, kültürel mirasımızı geleceğe güvenle taşıyacak; geçmişle kurdukları bağlarını kuvvetlendirdikçe sağlam temellerimiz üzerine daha güçlü yapılar inşa edecektir.Bu çalışmada, Balıkesir’in Gönen ilçesi doğumlu olan ve 1920 yılında İstanbul’da vefat eden “Yeni Lisan” hareketi ile “Türkçülük” akımının öncüsü, çok yönlü yazar, şair ve Türk milliyetçisi Ömer Seyfettin’in “Mademki Türk’üz; o halde Türk gibi yürür, Türk gibi düşünür, Türk gibi duyarız ve Türk gibi yazarız.” sözünden hareketle Türk edebiyatına ve kültürel mirasımıza katkısı ele alınarak tanıtılması, gençlerimizin değerlerimiz aracılığıyla ecdadıyla irtibat kurması amaçlanmıştır.

Projeye, literatür taraması ile başlanılmış olup basılı ve online kaynaklardan yararlanılmıştır. Elde edilen veriler analiz edilerek Türkçeyi yabancı sözcük ve kuralların etkisinden kurtarma konusundaki öncü girişimleriyle Türk edebiyatının en çok bilinen ve en az bir öyküsüyle akıllarda yer alan Ömer Seyfettin’in, gençlerimize örnek olması bakımından tanıtılması, afiş, resim ve materyaller ile hatrasının canlı tutulması ve kültürel mirasımızın gelecek nesillere aktarılması sağlanmıştır.

Anahtar Kelimeler: Ömer Seyfettin, Genç Kalemler, Yeni Lisan, Türkçülük

Touch Math Project (Matematiğe Dokun Projesi)

Tülay Çetin

Özel Eğitim Öğretmenliği İl Özel İdare Özel Eğitim Uygulama Okulu
cetintulay103@gmail.com

Özet

İçinde bulunduğumuz çağ dijital çağdır. Özel gereksinimi olan öğrencilerin yaşamlarını en az kısıtlayıcı şekilde sürdürerek çağa ayak uydurmalarının sağlanması önemlidir. Geliştirilen teknolojik araç gereçlerin ve dijital uygulamaların özel gereksinimi olan öğrencilere uyumlu hale getirilmesi, bireylerin gündelik hayata katılmalarında ve teknolojiyi etkin kullanmalarında önemli bir unsurdur. Projemizde doğadaki matematiğin keşfedilmesi, kodlama farkındalığının oluşturulması, matematiksel kavramların farklı akademik alanlarda kullanılması, sayılar ve sayılarla işlemler, ritmik sayma, dört işlem, geometri, örüntü, ölçme ve veri analizi gibi matematik alanlarının öğrenilmesi hedeflenerek öğrencilerin bilişsel gelişmelerinin desteklenmesi hedeflenmiştir. Romanya, İspanya, İtalya, Slovenya ve Türkiye'den 78 öğrenci ve 14 öğretmen ile Uluslararası eTwinning TOUCH MATH (Matematiğe Dokun) projesinde problem çözme stratejileri kullanılarak günlük hayatta karşılaşılan problemleri çözme becerileri; STEAM, Montessori ve kodlama etkinlikleri yapılarak desteklenmiştir. Matematik öğretimini desteklemek için kodlama çalışmaları yapılarak kodlama bilinci oluşturulmuştur. Matematikle ilgili web 2.0 araçları öğretime entegre edilmiştir. Afiş ve logo tasarımı, öğrencilerin avatar oluşturmaları dijital teknolojiye ilgilerini arttırmıştır. Doğadaki matematiği keşfe çıkılıp etraftaki sayılar ve numaraların bulunması istenip, çevreden toplanan nesnelere ritmik sayma ve gruplandırma çalışmaları yapılmıştır. Ülkemizin para birimini ve paralarımız öğrenilip, alışveriş etkinliği yapılıp günlük yaşamda kullanma becerisi geliştirilmiştir. Atık malzemelerden bir matematik aracı tasarlanıp bir ürün ortaya çıkartılmıştır. Saat ve zaman kavramı verilip öğrencilerin kendi saatlerini tasarlatıp steam etkinliği yapılmıştır. Örüntü tamamlama ile sıralama, eşleştirme, sınıflandırma etkinlikleri yapılmıştır. Geometrik şekiller etkinliği ile tangram rakamlar ile su doku oyunu dijital olarak oynanmıştır. Standart ve standart dışı ölçü birimleri öğrenilip, uzunluk ölçüleri ile kısa, uzun, karşılaştırma yapma gibi çalışmalar yapılmıştır. İçecek Partisi etkinliği ile kendi içeceğini kendin oluştur sloganıyla sıvıları ölçme çalışması yapılmıştır. Geometrik şekiller kullanılarak hayvan evi taslağı oluşturulup, tasarlanıp ahşap atölyesinde tasarlanan ürün gerçeğe dönüştürülmüştür. Hayvanların kullanması için doğaya bırakılmıştır. Projemizi zenginleştirmek için disiplinler arası çeşitli faaliyetler yapılmıştır. Tüm öğrencilerin katılımı ile proje şarkısı bestelenip söylenmiştir. Tüm etkinliklerimizin dijital oyunları tasarlanıp öğrencilerin bu oyunları oynaması sağlanmıştır. Tüm oyunlar bir araya getirilip Matematiğe Dokun Oyun Kutusu oluşturulmuştur. Matematik ve mantık bulmacaları dijital ortamda tasarlanıp çevrim içi çalışmaları yapılmış ve pdf olarak indirilebilmiştir. Wordwall; numbers oyununda ritmik sayma, ekle çıkar böl çarp oyununda dört işlem, Liveworksheets; Algoritma oyunu ile algoritmik düşünce, Geoboard kullanarak geometrik şekiller ve çizgiler, Educaplay ile saatler, Liveworksheet; Pattarr Game ile örüntü ve ölçü birimleri, Code.org ile yer yön aktivitesi kodlama vb. web2 araçları aktif kullanılmıştır. 3 Aralık engelliler gününde işaret dili ile tüm öğrencilerin katılımıyla farkındalık oluşturulmuştur. Yeni yıl etkinlikleri ve 7 Şubat Güvenli internet günü çalışmaları yapılmıştır. Dünyaca ünlü matematikçiler öğrencilere tanıtılmış, afişleri hazırlanmış albüm

oluşturulmuştur. Değerlendirme için proje öncesinde ve sonunda anketler uygulanmıştır. Öğrenci performansı proje süreci boyunca gözlem formlarıyla davranış değerlendirme ölçekleriyle kayıt altına alınmıştır. Bunlara göre yürütülen bu projede eğlenceli ve öğretici etkinliklerle, teknoloji ile eğitim birleştirilip hem öğrencilerin hem öğretmenlerin dijital yetkinlikleri arttırılmıştır. Sosyal iletişim, BİT, Matematik ve günlük yaşam becerileri iş birliği içerisinde geliştirilmiştir. Günlük hayatta kullanılan sayısal işlemler web2 araçları ile pekiştirilmiştir. Öğrencilerin ders dışı ortamlarda bu işlemleri kullandığı gözlenmiştir. Ders aralarında ve boş vakitlerinde oluşturulan dijital oyunlarla öğrencilerin keyifli vakit geçirdiği görülmüştür. Bu proje ile özel gereksinimli öğrencilerin matematik dersine özel dokunuşlar gerçekleştirilmiştir.

Anahtar Kelimeler: Matematik Öğretimi, Dijital Teknoloji, Web2 Araçları Uygulamaları, Özel Eğitim

Oynuyorum, Eğleniyorum Balıkesir Şehrini Öğreniyorum

Ebru Özden

Coğrafya Öğretmenliği Kurtdereli Mesleki ve Teknik Anadolu Lisesi
ebruozden1976@hotmail.com

Özet

Coğrafya, yaşadığımız doğal çevre ile insan arasındaki etkileşimi sağlayan bir bilimdir. İnsanlar küçük yaşlardan itibaren çevresini merak eder, gözlemler ve araştırır. Yani bilinçli ve bilinçsiz olarak coğrafyayı öğrenmeye başlarız. Bu öğrenme yakın çevremizden başlar, artan merakımızla daha uzakları keşfetmeye başlarız.

Coğrafya ile çok küçük yaşlarda tanışan çocuklar oyun oynayarak öğrenirler ve çevrelerini tanımaya başlarlar. Bu projenin amacı, oyun çağındaki çocukların park alanlarında oyunlarını oynarken yaşadıkları şehrin doğal, kültürel ve ekonomik özelliklerini öğrenebilecekleri bir park alanı planlamaktır. Oyun oynayarak kendi kültürel, doğal ve ekonomik değerlerini tanıyarak bilinçli nesillerin yetişmesinin yanında, bedensel ve zihinsel gelişmelerine de katkı sağlamaktır.

Günümüz çocuklarının ilgi alanlarının farklılaşarak dijital oyunlara yöneldiklerini düşünürsek parkların cazibe merkezi haline gelmesinin son derece önemli olduğunu bize göstermektedir. Ayrıca şehrimizi yansıtan farklı oyuncak tasarımları yapılarak çocukların eğlenirken öğrenmeleri de sağlanmış olacaktır.

Farklı yaş grubundaki çocukların oynayabileceği, tek bir merkezde toplanmayan, aynı zamanda eğitici ve öğretici, Balıkesir şehrimizin doğal ve kültürel özelliklerini yansıtan bir park alanının şehrimize farklılık katacağını düşündük.

Çocukların ilgi alanları ve gelişim özellikleri yaş gruplarına göre farklılık gösterdiğinden oyun alanlarının da çeşitli yaş gruplarına hitap eder tarzda olması gerekmektedir. Park alanları özellikle oyun çağındaki çocuklara hitap ettiğinden, çocukların yaş gruplarına göre hangi oyunlara ilgi duyduğunu ve ne tür oyun alanlarına ihtiyaç duyulduğunu belirledik. Aynı zamanda çocuklarla birlikte gelen aile bireylerinin burada iyi vakit geçirmelerini de dikkate aldık.

Proje sürecinde, farklı yaş gruplarında çocuklar ve ebeveynlerine anket uygulanmış ve anket sonuçlarına göre doğal ve kültürel değerlerimizin fazla bilinmediği, park alanlarının ilgi çekici, eğitici ve öğretici özellikleri yansıtmadığı görülmüştür.

Oyun alanı tasarımı için Balıkesir'in ilçelerinin önemli coğrafi şekillerini, turizm alanlarını, ekonomik ve tarihi özelliklerini belirlemek amacıyla literatür taraması ve saha araştırması gerçekleştirilmiştir. Her ilçemize ait doğal ve kültürel unsurları belirleyip bunları hangi oyun elemanına dönüştüreceğimizi tasarlayıp, park alanımızın önce çizimini gerçekleştirdik. Proje sunumunda sergilemek için tasarladığımız oyun elemanlarını kilden maketlerini yaparak görselleştirdik.

Park alanımız Balıkesir il sınırları şeklinde, ilçe sınırları ise yürüyüş yolları olarak tasarlanmış, iki denize kıyısı olan bir şehir olduğunu vurgulamak için de havuz alanları planlanmıştır. Her ilçenin alanında ilçeye özgü oyun alanı ve oyun elamanları ile bilgilendirme levhaları yer almaktadır. Sergi alanına gelenlere verilmek için park planımızın yer aldığı broşür ve yap boz hazırlanmıştır.

Park için tasarladığımız oyuncaklar farklı tasarımlarla geliştirilerek güncellenebilir. İllerin kardeş şehirlerine bu park alanı yapılarak şehrimizin kültürel ve doğal özellikleri tanıtılabilir. Park alanına yapılan simgesel oyuncaklar çocukların evlerinde de oynayabileceği oyuncaklar şeklinde tasarlanıp satışı yapılarak ekonomik kazanç da elde edilebilir.

Bu park sayesinde çocuklar vakitlerini daha verimli bir şekilde geçirerek yaşadıkları şehri tanıyacak, kendi kültürel değerlerine ve coğrafi güzelliklerine sahip çıkma bilinci kazanmış ve geliştirmiş olacaktır.

Anahtar Kelimeler: Coğrafya Öğretimi, Oyun Parkları, Balıkesir

Smart Kids

Özlem Şahin

İngilizce Öğretmenliği Edip Gürcün İlkokulu Altıeylül Balıkesir
ozlemsahindefne@gmail.com

Özet

“Smart Kids” çalışması İlkokul öğrencilerinin İngilizce becerilerini geliştirmek için gerçekleştirilmiş bir iyi uygulama örneğidir. ilkokullarda İngilizce haftada 2 ders saati olup bu süre yeni bir yabancı dil öğrenmek için oldukça yetersizdir. Bu durumda öğrencilerin daha fazla İngilizceye maruz kalmaları için yeni çalışmalara ihtiyaç duyulmuştur. Bu çalışma öğrencilerin İngilizce dört temel beceri alanında gelişimlerini desteklemeyi bunun yanında eğlenerek, oynayarak İngilizce dil gelişimlerine katkıda bulunmayı amaçlamaktadır. Çalışmada 4. Sınıf öğrencileri olmak üzere toplam 20 öğrenci bulunmaktadır. Çalışma 2023 Mart ayında başlamış ve 2023 Haziran ayında tamamlanacaktır. Öğrencilere yabancı dil olarak İngilizce öğretiminde dil becerisinin kullanıldığı, yabancı bir dil öğrenimine karşı olan önyargıyı kırmaya yönelik, yeni bir bakış açısı kazandıran bir çalışma yapılmaktadır. Çalışmada öğrencilerin seviyesine ve 4. Sınıf İngilizce dersi müfredatına uygun olarak her üniteye yönelik kısa hikaye kitapları içeren bir hikaye seti kullanılmaktadır. Öğrenciler kitapları, karakterine göre sesli bir şekilde okuyarak reading çalışması; hikayeler içinde her sayfada sorulan soruları ve hikayenin sonundaki alıştırmaları cevaplayarak writing çalışması; hikaye ile ilgili verilen testleri çözerek okuma ve anlama çalışması yapmaktadırlar. Okunan hikayeler daha sonra drama yolu canlandırılmaktadır. Bu da öğrencilerin hem speaking ve listening alanında çalışmalar yapmasını sağlarken hem de öğrenme motivasyonlarını arttırmaktadır. Bunun yanında öğrencilerin dil becerilerini geliştirmek için “Duolingo” ve “News in Levels” gibi çeşitli dil öğrenme araçları ile her gün çalışmalar yapılmaktadır. Bu araçlar da öğrencilerin okuma, cümle kurma, işitme, yeni kelime öğrenme gibi becerilerinin gelişimine katkı sağlarken İngilizce öğrenme sürecini okuldaki 2 saatin çok üzerine çıkarmaktadır.

Yapılan etkinlikler öğrencilerin İngilizce dilini geliştirmek, kelime dağarcıklarını ve konuşma becerilerini geliştirmek, İngilizceyi günlük yaşamlarında kullanmalarına teşvik etmek, dil bilgilerini gerçek hayata aktarmak, İngilizce dilinde yaratıcılıklarını geliştirmek, evde geçirdikleri vakitlerde yabancı dildeki şarkı dinlemelerini keyifli hale getirmek, İngilizcecelerini geliştirici uygulamaların kullanımını arttırmak gibi birçok hedefe ulaşılmasını sağlamaktadır. Çalışma sürecinde öğrencilere İngilizcenin bir anahtar olduğu vurgulanarak, dünyanın neresine giderlerse gitsinler İngilizce bilmenin kendilerine birçok yeni kapı açabileceği vurgulanmıştır.

Anahtar Kelimeler: İngilizce, Story, Duolingo

Haydi Anne Babalar Oyuna

Çiğdem Gedik

Okul Öncesi Öğretmenliği Balıkesir Karesi Alishuuri İlkokulu
cigdemgedik.2014@gmail.com

Özet

İyi Uygulamanın Amacı:

- Kaliteli zaman mutlu bir gelecek demektir.“Haydi Anne-Babalar Oyuna“sloganı ve projemiz ile gerek iş yoğunluğundan gerek başka sebeplerden dolayı çocuklarına yeterli zamanı ayıramayan ailelerimize çocuklarımızla oyun oynayarak onlarla kaliteli zaman geçirmenin önemini anlatabilmeyi,
- Bu amaç doğrultusunda Karesi Alishuuri İlkokulu Şirinler Anasınıfı velileriyle üreteceğimiz eğitici oyunları her hafta farklı bir velimizin haftada bir gün sınıfımıza gelerek gerek kendi çocuklarıyla gerek diğer çocuklarımızla oynamalarına fırsat vermeyi,
- Böylece çocuklarımızın ince-kaba motor kaslarının gelişmesini, mantık yürütebilmesini, sebep-sonuç ilişkisi kurmayı kavrayabilmesini, iletişim becerisi kazanabilmesini, problem çözme yeteneklerinin gelişmesini, çevresini, gelecekteki rollerini keşfedebilmesini, toplumsal kurallara uyum sağlamayı öğrenebilmesini,
- Ayrıca velilerimizle birlikte üreteceğimiz eğitici oyunlarla bir oyun kitabı oluşturmayı ve oyunlarda kullanılacak olan oyun araçlarını hazırlayarak oyuncak tasarrufu sağlamayı,
- Üretilen oyunların hem sınıftaki hem de evdeki uygulamalı fotoğraflarından ve hazırlanan oyun araçlarından oluşan bir sergi yapmayı hedefledik.

İyi Uygulamanın Hedef Kitlesi

Alishuuri ilkokulu şirinler anasınıfı öğrencileri(48-72 aylık) ve ebeveynleri

İyi Uygulamanın Özeti

Okul öncesi yılları çocukların oyun yolu ile öğrenmesi için en uygun yıllardır. Çocuklar oyun ile gelişirler. Oyun; bazen çocukların kendilerini ifade etme aracı bazen de en etkili öğrenme alanıdır. Anne-babanın çocuğuyla ilişkisinin önemli bir kısmı oyun aracılığı ile gerçekleşir. Oyun oynayarak anne-babalar başka türlü hiçbir yolla olamayacağı kadar çocuklarına yaklaşabilirler, onları keşfetme ve onlarla kaliteli zaman geçirme fırsatı yakalarlar. Ebeveynler çocuklarıyla oyun oynarken hem onlarla güzel vakit geçirmek hem de onlara bir şeyler öğretmek amacı güderler. Bu amaç doğrultusunda 4 yıl boyunca uyguladığımız projemiz ile velilerimizin sınıfta birebir oyunlara katılımını sağlayarak çocukları ile oyun oynayarak kaliteli zaman geçirmelerini sağladık. Öncelikli olarak velilerimizle birlikte oyunlarımızda kullanmak için oyun konularına uygun oyun araçları tasarladık. Daha sonra her hafta bir velimizin haftada bir gün sınıfımıza gelerek gerek kendi çocuklarıyla gerek diğer çocuklarla oynamalarına fırsat verdik. Her yıl sonunda üretilen oyunların hem sınıftaki hem de evdeki uygulamalı fotoğraflarından ve hazırlanan oyun

araçlarından oluşan sergi düzenledik. Balıkesir Üniversitesi Necatibey Eğitim Fakültesi, Balıkesir İl Milli Eğitim Müdürlüğü ve Balıkesir Karesi İlçe Milli Eğitim Müdürlüğü ortaklığında başlattığımız projemizi 3 yıl yerel olarak ve 1 yıl da uluslararası etwinning projesi olarak uyguladık. Proje yaygınlaştırma çalışmaları kapsamında sosyal medya, eba, okul web sitesi, blog, okul panosu kullanılmıştır. Ayrıca proje ortaklarından Balıkesir Üniversitesi Necatibey Eğitim Fakültesi ile iletişime geçilerek Alişuuri İlkokulu Şirinler Anasınıfı velilerine "Okul Öncesi Dönemdeki Çocuklarla Ailelerinin Oyun Oynayarak Kaliteli Zaman Geçirmesinin Önemi" konulu eğitim semineri verilmiştir. Projemizin ürünü olarak "Haydi Anne Babalar Oyuna" kitabımız basılmıştır. (ISBN:978-605-83401-0-7 T.C.Kültür Bakanlığı Matbaa Sertifika No:27510)

İyi Uygulamanın Sonunda Elde Edilen Çıktılar ve Sonuçları

Alişuuri ilkokulu şirinler anasınıfı öğrenci ve velilerimle projemizi 3 eğitim-öğretim yılı uygulayarak okul öncesi dönemdeki çocuklarla ailelerinin; çocuklarda el becerisini, öz güveni, sosyalleşmeyi ve duygusal zekayı artırıcı, eğitici oyunlar üretip, oynayarak onlarla kaliteli zaman geçirebilmesini sağladık. Projemizin ürünü olarak velilerimizle birlikte ürettiğimiz oyunlardan oluşan “Haydi Anne Babalar Oyuna“ kitabımızı oluşturduk. Projemiz kapsamında Eğitim-Öğretim yılları sonunda hazırlanan oyun araçlarından ve üretilen oyunların hem sınıftaki hem de evdeki uygulamalı fotoğraflarından oluşan sergiler düzenledik.

Ayrıca projemizi

Haydi Anne Babalar! Haydi Oyun Oynayalım!-Come On Parents!Let’s Play Game!

adıyla 4.yılda Uluslararası etwinning projesi olarak kuruculuğunu yaptığımız Türkiye (Balıkesir Karesi Alişuuri İlkokulu Şirinler Anasınıfı)-Romanya Gradinita Fluturasilor Zglobii (Kelebekler Anaokulu) ile Arnavutluk, Hırvatistan, Sırbistan, Ermenistan ve Litvanya ortaklı uyguladık. Bu süreç öğrencilerimize ve ailelerine farklı kültür ve okullardan öğrencilerle, ailelerle tanışma imkanı sağlayarak onların sosyalleşmesini sağladı. Ayrıca web 2.0 araçlarını kullanmayı öğrenerek teknolojiyi olumlu olarak kullanmalarını sağlamış oldu. Etwinning projemiz ile tanıdığımız Romanya Gradinita Fluturasilor Zglobii (Kelebekler Anaokulu) öğretmenleri ile dostluk sağlayarak onları Balıkesirde misafir ederek onların Türkiye'yi, Balıkesir'i, okulumuzu ve bizleri yakından tanımalarına,görmelerine fırsat sağladık.

Anahtar Kelimeler: Aile Katılımı, Kaliteli Zaman, Eğitici Oyun ve Oyuncaklar, Okul Öncesi Eğitim.

Ailem, Ben ve Kitaplar

Aysun Temiz

Sınıf Öğretmenliği Aliya Izetbegoviç İlkokulu
aylinaysunumut@gmail.com

Özet

İyi Uygulamanın Amacı: Bu uygulama eğitim öğretim faaliyetlerinin en önemli paydaşı olan anne ve öğrencilere yöneliktir. Günümüz eğitim sisteminde öğretmenler veli merkezli eğitim yaklaşımından dolayı sıkıntı yaşamaktadır. Öğretmenler ve veliler arasında yaşanan bu iletişim sorunu onları ortak yapmak yerine taraf yapmaktadır. Aynı amaç için yola çıkan bu iki paydaşın hedeflerini tekrar hatırlatmak ve yeni dünyanın eğitim sistemine daha uyumlu olmalarını sağlamak için her ay velilerle bir kitap okuyoruz. Okuduğumuz kitapları ayda bir gün toplanarak değerlendirip bilgi alışverişinde bulunuyoruz. Bizim etkinliğimizi model alan öğrencilerimizle de 2022-2023 Eğitim Öğretim yılı içinde her ay bir çocuk kitabı okuyarak gerçekleştiriyoruz.

İyi Uygulamanın Hedef Kitlesi: Öğrenciler, Veliler ve Katılımcılar

İyi Uygulamanın Özeti: Uygulamaya 2021-2022 eğitim öğretim yılında 1. sınıf öğrencilerimizle birlikte başladık, ilk dönemi öğrencilerin okuma yazma çalışmaları ve sınıf çalışma düzeni hakkında bilgi vererek geçirdik. Birinci dönemin sonunda ocak ayında önceden bilgilendirmesini yapılan ilk kitap ile okuma grubu aktif hale geldi. Bahsedilen bu çalışma ile ilgili çevrimiçi sohbet grubunda gerekli bilgi alışverişi buradan yapıyoruz. Bu doğrultuda her ayın başında okumaya başlıyoruz ve ayın son cuma akşamı kitap kafede toplanarak kitabın değerlendirmesini yapıyoruz. Kendi içinde bir akışı olan bu grup aynı zamanda her bireyin katılımına açık olan bir gruptur. Kitap okumak birinci öncelik olsa da okumayan veya okuyamayan tüm velileri gruba davet ediyoruz. Okul döneminde çocuk gelişimi üzerine tatil dönemlerinde onlara farkındalık kazandırıp bakış açılarını genişletebilecek yazarların kitapları ile devam edip, ilgili kitap seçimlerini gerçekleştiriyoruz. Yapmış olduğumuz sohbetler, birbirini anlayan ve eğitim öğretim sürecini anlamaya çalışan velilerin paylaşımları ile zenginleşerek kendimizi ve çocuklarımızı tanımak adına ortak bir dil oluşturuyor.

Başladığımız bu etkinlikte öğrenilen bilgilere ilaveten öğrencilerimize iyi bir şekilde rol model olmayı başardık. Müteakiben öğrencilerimizden gelen talep üzerine ikinci sınıfa geçtiklerinde onlarla da her ay bir kitap etkinliğine başladık ve okuduğumuz çocuk kitaplarına uygun çalışmalar ile etkinlikler gerçekleştirdik. Ayrıca çalışmalarımızı kitap konusuna uygun mekanlara taşıyarak eğitici/öğretici zaman geçirdik. Beyin fırtınası ve fikir alışverişi içinde yaptığımız kitap seçimleriyle birlikte etkinliklerimize devam edilecektir.

İyi Uygulamanın Sonunda Elde Edilen Çıktılar ve Sonuçları: Bu uygulama ile veli açısından önemli kazanımlar elde edildi ve düzenli kitap okuma alışkanlığı kazanılarak etkinliğe dair kitaplar belirtilen tarihler arasında tamamlandı. Velilerin farklı yaşam tarzlarından yola çıkarak kitaplardan aldıkları ile sohbete katkıları zenginleşti, okunan kitaplar davranışa dönüştürerek ebeveynlik tutumlarında olumlu

gelişmeler yaşandı. Ayrıca olumlu dönütlerle birlikte katılımın her geçen gün artmasıyla sohbet çeşitliliği ile fikir farklılığı artarak devam etmiş ve velilerle iletişim artmıştır.

Öğrencilerim açısından da kitap okuma ile ilgi olumlu bakış açısı kazanıldı. Her ay kitapların seçilmesi, etkinliklerin planlanması ve etkinlik zamanının planlanması onlar için heyecan verici oldu. Etkinliklere katılım heyecan ve istekle sağlandı.

Anahtar Kelimeler: Öğretmen, Veli, Kitap, Çocuk gelişimi, Bibliyoterapi

Masal Anlatıcılığı ve Drama Tekniklerinin İngilizce Konuşma, Anlama Becerileri ve Kelime Bilgisinin Geliştirilmesinde Etkin Kullanımı

Kâmuran Kılıçaslan Sungur

İngilizce Öğretmeni Mehmet Özöncel Anadolu Lisesi
kamuransungur@gmail.com

Özet

İyi Uygulamanın Amacı: Bu çalışma ile dil derslerinde Masal Anlatıcılığı ile öğrencilerin, ilgilerini çeken bir konu hakkındaki anlatıyı takip ederek dile hâkim olmalarını, konunun genelinden yola çıkarak bilmedikleri kelime olmasına rağmen ana fikri yakalayabileceklerini deneyimlemeleri istenmektedir. Ayrıca Drama tekniklerinden rol yapma, canlandırma ile öğrencilerin yaparak, yaşayarak ve eğlenerek iletişim becerilerini geliştirmeleri, günlük konuşma kalıplarını keyifli bir şekilde öğrenmeleri amaçlanmaktadır.

İyi Uygulamanın Hedef Kitlesi: Doğru konu ve yöntem seçilerek her yaş grubundaki dil öğrencilerine, kursiyerlere uygulanabilir.

Uzun yıllar okullarda ikinci bir dil öğrenen ve sınavlardan yüksek not alan birçok öğrenci, günlük konuşma diline hâkim olamamakta, doğru ve etkili iletişim kuramamaktadır. Ayrıca, üniversite öğreniminin ardından iş hayatına atıldığında dahi ‘öğrenmiş’ olduğu dili hayata geçirmekte zorlanmakta ve kendisini tedirgin hissetmektedir.

Ana dili konuşmaya başlama şekli, sırasıyla taklit etme, kısa cümlelerle kendini ifade etme biçiminde olurken, hedeflenen dilin öğrenilmesi kurallarla başlamaktadır. Dolayısıyla, hedeflenen dilde konuşmak istenildiğinde kurallar düşünülüyor, hata yapma endişesi ile konuşulmuyor. İlerleyen süreçte ise ‘öğrenilmiş çaresizlik’ duygusu ile iletişimden uzaklaşıyor, zorunlu sınavlara hazırlanarak, kurallarla başlanılan öğrenme yolculuğuna kurallarla devam ediliyor.

Dil öğreniminin en önemli parçalarından olan kelime bilgisi sadece ezbere dayalı bir beceri olarak algılanır. İzlenen bir film veya okunan bir romandaki kahramanların isimleri, yerler kolayca akılda kalırken, ezberlemek zorunda kalınan kelimeler, zor öğrenilmekte ve çabuk unutulmaktadır. O zaman anlamlı bir bütünün parçası olarak algılandığında öğrenme daha kolay ve kalıcı şekilde gerçekleşmektedir ki bu da hem dünyada hem de ülkemizde rağbet görmekte olan Masal Anlatıcılığı teknikleri ile mümkündür.

Mevcut bilindik masallar veya öğretilmesi hedeflenen konu çerçevesinde kurgulanarak anlatılacak masallarla keyifli, etkili ve kalıcı bir öğrenme ve öğretme süreci yaşanılabilir. Anlatılacak olay örgüsü içerisinde kelime bilgisinin yanı sıra birçok cümle yapısı da verilebilir, bilinçsiz yeterlilik bilinçli öğrenme ile sonuçlanabilir.

İngilizce derslerinde Masal Anlatıcılığının yanı sıra Drama tekniklerinden rol yapma, canlandırma ile öğrencilerin yaparak, yaşayarak ve eğlenerek iletişim becerilerini geliştirmeleri, günlük konuşma

kalıplarını keyifli bir şekilde öğrenmeleri amaçlanmaktadır. Öğrenilen dilin konuşulduğu ülkelerde dile maruz kalınarak öğrenme imkânı bulamayan öğrencilerin, kurgulanmış masal ve ortamlarla konuşma becerilerini kazanmaları hedeflenmiştir. Aynı zamanda bu etkinliklerin, topluluk önünde konuşma, beden dilini, jest ve mimikleri doğru kullanma ve özgüven gelişimine de katkı sunacağını düşünülmektedir.

İyi Uygulamanın Sonunda Elde Edilen Çıktılar ve Sonuçları: 2021-2022 Eğitim-Öğretim yılında 70 9. sınıf öğrencisi ile yapmış olduğum çalışmada gerek etkinliklerin hazırlık aşamasında gerekse sunumu sırasında yapmış olduğum gözlemlere dayanarak, belirlediğim hedeflere ulaştığımı ifade etmek isterim.

Öğrenciler, seçtikleri konuya uygun ilgili/çağrıştıran kelimelerden oluşan masallar kurgulayıp sınıfta paylaştılar. Kendi aralarında yaptıkları rol dağılımı ile seçtikleri konuya uygun diyaloglar hazırladılar ve canlandırdılar.

Öğrencilerin, hazırlık aşamasındaki beklentilerini, sunum anına dair duygu/ düşüncelerini ifade ettikleri yazılı geribildirimlerde çoğunluk, başlangıçta bu şekilde aktif bir etkinlik yerine yazılı bir ödev yapmayı tercih ettiklerini, sonrasında ise bu tarz etkinliklere devam etmek istediklerini ifade etmişlerdir. Bir sonraki aşamalarda, dekor ve kostüm detayı ekleyerek kurgulanan gerçeklik ortamına katkı sunmuşlardır.

Anahtar Kelimeler: Masal Anlatıcılığı, Drama, Etkili İletişim, Aktif Öğrenme

Okullarda Orman Projesine Yönelik Öğretmen Görüşleri

Zehar Dilek Öztürk^{1,*} & Nazmi Durkan²

¹ Fen Bilgisi Öğretmenliği Meb

² Fen Bilgisi Öğretmenliği Pamukkale Üniversitesi
dilekkaraokutan@gmail.com

Özet

‘Okullarda Orman’ projesi Türkiye Çevre Eğitim Vakfı (TÜRÇEV) bünyesinde gerçekleştirilen uluslararası bir projedir. ‘Okullarda Orman’ projesi 2004 yılından itibaren okul öncesinden başlayarak, ilkokul ve ortaokul düzeyinde ülkemizde uygulanmaktadır. Proje; ormanlar ve ekosistemiyle ilgili bilgilerin ders içi-ders dışı etkinlikleriyle, okul bahçesini veya ormanlara inceleme gezileri düzenleyerek arttırılmasını ve deneyimlerin uluslararası düzeyde paylaşılmasını içeren bir çevre eğitim programıdır. Bu projenin amaçları arasında; sürdürülebilirlik için eğitim, disiplinlerarası yaklaşım, ders içi- ders dışı öğrenme ortamlarının harmanlanması, yaparak yaşayarak öğrenme, değerler eğitimi ve alternatif öğrenme yaklaşımları ile teknikleri yer almaktadır.

Bu çalışmanın amacı; ‘okullarda orman’ projesine yönelik projeye katılan öğretmenlerin görüşlerini belirlemektir. Araştırma nitel araştırma yaklaşımlarından biri olan fenomenoloji (olgu bilim) araştırma deseninden yararlanılmıştır. Araştırma verileri Denizli ili Pamukkale ilçesinde öğrenim veren bir ortaokul bünyesinde, 2022-2023 eğitim- öğretim yılı süresinde uygulanmakta olan ve ‘Okullarda Orman’ programına etkin katılımında bulunan 15 branş öğretmeninden toplanmıştır.

Katılımcılar, amaçlı örnekleme yöntemlerinden biri olan tipik durum örneklemesine uygun olarak belirlenmiştir. Veri toplama aracı olarak yarı yapılandırılmış soru formu kullanılmıştır. Araştırmacı tarafından hazırlanan ‘öğretmen görüş’ formu uzman görüşü alındıktan sonra, google forms olarak katılımcılarla paylaşılmıştır. Elde edilen veriler, içerik analizi yöntemi ile çözümlenmiştir.

Araştırma bulgularına göre; projedeki branş dağılımının, fen bilimleri, sosyal bilgiler, Türkçe, Din kültürü ve ahlak bilgisi, ingilizce, beden eğitimi, bilişim teknolojileri, teknoloji ve tasarım, görsel sanatlar ve rehberlik-psikolojik danışmanlık olduğu görülmüştür. Projeye katılan öğretmenlerin mesleki hizmet yılları incelendiğinde; en fazla 16-20 yıl (f:5) arasında hizmet yılı olan, en az ise 5-10 yıl (f:1) arasında hizmet yılı olan öğretmenlerden oluştuğu görülmektedir. Projeye katılan öğretmenler, projeye katılım motivasyonlarını; öğrencilerine doğa ve orman farkındalığı- bilinci kazandırmak, ilgi alanına girmesi, projeyi yararlı bulması, öğrencilere yararlı olacağını düşünmeleri, doğa sevgisi, doğaya ve doğal çevrenin korunmasına yönelik duyduğu kaygı, doğaya duyarlı bireyler kazandırmak olarak belirtmişlerdir. Öğretmenler bu proje ile; okul dışı öğrenme ortamlarına yönelik tecrübe edindiklerini, kendilerinin ve öğrencilerinin doğa ve çevreye yönelik daha duyarlı olduklarını, branşlar arası işbirliği sağladığını ve yeni kazanımlar edindiklerini ifade etmişlerdir. Öğretmenler, öğrencilerinin bu proje ile; sorumluluk almaya yönelik becerilerini geliştirdiklerini, doğaya ve çevreye yönelik farkındalık geliştirdiklerini, doğanın sanatsal açıdan zenginliğinin farkına vardıklarını ve doğaya yönelik bakış açılarını olumlu yönde geliştirdiğini, doğaya yönelik sevgi ve sorumluluk duyguları kazandıklarını, birbirleri arasında arkadaşlık-

sosyalleşme-yardımlaşma- işbirliği- empati becerilerine katkı sağladığını, doğanın ve ormanların doğal denge için önemini belirtmişlerdir. Öğretmenler; 'Okullarda Orman' projesine yönelik hazırladığınız etkinlikler/faaliyetler ile ders müfredatınızın kazanımları arasında %77 oranında bir ilişki olduğunu ifade etmişlerdir. Projenin ders müfredatları ile ilişki düzeyleri incelendiğinde; doğal kaynaklar ve ekonomi- geri dönüşüm-çevre bilinci konusunda (sosyal bilgiler), çevre üniteleri- geri dönüşüm- doğal denge-çevre bilinci (fen bilimleri), orman kirliliği fabl-şiir yazımı (Türkçe), padlet, power-point- dijital afiş uygulamalarının kullanılması (bilişim), doğadan sanata yansımalar- doku çalışması (görsel sanatlar), geri dönüşüm (teknoloji tasarım) olarak belirtmişlerdir. Öğretmenler 'Okullarda Orman' projesi ile öğrencilerinin; mutluluk, dürüstlük, işbirliği, sorumluluk, saygı, birlik- beraberlik, nezaket, fedakarlık, sabır, dostluk, yardımlaşma, empati, özdenetim ve iyi niyet değerlerine yönelik kazanımlar edindiklerini belirtmişlerdir.

Anahtar Kelimeler: Okullarda Orman Projesi, Disiplinlerarası Çevre Eğitimi, Öğretmen Görüşleri, Değerler Eğitimi

Dönüşümden Beceriye

Gökhan İbrahim Bayazıt ^{1,*} & Elif Turhan ²

¹ Sınıf Öğretmenliği Ercan Kırarak İlkokulu

² Sınıf Öğretmenliği Ercan Kırarak İlkokulu
ibrahimbayazit35@gmail.com

Özet

Geçmiş yıllardan günümüze nüfus, satın alma gücündeki artış ve teknolojik gelişmeler çerçevesinde ülkemiz genelinde atık miktarı artmaya devam etmekte ve bu artış, sıfır atık yönetimi anlayışı ile atıkların sürdürülebilir ve entegre yönetiminin gerekliliği ihtiyacını doğurmaktadır. Atıkların, geri dönüşüm ve geri kazanım süreci içerisinde değerlendirilmeden bertarafı, hem maddesel, hem de enerji olarak ciddi kaynak kayıplarına neden olmaktadır. Teknik, ekonomik ve sosyal disiplinler ile çok yönlü ilişkiler içerisinde olan sürdürülebilir atık yönetimi; atık azaltma/önleme, tekrar kullanım, geri dönüşüm ve geri kazanıma odaklanmayı, atık hiyerarşisi çerçevesinde sıfır atık yönetimini zorunlu kılmaktadır.

Gerçekleştirilen çalışma ile atık miktarını azaltmak ve kaynakların tükenmesini önlemek, olumlu yönde kullanılmasının çevreye, doğaya ve ekonomiye katkılarının öğrencilerimize aktarılmasını sağlamak,geri dönüşümden elde edilecek gelirler ile okulumuzun vefat eden öğrencisinin adının yaşatılacağı “Yaşam Becerileri Atölyesi”nin oluşturulması ve öğrencilerinbu atölyede bilgilerini yaşam becerileri ile ilişkilendirerek kalıcı öğrenmeye dönüştürmesine fırsat vermeyi amaçlamaktadır.

Projenin hedef kitlesi 6-10 yaş aralığındaki okulumuzöğrencileri başta olmak üzere veliler, öğretmenler, yöneticiler, çalışan personellerdir.

Öğrencilerimizin eğitim-öğretim sürecinde yaparak yaşayarak öğrenmelerine olanak sağlamak amacıyla geri dönüşümden elde edilen gelirler ve okul aile birliğinin de katkılarıyla Yaşam Becerileri Atölyesi kurulmuştur. Kurulan bu atölye ile öğrencilerin yaşamsal becerilerini geliştirebilecekleri,kendine yetebilme ve bağımsız bireyler olarak yetişebilmelerine imkan sağlayacak hijyen eğitimi, ayakkabı bağlama, dikme, dikme, kıyafet katlama, dolap içi düzenleme, çamaşır asma ütü yapma, nevresim değiştirme ve yatak toplama, elektrikli ev aletlerini kullanma, basit tamirat işlemleri yapma, basit yemekler yapma, kullanma kılavuzu ve yönerge okuma, günlük temizlik işleri yapma, sağlıklı ve dengeli beslenme alışkanlığı edinme, sofrayı düzenleme ve adabını öğrenme, farklı kültürlerin yemeklerini tanıma, nezaket kuralları, enerji tasarrufu, güvenlik, basit ilk yardım kuralları gibi yaparak yaşayarak öğrenme fırsatı sunmuştur.

Anahtar Kelimeler: Sıfır Atık, Yaşamsal Beceriler, Çevre

Tüm Derslerde Zihin Haritaları

Tuğba Bilir

Kocaeli Milli Eğitim Müdürlüğü Meb
tubilir@gmail.com

Özet

Zihin Haritası (Mind Map) ; öğrenmeyi öğrenmek ve zihinsel okuryazarlığı artırmak için kullanılan bir araçtır. Görsel bir düşünme aracıdır. Zihin Haritalama tekniğiyle merkezden etrafa yayılan düşüncelerle yaratıcılığı geliştirir. Öğretmenler öğrencilere ders öncesi neler öğreneceklerini yada ders sonrası neler öğrendiklerini zihin haritalarıyla özetleyebilirler. Bu yolla sağlanacak Öğrenme zenginliği ile öğrencilerin çalışması ve hatırlaması kolaylaşır. Beynin çalışma prensiplerine çok uygun olan zihin haritalarıyla , öğrenmenin oluşması için gereken tekrarlar çok kolay bir hal alır. Zihin haritası özellikle hafıza , yaratıcılık , öğrenme ve her türlü beyin işlevine uygun , bütüncül bir düşünme aracıdır. Tony Buzan'ın deyimiyile “Beynin İsviçre Çakısıdır.” Dinamik yapısıyla , merkezden yayılan dallarla , resimler , kelimeler ve renklerle doğal bir yapı görünümündedir. Tıpkı doğada her an görebileceğimiz bir yaprak üzerindeki damarlar yada ağaç dalları yada bir Hindıbanın tüyleri gibi.....Beyin hücrelerimizin bağlantıları ve sinapsları da zihin haritası gibidir. Her yaştaki öğrenci ve öğretmenler , her derste not alma ve not oluşturma için zihin haritası yapabilirler.

İşlenecek ünitenin genel bir haritasını yapıp dersin başında öğrencilere neler işleneceği gösterilir . Ders ve konulara göre farklılıklar olmakla beraber dersin içeriğine göre öğretmen tarafından hazırlanan haritalar yeri geldikçe paylaşılır . Hatta daha önce başkaları tarafından hazırlanan ve açık kaynak olarak yayınlanan haritaları da ders sırasında göstererek öğrenciler de kendi haritalarını yapmalarını ve öğretmene göstermeleri sağlanır . Ünite sonunda ise aynı haritaları bu sefer tekrar yapmak için hatta yazılı öncesi çalışmalarını kolaylaştırmak için kullanılır

Öğrenciler hazırlanan haritalarda aslında üniteleri tek bir kağıt üzerinde özetlenmiş halde görünce , çalışmanın nasıl kolaylaştığını fark ederler. Tekrar yaparken zaman kazandıklarını ve daha kolay çalıştıklarını görmeye başlarlar. İlk başta yapmakta zorlanabilirler belki fakat örneklere bakıp yaparak geliştirirler. Ben İngilizce öğretmeni olarak Simple past tense (geçmiş zaman) haritasında bir çoğunun yanlış bir grupta yaptığını görünce kendi yaptığım harita üzerinden hatalarını gösterdim ve aynısını yapmalarını istedim . Onların yaptığı haritalara bakınca sanki beyinlerinin içindeki düşüncelerin fotoğrafını görmüş gibi oldum . Nereyi karıştırdıklarını çok net bir biçimde gördüm. Harika bir geri bildirim oldu.

Beyin temelli bir teknik olması Zihin haritalamanın , yani beynin çalışma prensiplerine uygun olması bence en büyük farkı. Sonrasında haritaları her ne kadar elleriyle yapmalarını tercih etsem de online yazılımlar ile de yapabilmeleri ve bu haritaları benimle online paylaşmaları son derece yenilikçi diye düşünüyorum.

Anaokulundan liseye kadar her kademedeki her dersin öğretmen ve öğrencileri kolaylıkla zihin haritası yapabilir .Her türlü konu kolaylıkla tekrar edilebilecek özet haline getirilebilir: Kelime , resim ve renkler vasıtasıyla yapılan zihin haritaları beyin temelli öğrenme konusunda mükemmel bir araçtır. Benim elimde

ilkokuldan 1.sınıftan- 12.sınıfa kadar okuldan öğrencilerimle birlikte yaptığım ve kendi çocuklarımla onlar için yaptığım , Türkçe,Fen ,Sosyal B.,Din , Biyoloji, Kimya,Tarih ve Edebiyat ile branşım olan İngilizceden birçok farklı zihin haritası örnekleri var.

Zihin haritalarının bütüncül bakış açısıyla derslerimizde öğrencilerimizin öğrendikleri konular arasında bağlantı kurabilmelerinin, bizim işimizi ne kadar kolaylaştıracağını anlatmak isterim . Üstelik zihin haritası hazırlamanın son derece kolay olduğunu görmelerini ve bu yolla aslında işimizin azalacağını , bir kez hazırladığımız haritaları tekrar tekrar kullanmanın gerekirse üzerlerinde değişiklik yapmanın da mümkün olduğunu göstermek isterim.

Anahtar Kelimeler: Not Alma, Tekrar, Zihin Haritası

El Emeğim Geçmişten Geleceğim

Selay Bekki

Okul Öncesi Öğretmenliği Kayaköy İlkokulu
selay2992@gmail.com

Özet

Projemiz öğrencilerin yaşadıkları yeri ve yöreye özgü geçim kaynaklarını tanımasını, yöreye ait el sanatlarına karşı farkındalık oluşturmasını amaçlayan bir projedir. Ödemiş Kaymakamlığı tarafından başlatılan projeye okulumuzun anasınıfı öğrencileri ile El Emeğim, Geçmişten Geleceğim ismiyle katıldık. Öğrencilerin gelişim düzeylerine uygun olarak belirlenen bahçecilik, boncuk işi ve takı tasarımı, sepet örme, çömlek yapma, taş boyama gibi etkinliklerle motor, bilişsel, sosyal duygusal ve özbakım becerilerine katkı sağlarken yaparak yaşayarak öğrenme fırsatı sağlar. 5-6 yaş arası öğrencilerimiz ile ilk olarak bahçecilik etkinliklerine başladık. Tohumları inceledik, benzerlik ve farklılıklarını konuştuk. Tohumların büyüme süreçlerini incelemek için okulumuzun bahçesine tohumları ektik. Bahçe etkinlikleri zamanında tohumları suladık, yeşilliklerin tohumdan çıkıp büyümesini gözlemledik. Yetişen ürünlerimizden salata, pasta ve börek yaparak beslenme zamanında tükettik. İkinci etkinlik olarak takı tasarım ve boncuk işi yapmaya karar verdik. Ödemiş'te önemli geçim kaynaklarından biri olan el sanatlarından olan boncuk işine çocuklar büyük hevesle katılım sağladılar. Lastikli misina ve farklı çeşitlerde temin edilen boncuklar ile farklı zamanlarda bileklik, anahtarlık, kolye, oyuncak ve kıyafet aksesuarı yaptık. Ayrıca boncuklar ile sayı sayma, gruplama, eşleştirme ve örüntü çalışmaları da yaparak etkinliklerimiz ile bütünleştirdik. Çömlek yapma etkinliği için başka bir okulda görev yapan öğretmenimiz ile irtibat kurarak malzeme temini ve çocuklarla birlikte çömlek yapmak için gerekli olan aletler konusunda anlaşma sağladık. Sepet örme etkinliği için köyümüzde bu konuda bilgi sahibi olan birine ulaştık. Malzemelerin temin edilmesi ile birlikte çocuklarla sepet örme etkinliği yapılması konusunda anlaştık. Taş boyama etkinlikleri için anneler gününü seçtik. Çocuklarla birlikte doğadan toplanan taş ve dallarla anneler günü için hediye yapmaya karar verdik. Ortaya çıkan tüm eserler sergilenip sunulurken dil gelişimlerinin ve özgüvenlerinin güçlenmesini hedefledik. Projemizle birlikte çocukların daha önceden farkında olmadıkları kişisel ilgi ve becerilerini fark etmelerini amaçladık.

Anahtar Kelimeler: Eğitim, Proje, Okul Öncesi

Çocuk Konseriyle Montessori Sınıfına Bir Adım Daha:Eğitimde İyi Örnekler

Tuğba Oral ^{1,*} & Şeyma Kıvılcım ²

¹ Okul Öncesi Öğretmeni Hatice Fahriye Eğinlioğlu İlkokulu Altıeylül Balıkesir

² Okul Öncesi Öğretmenliği Hatice Fahriye Eğinlioğlu İlkokulu
tugbaoral58@hotmail.com

Özet

Erken çocukluk dönemi eğitimi sağlıklı bir toplumun gelişebilmesi için insan hayatındaki en önemli dönemdir. Kaliteli bir erken çocukluk eğitimi, çocukların gelecekteki hayatlarında başarılı olmalarına ve topluma fayda sağlamalarına yardımcı olur. Bu bilinçle, eğitimdeki iyi örnekleri takip ederek öğrencilerimizi en donanımlı şekilde hayata hazırlayan çalışmalarını takip ediyor, uygulamalarımıza entegre ediyoruz.

Okulumuz iki okul öncesi öğretmenimizin aldığı montessori eğitimleri ile çalışmalarında bu pedagoji ile ilgili uygulamalara yer verme ve uyarlama çabası artmıştır. Montessori metodu çocuğa saygıyı esas alan, öğrencilerin öğrenme sürecini kendi hızına göre düzenlemelerine izin vererek onların potansiyellerini tam olarak ortaya çıkarmalarını hedefleyen bir eğitim sistemidir. Bu doğrultuda, çocuğun öğrenme sevgisini ön planda tutan bir kurum olarak idareci ve eğitim alan iki öğretmenimiz ile okulumuzda bir Montessori sınıfı oluşturma ve çevre eğitim kurumlarına örnek olma gayreti içine girilmiştir.

Bu düşünce doğrultusunda İl Milli Eğitim Müdürlüğü ve Altıeylül belediyesi desteğiyle, ülkemizde bilinen müzik öğretmeni, ukulele sanatçısı ve çocuk şarkısı yazarı olan Volkan Öğretmeni ilçemize davet ederek okul öncesi öğrencilerimizin kaliteli bir müzik şöleni hem eğlenecekleri hem de her şarkısında vurguladığı yararlı temalarla öğrenecekleri çocuk konseri düzenledik.Konser sonrası elde ettiğimiz gelir ile dünyanın en iyi eğitim sistemi olarak nitelendirilen Montessori Pedagojisine uygun tasarlanmış materyallerin teminini gerçekleştirdik.

İyi uygulamamızın hedef kitleyi doğrudan okul öncesi öğrencilerimiz düşünülerek planlandı.İki seans olarak 900 öğrencinin katılımını sağladığımız konser planlama ve organize olma sürecinde kurum idareci ve öğretmenleri ile görüşmeler sağlanarak; kurum ve zümreler arası etkileşimin yanında Montessori felsefesi üzerine fikir ve bilgi paylaşımı sağlanmış oldu.Ayrıca velilerimizin tümüyle organizasyon içerisinde yer almaları, sınıflar arası diyalogun gelişmesine ve Montessori Pedagojisine olan meraklarını geliştirmiştir.

Konserimiz, başta İl Milli Eğitim Müdürlüğü olmak üzere tüm kurum idareciler ve öğretmenler tarafından ilgiyle karşılanmıştır.Çocukların sahnede şarkı söylemeleriyle kendilerini ifade etme ve özgüven gelişmelerine katkı sağlanmıştır.İyi uygulamamız ile alternatif eğitim yöntemlerini benimseyerek başta öğrencilerimiz olmak üzere kurumumuz ve çevremizde ilham alınan bir okul olmayı ve bu doğrultuda yaptığı çalışmalar ile öğrencilerini hayata donanımlı bir şekilde hazırlama hedeflerine bir adım daha yaklaşmıştır.

Anahtar Kelimeler: Montessori Sınıfı, Çocuk Konseri, Erken Çocukluk Eğitimi

Scamper Tekniği ile Yaratıcılık ve Beyin Fırtınası

Nilgün Karadağ

Sınıf Öğretmenliği Meb Emine ve Hasan Aytaçman İlkokulu
nilgunkaradag75@gmail.com

Özet

Scamper tekniği ile yönlendirilmiş beyin fırtınası öğrencilerimize farklı bakış açısı, geniş bir revizyon getirmektedir. Gerekçelendirerek ben bunu hiç düşünmemiştim dedirten bir sıçrama yaptıracaktır. 7 aşamalı scamper bir tekniktir. Her derste kullanılabilir.

Birinci aşama yer değiştirir. Yerine neyi, kimi koyabilirim?

İkinci aşama birleştirir. Birbirleri ile ilişkisiz fikir ve eşyaları birleştirir.

Üçüncü aşama uyarlamadır. Başkalarının düşünceleri ile kendi fikirlerini birleştirmektir. Uyarlama yaratıcılıkta kaçınılmazdır. Birçok yeni fikrin ortaya çıkışı zaten var olan fikre dayanmaktadır.

Dördüncü aşama değiştirme, küçültme, büyütmedir. Problemin alanı daraltılıp çerçeveselendirilir. Sınırlandırılır veya abartılır. Bu aşama çocuğa esnek düşünme kazandırır.

Beşinci aşama başka amaçlarla kullanmadır. Eşyaları, fikirleri standart geleneksel kullanımlarının yerine farklı nasıl ve nerede kullanabiliriz?

Altıncı aşama yoketme, çıkarmadır. Öze ulaşılır, elenir, budanır.

Yedinci aşama tersine çevirme, yeniden düzenlemedir. Ters yüz öğrenme gibi evde konu anlatımı sınıfta soru çözümü. Önce ödeyip sonra hizmeti alma gibi. Olumlu olumsuz, artı eksiler gibi zıddıyla birlikte düşünülür. Denenmemişi denemek, risk almak, ifade ve düşünce özgürlüğü öğrencilerimize sunmak istediğimiz eğitim ortamlarıdır. Karmaşık günlük problemlerini çözmekte çocuklarımızın zorlandığını görmekteyiz. Disiplinlerarası bir yöntem olduğundan resim, drama ve oyunla, müzikle zenginleştirilebilir.

Anahtar Kelimeler: Scamper, Yönlendirilmiş Beyin Fırtınası, Esnek Düşünmek

Okul Öncesi Eğitimde Matematik Çalışmalarında Farklılaştırılmış Öğretim Yöntemlerinin Öğrencilerin Öğrenme Becerileri Üzerindeki Etkisi

Seda Ersoy

Anaokulu-İlkokul Müdürü Özel Kocaeli Yönder Okulları
sedaersoyegitim@gmail.com

Özet

Farklılaştırılmış öğretim, öğrencilerin hazır bulunuşluklarına, ilgilerine, isteklerine, öğrenme profillerine göre öğretim programının içerik, öğrenme öğretme süreci, öğrenme ortamı ve ürün öğelerinin birinde ya da birkaçında yapılan değişiklikler ve uyarlamalardır. Bu çalışmada okul öncesi eğitim alan öğrencilerin matematik çalışmalarında farklılaştırılmış öğretim yönteminin öğrencilerin öğrenme becerileri üzerindeki etkisini incelemek amaçlanmıştır. MEB' e bağlı özel bir anaokulunda 2021-2022 eğitim-öğretim yılında 60-66 aylık 20 öğrenci ile bu çalışma gerçekleştirilmiş, araştırma yöntemlerinden ise deneysel çalışma türü kullanılmıştır. Araştırmacı aynı zaman uygulayıcı rolde olarak sürecin takibini gerçekleştirilmiştir. MEB 2013 bilişsel gelişim kazanımları dikkate alınarak "Nesnelerle sayı eşleştirme ve nesnelerle artırma işlemi yapma" alanlarını kapsayan materyaller tasarlanmış, öğrenciler ile farklılaştırılmış öğretim yöntemlerinden istasyon tekniğine uygun şekilde öğrenme ortamı oluşturulmuştur. Çalışmanın sonunda öğrencilerin süreci değerlendirmesi için üç sorudan oluşan değerlendirme formu hazırlanarak, verilen yönergeler doğrultusunda düşüncelerini çizimleri aracılığı ile yansıtmaları sağlanmıştır. Çalışmanın sonucunda ise öğrencilerin birlikte hareket etme, grup-işbirliği yapma, zorlandığı durumlarda mücadele etme ve yardıma ihtiyacı olan arkadaşlarını gözlemlediğinde ona yardım etme gibi sosyal-duygusal beceriler kazandığı gözlemlenmiştir. Akademik beceriler ışığında ise öğrenme güdüsünün arttığı, çalışma boyunca kendindeki gelişimi fark edip dile getirmesi, yapabileceklerini ve yapamayacaklarını paylaşması, matematiğe yönelik olumlu algısının oluşmasını desteklediği gözlemlenmiştir. Aynı zamanda bu çalışma kapsamında farklılaştırılmış öğretimin başarılı bir şekilde uygulanabilmesi için izlenebilecek basamaklar önerilmiş, her bir basamak ayrıntılı olarak tanımlanmış ve içerik, süreç, ürün boyutlarını içerecek şekilde farklılaştırılmış öğretimin sınırlılıklarına ve olumlu özelliklerine yer verilmiştir.

Anahtar Kelimeler: Okul Öncesi Eğitim, Farklılaştırılmış Öğretim, Matematik Çalışmaları

Metaverse Korku Ölçeği: Rasch Modeli ile Geçerlik ve Güvenilirlik Çalışması

Ece Avinç^{1,*} & Fatih Doğan¹

¹ Fen Bilgisi Öğretmenliği Çanakkale Onsekiz Mart Üniversitesi
avincece@gmail.com

Özet

Günümüz teknolojisinde yaşanan gelişmeler hayatın her alanında dijitalleşme sürecinin hızlı bir şekilde gelişmesini sağlamıştır. Böylelikle günlük hayatta yapay zekâ, sanal gerçeklik, artırılmış gerçeklik, nesnelerin interneti, blok zincir, bulut teknolojisi, kripto paralar ve metaverse gibi dijital kavramlarının ortaya çıkmasına neden olmuştur (Duan, vd., 2021). Halen WEB 3 projeleri kapsamında geliştirilme aşamasında bulunan ve bir varlık ortamı oluşturan metaverse birden fazla sanal dünyayı bir araya getiren kalıcı, çevrimiçi, 3D-dünya konsepti olarak tasarlanmaktadır. Metaverse, tümüyle gerçekleştirilmiş bir sanal dünya yaratmak için sanal gerçeklik, artırılmış gerçeklik ve diğer dijital teknoloji öğelerini birleştirecek olan yeni nesil interneti tanımlamak için kullanılan bir kavramdır (Allam, Sharifi, Bibri, Jones, & Krogstie, 2022). İnsanların avatarlar aracılığıyla birbirleriyle etkileşime girebildiği üç boyutlu bir sanal dünyayı ifade eden Metaverse kavramı, gerçek dünyanın uzantısı ve gelişmiş hali olarak görülmektedir. Metaverse, insanların avatarlarının yaşadığı, sosyal, kültürel ve ekonomik etkileşim için fiziksel dünyada mümkün olmayabilecek fırsatlar sunan ve insanların birbirleriyle ve yapay zekâlarla daha önce imkânsız olan şekillerde etkileşime girebildiği üç boyutlu bir sanal dünyadır. Metaverse; oyun, sosyal medya, eğitim ve ticaret dâhil olmak üzere çok çeşitli potansiyel uygulamalara sahiptir ve teknolojideki gelişmeler böyle bir sanal dünya yaratmayı ve sürdürmeyi daha uygun hale getirdiğinden, metaverse kavramı son yıllarda önemli ölçüde ilgi görmüştür. “Dijital Büyük Patlama” olasılığı yüksek olarak tanımlanan Metaverse; özünde, devasa, birleşik, kalıcı ve paylaşılan bir alan olarak sürükleyici bir İnternet vizyonu yer almakta ve Genişletilmiş Gerçeklik, 5G ve Yapay Zekâ gibi yeni ortaya çıkan teknolojilerle katalize edilmektedir. Alan yazın metaverse teknolojisinin gelecekte insanları hayatlarının her alanında birbirine bağlayacak olması, pek çok farklı platform vasıtasıyla anlık işlem ve iletişimlerin sağlanabilmesi gibi birçok üstün özelliklerini raporlarken bireylerde bir tür bağımlılık oluşturması, bilişsel ve fiziksel tembelliği artırabilmesi, birçok ruhsal ve bedenen sağlık sorunu ortaya çıkarabilmesi, dikkat eksikliği ve dürtüsel davranışların gözlemlenebilmesi gibi birçok da olumsuz yönlerinin olabileceğini tartışmaktadır. Buna göre gerçekleştirilen çalışmada ortaokul öğrencilerine yönelik metaverse korku ölçeğinin (MKÖ) geliştirilmesi ilaveten Rasch modeli kullanarak geçerlik ve güvenilirlik istatistiklerinin doğrulanması amaçlanmıştır. Veri toplama süreci çeşitli kademelerde öğrenim gören 252 ortaokul öğrencisinin katılımı ile gerçekleştirilmiştir. Ölçek geliştirme çalışmaları kapsam ve yapı geçerliği basamaklarından oluşturulmuştur. Kapsam geçerliliği çalışmalarında madde havuzunda hazırlanan 32 maddelik taslak MKÖ uzman görüşüne sunulmuştur. Uzman görüşü değerlendirmeleri ve önerileri doğrultusunda 4 madde yeterli CRV, I-CRV ve kappa değerlerini sağlayamadığından MKÖ’den uzaklaştırılmıştır. MKÖ’nün Rasch sınırlılıkları AFA ve iç tutarlılık analizleriyle gerçekleştirilmiştir. Ayrıca MKÖ’nün madde etkileşimleri ve test tutarlılığı incelenmiştir. MKÖ’nün Rasch modellemesinde boyut analizi, madde uyum analizi, madde polariteleri ve madde kalibrasyon haritası değerlendirilmiştir. Buna göre MKÖ den Rasch yeterliliklerini sağlayamayan 5

madde daha uzaklaştırılmıştır. Buna göre MKÖ'nün boyut analizinde açıklanamayan varyans %37,3, ilk kontrastın tüm veri seti üzerinden varyansı ise %5.7 olarak elde edilmiştir. Bu sonuç MKÖ'nün haritalandırılabilceğini göstermiştir. MKÖ'nün güvenilirlik analizinde puanlayıcı güvenilirlik değeri 0,95 kişi ayırma indeksin de 4,49 olduğu görülmüştür. Buradan puanlayıcıların gerçek olduğu ve MKÖ'ya verilen cevapların çeşitli beceriler içerdiği sonucuna ulaşılmıştır. Ayrıca MKÖ'nin madde güvenilirlik değeri 0.89 ayırma değeri ise 2,89 olarak hesaplanmıştır. Sonuçlar MKÖ'nun Rasch modeline yeterli miktarda uyumlu olduğu göstermiştir. Ayrıca madde uyum analizleri MKÖ'daki maddelerin korelasyon değerlerinin birbirine yakın olduğunu, maddelerin ölçülmek istenen yapı ile pozitif ilişkili olduğunu ve maddelerin yapı ile uyumluğunu ortaya çıkarmıştır. Sonuç olarak ortaokul öğrencilerinin metaverse karşı korku durumlarının belirlenebilmesinde kullanılabilecek geçerli ve güvenilir birbiriyle uyumlu 23 madde üretilmiştir.

*Bu çalışma, Doç. Dr. Fatih DOĞAN danışmanlığında yürütülen Ece AVİNÇ'in yüksek lisans tezinden üretilmiştir.

Anahtar Kelimeler: Ortaokul Öğrencileri, Metaverse, Rasch Analizi, Geçerlik, Güvenirlik

Dijital Okuryazarlık Ölçeği: Rasch Modeli ile Geçerlik ve Güvenilirlik Çalışması

Ece Avinç^{1,*} & Fatih Doğan¹

¹ Fen Bilgisi Öğretmenliği Çanakkale Onsekiz Mart Üniversitesi
avincece@gmail.com

Özet

Günümüzün giderek gelişen teknolojisi kapsamında “dijital dünya” olgusu olan dijital okuryazarlık hem bireyler hem de kuruluşlar için temel bir beceri haline gelmiştir. Dijital okuryazarlık; bilgiye ulaşmak, değerlendirmek, oluşturmak, iletmek ve kullanmak için dijital teknolojileri etkin ve verimli bir şekilde kullanma becerisini ifade eder (Maden, Maden ve Banaz, 2018). Yazılım uygulamalarını kullanma ve internette gezinme gibi temel bilgisayar becerilerinin yanı sıra kodlama, dijital içerik oluşturma ve çevrimiçi işbirliği gibi daha gelişmiş beceriler de dâhil olmak üzere bir dizi beceriyi kapsamaktadır (Akkoyunlu ve Yılmaz Soylu, 2010: 752). Bu nedenle çalışmada ortaokul öğrencilerinin dijital okuryazarlık düzeylerini tespit etmek için Likert tipi bir ölçme aracının (Dijital Okuryazarlık Ölçeği, DOYÖ) geliştirilmesi amaçlanmıştır. Geliştirilen ölçme aracının geçerliliği ve güvenilirliği Rasch modeli kullanarak doğrulanmıştır. Rasch Modeli eksik verileri tahmin edebilme ve küçük çalışma gruplarına imkân verebilmektedir (Rasch, 1960). Ayrıca bu model ölçme aracının beklenen örüntüsünü katılımcı ve madde üzerinden kalibrasyon yaparak doğrulayabilmektedir. DOYÖ’ nin kapsam geçerliliği uzman görüşü ile yapı geçerliliği ise lisanslı WINSTEP paket programı (version 5.1.5.2) kullanılarak sağlanmıştır. Kapsam geçerliliği için uzman görüşüne 35 madde sunularak, uzman görüşleri doğrultusunda 5 madde ölçme aracından uzaklaştırılmıştır. Kalan 31 madde ile Rasch modeli kullanılarak yapı geçerliliği çalışmaları gerçekleştirilmiştir. DOYÖ’ nin geçerlik ve güvenilirlik analizinde 4 madde daha elenerek nicel teorik sonuçlar istatistiksel olarak doğrulanmıştır. Analiz sonuçları iyi bir ölçme aracı için gerekli olan minimum istatistiksel değerlerin sağlandığını göstermiştir. DOYÖ’ nün güvenilirlik indeksi, $\alpha = 0.98$, standardize güvenilirlik indeksi, $\alpha = 0.97$, kişi güvenilirliği, $\alpha = 0.95$ ve madde güvenilirliği, $\alpha = 0.97$ olarak elde edilmiştir. Bununla birlikte model eşleşme testi 63,1% hesaplanmıştır. Buna göre ortaokul öğrencilerinin dijital okuryazarlık durumlarının belirlenebilmesinde kullanılacak geçerli ve güvenilir birbiriyle uyumlu 27 madde üretilmiştir.

Anahtar Kelimeler: Ortaokul Öğrencileri, Dijital Okuryazarlık, Rasch Analizi, Geçerlik, Güvenilirlik

Ortaokul Öğrencilerinin Fen Öğrenmeye Yönelik Motivasyonlarının Demografik Değişkenler Açısından İncelenmesi

Selin Tatlı ^{1,*} & Alptürk Akçöltekin ¹

¹ Fen Bilgisi Öğretmenliği Çanakkale Onsekiz Mart Üniversitesi
slngzn@gmail.com

Özet

Bu çalışmanın amacı ortaokul öğrencilerinin fen bilimleri dersine yönelik motivasyonlarını değişimini demografik değişkenler açısından incelemektir. Çalışma, tarama modelinde olup araştırmanın örneklemini 244 ortaokul öğrencisi oluşturmaktadır. Araştırmada veri toplama aracı olarak; kişisel bilgi formu ve fen öğrenmeye yönelik motivasyon ölçeği kullanılmıştır. Veri analizinde toplanan veriler parametrik test varsayımlarını sağladığı için ilişkisiz örneklem t testi, tek yönlü Anova testi ve aritmetik ortalama ve standart sapma değerleri kullanılmıştır. Araştırmanın sonucunda ortaokul öğrencilerinin fen öğrenmeye yönelik motivasyon puanlarının yüksek olduğu belirlenmiştir. Araştırma bulgularına göre; ortaokul öğrencilerinin fen öğrenmeye yönelik motivasyonlarının sınıf düzeyine, günlük sosyal medya kullanım sürelerine, sosyal medyada bilimsel içerikli hesapları takip etme durumlarına, sosyal medyada bilim insanlarını takip etme durumlarına, günlük ders çalışma sürelerine, kitap okuma alışkanlıklarına ve akıllı telefona sahip olma durumlarına göre istatistiki olarak anlamlı fark bulunduğu tespit edilmiştir. Buna ek olarak cinsiyet, sosyal medya kullanma durumu ve kişisel bilgisayara sahip olma durumları açısından öğrencilerin fen bilimleri dersine yönelik motivasyonlarının istatistiksel olarak anlamlı fark bulunmadığı sonucu elde edilmiştir.

Anahtar Kelimeler: Fen Öğrenme, Motivasyon, Ortaokul Öğrencileri

Kuvvetin Ölçülmesi ve Sürtünme Ünitesine Yönelik Akademik Başarı Testi Geliştirme Çalışması

Meryem Hatun Elbahan ^{1,*} & Mustafa Zafer Balbağ ²

¹ Eğitim Bilimleri Enstitüsü Eskişehir Osmangazi Üniversitesi

² Fen Bilgisi Öğretmenliği Eskişehir Osmangazi Üniversitesi
meryemelbahan14@gmail.com

Özet

Fen eğitiminde belirlenen kazanımlara ilişkin davranışların gerçekleşme düzeylerini saptamak ve öğrenci başarılarını belirlemek için ilgili öğretim programı kazanımlarını kapsayan nitelikli, iyi hazırlanmış ölçme araçlarına ihtiyaç vardır. Bu ölçme araçlarının nitelikli olabilmeleri için geçerlik ve güvenilirliklerinin yüksek olması gerekmektedir.

Bir konuya yönelik akademik başarı seviyesinin belirlenmesinde kullanılan yaygın ölçme araçlarından birisi başarı testidir. Bu çalışmada 5. Sınıf Kuvvetin Ölçülmesi ve Sürtünme ünitesinin kazanımlarına uygun, öğrencilerin öğrenme eksikliklerini belirlemeye yönelik bir başarı testinin geliştirilmesi amaçlanmıştır. Başarı testi oluşturulmadan önce alan yazın taraması yapılmış ve test geliştirme aşamaları belirlenmiştir. Buna bağlı olarak, 2018 fen öğretim programında yer alan 5. Sınıf Kuvvetin Ölçülmesi ve Sürtünme ünitesine ait kazanımlara yönelik 25 adet çoktan seçmeli soru havuzu oluşturulmuştur. Başarı testinin geçerliliğini belirleme; maddelerinin anlaşılabilirliğini, bilimsel bilgilerle tutarlılığını kesinleştirme amacıyla hazırlanan sorular alanında uzman 5 öğretim üyesi, 3 fen bilimleri öğretmenin görüşüne sunulmuştur. Ayrıca 2 Türkçe öğretmeni soruların yazım, noktalama ve anlatım bakımından uygunluğunu incelemiştir. Uzmanlardan gelen dönütler sonucu soru havuzundaki 3 soru çıkarılarak 22 soruya düşürülmüştür. Pilot uygulama yapmadan önce test için düşünülen sürenin yeterli olup olmadığının belirlenmesi ve öğrencilerin soruları anlama durumunun tespit edilebilmesi için bir önceki eğitim öğretim yılında konuyu öğrenmiş 6. Sınıf 15 öğrenciye uygulanmış ve gerekli düzenlemeler yapılmıştır. Başarı testinin pilot çalışması için 6. Sınıf 206 öğrenciye akademik başarı testi uygulanmıştır. Elde edilen veriler istatistiksel programlarla analiz edilmiş, 22 maddelik teste ait madde gücü ve madde ayırt ediciliği hesaplanarak KR20 güvenilirlik katsayısı 0.81 olarak hesaplanmıştır. Yapılan analizler sonucu 2 madde daha testten çıkarılarak 20 soruluk başarı testinin son hali elde edilmiştir.

Sonuç olarak elde edilen veriler doğrultusunda başarı testinin, 5. sınıf öğrencilerinin ‘Kuvvetin Ölçülmesi ve Sürtünme’ ünitesine yönelik başarılarını ölçmede geçerli ve güvenilir olduğu sonucuna ulaşılmıştır.

Anahtar Kelimeler: Kuvvetin Ölçülmesi, Sürtünme, Başarı Testi, Beşinci Sınıf

Ortaokul Öğrencilerine Yönelik " Hayat Boyu Fen Ölçeği " Geçerlik ve Güvenirlik Çalışması

Arzu Kızılcık ^{1,*}, Kaan Tokcan ¹ & Alptürk Akçöltekin ¹

¹ Fen Bilgisi Öğretmenliği Çanakkale Onsekiz Mart Üniversitesi
arzu-kizilcik@hotmail.com

Özet

Bu araştırmanın amacı, ortaokul öğrencilerinin Fen Bilgisi eğitimi sürecinde kazanılan bilgileri günlük yaşamla ilişkilendirebilme düzeylerini belirlemek amacıyla geçerliliği ve güvenirliliği yüksek bir ölçme aracı geliştirmektir. Çalışmanın örneklemini 5, 6, 7 ve 8. sınıf düzeylerinde toplam 260 öğrenci oluşturmaktadır. Açımlayıcı faktör analizi ve güvenirlik analizi sonucunda elde edilen "Hayat Boyu Fen Ölçeği"nin yüksek geçerlilik ve güvenirliliğe sahip olduğunu göstermiştir. Yapılan KMO testi sonucunda KMO değerinin ,908 olduğu ve örneklemin faktör analizi için yeterli olduğu belirlenmiştir. Binişik durumda olan ve madde yükleri arası farkı 1'den az olan maddelerin ölçekten atılması sonucu 4 faktörden ve 28 maddeden oluşan ölçek elde edilmiştir. Elde edilen 4 faktörlü ve 28 maddelik ölçek toplam varyansın % 45,18'ini açıkladığı sonucu elde edilmiştir. Buna ek olarak ölçeğin iç geçerliliği, %27'lik alt ve üst gruplar arasında istatistiki olarak anlamlı bir fark bulunduğu sonucu elde edilmiştir. Maddelerin faktörlere olan dağılımının incelenmesi sonucunda; Faktör 1 " Sağlık Farkındalığı " , Faktör 2 " Gündelik Hayat ve Teknoloji Kullanımı " , Faktör 3 "Çevre Farkındalığı " ve Faktör 4 ise " Gözlem ve Merak " olarak isimlendirilmiştir. Elde edilen sonuçlara göre ölçek 4 faktörlü bir yapı göstermekle birlikte ölçeğin geneli için güvenirlik katsayısı 0,89, faktörler için sırasıyla sağlık farkındalığı 0,81; gündelik hayat ve teknoloji kullanımı 0,75; çevre farkındalığı 0,66 ve gözlem ve merak 0,75 olarak hesaplanmıştır.

Anahtar Kelimeler: Hayat Boyu Fen, Günlük Yaşam Becerileri, Fen Eğitimi

İlkokul Ve Ortaokul Öğrencilerinin Bilim İnsanı İmajlarının Karşılaştırılması

Emre Savaş^{1,*} & Murat Gündüz²

¹ Fen Bilgisi Öğretmenliği Kayabey Şehit Ferruh Kulaoğlu Ortaokulu

² Sınıf Öğretmeni Balıkesir Karesi Atatürk İlkokulu

emre.savas@hotmail.com

Özet

Öğrencilerin “tıpkı bir bilim insanı gibi” çalışmalara dâhil oldukları bir bilim eğitimi döneminde, onların bilim insanı hakkında düşüncelerinin ortaya çıkarılması önemlidir. 80 li yıllarda bir çalışmada bir bilim insanı çiz testi (DAST) ile öğrencilerin bilim insanlarına yönelik görüşleri, onların bilim hakkındaki düşünceleri, olumlu ya da olumsuz fikirleri ortaya çıkarılmaya çalışılmıştır. Mevcut çalışmada ilk ve ortaokul öğrencilerinin bilim insanı imajlarındaki farklılıkları belirlemek ve bu açıdan karşılaştırmak amaçlanmaktadır. Nitel araştırma desenlerinde tarama modeli ile yürütülen çalışma, uygun örnekleme ile merkezdeki bir ilkokulun 3. sınıfındaki 28 ve bir ortaokulun 6. Sınıfındaki 28 öğrenci olmak üzere toplam 56 öğrenci ile gerçekleştirilmiştir. Öğrencilerin bilim insanı çizimleri alınmış ve Atlas ti ile analiz edilmiştir. Kod grupları ve puanlama hakkında iki alan eğitimcisi görüşü alınmış ve puanlama için de ikincil araştırmacı uyumu için Cohen Kappa analizi ile puanlama uyumu belirlenmiştir. İyi düzeyde uyum bulunmuştur ($\kappa = .74$; $p < .05$). Elde edilen veriler incelendiğinde öğrencilerin toplam puanlarında farklılık olmadığı bulunmuştur. Bununla birlikte her iki grupta da popüler yanıtlarla bilim insanının kapalı bir alanda, sıvı dolu kapların arasında, yalnız, önlük giyen bir erkek betimlenebileceği söylenebilir. Öğrencilerin bilim insanları, 3. sınıflarda yaklaşık %30 ve 6. sınıflarda yaklaşık %40 oranında kimyasallar ve malzemeleri ile resmedilmiş; 3. sınıflarda ise yaklaşık %20 oranında gökyüzü ve uzay objelerini izlerken resmedilmiştir. Bununla birlikte 6. sınıftaki öğrencilerin uğraş alanları açısından seçeneklerinin daha zengin olduğu görülmüştür. Çalışmada tüm bu bulgular tablolar ile ifade edilerek sonuçlar alan yazın perspektifinde ele alınmış ve farklı çalışmalar için öneriler ile uygulayıcılara tavsiyelerde bulunulmuştur.

Anahtar Kelimeler: Bilim İnsanı, Bilim Okur Yazarlığı, DAST

Türkiye ve Avustralya Fen Eğitimi Programları: Su Okuryazarlığı Eğitimi

Buse Ilgün ^{1,*} & Seda Çavuş Güngören ¹

¹ Fen Bilgisi Öğretmenliği Çanakkale Onsekiz Mart Üniversitesi
buseilgun98@gmail.com

Özet

Su, sürdürülebilir kalkınma için merkezi bir unsurdur. İnsan yaşamının sürdürülmesi, sosyoekonomik kalkınma, enerji ve gıda üretimi gibi pek çok noktada gereklidir. Bu nedenle zorunlu eğitimin verildiği tüm eğitim kademelerinde öğrencilere su hakkında bilgi edinme ve su okuryazarlığını geliştirme fırsatı sunulan su eğitimi oldukça önemlidir. Bireylerin su, su kaynakları ve suyu kapsayan tüm konular hakkındaki temel bilgiyi, suyun sürdürülebilir bir şekilde kullanımı, yönetimi, hayat için önemi ve gerekliliğini anlamaya, su ile ilgili bilimsel bilgileri kullanarak karşılaşılan problemlere çözüm üretebilmeye, açıklık getirebilmeye su okuryazarlığı denir. Su ile ilgili programlar ve bunlara bağlı üniteler, öğrencilerin su ve su ile ilgili konulara ilişkin kavramlarını, farkındalıklarını, tutumlarını ve genel öğrenmelerini geliştirebilir. Avustralya bir okyanus ülkesidir ve su eğitimi öğretim programının önemli bir parçası olarak ele alınmıştır. Bu çalışmada, K-10 sınıflarında disiplinler arası bir anlayışla oluşturulan Avustralya fen eğitimi programı ile Türkiye fen eğitim programının su hakkında öğretme ve öğrenme standartları incelenmiştir. Araştırma deseni olarak doküman incelemesi yöntemi kullanılmıştır. Her iki ülke eğitim programında K-10 sınıf seviyesinde suyla ilgili içerikler incelenmiş ve karşılaştırılmıştır. İnceleme sonucunda Avustralya fen eğitim müfredatında yer alan su ve suyla ilgili konuların ve bu konuların işleyiş biçimlerinin; Türkiye fen eğitim programına oranla, su okuryazarlığı içerisinde yer alan bileşenlere daha fazla hizmet ettiği sonucuna varılmıştır.

Anahtar Kelimeler: Su Okuryazarlığı, Su Eğitimi

Sanal Gerçeklik Gözlüklerinin İlkokul 4. Sınıf Öğrencilerinin Fen Bilgisi Dersindeki Akademik Başarıları Üzerine Etkisi

Dileknur Kocaçavuş^{1,*} & Yusuf Cerit¹

¹ Sınıf Öğretmenliği Bolu Abant İzzet Baysal Üniversitesi
dileknur.kccvs@gmail.com

Özet

Eğitimde Fen bilimlerinin amacı çevreye doğaya karşı eleştirel bir bakış açısı geliştirmek doğayı tanımlarını sağlayarak problem çözme, analiz etme ve sentezleme becerilerini geliştirmektir. Buradan yola çıkarak ilköğretim Fen derslerine öğrencilerden beklenen soru sorma ve bu sorulara cevap aramaya çalışma hem sorma-bilme dürtüsünü (tecessüs, merak, curiosity) (Öztürk, 2003: 5) doyurma hem de bilimsel anlayışın temeli için vazgeçilmezdir. Fen eğitimi alanında yapılan çalışmalarda, öğrencilerin birçok konuda (astronomi, enerji, kuvvet ... gibi) kavram yanılgılarına sahip olduğu görülmekte (Pfundt ve Duit, 1998) ve ulusal ve uluslararası yapılan sınavlarda öğrencilerin fen bilgisi puanlarının düşük olduğu ortaya çıkmıştır. Bu kavramlardan çoğunun, Dünya, gece ve gündüz, mevsimler, tutulmalar, Ay'ın evreleri ve şeklinin keşfedilmesiyle ilgili olduğu görülmektedir (Küçüközer vd., 2009). Bu durum, mevcut fen öğretiminde kullanılan öğretim yöntemlerinin istenilen sonuçları vermediğini gösterebilir. Dolayısıyla fen öğretiminde yeni yöntem ve uygulamalara ihtiyaç olduğu ileri sürülebilir. Nitekim son zamanlarda da fen alanında daha teknolojik ve deneysel eğitim stratejileri uygulanmaya başlanmıştır. Bu yenilikler arasında laboratuvar uygulamalarının ve alan çalışmalarının artması ile öğrenmenin (müze, bilim merkezleri, vb.) bazı dış etkenlerle pekiştirilmesi yer almaktadır (Meriç ve Tezcan, 2005) Teknolojik araç gereç ve bilgisayarların eğitim ve öğretim faaliyetleri içerisinde oldukça geniş bir kullanım alanı sunması nedeni ile (Engin ve diğerleri, 2010) eğitimde teknoloji entegrasyonu, öğretim ihtiyaçlarının (Alakoç, 2003), eğitim ve öğretim uygulamalarında yararlanılan materyallerin, yöntem, strateji ve tekniklerin değişmesine neden olmuştur (Özgen, Özbek ve Çelik, 2006). Eğitim teknolojisi, öğrenme ortamının planlanması, uygulanacak süreçlerin tasarlanması ve değerlendirilerek geliştirilmesini (Alkan, 2011); öğretim teknolojisi ise öğrenme ortamında aktif kılınan kalem, kağıt, akıllı tahta, bilgisayar, internet, ders yazılımları vb.gibi tüm materyalleri ifade eder (Adıgüzel ve Yüksel, 2012). Eğitim ve öğretim alanında yer alan en yaygın teknolojik ürün bilgisayar ve bilgisayar uygulamalarıdır (Mirzeoğlu, Aktağ, Göcek ve Boşnak, 2006; Şen, 2001; Yenice ve diğerleri, 2003; Yıldırım ve Kaban, 2010). Teknoloji ağırlıklı yöntemler fen öğretiminde kullanılmaya başlanmıştır. Bu uygulamalardan biri de sanal gerçeklik gözlüklerinin fen öğretiminde kullanılmasıdır. Başarılı bireyler yetiştirmeyi amaçlayan öğretim kurumlarında teknolojiye ulaşım artmasına rağmen öğretim uygulamalarında beklenen artışın sağlanamadığı görülmüş ve bu nedenle eğitim-öğretim sürecinin teknolojik gelişmelere göre yeniden yapılandırılması zorunluluğu ortaya çıkmıştır (Fidan, 2012)

Türkiye’de son yıllarda kullanılmaya başlanan yapılandırmacı yaklaşımının yaparak yaşayarak öğrenme ilkesine de uygun olan sanal gerçeklik gözlükleri, öğrencilerin gerçek yaşam deneyimleri kazanmalarını amaçlamaktadır. Bu teknolojinin olumlu yönlerinden bir diğeri ise tehlikeli olan deneysel çalışmaların yapay ortamda gerçeğe uygun bir şekilde uygulayabilme imkânı sunmasıdır. Aynı zamanda gerçek evren de var olan ortamlara gitme görme imkânı sunmaktadır. Bu alandaki önemli çalışmalardan birinde Sarıkara

ve arkadaşları (2018) 26 artırılmış gerçeklik içerikli çalışmayı incelemiş ve fen alanındaki bu çalışmalara artırılmış gerçekliğin anlaşılma, bilişsel yükü azaltma, motivasyon artırma, kavramsal öğrenme, olumlu tutum geliştirme, eğlenceli olma, laboratuvar yeterliliklerini geliştirme, kavram yanlışlarını giderme, sorgulama becerilerini artırma ve performanslarını geliştirme açısından önemli bir katkı sağladığını tespit etmişlerdir (Kayalar ve Baran, 2021). Sanal ortamlar ile öğrenci deney, gözlem, problem çözme süreçlerine aktif olarak katılabilmektedir. Bu sayede bilginin yapılandırılması ve anlamlı öğrenme gerçekleşmektedir (Deryakulu, 2002; Akt: Ersoy, 2002). Dolayısıyla bu araştırma ile fen öğretiminde sanal gerçeklik gözlükleri ile öğrencilerin derse daha aktif katılım sağlamaları ve kalıcı istendik bilgiler edinmeleri amaçlanmakta ve araştırılmaktadır.

Bu çalışma 4. Sınıflar ile Fen Bilgisi kazanımları olan '**4.1.2.1. Dünya'nın dönme ve dolanma hareketleri arasındaki farkı açıklar, 4.1.2.2. Dünya'nın hareketleri sonucu gerçekleşen olayları açıklar.**' **kazanımları üzerine yapılmıştır.**

Bu çalışmada deney ve kontrol grubu randomize belirlenemediği var olan sınıflarda yapıldığı için yarı deneme modellerinden eşitlenmemiş öntest-sontest kontrol gruplu model kullanılmıştır. Araştırma verilerin toplanması aşamasındadır

Anahtar Kelimeler: Sanal Gerçeklik Gözlüğü, Fen Bilgisi Öğretimi, İlkokul, Bolu

Tübitak Ortaokul Ve Lise Öğrencileri Kimya Alanı Araştırma Projelerinin İncelenmesi

Sudem Acar ¹, Ceylin Afacan ², Yahya Temel ³ & Leyla Ayverdi ^{4,*}

¹ Fen Bilgisi Öğretmenliği Nilüfer Borsa İstanbul Fen Lisesi

² Fen Bilgisi Öğretmenliği Balıkesir Şehit Prof. Dr. İlhan Varank Bilim ve Sanat Merkezi

³ Fen Bilgisi Öğretmenliği Balıkesir Üniversitesi

⁴ Fen Bilgisi Öğretmenliği Çanakkale Onsekiz Mart Üniversitesi
leyla_ayverdi@hotmail.com

Özet

Bu araştırma 2020-2021-2022 yıllarında düzenlenmiş TÜBİTAK 2204-A Lise Öğrencileri Araştırma Projeleri Yarışması ve TÜBİTAK 2204-B Ortaokul Öğrencileri Araştırma Projeleri Yarışması'nda finale kalmış olan kimya projelerini tematik alan ve bilimsel araştırma basamaklarına uygunluk yönünden incelenmesi amacıyla yapılmıştır. Araştırmada, betimsel tarama modeli kullanılmıştır. Veriler doküman analizi yaklaşımıyla incelenmiştir. İncelenen toplam 39 ortaokul ve 47 lise projesi tematik açıdan değerlendirildiğinde her iki grupta da en çok Malzeme ve Nanoteknoloji tematik alanının tercih edildiği görülmüştür. Ayrıca 2020 yılından 2022 yılına gelindikçe hem ortaokul hem lise projelerinde tematik alanlar incelendiğinde interdisipliner tematik alanları ve robotik, yazılım ve kodlama ile ilgili tematik alanları tercih edenlerin sayısının arttığı belirlenmiştir. Teknolojinin ilerlemesi ile ve bu tip kavramların bilim gündeminde tutulmasıyla bu sayıların giderek daha da artacağı düşünülmektedir. Çalışmalar bilimsel araştırma basamaklarına uygunluk açısından değerlendirildiğinde ise araştırmalarda çoğunlukla bilimsel araştırma basamaklarına uygun bir yöntemin izlendiği fakat proje özetlerinde bu basamakların hepsinden açık bir şekilde bahsedilmediği görülmüştür. Dolayısıyla bu proje özetleri okunduğunda yapılan çalışmaların tam olarak anlaşılması ve değerlendirilmesi hususunda bazı problemlere sebep olmaktadır. Bu sorunun giderilmesi için öğretmen ve öğrencilerin bilimsel araştırma ve proje tabanlı eğitim ile ilgili daha fazla eğitici faaliyete katılması, daha fazla uygulama yaparak kendilerini geliştirmeleri ve bu konuda başta Milli Eğitim Bakanlığı olmak üzere yetkili kurum ve kuruluşların destek ve olanakları artırmaya yönelik çalışmalar yapılması önerilebilir.

Anahtar Kelimeler: Ortaokul ve Lise Kimya Projeleri, Proje Tabanlı Eğitim, TÜBİTAK 2204-A/B Proje Yarışması, Tematik Alan, Bilimsel Araştırma Basamakları

Sosyal Uyum ve Pedagoji Bağlamında Mültecilik Konulu Çocuk Kitapları: Rieke Patwardhan'ın “Bezelye Çorbası Dedektiflik Takımı 1-2” Kitaplarının Analizi

Miray İşler

Şehit Pilot Üsteğmen Cemil Kaya Ortaokulu Şehit Pilot Üsteğmen Cemil Kaya Ortaokulu
mirayisler@outlook.com

Özet

Türkiye, son yıllarda dünyada en fazla geçici koruma altındaki göçmenin yaşadığı ülke haline gelmiştir. Dolayısıyla farklı uyruktan birçok insanın çok kısa bir zaman diliminde Türkiye'ye gelmesi, sağlık, güvenlik, barınma, eğitim gibi birçok alandaki ihtiyaç ve düzenlemeleri öne çıkarmıştır. Bununla birlikte kişi ve gruplar arasında önyargı ve ayrımcılık içeren söylemler de “sosyal uyum” ve “birlikte yaşam” kavramlarını gündeme taşımaya zorunlu kılmıştır. Bu çalışmanın amacı, sorun odaklı çocuk kitaplarındaki mültecilik temsillerini pedagojik açıdan analiz etmektir. Çalışmada bu kitapların eğitim ortamlarında nasıl bir pedagojiyle ele alınması gerektiğine dikkat çekilmektedir. Norm-eleştirel pedagoji kavramıyla birlikte mülteciliği noksanlık ve farklılık vurgusuyla ele alan sorunlu yaklaşımlar da teorik çerçevede ele alınmıştır. Çalışmada mültecilik odaklı çocuk edebiyatı genel özellikleriyle tanıtılmış, Rieke Patwardhan'ın 8-12 yaş grubuna yönelik seri olarak yazdığı “Bezelye Çorbası Dedektiflik Takımı- Büyükannemin Sırrını Nasıl Çözdük?” ve “ Bezelye Çorbası Dedektiflik Takımı-Lina'nın Sırrını Nasıl Çözdük?” adlı kitaplar, eleştirel söylem analizi çerçevesinde çözümlenmiştir. Seçilen kitapların çözümlenmesinde Fairclough'un eleştirel söylem analizi yöntemi kullanılmıştır. Odaklanılan kitaplardaki mültecilik temsillerinin işaret edici ve acıma temelli, eşitlikçi ve hak temelli söylemlerle inşa edildiği bulgusuna ulaşılmıştır. Çalışmada ayrımcı, ötekileştirici, önyargı ve kalıp yargı barındıran söylemlerin; yetişkin bakışını, hegemonya ve güç ilişkilerini, tarihselliği dolayısıyla toplumsal yapının dinamiklerini sorgulatan norm eleştirel pedagoji zemininde kullanıldığı sonucuna ulaşılmıştır. Sosyal uyum ve ortak aidiyet kavramları, çocuk bakışı ve çocuk gerçekliği ilkeleri göz önünde tutularak oyun, empati, güven ve dayanışma vurgusuyla verilmiştir. Çocuk kitaplarının temel taşı olan “umut” kavramı, her iki kitabın sonunda özellikle vurgulanmıştır. Çalışmada odaklanılan her iki kitap da zorunlu göç, mültecilik, ortak aidiyet ve sosyal uyum gibi zor meseleleri çocuklarla konuşabileceğimiz, tartışabileceğimiz iyi edebiyat örneklerindedir. Dolayısıyla mültecilik odaklı çocuk kitaplarını sınıflarda ele almak isteyen eğitimciler, norm-eleştirel pedagoji zemininde kuracakları tartışma ortamlarıyla ayrımcılığı yaratan söylemleri fark ettirerek karşılıklı sosyal uyumun sağlanmasına katkı sağlayabileceklerdir.

Anahtar Kelimeler: Mültecilik, Çocuk Edebiyatı, Sosyal Uyum, Norm-eleştirel Pedagoji

Öğretmenlerin Kapsayıcı Eğitime ve Öğretmen Meslek Etiğine Yönelik Tutumları Arasındaki İlişki

Ayşen Gül Yakar ^{1,*} & Nejat İra ¹

¹ Eğitim Yönetimi ve Denetimi Çanakkale Onsekiz Mart Üniversitesi
a.gulsarac@gmail.com

Özet

Problem Durumu

İnsan hakları evrensel beyannamesinde, eğitim temel insan hakkı olarak belirtilmektedir. Sadece ülkemizde değil dünyanın her yerinde engellilik, etnik köken, yoksulluk, dinsel ve dilsel farklılık, cinsiyet, göç gibi farklı nedenlerle toplumda dezavantajlı grupların var olduğu bilinmektedir. Bu grupların eğitimsel gelişim için eşit şartlara sahip olamadıkları yadsınamaz bir gerçektir. Bu durum ülkeleri eğitim sistemlerinde, bireysel farklılıkları kabul eden bir bakış açısı benimseyerek bireyin içinde bulunduğu koşul ve gereksinimlerini ön planda tutarak değişiklikler yapmaya zorlamaktadır. Eğitim sistemlerinde “Herkes için eğitim” parolasından yola çıkan ülkeler günümüzde kapsayıcı eğitime yönelik politikalar geliştirmek adına çalışmalar yapmaktadır. Bu nedenle günümüzde karşımıza sıklıkla çalışılan bir alan olarak Kapsayıcı Eğitim gelmektedir. Birleşmiş Milletler Çocuklara Yardım Fonu (UNICEF) tarafından kapsayıcı eğitim “Gereksinimleri, sosyoekonomik durumları, sosyokültürel özellikleri, cinsiyetleri ve engel durumları gibi değişkenleri dikkate alınarak tüm çocukların eğitime erişim ve katılımını arttırma ve eğitim süreçleri içindeki muhtelif ayrımcılığı azaltma hedefi güden bir eğitim süreci (UNICEF, 2014)” olarak tanımlanmaktadır.

Devletler Kapsayıcı Eğitime yönelik politikalar geliştirmek üzerine çalışmalar sürdürürken, bu politikaların benimsenmesi ve uygulanması noktasında en önde gelen kişilerin öğretmenler olduğu unutulmamalıdır. Bu nedenle öğretmenlerin bu konudaki yaklaşım ve tutumları çok önemlidir.

Her meslek grubunda olduğu gibi toplumca önde gelen, saygı duyulan ve örnek kişiler olarak kabul edilen öğretmenlerden sergilemeleri beklenen bazı davranışlar vardır. Bu davranışlar öğretmen meslek etiğini oluşturur. İdeal bir öğretmen, öğretme yeteneklerinin yanı sıra öğretmen etik değerlerini benimsemiş hem okul içinde hem de okul dışındaki yaşantılarında bu değerleri sergileyerek topluma örnek olabilen kişidir. Etik değerleri benimseyen bir öğretmen öğrencilerinin bireysel özelliklerine saygı duyar, onları oldukları gibi kabul eder, onlara adil, eşit ve hoşgörülü davranır. Kapsayıcı eğitim ilkelerinde öğretmenlerden temelde beklenen bu anlayışı kabul etmeleri ve buna uygun olarak öğrencilerine yaklaşmalarıdır. Bu bağlamda kapsayıcı eğitimde kabul gören ilkeler ve öğretmen meslek etiğinde yer alan ilkeler birbiriyle örtüşür niteliktedir. Öğretmenler meslek etik kodlarını ne derece benimseyip bu paralelde davranışlar sergilerlerse, kapsayıcı eğitim uygulamalarını da o derecede benimseyip uygulama esnasında daha başarılı sonuçlar elde edeceklerdir. Bu çalışmanın amacı öğretmenlerin kapsayıcı eğitime dair tutumlarını belirlemek ve bunların öğretmenlerin etik davranışları ile ilgi ve ilişkisini araştırmaktır.

Araştırma Yöntemi

Bu araştırmada, öğretmenlerin kapsayıcı eğitime bakış açıları ve meslek etiğine yönelik tutumları öğretmenlerin kişisel ve mesleki özellikleri açısından incelenmiştir. Bu çalışma güvenilir sonuçlar elde etmek ve araştırma sorularına uygunluğu nedeniyle nicel desenli olup, ilişkisel tarama modeliyle desenlenmiştir.

Araştırmada ilişkisel tarama modeli kapsamında öğretmenlerin kapsayıcı eğitime bakış açılarını ve meslek etiğine yönelik tutumlarını saptamak ve aralarındaki ilişkinin öğretmenlerin kişisel ve mesleki özelliklerine göre anlamlı farklılıklar gösterip göstermediğini belirlemek amaçlanmaktadır. Bu nedenle öğretmenlerin kapsayıcı eğitime dair görüşlerini tespit edebilmek için “Kapsayıcı Eğitimde Öğretmen Tutum Ölçeği” kullanılmıştır. Bu ölçek Şimşek (2019) tarafından geliştirilmiştir. Ölçek, kapsayıcı eğitimde toplumsal işbirliğinin gerekliliği ve kapsayıcı eğitime ilginin artırılması gerekliliği olmak üzere iki boyut ve 22 maddeden oluşmaktadır. Öğretmenlerin etik davranışlara dair tutumlarını belirlemek için Çelebi ve Akbağ (2012)’in geliştirmiş oldukları 26 maddelik “Öğretmen Etik Davranışlar Ölçeği” kullanılmıştır. Öğretmenlere uygulanan ölçekler araştırmanın nicel boyutunu oluşturmuştur.

Araştırmanın evrenini Çanakkale il merkezinde bulunan, Milli Eğitim Bakanlığına bağlı resmi 15 ilkokul, 19 ortaokul olmak üzere toplamda 34 okulda 2021-2022 eğitim öğretim yılında görev yapan; 396 ilkokul öğretmeni ve 543 ortaokul öğretmeni olmak üzere toplam 939 öğretmen oluşturmaktadır. Araştırmanın örneklemini, 104 ilkokul öğretmeni, 171 ortaokul öğretmeni olmak üzere toplamda 275 öğretmen oluşturmuştur. Araştırmanın örneklemi ise basit / rastgele örnekleme ile seçilmiştir. Bu kapsamda 275 veri aracının 145 tanesi yüz yüze, 130 tanesi ise pandemi nedeniyle çevrimiçi (online) olarak cevaplanmıştır. Çevrimiçi (online) olarak Google formda hazırlanan anketler öğretmenlerle link aracılığıyla ulaştırılmıştır.

Beklenen/Geçici Sonuç

Araştırma, verilerin toplanması aşamasında olup çalışma ile ilgili sonuçlara bildiride yer verilecektir.

Anahtar Kelimeler: Kapsayıcı Eğitim, Öğretmen Meslek Etiği, Öğretmen

Lise Öğrencilerinde Geçici Koruma Altındaki Suriyelilere Yönelik Toplumsal Güvenlik Algısı: Avcılar Örneği

Mesut Gülper^{1,*}, Gülден Gül², Cevat Dervişoğlu³, Ömer Önal³ & Tevfik Sertaç Çelikçeken⁴

¹ Türkçe Öğretmenliği Marmara Üniversitesi

² Felsefe Grubu Öğretmenliği Milli Eğitim Müdürlüğü

³ Tarih Milli Eğitim Bakanlığı

⁴ Rehberlik ve Psikolojik Danışmanlık Milli Eğitim Bakanlığı
mesutgulper54@gmail.com

Özet

Bu araştırmada lise öğrenlerinin geçici koruma altındaki Suriyelilere yönelik güvenlik algısının incelenmesi amaçlanmaktadır. Liselerde okuyan öğrencilerin geçici koruma altındaki Suriyelilere yönelik toplumsal güvenlik algılarının çeşitli değişkenler ile ne tür şekillendiğini incelemek için hazırlanmış, bireylerin demografik bilgileri ile ölçüt cevaplarını karşılaştırma modelinde bir araştırmadır. Araştırma örneklemini evren içerisinden basit tesadüfi örnekleme yöntemiyle belirlenmiş; 2022-2023 eğitim-öğretim yılında İstanbul ili Avcılar ilçesi devlet okullarında eğitim gören 144 lise öğrencisi oluşturmaktadır. Liseli öğrencilerin geçici koruma altındaki Suriyelilere yönelik toplumsal güvenlik algısını belirlemek amacıyla “Toplumun Güvenlik Algısı Ölçeği” (Tunca, 2019) ve belirlenen bazı değişkenlere ilişkin verileri toplamak için araştırmacılar tarafından oluşturulan Kişisel Bilgi Formu kullanılmıştır. Araştırmanın gönüllü 12 katılımcısına yarı yapılandırılmış görüşme formu uygulanarak, betimsel analiz yapılmıştır. Anketleri ile toplanan veriler IBM SPSS Statics 26 .0 programı ile bilgisayarda analiz edilmiştir. Verilerin analizinde nominal bağımsız örnekler için T testi, nominal bağımsız örnekler için Tek Yönlü Varyans Analizi (One Way Anova) ve Post Hoc tekniklerinden Tukey testi uygulanmıştır. Liseli öğrencilerin geçici korumada altındaki Suriyelilere yönelik Cinsiyet, Yaş,Gelir Düzeyi değişkenine göre karşılaştırılmasında anlamlı bir farklılık bulunmamaktadır. Sosyoekonomik ve kültürel güvenlik algısı bağlamında farklılığın yönü olarak “Çok Programlı Anadolu Lisesi” ile “Mesleki ve Teknik Anadolu Lisesi” ve “Anadolu Lisesi” arasında, “Anadolu İmam Hatip Lisesi” ile “Mesleki ve Teknik Anadolu Lisesi” arasında tespit edilmiştir. Yapılan araştırmada da Suriyeli sığınmacılara vatandaşlık verilmesi istenmemektedir. Z kuşağının geçici koruma altındaki Suriyelilere karşı sosyal medya yoluyla edindiği, doğruluk değeri taşımayan bilgilere itibar ettiği tespit edilmiştir.

Anahtar Kelimeler: Göç, Toplumsal Güvenlik Algısı, Geçici Koruma Altındaki Suriyeliler, Lise Öğrencileri

Kapsayıcı Eğitimde Değerlilik Algısını Yükselterek Sosyal Uyum Sağlama

Nurşin Akman ^{1,*}, Elif Demirci ², Volkan Özel ³ & Salman Erol ⁴

¹ Okul Öncesi Öğretmenliği Mersin İl Milli Eğitim Müdürlüğü

² Okul Öncesi Öğretmenliği Diyarbakır Abdulkadir İmral Kızılay Anaokulu

³ Teknoloji ve Tasarım Mersin Mezitli Ahmet Hocaoğlu Ortaokulu

⁴ Sınıf Öğretmenliği Mersin Mezitli Ahmet Hocaoğlu İlkokulu

nursinakman@hotmail.com

Özet

Giriş

Özel gereksinimli öğrencilerin eğitim ihtiyaçlarının karşılanması, onların bağımsız ve üretken bireyler olarak topluma katkı sağlamalarını sağlar. Ancak, yetersizlikleri normal eğitim ortamlarında öğrenmelerine engel olabilir. Bu nedenle, özel gereksinimli öğrenciler için farklı eğitsel düzenlemeler gerekir. Kapsayıcı eğitim, tüm öğrencilerin kendilerine değer verildiği, saygı duyulduğu ve desteklendiği bir ortam yaratır. Bu yöntem, öğrencilerin dahil olduğunu hissetmelerini sağlar ve öğrenimlerine katılmalarını teşvik eder. Olumlu pekiştirme, öğrencilerin kendilerine değer verildiğini hissetmelerini sağlayarak benlik saygısını artırır. Sosyal uyum, kapsayıcı eğitim yoluyla elde edilir ve tüm bireylerin toplumun bir parçası olmalarını sağlar. Sınıf öğretmenleri ve rehber öğretmenler, sosyal dinamiği ölçmek için pek çok yöntem kullanır.

Yöntem

Bu araştırma, özel gereksinimli öğrencilerin sosyal uyumlarını arttırmak amacıyla öntest-sontestli tek denekli yarı deneysel araştırma yöntemi kullanılarak gerçekleştirilmiştir. Araştırma, Mersin Mezitli ilçesi Ahmet Hocaoğlu İlkokulu'nda eğitim gören ve akran zorbalığı ya da sosyal uyum problemleri yaşayan 8 öğrenci üzerinde yapılmıştır. Araştırmada, sosyometri aracı kullanılarak öğrencilerin arasındaki sosyal ilişkilerin incelenmesi sağlanmıştır. Ayrıca, öğretmenlerin gözlemleri ile öğrencilerin spor, sanat, bilişim gibi ilgi alanları da keşfedilmiştir. Ardından, kurslara katılımları sağlanmış ve öğrencilerin sınıf arkadaşlarına bu kurslarda öğrendikleri konuları öğretmeleri istenmiştir. Bu sürecin sonunda yapılan sosyometri testleri, öğrencilerin tercih edilme sayılarında artış olduğunu göstermiştir. Veriler, içerik analizi tekniği kullanılarak analiz edilmiş ve araştırmacılar tarafından yorumlanmıştır.

Bulgular

Bu araştırmada, 8 öğrencinin sınıf sosyogramlarındaki tercih edilme puanları karşılaştırılmıştır. Bulgular, öğrencilerin sınıf sosyogramlarında daha fazla tercih edildiğini göstermiştir. Ayrıca, deneklerin tercih ettikleri kişi sayısında artışlar gözlenmiştir. Bu sonuçlar, öğrencilerin yetenekleri doğrultusunda yönlendirilmesinin, başarılarının arkadaşlarıyla paylaşılmasının ve sınıf içinde yeni ilişkiler kurulmasının önemli olduğunu göstermektedir. Öğretmen gözlemleri de bu sonuçları desteklemiştir. Kapsayıcı eğitimin sosyal uyum üzerinde olumlu etkileri olduğuna dair daha önce yapılan araştırmalar da bu sonuçları doğrulamaktadır.

Tartışma, Sonuç ve Öneriler

Gelişimi normal olan bireylerin özel gereksinimli bireylere karşı olumlu tutumlar sergilemeleri ve onları diğer insanlar gibi görmeleri, sosyal kabul açısından önemlidir. Bu nedenle özel gereksinimli öğrencilerin eğitim gereksinimlerinin belirlenmesi ve belirlenen gereksinimlerine uygun eğitim ortamlarının ve hizmetlerinin sunulması, onların bağımsız ve üretken bireyler olarak topluma katılmalarına önemli katkı sağlar. Özellikle ilkokul dönemindeki özel gereksinimli çocukların, yaşitları tarafından kabul görmesi hayati önem taşır. Akranları tarafından kabul edilmeyen bu öğrencilerin, sosyal beceri ve etkileşimlerinde yetersizlikler yaşadıkları, etkinliklere katılımlarında güçlüklerle karşılaştıkları, problem davranışlar sergiledikleri ve akranlarıyla iletişim kuramadıkları bilinmektedir. Bu nedenle bu çocukların güçlü yönleri öne çıkarılmalı, sosyal kabullerini artırmak için çalışmalar yapılmalıdır.

Kapsayıcı eğitim, öğrenciler arasındaki değerlilik algısını artırarak sosyal uyumu teşvik edebilir. Bu amaçla, olumlu pekiştirme, güçlü yönlerin ön plana çıkarılması, işbirlikli öğrenme, güvenli ve saygılı bir ortam yaratma ve anlamlı ve ilgili öğrenme deneyimleri sağlama yoluyla başarılabilir. Tüm öğrencilerin benzersiz güçlerine ve deneyimlerine değer vererek katılıma öncelik vermek, daha uyumlu ve eşitlikçi bir toplum yaratmaya yardımcı olur. Kapsayıcı eğitim, ayrımcılık veya önyargıyı aktif olarak ele alarak, ırkçılık, cinsiyetçilik veya engellilik gibi her türlü ayrımcılıkla mücadele eder. Saygı ve anlayış kültürü yaratarak, öğrencilerin kendilerini değerli ve dahil edilmiş hissetme olasılığı artar ve daha büyük bir sosyal uyum duygusu ortaya çıkar. Bu konuları ele alan öğrenciler, gelecekteki yaşamlarında ayrımcılığı yönlendirmeye ve toplumsal sorunları ele almaya daha yatkın hale gelirler.

Anahtar Kelimeler: Kapsayıcı, Özel Gereksinimli Öğrenciler, İlkokul, Değerlilik Algısı, Sosyal Uyum

Kapsayıcı Eğitim ile İlgili Tamamlanmış Lisansüstü Tezlerin İncelenmesi

Tuğçe Yardım ^{1,*} & Salih Zeki Genç ²

¹ Sınıf Öğretmenliği Çanakkale Onsekiz Mart Üniversitesi
² Temel Eğitim Bölümü Çanakkale Onsekiz Mart Üniversitesi
yardimtugce@gmail.com

Özet

Kapsayıcı eğitim dezavantajlı bireylerin, akranlarıyla eşit şekilde eğitime dahil edilip, eğitim sürecinden dışlanmalarını önlemek ve eğitimden yararlanmalarını sağlamaktır. Kapsayıcı eğitim farklılıklara saygı ve eğitimde fırsat eşitliği doğrultusunda sınıftaki öğrenci çeşitliliğinin göz önünde bulundurulup tüm öğrencilerin öğrenme ihtiyaçlarına yönelik uygulama ve düzenlemelere gidilmesini vurgulamaktadır. Bu araştırmada Yükseköğretim Kurulu Başkanlığı Tez Merkezi'nde yer alan kapsayıcı eğitim ile ilgili tamamlanmış tezlerin incelenmesi amaçlanmıştır. Araştırmada nitel araştırma yöntemleri arasında yer alan doküman inceleme yönteminden yararlanılmıştır. Bu doğrultuda “kapsayıcı eğitim” anahtar kelimesiyle Yükseköğretim Kurulu Başkanlığı Tez Merkezi'nde gerçekleştirilen tarama sonucunda tamamlanmış 35 teze erişilmiş, konu alanı eğitim-öğretim dışında olan 7 tez inceleme dışında tutulmuş, 28 lisansüstü tez incelenmiştir. İlk olarak lisansüstü tezlerin; türlerine, yıllara ve türlerin yöntemlerine göre dağılımları, daha sonra kullanılan yöntemlerin, örneklem sayılarına göre dağılımları incelenmiş son olarak da tez türlerinin örneklem gruplarına göre dağılımları incelenmiştir. Araştırma bulguları ve öneriler alanyazın doğrultusunda sunulacaktır.

Anahtar Kelimeler: Doküman İnceleme, Kapsayıcı Eğitim, YÖK-TEZ.

Karakter Eğitimi/ Karakter ve Değer Öğretiminde Öğretim Yöntemleri

Gizem Yol ^{1,*} & Ebru Oğuz Canol ²

¹ Eğitim Bilimleri Mimar Sinan Güzel Sanatlar Üniversitesi

² Eğitim Programları ve Öğretim Mimar Sinan Güzel Sanatlar Üniversitesi
gizem_yol@hotmail.com

Özet

Karakter, bireylerin kendine has özelliklerini barındırır. Her birey doğuştan getirdiği özelliklerinin üzerine toplumun ona sunduğu değerleri de ekleyerek yaşamını sürdürmektedir. Bireyler yaşamlarını sürdürürken toplumun bireylerden beklentisi doğrultusunda karakter eğitimi bireylere sunulmakta olup sunulan karakter eğitimlerinde toplumun tüm bireyleri sorumluluk taşır. Karakter eğitimi ailede başlayıp bireyin okula başlaması ile şekillenmektedir. Aile, okul ve toplumun sunduğu karakter eğitimi olumlu gerçekleştiğinde bireyin bilişsel, duyuşsal, sosyal ve akademik olarak başarılı bir süreç geçirmesi kolaylaşır.

Bu çalışmada karakter, karakter eğitimi, karakter eğitiminin amacı ve önemi, karakter eğitimi programları, dünyada ve Türkiye’ de karakter eğitimi, karakter eğitiminde aile, okul ve öğretmenin rolleri, karakter ve değer eğitiminde öğretim yöntemleri incelenmiştir. Bu incelemelerde doküman analizi yöntemi kullanılmış olup veri analizinde ise betimsel araştırma yöntemine başvurulmuştur.

Yapılan doküman analizi sonucunda karakter bireyi toplumun diğer fertlerinden ayıran kendine has özellikleridir. Birey bu özellikleri ile yaşamını sürdürürken toplumun kendisinden beklediği belli değerler vardır. Bu değerlerin kazanılmasında karakter eğitiminin önemli bir rol oynadığı görülmüştür. Karakter eğitiminde toplumun tüm bireyleri önemli bir role sahip olup bireylere sunulan karakter eğitiminde dikkat edilmesi gereken bazı hususlar olduğu görülmüştür. Bu hususların başında bireye karakter eğitimi veren kişilerin fikir ve düşüncelerini bireye benimsetmemesi gelmektedir. Bunun yerine birey için karakter eğitimi esasları belirtilerek bireyin kendi seçimlerini yapmasına olanak sağlanıp bireyin kendi için en uygun değer aktarımı gerçekleştirilmesi sağlanmalıdır. Dünyada uygulanan karakter programları bireyin bilişsel, duyuşsal ve sosyal gelişimlerine katkı sağladığı ve bu eğitim programlarını alan bireyler farklı beceriler kazanarak bunu yaşamlarına aktarmada daha başarılı olduğu görülmektedir. Bu durumlar göz önünde bulundurulduğunda Türkiye’ de karakter eğitim çalışmalarının arttırılması bireylerin gelişimi ve değer aktarımı için önemli bir role sahiptir.

Anahtar Kelimeler: Karakter, Karakter Eğitimi, Karakter ve Değer Öğretiminde Öğretim Yöntemleri

Türkiye’deki Üniversitelerin İlköğretim Matematik Öğretmenliği Programlarında Diskalkuli (Matematik Öğrenme Güçlüğü): Bir Doküman Analizi Örneği

Saadet Altınağaç

İlköğretim Matematik Öğretmenliği Meb Gazi Ortaokulu
saltinagac@gmail.com

Özet

Diskalkuli, matematik becerilerinin gelişmesinde zorluk yaşayan öğrencilerde görülen bir öğrenme güçlüğüdür. Diskalkuli, okul çağındaki çocukların %5-7'sinde görülmekte ve matematik öğrenimini olumsuz etkileyebilmektedir. İlköğretim matematik öğretmenliği programında , bu öğrencilerin ihtiyaçlarını anlamak ve onlara uygun eğitim yöntemleri sunmak için öğretmen adaylarını bu konuda bilgilendirecek ve geliştirecek dersler yer almalıdır. Bu çalışmada ülkemizde bulunan 131’i devlet, 75 ‘i vakıf üniversitesi içerisinde İlköğretim Matematik Öğretmenliği Programı bulunan 106 devlet, 22’si vakıf üniversitesinin resmi web sitelerinde yayımlanan ders katalogları ve faaliyetlere bakılmıştır. Hangi üniversitelerin öğretim programlarında başlı başına ders olarak ele alınıp alınmadığı ve farklı ders içeriğinde bahsedildiği doküman analizi yöntemi ile analiz edilmiştir. Bulgular genel olarak ilköğretim matematik öğretmenliği programlarında bu konuda eksikliklerin olduğunu ortaya çıkarmıştır. Sonuç olarak, ilköğretim matematik öğretmenliği programları, diskalkuli ile ilgili bilgi ve becerileri öğretmen adaylarına kazandırmalıdır. Bu sayede öğretmenler, diskalkuli olan öğrencilerin ihtiyaçlarını karşılamak için gerekli stratejileri kullanabilir ve onların matematiksel becerilerini geliştirmelerine yardımcı olabilirler. Böylece Diskalkuli olan öğrenciler, matematik derslerinde başarılı olabilirler ve matematik öğreniminden keyif alabilirler.

Anahtar Kelimeler: Diskalkuli, Matematik Eğitimi, Matematik Öğrenme Güçlüğü, İlköğretim Matematik Öğretmenliği

Sınıf Öğretmenlerinin Matematik Eğitiminde Çizgi Film Kullanımına İlişkin Görüşleri

Perinaz Bardakçıoğlu

İlköğretim Matematik Öğretmenliği Meb, Uşak Üniversitesi Doktora Öğrencisi
perinazbardakcioglu@gmail.com

Özet

Teknolojinin gelişimiyle çizgi filmlerin yapımı kolaylaşmış ve çizgi filmlerin çeşidi artmıştır. Televizyonda ya da internet üzerinden çocuk istediği her zaman diliminde çizgi filmlere ulaşabilmektedir. Kolay erişilebilen çizgi filmler çocuğun iç dünyasına girmenin bir yoludur. Bu çalışmada çizgi filmlerin sınıf öğretmenlerinin matematik eğitiminde kullanımına ilişkin görüşleri, çizgi filmi bir öğretmen olarak nasıl tanımladıkları, değerlendirdikleri, yorumladıkları ve betimledikleri ortaya koyulmaya çalışılmıştır.

Sınıf öğretmenlerinin çizgi filmlerin matematik eğitimindeki yerini nasıl gördükleri, bir çizgi filmi nasıl gördükleri, bir çizgi filmi öğretmen gözüyle değerlendirmenin önemli olduğu düşünülmüştür. Çocuklar tarafından sevilen ve izlerken de eğlendiren çizgi filmlerin, matematik dersinde kullanılmasına ilişkin sınıf öğretmenlerinin görüşleri merak konusu olmuştur. Çizgi filmlerin matematik eğitiminde kullanılabilirliği nasıldır? Sınıf öğretmenleri örnek çizgi filmi nasıl değerlendirmektedir? Sorularına cevap aranmaktadır. Bu çalışmada derinlemesine bilgi sahibi olmak amacıyla nitel araştırma yöntemi kullanılmıştır. Nitel araştırmaların temel karakteristiği, araştırma öznelerinin bakış açılarını, anlam dünyalarını ortaya koyma, dünyayı araştırma öznelerinin gözleriyle görme olduğu vurgulanabilir (Kuş, 2007). Bir sosyal olayı betimleyen nitel araştırmalar; niçin, nasıl, ne şekilde gibi olayın arkasındaki nedenleri açıklamaya çalışır (Baltacı, 2019). Bu çalışmada nitel araştırma yöntemlerinden durum deseni kullanılmıştır. MEB bakanlığında görev yapmakta olan 10 sınıf öğretmeniyle görüşülmüştür. Görüşmeler yapılırken yarı yapılandırılmış görüşme formu 2 alan uzmanının görüşü hazırlanarak düzenlenmiştir. Ayrıca görüşmelerden önce 3 alan uzmanının görüşüyle örnek çizgi film belirlenerek öğretmenlere gönderilmiştir.

Öğretmenler ile yapılan görüşmeler sonrası çizgi filmlerin eğitimde kullanılabilirliği, matematik eğitiminde çizgi film seçimi, bu seçimde dikkat edilecek unsurlar, çizgi film konu seçimi, örnek çizgi filmi matematik eğitimi açısından değerlendirme, örnek çizgi filmi sosyal, kültürel ve değerler eğitimi açısından değerlendirmişlerdir.

Anahtar Kelimeler: Çizgi Film, Sınıf Öğretmeni, Matematik Eğitimi

Öğretmen Yakınlık Davranışlarının Öğrencilerin Matematik Dersi Tutumu, Derse Katılımı ve Başarıya Etkisi

Satı Ceylan Oral

İlköğretim Matematik Öğretmenliği Burhaniye Bilim ve Sanat Merkezi
ceylansati@hotmail.com

Özet

Bu çalışmada, öğretmen yakınlık davranışlarının Öğrencilerin Matematik Dersi Tutumu, Derse Katılımı ve Başarıya Etkisini incelenmektedir. Araştırma, nicel araştırma yöntemine ve ilişkisel tarama modeline uygun olarak tasarlanmıştır. Araştırmanın örneklemini ise 112 kız 105 erkek olmak üzere toplam 217 öğrenciden oluşmaktadır.

Öğrencilere, üç ayrı ilköğretim düzeyi için geliştirilen öğretmen yakınlık davranışları ölçeği ile matematik dersi tutum ve derse katılım ölçekleri uygulanmış, ayrıca ders başarılarına ilişkin notları değerlendirilmiştir. Araştırmanın sonuçları öğretmen yakınlık davranışlarının orta düzeyde gösterildiğini, öğretmen yakınlığının başarı ile orta, tutum ve derse katılım ile yüksek düzeyde ilişkili olduğunu, yine öğretmen yakınlığının tutumları ve derse katılımı yordadığını, algılanan öğretmen yakınlığının öğrencinin cinsiyetine, sınıf mevcuduna, öğretmen cinsiyetine göre farklılaşmadığı görülmüştür.

Anahtar Kelimeler: Öğretmen Yakınlığı, Matematik Dersi, Tutum, Derse Katılım

Mathmodell World Projesi ile Günlük Yaşamdan Matematik Yeteneğini Keşfetmede Moe'nin Etkisi

Şeyma Karan ^{1,*} & Sevgi Demir ²

¹ Sınıf Öğretmeni Ali Fuat Cebesoy İlkokulu

² Sınıf Öğretmenliği Osmanbükü Ekrem Çiftçi İlkokulu
7renk.yedi@gmail.com

Özet

Matematiksel modelleme en genel anlamıyla matematik veya matematik dışındaki bir olayı, olguyu, olaylar arasındaki ilişkileri matematiksel olarak ifade etmeye çalışma, bu olaylar ve olgular içerisinde matematiksel örüntüler ortaya çıkarma sürecidir. Bu tanım matematiksel modellemenin en genel ve liberal tanımıdır (Verschaffel, Greer ve De Corte, 2002). Bu çalışma günlük yaşam problemlerinden yola çıkarak matematiksel modelleme sorularının öğrencilerin kendi matematik yeteneklerini keşfetmelerine olan katkıları incelenmiştir. Araştırma 8 devlet okulu, 1 özel okul ve 1 yurt dışı okulunda 2. - 3. ve 4. sınıflar olmak üzere, 11 öğretmenin işbirliği ile 287 öğrenci üzerinde yürütülmüştür. Projede yer alan öğretmen ve öğrencilere sürece başlamadan önce ‘‘Matematiksel Modelleme Ön Test Anketi’’ uygulanmıştır. Ardından öğrencilerle MOE (Model Oluşturma Etkinlikleri) ile çalışılmış, proje bitiminde de ‘‘Matematiksel Modelleme Son Test Anketi’’ uygulanmıştır. Sonuç olarak öğrencilerin günlük yaşamdan matematik yeteneklerini keşfetmede MOE'nin etkisinin yüksek olduğu belirlenmiştir. Yapılan etkinlikler sırasında bu yüksek etkinin temelinde sonuç odaklı değil; süreç odaklı çalışma olma, akran öğretimi ile sosyal iletişim güçlendirme ve üstbilişsel düşünme becerileri gibi özelliklerin olduğu görülmüştür.

Not: Bu çalışma 4005 Tübitak projesi ve e-Twinning kapsamında yapılmıştır.

Anahtar Kelimeler: Matematiksel Modelleme, Model, Matematik Öğretimi, Matematik Okuryazarlığı

Ortaokul Matematik Öğretmenlerinin Liselere Geçiş Sistemi(LGS) Hakkındaki Görüşlerinin İncelenmesi

Yıldız Yıldız

İlköğretim Matematik Öğretmenliği Azapbaşı Şehit Hasan Basri Kayaaltı Ortaokulu
yldz_yldz_95@windowslive.com

Özet

Geçmişten günümüze ortaöğretime geçiş sistemimizde birçok farklı sınav uygulaması yapılmıştır. 2017-2018 eğitim öğretim yılında da ortaokul öğrencilerini bir üst eğitim kademesine yerleştirmek amacıyla Temel Öğretimden Ortaöğretime Geçiş(TEOG) olarak uygulanan sistem yerine Liselere Geçiş Sistemi(LGS) olarak isimlendirilen yeni bir sisteme geçilmiştir. Bu araştırmanın amacı Liselere Geçiş Sistemi(LGS)'nin ortaokul matematik öğretmenlerinin görüşleri doğrultusunda incelenmesini sağlamaktır. Çalışmada nitel araştırma desenlerinden durum çalışması yöntemi kullanılmıştır. Araştırmada veri toplama aracı olarak araştırmacı tarafından geliştirilmiş yarı yapılandırılmış görüşme formu kullanılmıştır. Çalışma grubu belirlenirken çalışmanın amacına bağlı olarak amaçlı örnekleme yöntemlerinden ölçüt örnekleme kullanılmıştır. Ölçüt örneklemede ortaokulda çalışan 8.sınıf matematik öğretmenleri seçilmiştir. Çalışmaya 15 matematik öğretmeni katılmıştır. Katılımcılardan elde edilen veriler içerik analizi ile analiz edilecektir. Öğretmen görüşlerinden elde edilecek veriler kodlanarak yüzde ve frekans tabloları oluşturulacaktır. Araştırmanın analizi daha tamamlanmadığı için araştırmanın sonuçlarına bildiride yer verilecektir.

Anahtar Kelimeler: Liseye Geçiş Sistemi(LGS), Matematik, Matematik Öğretmeni, Öğretmen Görüşleri

Ortaokul Matematik Öğretmenlerinin Matematik Öğretim ve Öğrenim Sürecinde Matematik Tarihinin Kullanımına İlişkin Bakış Açıları

Muhammed Yavaş^{1,*} & Murat Genç²

¹ İlköğretim Matematik Öğretmenliği Zonguldak Bülent Ecevit Üniversitesi

² Matematik ve Fen Bilimleri Eğitimi Zonguldak Bülent Ecevit Üniversitesi
muhammedyavas67@gmail.com

Özet

Tarih boyunca matematik, her biri kendine özgü süreçlere katkıda bulunan farklı medeniyetler ve bireyler aracılığıyla sürekli şekillenmiş ve ilerlemiştir. Bu çerçevede, matematik tarihinin incelenmesi, matematiksel bilginin zaman içinde nasıl aktarıldığına ve geliştirildiğine dair zengin bilgiler sunarken (Baki, 2014), matematiksel düşüncelerin yıllar içinde nasıl değiştiğini, geçmişteki matematiksel fikirlerin günümüzde kabul gören ve kullanılan modern fikirlerden nasıl farklılaştığını ve matematiğin yalnızca sayılardan oluşan soyut bir bilim dalı olmadığını, aynı zamanda kendi içinde devamlı bilgi biriktiren insan çabası bir ürün olduğunu da bizlere gösterir (Fauvel ve Van Maanen, 2000; Fried, 2001). Bu nedenle, birçok çalışma matematik tarihinin matematik öğretimi ve öğreniminde kullanılmasını desteklemektedir (Arcavi ve Bruckheimer, 2000; Fried, 2007; Furinghetti, 2007; Heeffer, 2009; Jahnke ve diğerleri, 2002; Jankvist, 2009; Katz ve Michalowicz, 2004; Lit ve diğerleri, 2001; Liu, 2003; Mann, 2011; NCTM, 2000). Yapılan araştırmalara bakıldığında matematik tarihinin matematik eğitiminde kullanılmasına yönelik teorik ve pratik önerilerin sunulduğu veya matematik tarihinden yararlanılan öğretim uygulamalarında öğretmenlerin, öğrencilerin ve öğretmen adaylarının inanç, tutum ve bilgi düzeylerine odaklanıldığı görülmektedir. Ancak öğretmenlerin matematik tarihine ilişkin beklenti ve ihtiyaçlarını belirlemeye odaklanan daha çok çalışmaya ihtiyaç duyulmaktadır. Dolayısıyla, bu çalışma ortaokul matematik öğretmenlerinin matematik öğretim ve öğrenim sürecinde matematik tarihinin kullanımına ilişkin bakış açılarını ortaya koymayı amaçlamaktadır. Araştırmada nitel araştırma yöntemlerinden farkında olduğumuz ancak ayrıntılı bir anlayışa sahip olmadığımız olguları çok boyutlu incelemeye olanak veren fenomenoloji deseni kullanılmıştır. Fenomenolojik çalışmalarının amacı bireylerin deneyimlerini, algılarını ve bunlara yükledikleri anlamları belirlemektir (Patton, 2015). Araştırmanın verileri, uygunluk/kolaylık örnekleme yöntemi kullanarak 4'ü kadın, 5'i erkek olmak üzere toplam 9 matematik öğretmeniyle gönüllülük esasına göre yarı-yapılandırılmış görüşmeler yoluyla toplanmış ve Smith ve diğerleri (2013) tarafından önerilen yorumlayıcı fenomenolojik analiz adımlarına uygun olarak analiz edilmiştir. Araştırmadan elde edilen verilerin çözümünde nitel veri analizi yöntemlerinden içerik analizi tekniği kullanılmıştır (Cohen ve diğerleri, 2007). İçerik analizi öncesinde görüşmelerden elde edilen ses kayıtlarındaki nitel veriler ayrıntılı bir şekilde incelenerek analize uygun veri metinleri haline getirilmiştir. Daha sonra bu yazılı dokümanlar detaylı bir inceleme ve sınıflamaya tabi tutularak içerik analizi gerçekleştirilmiş ve buna göre veriyi açıklayan kavram ve temalara ulaşılmıştır. Diğer taraftan, temaları oluşturmak için oluşturulan kod listesinin güvenilirliği iki farklı araştırmacı tarafından kontrol edilerek sağlanmış ve oluşturulan temalar ayrıca uzman görüşüne başvurulmuş son şekli verilmiştir. İçerik analizi sonucu ortaya çıkan temalar: (i) Matematik tarihi ve matematiğe karşı ilgi ve olumlu tutum geliştirmeye yönelik bakış açısı, (ii) Matematik tarihi ve öğrenme güçlüklerini anlamaya yönelik olan bakış açısı, (iii) Matematik tarihi ve matematiğin

insani yönünü aydınlatmaya yönelik bakış açısı, (iv) Matematik tarihi ve matematik öğretim ve öğrenimine rehberlik etmeye yönelik bakış açısı ve (v) Matematik tarihi ve matematiğin tarihsel gelişimindeki problemler aracılığıyla matematiksel düşünceyi şekillendirmeye yönelik bakış açısı başlıkları altında bulgularda yer verilmiştir. Bu sonuçlardan hareketle, matematik tarihinin matematik öğretim ve öğrenim sürecinde kullanılmasına ilişkin öğretmen görüşlerinin genel olarak olumlu olduğu görülmüştür. Bu bağlamda, öğretmenlerin matematik tarihi hakkındaki görüşlerini anlayarak onların matematik tarihine yönelik merak ve farkındalıklarının artırılmasının daha etkili bir matematik eğitimi için faydalı olacağı düşünülmektedir. Ayrıca bu çalışmanın sonuçlarının gelecekteki matematik öğretim programları gelişimine ve matematik tarihinin matematik öğretim ve öğrenim sürecine entegrasyonuna katkıda bulunması umulmaktadır.

Anahtar Kelimeler: Matematik Tarihi, Ortaokul Matematik Öğretmenleri, Matematik Öğretim ve Öğrenim Süreci

Etkili Matematik Öğretimi Üzerine Sistemik Bir İnceleme

Sultan Eldekci

Matematik Eğitimi Bolu Abant İzzet Baysal Üniversitesi
eldekci_sultan_06@hotmail.com

Özet

Matematik eğitiminde; matematiksel fikirleri anlamlandırabilen, muhakeme becerisi gelişmiş ve yüksek öğrenme potansiyeline sahip bireyler yetiştirmenin yolu etkili matematik öğretiminden geçer. Bu çalışmada etkili matematik öğretimini konu edinen araştırmaların tematik analiz yoluyla sistemik olarak incelenmesi amaçlanmıştır. Çalışmaya alanyazında yer alan 2013-2023 yılları arasında yayımlanan araştırma makaleleri ve kitap bölümleri dahil edilmiştir. Araştırmaların incelenmesinde kapsamlı bir şekilde incelemeye ve değerlendirmeye fırsat veren sistemik derleme yaklaşımından yararlanılmıştır. Çalışmanın bulguları etkili matematik öğretimine yönelik vizyonun son on yıldaki çalışmalar çerçevesinde; etkili matematik öğretimine dair kültürel farklılıklar, deneyimler, sınıf uygulamaları, öğretmen ve öğretmen adaylarının bu konudaki gelişiminde ihtiyaç duyulan mesleki yeterlilikler ve etkili matematik öğretimi kavramlarına yönelik öğrenci ve öğretmen algıları etrafında şekillendiği gözlemlenmiştir. Araştırmaya dair ilk sonuçlar; müfredatı uygulama kılavuzlarının etkili matematik öğretimine yönelik uygulamalarda olumsuz etkileyebileceği, öğretmenlerin ve öğretmen adaylarının etkili matematik öğretimine ilişkin inançlarının , algı ve uygulamalarını şekillendirdiği yönündedir. Ayrıca bu kapsamda öğretmenlerin etkili matematik öğretimi için pedagojik alan bilgilerinin geliştirilmesinin önemli olduğu, birçok öğretmenin bu anlamda yeterli düzeyde kavramsal bilgiye sahip olmadığı belirlenmiştir. Öğretmenlerin ve öğretmen adaylarının etkili matematik öğretim pedagojisine uygun olarak hazırlanması, mesleğe olumlu bakmalarını sağlamakla birlikte mesleki kariyerlerinde başarılı olmalarını sağlaması adına önerilebilir.

Anahtar Kelimeler: Matematik Eğitimi, Etkili Matematik Öğretimi, , Sistemik Derleme

Okulöncesi Matematik Eğitiminde Çizgi Filmlerin Kullanılabilirliği

Mesut Tabuk

Temel Eğitim Bölümü Çanakkale Onsekiz Mart Üniversitesi
mesuttabuk@comu.edu.tr

Özet

Bu çalışma okulöncesi dönem matematik eğitiminde çizgi filmlerin kullanılabilirliğini incelemeyi amaçlamaktadır. Bu amaçla Yade isimli çizgi filmi bölümlerinde yer verilen matematik eğitimi ile ilgili program kazanımları incelenmiştir. Tarama modelinde desenlenen çalışmada belge inceleme tekniği kullanılmıştır. Bulgular araştırmanın alt problemleri ışığında sunulmuştur. Araştırma sonuçları Yade çizgi filminin okulöncesi dönem matematik eğitiminde kullanılabileceğini göstermektedir. Yade çizgi dizisinin bölümlerinin çoğunda en az bir matematik eğitimi ile ilgili kazanıma yer verildiği görülmektedir. Filmin karakterleri okulöncesi dönemde olmasına rağmen bazı bölümlerin ilkökul düzeyinde kazanımlar da içerdiği görülmektedir. Çalışmada elde edilen sonuçlar ışığında okulöncesi dönem matematik eğitime yönelik ortaya konmuş olan bir yapımlar olan Yade çizgi filminin öğretmenler tarafından okulöncesi dönem matematik eğitiminde kullanılması önerilebilir. Diğer taraftan yapılacak deneysel çalışmalarla Yade çizgi filminin okulöncesi dönem matematik eğitiminde kullanımının öğrencilerin ders başarısına ve derse yönelik tutumlarına etkisi araştırılabilir.

Anahtar Kelimeler: Okulöncesi, Matematik, Çizgi Film

Ortaokul Öğrencilerinin Satranç Oyununa Ait Algılarının Belirlenmesi ve Satranç ile Matematikle İlişkisinin Tesbiti: Bir Metafor Analiz Çalışması

Ahu Köksal Ölmez

İlköğretim Matematik Öğretmenliği Vali Metin İlyas Aksoy Ortaokulu
ahuhasan24@gmail.com

Özet

Giriş: Matematik doğada ve evrende gözlemlenen düzen ve yapıların anlaşılmasında temel oluşturur. Satranç iki oyuncu arasında oynanan strateji tabanlı bir masa oyunudur. Problem çözme, mantıksal düşünme, becerileri geliştirir. Ayrıca sabır, odaklanma, karar verme becerilerinin gelişmesine yardımcı olur. Satranç oyunu, matematik öğrenimine olumlu bir etki yapar. Bu oyun matematikte önemli olan kritik düşünme, mantıksal düşünme ve problem çözme becerilerinin geliştirilmesine yardımcı olur. Satranç tahtası ve taşları geometrik şekiller ve uzaysal ilişkilerin anlaşılmasında katkıda bulunur. Soyut kavramları anlatmak için somut kavramlarla ilişki kurmak, yani metaforik yapıları kullanmak öğrenmeyi kolaylaştırabilir.

Amaç: Araştırmanın amacı ortaokul öğrencilerinin satranç oyunu ile ilgili sahip oldukları algıları metaforlar yardımıyla belirlemek ve metaforların matematik dersiyile ilişkisini saptamak.

Materyal metot: 2021-2022 yılı Erzincan İl Satranç Turnuvasına katılan (5. 6. 7. ve 8. Sınıf) öğrenciler gönüllülük esasıyla çalışmaya dahil edilmiştir. Öncelikle satranç oyununa ilişkin algıları belirlemek amacıyla metafor formu oluşturulmuştur. Metafor formunda öğrencilere “ Satranç... gibidir, çünkü ...” cümlesini tamamlamaları istenmiştir. Araştırmada nitel araştırma yaklaşımlarından olgu bilim deseni kullanılmıştır.

Bulgular: Çalışmamıza katılan öğrencilerin (%40, n= 20)'si kız, (%60, n=30)'u erkek öğrenci idi. Çalışmamızda 5. Sınıf öğrencileri (%24, n=12)'si, 6. Sınıf öğrencileri (%32, n=16), 7. Sınıf öğrencileri (%18, n=9), 8. Sınıf öğrencileri (%26, n=13) dahil edildi. Çalışmamızda öğrencilerin %26'sı hayat metaforunu kullanmıştır. Öğrencilerin %20'i savaş, %16'sı matematik, %10'u zekâ, %4'ü futbol, eğitim ve cesaret metaforunu kullanmıştır. Öğrencilerin %16' ise herhangi bir kategoriye giremeyen metaforlar kullanmışlardır. Hayat metaforu en çok benzetilen metafor olarak karşımıza çıkmaktadır. Öğrencilerin satranç için kullanmış oldukları metaforlar ile satranç hakkındaki düşünceleri çalışmamızda ortaya çıkmıştır. Öğrencilerin satrancı hayata, savaşa benzetmesi, satrancın eğitim ve öğretimin temel amacı olan öğrencileri gerçek hayata hazırlamak için yol gösterici olabileceğini göstermektedir. Öğrenciler satranç eğitimi ile mücadele etmeyi, sorumluluk almayı, sabrı, odaklanmayı, analitik düşünmeyi öğrenebilir. Bu sayede matematik öğreniminde ve hayatta başarı sağlayabilir. Özellikle öğrencilerin %16'sı satranç için matematik metaforunu kullanmayı tercih etmiştir. Bu sonuç öğrencilerin satranç ile matematiği özdeşleştirdiğini göstermektedir. Özellikle yeni nesil matematik problemlerini çözme bazı öğrenciler için oldukça zor olabilmekte ve öğrenciler için cesaret kırıcı olmaktadır. Öğrencilerin satranç eğitimi alması ve daha iyi satranç oynaması yeni nesil matematik soru çözümünde öğrencilere cesaret verebilir ve matematiği daha çok sevebilir.

Sonuç: Çalışma sonucunda öğrencilerin satranç için kullandıkları metaforlar satranç oyununun hayat ile matematik dersiyle ilişkisini göstermektedir. Satranç öğrencileri hayata hazırlayabilir ve matematik eğitimine katkı sağlayabilir.

Anahtar Kelimeler: Matematik, Metafor, Satranç, Nitel Araştırma Yöntemi

İlkokul Öğrencilerinin İngilizce Konuşma Becerilerinin Gelişmesinde Web 2.0 Araçlarının Etkisi

Çağla Orkan

İngilizce Öğretmenliği Çatalca Gazi İlkokulu
caglaaltintas@gmail.com

Özet

Bu çalışmanın amacı ilkokul 4. sınıf İngilizce dersinde Web 2.0 araçlarının kullanılmasının öğrencilerin İngilizce konuşma becerilerinin gelişmesine etkisini incelemektir. Uygulamanın çalışma grubunu İstanbul ili- Çatalca ilçesi- Gazi İlkokulu 4. sınıf öğrencileri oluşturmaktadır. Araştırmada tek gruplu ön test son test deseni uygulanmıştır. Sonuçlar betimsel analiz yöntemiyle incelenmiştir. İngilizce konuşma becerilerinin geliştirilmesi amacıyla ilkokul öğrenci seviyesine uygun, basit arayüzlere sahip Wordcloud, Bitmoji ve Chatterpix Web 2.0 araçları seçilmiştir. Uygulama İngilizce Dersi Öğretim Programı 4. sınıf 4. ünite “Free Time Activities” kazanımları ile ilişkilendirilerek yürütülmüştür. Millî Eğitim Bakanlığı İngilizce ders kitabındaki etkinliklere bağlı kalınarak, seçilen Web 2.0 araçlarının müfredat entegrasyonu ile kullanılması sağlanmıştır. 6 hafta süren uygulamanın sonucunda ön test ve son test sonuçları karşılaştırılmış ve öğrencilerin İngilizce konuşma becerilerinin gelişmesinde Web 2.0 araçlarının eğlenceli ve öğretici ortamlar hazırladığı, etkili olduğu ve Z kuşağının teknolojiyle olan güçlü bağının dil öğrenimine katkı olarak yansıdığı sonuçlarına ulaşılmıştır.

Anahtar Kelimeler: Web 2.0 Araçları, İlkokulda İngilizce Öğretimi, Konuşma Becerileri

Eko-Verimlilik Unsurlarının Öğretiminde Okul Dışı Öğrenme Ortamlarının Kullanılması ve Öğrenci Gelişimine Etkileri

Zeynep Akça

Fen Bilgisi Eğitimi Kocaeli- Gölcük Yücel Koyuncu Bilim ve Sanat Merkezi
zegidi123@gmail.com

Özet

Daha az atık oluşturma, geri dönüşüm, çevreye daha duyarlı biçimde ürün elde etme gibi kirlilik ortaya çıktıktan sonra yok edilmesi şeklinde gerçekleştirilen kirlilik kontrolü, günümüzde yerini eko-verimlilik anlayışına bırakmaktadır. Eko-verimlilik, çevresel verimliliği ön planda tutan ve böylece sürdürülebilir kalkınma hedeflerinin gerçekleştirilmesine katkı sağlayan bir yaklaşımdır (Yücel ve Terzioğlu, 2022). Eko-verimlilik, sürdürülebilirliğin çevresel yönetim ve ekonomik gelişim bileşenlerini birlikte barındıran, daha az enerji ve kaynak kullanımını ifade eden bir kavram olup, üretimde yenilenebilir enerji kullanımı eko-verimliliğin önemli unsurlarından biridir (Akça ve Beşoluk, 2022). Bu çalışmanın amacı; eko-verimlilik kapsamında yer alan yenilenebilir enerji ve atık yönetimi konularının öğretiminde okul dışı öğrenme ortamlarının kullanılmasının, öğrencilerin yenilenebilir enerji konusundaki farkındalık düzeyi ile yenilenebilir enerji ve atık yönetimi konusundaki kavramsal ve bilişsel gelişimi üzerindeki etkilerini ortaya koymaktır. Çalışmada Türkiye Bilimsel ve Teknolojik Araştırma Kurumu (TÜBİTAK) tarafından Bilim-Toplum Projeleri kapsamında 4004 kodlu Doğa Eğitimi ve Bilim Okulları Destek Programı çerçevesinde desteklenen “Kocaeli’de Enerji Hasadı” isimli proje uygulaması ile elde edilen sonuçlar değerlendirilmiştir. Gerçekleştirilen beş günlük eğitim faaliyetleri kapsamında, okul dışı öğrenme ortamlarında bilimsel gezi ve saha çalışmaları (GES, HES, Atık Su Arıtma, Biyodizel, Atık ve Artıkları Arıtma, Yakma ve Değerlendirme Tesisleri), deneysel uygulamalar, sanatsal ve sportif etkinlikler, STEM ve tasarım çalışmaları yapılmıştır. Çalışmanın değerlendirilmesinde, 2021-2022 Eğitim-Öğretim döneminde 7. sınıfa devam eden 23 katılımcı öğrenciye proje uygulamaları öncesinde ve sonrasında yenilenebilir enerji farkındalık ölçeği, kelime ilişkilendirme testi ve açık uçlu soru formu ön test ve son test olarak uygulanmıştır. Yenilenebilir enerji kaynakları farkındalık ölçeği, Çakırlar (2015) tarafından ortaöğretim öğrencileri için geliştirilen, 5’li likert tipinde hazırlanan ve 23 maddeden oluşan bir ölçek olup; bilişsel ve duyuşsal farkındalık olmak üzere iki alt boyuttan oluşmakta; bu çalışmanın hedeflediği öğrenci kazanımlarına uygun ifadeleri içermektedir. Ölçekten elde edilen veriler istatistiksel analiz yöntemleri kullanılarak analiz edilmiştir. Kelime ilişkilendirme testi, fen eğitimi alanında çalışan iki alan uzmanı tarafından hazırlanmıştır. Testin analizinde öğrencilerin hangi kelime ya da kavramları kaçar kez kullandıklarını belirlemek için frekans tabloları oluşturulmuş ve kesme noktaları belirlenmiştir. Elde edilen frekans tabloları göz önünde bulundurularak kavram ağı oluşturulmuştur. Kesme noktalarının belirlenmesinde Bahar vd., (1999) tarafından ortaya konulan kesme noktası tekniği kullanılmıştır. Açık uçlu soru formu; proje ekibinde yer alan araştırmacılar tarafından oluşturulmuş ve öğretmenlerin görüşleri doğrultusunda düzenlenerek son şekli verilmiştir. Açık uçlu soru formu 10 sorudan oluşmakta olup bu soruların 9 tanesi dereceli puanlama anahtarı kullanılarak değerlendirilmiştir. Açık uçlu soru formunun değerlendirilmesinde Abraham ve arkadaşları (1992) tarafından oluşturulan kategoriler kullanılmıştır. Ayrıca öğrencilerin enerjinin ve çevrenin geleceğine yönelik tahmin ve değerlendirmelerini belirlemek

amacıyla “Çevre açısından değerlendirildiğinde sizce 50 yıl sonra Dünya nasıl bir yer olacak?” şeklinde bir soruya yer verilmiş ve bu soru içerik analizi ile değerlendirilmiştir. Araştırma sonucunda, yürütülen proje faaliyetlerinin öğrencilerin yenilenebilir enerji konusundaki farkındalıklarının artmasına; yenilenebilir enerji, yenilenemez enerji, geri dönüşüm, ekolojik ayak izi ve sürdürülebilirlik kavramlarını daha anlamlı bağlantılar kurarak açıklayabilmeleri bakımından da kavramsal ve bilişsel olarak gelişimlerine katkı sağladığı söylenebilir. Bu gelişimin özellikle sürdürülebilirlik ve ekolojik ayak izi kavramlarında sağlandığı görülmüştür. Öğrencilerin çoğunlukla gelecekte yüksek düzeyde hava kirliliğinin oluşacağı ve buna bağlı olarak da küresel ısınmanın artacağı endişesine sahip oldukları, bu endişeyi çöp sorununun takip ettiği tespit edilmiştir. Öğrencilerin gelecekte çevresel açıdan Dünya’nın nasıl bir yer olacağına ilişkin görüşleri gerçekleştirilen faaliyetler ile daha iyimser tahminlere dönüşmüştür. Bu çalışmanın sonuçlarına bağlı olarak; eko-verimlilik unsurlarının ele alındığı farklı etkinliklerle gerçekleştirilecek doğa eğitimi projelerinin planlanması, uygulanması ve sonuçlarının analiz edilmesi, okul dışı öğrenme ortamlarında sürdürülebilirlikle ilgili etkinliklerin yapılması ve çıktılarının 21.yy. becerileri bağlamında değerlendirilmesi, farklı yaş gruplarındaki bireylerle okul dışı öğrenme ortamlarında çalışmalar yürütülerek sonuçlarının incelenmesi önerilebilir.

Anahtar Kelimeler: Eko-Verimlilik, Okul Dışı Öğrenme, Enerji Kaynakları, Atık Yönetimi.

Müze Eğitiminin Öğrencilere Etkisi

Sercan Özcan Ünlü

Bilgisayar ve Öğretim Teknolojileri Öğretmenliği Ayvalık İlçe Milli Eğitim Müdürlüğü
sercanunlu@gmail.com

Özet

Müzelerin öğrenme ortamları yönüyle kullanılarak zenginleştirilmesinin, öğrencilerin öğrenme anlayışlarına ve yeni bilgileri özümsemeleri konusundaki yaklaşımlarına olan etkisinin incelenmesi ihtiyacıyla başlanan bu araştırmada, ilköğretim kademesindeki öğrencilerin öğrenme becerilerine, müzelere gerçekleştirdikleri ziyaretler ve katılım gösterdikleri müze eğitimi etkinliklerinin, nasıl bir etki yaptığı ölçülmüştür.

Yapılan araştırmada, tekrarlı ölçümler deseni kullanılarak deneysel araştırma yöntemlerinden biri olan tek gruplu ön - son test modeli uygulanmıştır. Araştırmanın uygulandığı grubun yaklaşımlarındaki anlamlı farklılaşmanın durumu incelenmiştir.

Öğrenmenin temelindeki en önemli yapılardan birisi de bağlantı kurmaktır. Müzelerde sergilenen eserler, araç gereçler ile içinde bulunduğumuz teknolojik imkânlarla oluşturulmuş ürünler arasındaki ilişki kurma ve öğrenme becerisinin, öğrencilerden elde edilen bulgulara göre geliştiği gözlemlenmiştir.

Ölçek verilerine göre, gerçekleştirilen ziyaretler ile birlikte yapılan müze eğitimi uygulamalarının, öğrencilerin ilgi duyma, merak etme, araştırma isteği gibi içsel duygu ve motivasyonlarını artırdığı, öğrenme becerilerini olumlu yönde etkilediği görülmüştür. Bu durum bireylerin eserlere olan ilgilerini artırmakta, farklı deneyimlerle birikimlerini zenginleştirme ihtiyacı hissettirmektedir.

Öğretim yöntem ve tekniklerinin zenginleştirilmesiyle beraber, daha kalıcı ve nitelikli öğrenme gerçekleştiğinden, müzelerin eğitim ortamı olarak kullanılmasının oranı artırılmalıdır.

Anahtar Kelimeler: Müze Eğitimi, Müzecilik

Güvenli Okul Ortamının Oluşturulmasında Okul İklimi

Canan Balbay

Rehberlik ve Psikolojik Danışmanlık Bandırma Bilim ve Sanat Merkezi
cananbalbay@hotmail.com

Özet

Çalışmanın Amacı: Bu çalışmanın amacı, son yıllarda eğitim sistemleri için en önemli problemlerden biri haline gelen okul güvenliğine ilişkin farklı bakış açılarını, güvenli okulun boyutlarını ve okul iklimi ile ilgili literatürde yer alan bilgileri sunmaktır.

Çalışmanın Yöntemi ve Bulgular: Çalışma nitel araştırma yöntemlerinden doküman inceleme yöntemi kullanılarak yapılmıştır. Çalışmayı hazırlama ihtiyacı olumlu okul iklimi nasıl yaratılır? sorusundan doğmuştur. İnsan yaşamının önemli bir bölümünün sürdürüldüğü okullar; öğrenciler, veliler, öğretmenler ve yöneticiler tarafından nasıl algılandığı “okul iklimi” kavramı ile açıklanmaktadır. Bu kavramın başına "olumlu" sıfatının eklenmesi okullar için kritik bir nokta! Bu çalışmada güvenli okul ve güvenli okul ortamının oluşturulmasında önemli bir faktör olarak ön plana çıkan okul iklimi konusu kuramsal olarak ele alınmıştır. Dünyada artan terör ve şiddet olayları, istikrarsızlık, afetler ve kriz durumları nedeniyle güvenlik ihtiyacı her geçen gün daha da önemli hale gelmiştir. İnsanların kendilerini güvende hissetmeleri ancak güvenli bir ortamın ve toplumun varlığıyla mümkündür. Maslow’un ihtiyaçlar hiyerarşisinde güvenlik ihtiyacının temel fizyolojik ihtiyaçlardan sonra geldiğini ve bu ihtiyaçların giderilmesi ile insanların sosyal ve kendini gerçekleştirme ihtiyaçlarının karşılanabileceğini söylemektedir. Kendini güvende hissetmeyen kişiler korku, kaygı ve içe kapanma gibi duygulara sahip olup ihtiyaçlarını karşılamakta güçlük çekmektedirler. Okul, insanın “birey” olma yolunda en kritik yıllarını geçirdiği bir yer olarak insanı sosyal hayata hazırlar, bireyin varoluşsal temellerinin aranmasında çok önemli işlevler üstlenmektedir. Okul açık bir sistemdir ve çevreden oldukça etkilenmektedir. Son yıllarda artan fiziksel ve duygusal şiddet ile birlikte zorbalık, istismar, hırsızlık vb. suçlar başlıca disiplin olayları olarak okullarda yer almaktadır. Bu durum okul yöneticilerini ve öğretmenleri zor durumda bırakmakta ve zamanlarının çoğunu bu sorunları çözmek için harcamaktadırlar.

Güvenli ve huzurlu okullar, öğrencilerin ruhsal, akademik ve zihinsel olarak hayata hazırlanmalarını sağlar. Eğitim ve öğretim faaliyetlerinin eksiksiz bir şekilde yürütülebilmesi için okulların güvenli olması gerekmektedir. Okullarda yaşanan olumsuz gelişmeler eğitim ortamını etkilemekte ve okulların güvensiz yerler haline geldiğini göstermektedir. Öğrenci ve öğretmenler okulda kendilerini güvensiz hissettiklerinde öğrenme ve öğretme için gerekli motivasyonu kaybedebilirler. Bu nedenle güvenli, pozitif ve dost bir okul, öğrencilerin sosyal olarak daha aktif olmalarını, öfkelerini kontrol etmelerini, sorunlarını çözmelerini sağlarken, arkadaşlarına ve öğretmenlerine saygılı oldukları bir ortamı destekler ve akademik olarak da daha başarılı olmalarını sağlar. Bir okulu diğerinden ayıran ve okulun her bir üyesinin davranışını etkileyen okul içi çevreyle ilgili nitelikler okulun iklimidir. Olumlu bir okul ikliminin okulda güvenliğin sağlanmasına katkı sağlayabileceği söylenebilir. Okul iklimi ve atmosferi, öğrencilerin okula aidiyet duygularını etkilemektedir. Güvenli okul ortamı öğrencilerin okulda öğrenmesi, kendilerini iyi hissetmesi ve kişilik gelişimlerini sağlıklı bir şekilde sürdürebilmesi açısından gereklidir. Bu bağlamda, güvenli

okulun ön koşulunun okul ikliminin daha olumlu hale getirilmesi olduğu söylenebilir.Güvenli bir okul ortamının oluşturulması için yapılan çalışmaların; okulu bütüncül görüp, önleme faaliyetlerinin başta öğrenme-öğretme süreci olmak üzere okul yaşamının tüm alanlarıyla bütünleştirildiği, öğrencilerin okulda iyi oluşunu destekleyici, öğrencilere olumlu davranışlar kazandırılmasını sağlayan ve uzun süreli uygulanan nitelikte olması gerekir.

Sonuçlar: Bu çalışmada güvenli okul ortamının oluşturulmasında okul ikliminin nasıl etkili olduğu konusu ele alınmıştır. Olumlu okul iklimi, öğrenci başarısının artmasında, problem davranışların ve okul terkinin azalmasında, zorbalık davranışlarının azalmasında ve öğrencilerin duygusal-davranışsal uyumunun sağlanmasında kilit role sahiptir. Olumlu bir okul iklimi algısı, öğrencinin kendini rahat hissettiği, sevildiği, değer verildiği ve kabul edildiği, güvenli bir ortamda gelişir. Bu öğeleri barındıran okullarda şiddet ve saldırganlık olayları daha az görüldüğü ve öğrencilerin daha başarılı olduğu görülmüştür. Buna göre, bir okul ne kadar sağlıklı ve açık bir iklime sahipse o derece güvenli bir okuldur. Bir okulda olumsuz bir iklimin varlığı söz konusu ise, bu okulun güvenliği de o derecede zayıf olacaktır. Bu yüzden de güvenli bir okul iklimi yaratmak önemlidir. Bu çalışma sonucu, okullarda güvenli ortamların oluşturulmasında okul ikliminin önemine dikkat çekilerek farkındalık sağlanmış olacaktır.

Anahtar Kelimeler: Güvenli Okul, Okul İklimi, Okul Ortamı, Olumlu Okul İklimi

Benim Oyun Sandığım Projesine Yönelik Okul Öncesi Öğretmeninin Görüşleri

Derya Şahiner

Okul Öncesi Öğretmeni Meb
deryasahiner07@gmail.com

Özet

Çocukların bilişsel, sosyal-duygusal, dil ve psikomotor gelişim alanları ile birlikte öz bakım becerilerinin gelişmesini destekleyen okul öncesi dönem eğitim açısından kritik bir noktada bulunmaktadır. Bu derecede önem arz eden okul öncesi dönemde eğitimin zorunlu eğitim kapsamında olmamasından dolayı özellikle okullaşma oranının az olduğu kırsal bölgelerde yaşayan çocuklar eğitime erişim sağlayamamaktadır. Eğitimde fırsat eşitliğinin okul öncesi dönem genelinde sağlanabilmesi için proje faaliyetlerinin planlanması ve uygulamaya konulması gerekmektedir. 2023 Eğitim Vizyonu ile okul öncesi eğitimi zorunlu eğitim kapsamına almak için hazırlık yapan Millî Eğitim Bakanlığı (MEB), geçiş sürecinde özellikle kırsal bölgelerde yaşayan çocukların ev ortamında okul öncesi öğretmenleri tarafından eğitim almalarına olanak sağlamanın yanı sıra anne babaların çocuklarının gelişimlerini desteklemesine katkıda bulunan "Benim Oyun Sandığım" projesini 2019 yılından itibaren uygulamaya geçirmiştir. Bu doğrultuda çalışmanın amacı; "Benim Oyun Sandığım" projesine katılan okul öncesi öğretmenin görüşlerinin betimlenmesidir.

Bu çalışma nitel araştırma yöntemlerinden anlatı araştırması ile desenlenmiştir. Çalışmanın katılımcıları "Benim Oyun Sandığım" projesinde yer alan okul öncesi öğretmeni ve 3 kız 1 erkek toplam 4 çocuktur. Projenin ön hazırlığı Eylül 2021 tarihinde başlamış olup bu süre zarfında projede yer alacak çocuklar okul müdürlüklerince tespit edilmiş ve projeye yönelik okul öncesi öğretmenlerine seminer düzenlenmiştir. Projenin uygulama aşaması ise 1 Ekim 2021-30 Haziran 2022 tarihleri arasında gerçekleştirilmiştir. Süreç içerisinde Ekim ayında çocuklara oyun sandıklarının dağıtımı yapılmış olup dağıtım esnasında okul öncesi öğretmeni tarafından çocukların ailelerine sandık içerisinde yer alan 25 farklı eğitim materyali ve öz bakım malzemelerinden nasıl yararlanacakları ve erken çocukluk eğitim takvimi hakkında bilgi verilmiştir. Diğer aylarda ise okul öncesi öğretmeni ailelere birer kez ev ziyareti yaparak en az otuz dakika çocukla etkinlikler yapmış ve ailelerin erken çocukluk eğitim takviminde yer alan etkinlikleri uygularken yaşadıkları sorunlara yönelik rehberlik etmiştir. Veri toplama aracı olarak araştırmacı günlüğü ve çocukların ürünlerinden yararlanılmıştır. Uygulama kapsamında elde edilen verilerin dökümü yapılarak içerik analizi tekniği ile analiz edilmiştir.

Bu projenin çocukların bilişsel, psikomotor, dil ve sosyal-duygusal gelişim alanlarını olumlu yönde etkilediği görülmüştür. Ayrıca projenin çocukların öz bakım becerilerin gelişmesini ve kişisel olarak kullanabilecekleri öz bakım malzemelerine sahip olmalarını sağladığı tespit edilmiştir. Bununla birlikte çocukların farklı eğitim materyalleri ile etkileşimde bulunmalarının öğrenmeye yönelik ilgilerini arttırdığı ve merak duygularını desteklediği görülmüştür. Ayrıca projenin ailelerin okul öncesi etkinlik uygulamalarında bilinçlenmelerini ve çocuklarının gelişimlerini desteklemelerini olumlu yönde etkilediği

saptanmıştır. Son olarak bu projenin dezavantajlı durumda bulunan okul öncesi çocuklarının eğitimlerinde fırsat eşitliğinin sağlanmasına yönelik katkı sağladığı söylenebilir.

Anahtar Kelimeler: Benim Oyun Sandığım Projesi, Okul Öncesi, Öğretmen Görüşleri.

Okul Öncesi Öğretmenlerinin Kaynaştırma Eğitimi Sürecinde Karşılaştığı Sorunlar İle İlgili Çalışmaların İncelenmesi

Başak Aldemir

Okul Öncesi Öğretmenliği Akçay Zehra Baysal Anaokulu
basak_aldemir@hotmail.com

Özet

Bu araştırmanın amacı, okul öncesi öğretmenlerinin kaynaştırma eğitimi sürecinde karşılaştığı sorunlar ile ilgili çalışmaların incelenmesidir. Bu amaç doğrultusunda “kaynaştırma eğitimi, okul öncesi eğitim, sorunlar” anahtar kelimeleri kullanılarak 2002-2022 tarihleri arasında literatür taraması yapılmıştır. Lisansüstü tez, araştırma ve derleme makale çalışmalarından çeşitli yayınlar, doküman incelemesi tekniği ile analiz edilmiştir. Alanyazın taramasında yapılan inceleme sonucunda okul öncesi öğretmenlerinin kaynaştırma uygulamalarında karşılaştıkları sorunların genelde üç başlık altında toplandığı söylenebilir. İlki okul öncesi öğretmenlerinin kaynaştırma eğitimi hakkında bilgi eksikliklerinin olduğu ve kaynaştırma eğitimi hakkında yetersiz eğitime sahip oldukları, diğeri fiziksel yetersizlik ve sınıf ortamının hazırlanmasında yaşanan sıkıntılar, bir diğeri öğretmen, aile ve çocukların tutumları.

Anahtar Kelimeler: Kaynaştırma Eğitimi, Okul Öncesi Eğitim, Sorunlar

Okul Öncesinde Öz düzenlemenin Gelişimi ve Desteklenmesi

Leyla Görgülü

Okul Öncesi Öğretmenliği Necatibey Eğitim Fakültesi Anaokulu
seyhan_nhr01@msn.com

Özet

Öz-düzenleme eğitim ve psikoloji alanlarında hakkında en çok çalışma yapılan kavramlardan biridir. Bir teorik yapı olarak öz düzenleme kavramı üzerinde yapılan öncü araştırmaların 1980'li yıllardan itibaren yoğunlaşmaya başladığı görülmektedir. Son yıllarda özellikle yirmi birinci yüzyıl becerileri kapsamında öz-düzenlemeye ilişkin pratik uygulamalara yönelik çalışmaların yoğunlaştığı ve okullarda bu becerilerin öğrencilere kazandırılmasının önemi üzerinde daha da fazla durulduğu da bir gerçektir. Bu çalışmanın amacı okul öncesi dönemdeki çocuklarda öz-düzenleme becerilerinin nasıl geliştiği ve desteklendiğini incelemektir. Bu kapsam içinde öz düzenleme, öz düzenlemenin kurumsal temelleri, öz düzenlemenin alt boyutları, öz düzenlemenin gelişimi ve öz düzenlemenin okul öncesi döneme ait bazı boyutları incelenmiştir. Bu araştırmada nitel araştırma yöntemlerinden doküman analizi kullanılmıştır. Araştırmanın sonuçlarına göre erken çocukluk çağında öz-düzenleme becerilerini açıklamada ebeveynlerin önemli bir etkiye sahip olduğunu ve erken çocukluk döneminde sosyo-demografik ve ekonomik koşullarını bireyin becerilerini geliştirmesi bakımından önemli olduğu ortaya konmuştur. Yapılan çalışmalar incelendiğinde, okul öncesi döneme ait çocukların öz-düzenleme becerilerinin alt boyutlarından olan; dikkat ve çalışma belleğinin yüksek seviyede olduğu, engelleyici kontrol- duygularının orta seviyelerde olduğu belirlenmiştir.

Okul öncesi öğrencilerinin öz-düzenleme becerilerinin geliştirilmesine yönelik, ailelerin çocuklarına model ve geri bildirim vererek desteklemesi okul ortamında ise öğretmenler, öğretimi yakın gelişim alanını dikkate alarak çocukların öz-düzenlemeli öğrenenler olabilmeleri için üst biliş, biliş ve motivasyon da destekleyici öğretim yöntemlerini kullanmaları, öz düzenleme üst düzey düşünme becerileri gerektirdiğinden, okullarda gerçek hayatın karmaşık yapısı eğitim ortamlarına yansıtılarak çocuklarda öz düzenleme teşvik edilmeli ve çocuklar cesaretlendirilerek kendi öğrenme süreçlerini, hedeflerini eleştirmeleri ve değerlendirmeleri için fırsatlar yaratmaları desteklenmelidir.

Anahtar Kelimeler: Öz Düzenleme, Okul Öncesi Dönem, Öz Düzenleme Becerileri

Okul Öncesi Dönem Çocuklarının İlkokula Ait Bilgi Kaynakları

Derya Şahiner

Okul Öncesi Öğretmeni Meb
deryasahiner07@gmail.com

Özet

Ülkemizde zorunlu eğitimin ilk basamağı olan ilkokul, okul öncesi çağı çocukları için hayatlarının önemli bir dönüm noktasıdır (Koçyiğit, 2014). İlkokul, alışkın olduğu aile ortamından ilk kez ayrılan çocukların günün büyük bir kısmını kendi yaşlıları olan çocuklarla ve tanıdığı yeni yetişkinlerle vakit geçirebileceği bir ortamdır. Çocuklar daha önce okul öncesi eğitim almış olsalar bile ilkokul onlar için yeni bir kurum, daha disiplinli bir ortam, derslerin belirli bir program dahilinde ve okul öncesi eğitiminden farklı olarak uygulandığı bir yer olacaktır. Bu bilgiler ışığında çocukların ilkokul yaşantısına yönelik olumlu düşüncelere sahip olabilmeleri için okul öncesi dönemde ilkokula ait doğru bilgiler öğrenmelerinin gerektiği düşünülmektedir. Çocukların ilkokula ait doğru bilgiler edinebilmeleri için bilgi kaynaklarının güvenilir olması gerekmektedir. Bu gerekçeyle yapılan bu çalışmanın amacı okul öncesi dönem çocuklarının ilkokula ait bilgi kaynaklarını tespit etmektir.

Çalışma nitel araştırma yöntemlerinden biri olan durum çalışması ile desenlenmiştir. Çalışmanın katılımcı grubu amaçlı örnekleme yöntemiyle seçilen 2019–2020 eğitim öğretim yılında Güney Marmara’da bir köy okulunda anasınıfında eğitim alan ve eğitim almayan 5 yaş grubundan 13 kız 12 erkek toplamda 25 çocuktur. Genel olarak çocukların aileleri tarım ve hayvancılık ile uğraşmaktadır. Araştırmacı tarafından çalışma öncesinde anasınıfının bulunduğu köyde 5 yaşında olup anasınıfında eğitim alan 10 kız 6 erkek toplam 16 çocuğun yanı sıra anasınıfında eğitim almayan 3 kız 6 erkek toplam 9 çocuk tespit edilmiştir. Veri toplama aracı olarak yarı yapılandırılmış görüşme formundan yararlanılmıştır. Anasınıfında eğitim alan çocuklarla okulda görüşmeler yapılmıştır. Anasınıfında eğitim almayan çocuklarda da ev ziyareti yapılarak süreç devam ettirilmiş ve görüşmeler tamamlanmıştır. Yapılan görüşmelerde çocukların rahat olmasına dikkat edilmiş olup cevap vermek istemedikleri durumlarda ya da dikkatleri dağıldığında görüşmelere ara verilmiştir. Uygulama kapsamında elde edilen verilerin dökümü yapılmış ve mevcut veriler betimsel içerik analizi tekniği ile analiz edilmiştir.

Çocukların ilkokula ait bilgi kaynaklarının aile, öğretmen, televizyon ve internet olduğu görülmüştür. Aile, televizyon ve internet okul öncesi eğitimi alan ve almayan çocukların ilkokula ait ortak bilgi kaynakları olarak tespit edilmiştir. Ailede çocukları ilkokul hakkında ebeveynlerden ziyade kardeşlerin daha çok bilgilendirdikleri saptanmıştır. Günümüzde önemli bir yere sahip olan internetin ve çocukların evlerinde imkan dahilinde rahatlıkla ulaşabilecekleri televizyonun çocuklara ilkokula ilişkin daha çok ilgilerini çeken bilgi kaynakları olduğu sonucuna ulaşılmıştır. Çocukların internette ve televizyonda izledikleri video veya çizgi filmler doğrultusunda ilkokul hakkında bilgi edindikleri tespit edilmiştir. Son olarak okul öncesi eğitimi alan çocukların ilkokula ait bir diğer bilgi kaynağının öğretmenler olduğu saptanmıştır. Öğretmenlerin çocuklara özellikle ilkokulda uyulması gereken kurallar ile ilgili bilgilendirmede buldukları tespit edilmiştir.

Anahtar Kelimeler: Okul Öncesi Dönem, Çocuk, İlkokul, Bilgi Kaynağı.

Okul Öncesi Eğitimde Yaz Okulu Modelinin Çocukların İlkokula Hazırbulunuşluğu Bakımından İncelenmesi

Öznur Arslan Nizam ^{1,*} & Ezgi Akşin Yavuz ²

¹ Okul Öncesi Öğretmenliği Oruç Reis Anaokulu

² Okul Öncesi Öğretmenliği Trakya Üniversitesi
oznurarslaan@gmail.com

Özet

Bu araştırmada okul öncesi eğitimden faydalanamayan çocukların yaz okulları aracılığıyla aldıkları okul öncesi eğitimin ilkökula hazırbulunuşluklarında meydana getirdiği farklılığı belirlemek amaçlanmıştır. Araştırma, tek gruplu ön test ve son test modelinin yer aldığı deneysel model türünde tasarlanmıştır. Araştırmanın çalışma grubunu yaz okuluna aktif olarak devam eden ve bir sonraki eğitim-öğretim döneminde ilkökula başlayacak olan 60 okul öncesi dönem çocuğu oluşturmuştur. Araştırmada çocukların ilkökula hazırbulunuşluklarını değerlendirmek için Gelişimsel İlkokula Hazırbulunuşluk ölçeği kullanılmıştır. Ölçek çocuklara yaz okulu başında ve sonunda uygulanmıştır. Ölçekten elde edilen ön test-son test değerlendirmeleri ilişkili örneklem t testi kullanılarak analiz edilmiştir. Yapılan analizler neticesinde okul öncesi yaz okulu eğitimlerinin çocukların ilkökula hazırbulunuşluğunu anlamlı düzeyde farklılaştırdığı sonucuna ulaşılmıştır. Belirtilen bu farklılığın son test puanları lehine olduğu görülmektedir. Bu sonuçtan hareketle okul öncesi eğitimden faydalanamamış çocuklar için yaz okullarına devam etmenin onların ilkökul hazırbulunuşluğu açısından faydalı bir uygulama olduğu söylenebilir.

Anahtar Kelimeler: Okul Öncesi Eğitim, Yaz Okulu Modeli, İlkokula Hazırbulunuşluk

Eğitsel Online Oyunlar ve Eğitimde Kullanımı

Volkan Ali Bozdemir ^{1,*} & Zehra Canan Bozdemir ²

¹ Beden Eğitimi ve Spor Öğretmenliği Balıkesir Lisesi

² Beden Eğitimi ve Spor Öğretmenliği Balıkesir Karesi Ortaokulu
volkanalibozdemir@hotmail.com

Özet

Günümüzde cep telefonları, tabletler, oyun konsolları ve bilgisayarlar oyun sektörünün büyümesi, yüksek hızda internet etkeninin devreye girmesi ile beraber çocukların ve gençlerin algılama seviyeleri ile düşünme tarzlarında değişikliğe sebep olmaktadır. Gelişen bilişim teknolojileri ile birlikte internet, insanların iş hayatı, alışveriş, finans işlemleri ve iletişim kurma gibi ihtiyaçlarının yanında eğitim ve eğlence alanlarına da ciddi anlamda etki göstermeye başlamıştır. Oyun konsolu, bilgisayarlar ve mobil cihazlarda teknolojinin desteği ile büyük değişiklikler olmuş, bu sektörde kullanılan oyunların ara yüzleri de bu doğrultuda önemli oranda dönüşüme uğramıştır. İnternetin yüksek hızı ve yaygınlık kazanması ile online oyunların sınıflandırılması ihtiyacı doğmuş, eğitsel içeriklerle ilişkilendirilen, bilişsel ve eğitsel hedeflere yönelik, bilgi verme, beceri kazandırma amacı ile öğrenmeye imkan tanıyan eğitsel bilgisayar oyunları “ciddi oyun” olarak adlandırılmaya başlanmıştır. Eğitsel amaçlarla hazırlanmış olan online oyunlar, çocukların ve gençlerin yaratıcılıklarının gelişmesine, hızlı düşünme ve doğru karar verebilme becerilerini arttırmasının yanında, eğitsel anlamda da sürece ciddi katkılar vermeye başlamıştır. Günümüz öğrencilerine yönelik klasik öğretim yöntem ve teknikleri ile birlikte yenilikçi yöntemlerle farklı teknikleri kullanmak bir anlamda kaçınılmaz olarak görülmektedir. Eğitsel amaçlarla hazırlanmış online oyunların öğrencilerin ilgili ders ve konuların kazanımlarına katkı sağlamasının yanında, bilgisayar oyunlarının eğitsel potansiyellerinden yola çıkarak bu teknolojik gelişmeleri eğitim-öğretim ortamlarında kullanmak, öğrenmenin daha etkili ve kalıcı olması açısından önemli olarak değerlendirilmektedir.

Bu çalışma mobil oyunlar ile bilgisayar oyunlarının eğitsel potansiyelinin gerçekliği çerçevesinde yeni bir üretim çabası olarak ortaya çıkmıştır. Çalışmanın amacı: Online mobil ve bilgisayar oyunlarının eğitici ve öğretici kazanımlarından yola çıkarak öğretim programları ile ilişkilendirilmesi, eğitim ortamlarında yeterli düzeyde kullanılabilmesi ve dijital oyun teknolojilerinin eğitim-öğretim alanlarındaki çalışmalarda yaygınlaşarak alana katkı sağlamasıdır. Bu kapsamda online oyunlar ve eğitime yönelik bir alanyazın taraması gerçekleştirilmiştir. Çalışmada derleme yöntemi kullanılmış olup alanyazın incelemesinde 2019-2023 yılları arasındaki yayımlar, 2019-2023 TÜİK istatistikleri ve 2020-2021-2022 yılı oyun sektörü raporları ile MEB 2023 Vizyonu sistematik olarak incelenmiştir. Bu doğrultuda çalışmanın birinci bölümünde konsol, mobil ve bilgisayar oyunlarının tarihsel süreci ile eğitsel online oyun türleri sınıflandırılmıştır. İkinci bölümde ise mobil eğitim, ciddi oyun, eğitsel içerikler ve mobil öğrenme gibi kavramlara odaklanılarak eğitim ortamlarında kullanılan veya kullanılacak eğitsel içeriklerle hazırlanmış online oyun örnekleri değerlendirilmiş, eğitsel oyunların eğitim potansiyeli ve bu oyunların çocuk ve gençler açısından olumlu-olumsuz etkileri açıklanmaya çalışılmıştır. Çalışmanın son bölümünde de ders kazanımlarına ve öğretim programlarına katkı sağlayabilecek online oyun örnekleri incelenerek bu oyunların öğrenme ve öğretme ortamlarında kullanılabilmesine yönelik önerilerde bulunulmuştur.

Anahtar Kelimeler: Online Oyunlar, Ciddi Oyun, Mobil Öğrenme, Oyun ve Eğitim

Ergenlerde Aile İşlevselliği, İyi Oluş ve Benlik Kurgusu İlişkisi

Merve Koçoğlu^{1,*} & Bekir Çelik²

¹ Aile Danışmanlığı Çanakkale Onsekiz Mart Üniversitesi

² Rehberlik ve Psikolojik Danışmanlık Çanakkale Onsekiz Mart Üniversitesi
mervekocoglu2360@gmail.com

Özet

Toplumun yapı taşı olan ailenin, insan hayatında büyük etkileri bulunmaktadır. Ergenlik dönemi ise ailenin işlevselliğinin sağlıklı ya da sağlıklı olmamasından etkilenebilecek dalgalanmaların yoğun olduğu bir geçiş dönemidir. Bu nedenle lise öğrencilerinde aile işlevselliğinin öznel iyi oluş ve benlik kurgusu üzerine etkisinin araştırılması önemli görülmüştür. Tüm bu değişkenlerin ortaöğretim düzeyinde öğrenimlerini sürdürmekte olan öğrencilerin eğitimlerini de desteklediği düşünülerek değişkenlerin sağlıklı düzeylerde olması için araştırmacı ve uygulayıcıların neler yapabileceğinin literatüre kazandırılması önemli görülmüştür. Yapılan araştırmada amaç, ergenlerde aile işlevselliği, ergenin öznel iyi oluşu ve benlik kurgusu gelişimi (özerk benlik kurgusu, ilişkisel benlik kurgusu, özerk-ilişkisel benlik kurgusu) arasındaki ilişkiyi incelemektir. Ayrıca aile işlevselliği, benlik kurgusu ve öznel iyi oluşun yaş, cinsiyet, sınıf düzeyi, anne baba eğitim durumu ve ailenin sosyoekonomik düzeyine göre de farklılaşıp farklılaşmadığı da incelenecektir. Araştırmada verileri toplamak amacıyla Ergen Öznel İyi Oluş Ölçeği, Ailede Özerk-İlişkisel Benlik Kurgusu Ölçeği, Aile Değerlendirme Ölçeği ve Kişisel Bilgi Formu kullanılmıştır. Veri toplama araçlarından elde edilen verilerin analizi SPSS Statistics 23 programıyla yapılacaktır. Uygulamanın örneklemini Eskişehir’ de yaşayan 14-18 yaş aralığındaki lise öğrencileri oluşturmaktadır. Ölçekler Eskişehir’ de yaşayan 14-18 yaş aralığındaki 700 öğrenciye uygulanmıştır ve kayıp veriler nedeniyle 624 ölçek değerlendirmeye alınmıştır. Analizler tamamlanarak sonuçlar sunulacaktır. Araştırmanın sonucunda aile işlevselliği ile benlik kurgusu ve öznel iyi oluş arasında ilişki bulunması beklenmektedir.

Anahtar Kelimeler: Ergenlik, Aile İşlevselliği, Benlik Kurgusu, Öznel İyi Oluş

Lise Öğrencilerinin Toplumsal Cinsiyet Eşitliğine Yönelik Tutumlarının Belirlenmesi (Bursa Orhaneli İlçesi Örneği)

Yasemin Gürcüoğlu

Sosyoloji Yüksek Lisans Bursa Teknik Üniversitesi
yasemingurcuoglu@gmail.com

Özet

Ülkemizde her ne kadar çeşitli alanlarda toplumsal cinsiyet eşitliğini sağlamaya yönelik adımlar atılsa da hala toplumsal cinsiyet eşitsizliğini sürdüren geleneksel ataerkil yapının etkisi görülmektedir. Kadınların ve erkeklerin yaşamlarını şekillendiren toplumsal cinsiyete ilişkin kalıp yargılar kadınların aleyhine olan bu eşitsizlik halinin devam etmesine sebep olmaktadır. Toplumsal cinsiyete dair kalıp yargılar çocukluktan itibaren bireye yüklenmeye başlar. Ancak bilindiği gibi cinsiyet rollerinin benimsenmesi, kimlik oluşturma, ileride nasıl bir kadın ve erkek olunacağına dair en önemli kararların alınması ergenlik döneminde gerçekleşmektedir. Bu nedenle ortaöğretim seviyesindeki gençlerin toplumsal cinsiyet eşitliğine ilişkin tutumlarını belirlemeye yönelik çalışmalar önem arz etmektedir. Bu tür çalışmaların gençlerin toplumsal cinsiyete dair daha eşitlikçi bir tutum benimseyebilmeleri için atılacak adımlara zemin oluşturması beklenmektedir. Buradan hareketle bu çalışma, yetişkinliğe geçiş sürecindeki lise öğrencilerinin toplumsal cinsiyet eşitliği hususundaki tutum düzeylerinin tespit edilmesi, toplumsal cinsiyet eşitliğine dair algının çeşitli demografik değişkenlere göre farklılaşıp farklılaşmadığının ortaya konulması amacıyla yapılmıştır.

Nicel araştırma yöntemiyle yürütülmüş olan araştırmada tarama (survey) deseni kullanılmıştır. Araştırma Bursa'nın Orhaneli ilçesinde 15 Aralık-1 Ocak tarihleri arasında gerçekleştirilmiştir. Araştırmanın evrenini 2021-2022 eğitim yılında Orhaneli'de öğrenim gören 706 lise öğrencisi oluşturmaktadır. (Orhaneli Ahmet Necati Yılmaz MTAL, Hacı Mustafa Öden Kız AİHL, 15 Temmuz AİHL, Türkan Sait Yılmaz AL) Araştırmanın örneklem sayısı evrenin bilindiği durumlarda kullanılan örneklem hesabı formülü ile % 95 güven aralığına göre belirlenmiştir. Formül sonucuna göre, olasılıksız örnekleme yöntemi ile seçilen ve araştırmaya katılmaya gönüllü olan 284 öğrenci çalışmaya alınmıştır. Çalışmaya katılmayı 164 kız öğrenci, 120 erkek öğrenci kabul etmiştir. Verilerin toplanmasında sosyo demografik özelliklere dair sorular sorulmak suretiyle F. Dilek Gözütok, Çetin Toraman, Tuba Acar-Erdol (2017) tarafından 5'li Likert ölçeği şeklinde hazırlanan "Toplumsal Cinsiyet Eşitliği Ölçeği (TCEÖ)" kullanılmıştır. Araştırmada uygulanan ölçek toplumda "Erkeği Üstün Gören Anlayış (EÜGA)" ve "Kadını Erkeğe Bağımlı Kılan Anlayış"ı (KEBKA) yansıtan kalıp yargılardan oluşmaktadır. Ölçekten alınan puanın yüksek olması erkek egemenliğini ve aile içi ilişkilerde kadının erkeğe bağımlı olmasını kabul eden bir tutumun benimsendiğini; puanın düşük olması ise bu durumun tam tersinin benimsendiğini göstermektedir. Araştırmaya katılan öğrencilere öncelikle araştırmanın amacı açıklanmış, katılımın gönüllü olması gerektiği belirtilerek sözel izin alınmıştır. Google Forms ve yazılı formlar aracılığıyla toplanan veriler bilgisayar ortamında SPSS (Statistical Package For Social Sciences) 22.0 programında değerlendirilmiştir. Verilerin değerlendirmesinde; ortalama, standart sapma, yüzdelik dağılımlar, bağımsız gruplarda t testi ve Tek Yönlü Varyans Analizi (ANOVA) kullanılmıştır. Önemlilik düzeyi $p < 0,05$ olarak alınmıştır.

Araştırmanın sonucunda cinsiyet değişkenine göre öğrenciler arasında toplumsal cinsiyet eşitliğine dair tutum farklarının mevcut olduğu görülmüştür. Erkek öğrencilerin puan ortalaması kız öğrencilerin puan ortalamasına göre daha yüksektir. Erkek öğrencilerin erkek egemen bir bakışı benimsemiş olduğu görülmektedir. Kızların ise erkeklere oranla kadınları erkeklerle eşit gören bir tutumu benimsedikleri anlaşılmaktadır. Alanyazında bu konuya dair ortaöğretim öğrencileriyle yapılan çalışmaların az sayıda olduğunu belirtmekle birlikte, araştırmamızın sonucu daha önce yapılan araştırmaların sonucuyla paralellik göstermektedir. Kadın katılımcıların erkeklere göre daha eşitlikçi, erkeklerin ise daha geleneksel bir tutum sergilediği önceki çalışmalarda da görülmüştür. Araştırmada başka bir anlamlı farklılık ise okul türü değişkenine bağlı olarak ortaya çıkmıştır. En düşük puan ortalaması Anadolu Lisesi öğrencilerine aitken, en yüksek puan ortalaması Meslek ve Teknik Lisesi öğrencilerine aittir. Anadolu İmam Hatip Lisesi öğrencilerinin puanı bu ikisinin arasındadır. Anadolu Lisesi öğrencilerinin diğer okullardaki öğrencilere göre daha eşitlikçi bir tutuma sahip oldukları görülmektedir. Okul türü değişkenine göre ortaya çıkan bu sonuç aynı ölçeği kullanarak Eskişehir’de araştırma yapan Türkmen ve Alptekin’in (2019-2020) elde ettiği sonuçla benzerlik göstermektedir. Araştırmamız kapsamında öğrencinin sınıfı, anne babasının eğitim düzeyleri, ailesinin gelir düzeyi, dindarlık düzeyi gibi farklı değişkenlere göre analizler yapılmıştır. Ancak elde edilen veriler incelendiğinde bu değişkenlere göre anlamlı farklılıklar gözlenmemiştir.

Anahtar Kelimeler: Toplumsal Cinsiyet, Eşitlik, Ortaöğretim

The Road to Success: Analysing English Language Teaching Graduates' KPSS Success

Gökçe Gök

İngilizce Öğretmenliği Süleyman Demirel Üniversitesi
gokceg1533@gmail.com

Özet

It is safe to say that KPSS (Public Personal Selection Examination) has become really important in assessing the professional qualification of English Language Teachers considering the fact that thousands of English Language Teacher candidates have been participated in the exam for years. The study aims to focus on ELT (English Language Teaching) graduates who entered KPSS (Public Personal Selection Examination) between last three years, 2020-22 and ranked in first 1000. Participants are required to be ELT (English Language Teaching) graduates who attended prepared for KPSS (Public Examination Exam) when they were still undergraduate ELT Students. This study aims to investigate participants' process of preparation for KPSS. Presenter will also. discuss the importance of learner motivation and learner psychology.

Anahtar Kelimeler: #PublicPersonalSelectionExamination #KPSS #LearnerMotivation
#TeacherWellBeing

Öğretmen Denetiminde Yansıtıcı Denetim ve Koçluk Uygulamaları

Süleyman Davut Goker

Educational Sciences Canakkale 18 Mart University
gokersd@gmail.com

Özet

Öğretmenliğin bir reçete veya formül esas alınarak yapılmayan bir meslek olduğu ve sürekli geliştirilmesi gerektiği tartışılmaz bir gerçektir. Türkiye’deki mevcut denetim sisteminin öğretmenlerin profesyonel olarak gelişmelerine yanıt vermekten uzak kalması, yeterli sayıda olmayan denetmenler, denetmenlerin iş yükleri ve eğitim ortamlarında gerçekleşen bu baş döndürücü girişimcilik ve liderlik gerektiren yeni yeterlik alanları göz önüne alındığında, öğretmen odaklı bilişsel ve yansıtıcı öz-değerlendirmenin ön planda olduğu bir denetim ve değerlendirme sisteminin ortaya çıkması kaçınılmaz hale gelmiştir.

Öğretmenlerin kendi öğretmenlik deneyimlerinin geliştirilmesini hedefleyen yansıtıcı koçluk, 1984 yılında öğretmenlerin mesleki gelişimindeki esas unsurları temsil eden yansıtıcı uygulamalar için John Dewey’in geliştirmiş olduğu yansıtıcı eylemlerden sonra, Costa ve Garmston tarafından 2002 yılında geliştirilen bir personel geliştirme tekniğidir. Temel dayanağı öğretme, öğrenme ve insanın gelişimine dair inançların geliştirilmesi olan yansıtıcı koçluk, bütün insanların keşfedilmemiş çok güçlü potansiyellere sahip olduğu ve böylelikle yaşam boyu gelişebilecekleri ve değişebilecekleri varsayımını ön planda tutmaktadır. Endüstri 4.0 ile başlatılan yeni öğrenme ortamları, dijital sınıflar, öğretmen ve denetmen yeterlik ve standartlarını yeniden belirlemeyi gerektirmektedir. Girişimci ve yenilikçi öğretmenlerin bu öğrenme ortamlarına hazır haline getirilmeleri, onların profesyonel yardıma daha çok gereksinim duyacakları anlamına gelmektedir. Türkiye’deki mevcut denetim sisteminin bu beklentilere yanıt vermekten uzak kalması nedeniyle, öğretmen-temelli yansıtıcı koçluk uygulamalarının geliştirilmesi gerekmektedir. Bu çalışma, öğretmen odaklı öz-değerlendirmenin ön planda olduğu bir denetim ve değerlendirme sisteminin nasıl gerçekleştirilebileceğine dair kuramsal bir çerçeve ile birlikte öğretmenlerin kendi gerçek öğretme ortamlarını nasıl değerlendirecekleri konusunda bir farkındalık sağlamayı hedeflemektedir.

Anahtar Kelimeler: Yansıtıcı Denetim, Koçluk, Yansıtıcı Öğrenme Ve Öğretmenlik.

Reflection in Teacher Education: Why should we reflect?

Aysun Yavuz ^{1,*} & Nuray Tan Kılıç ²

¹ Çanakkale Onsekiz Mart University

² İngilizce Öğretmenliği Çanakkale Bilim ve Sanat Merkezi
yavuzaysun@hotmail.com

Özet

In this presentation, Reflection and Reflective thinking will be defined from the critical lenses. Dewey (1933:3-4) defined reflection as “the kind of thinking that consists in turning a subject over in the mind and giving it serious and consecutive consideration in such a way that each determines the next as its proper outcome, while each outcome in turn leans back on, or refers to, its predecessors”. However, due to the philosophical connotations and underpinnings of ‘reflection’, reflection as a daily life activity, the powerful and common metaphor of reflection as ‘the mirror image’ and many different interpretations concerning the definitions, content and practice of reflection in teacher education; reflection can be regarded as an underestimated notion. Dewey’s 4 criteria of reflection as a meaning-making process, rigorous way of thinking, reflection in community and set of attitudes, Schön’s ‘Time Frames of Reflection’ namely; reflection-on and reflection-in action and Levels of Reflection such as; technical, practical and critical reflection gave way to incorporate reflection into teacher education, teaching and research. As a conclusion, the notions of teachers as reflective practitioners and researchers will be discussed and practical reflective tools and examples will be suggested.

Anahtar Kelimeler: Reflection, Reflective Practitioner, Time Frames and Level of Reflection.

Öğretmenlik Meslek Kanununa Yönelik Öğretmen Görüşlerinin İncelenmesi

Dr. Fatıma Betül Demir ¹, Ülkü Ulukaya Öteleş ², Kübra Zırhlı ² & Ahmet Şahin ^{1,*}

¹ Sosyal Bilgiler Öğretmenliği Bartın Üniversitesi

² Sosyal Bilgiler Öğretmenliği Muş Alparslan Üniversitesi
ahmetsahinsb@gmail.com

Özet

Öğretmenler üstlendikleri misyonlar itibariyle toplumlarda saygı duyulan, önemsenen kişiler olmuş ve toplumların eğitim neferleri olarak kabul edilmiştir. Dolayısıyla öğretmenlerin iyi eğitim almaları kadar öğretmenlik mesleğini şevkle sürdürmelerine yardımcı olacak motivasyon kaynaklarına, bazı hak ve imkânlarla, ihtiyaçları vardır. Öğretmenlik Meslek Kanunu da ilgili duruma yönelik ortaya çıkmıştır. Bu araştırmada Öğretmenlik Meslek Kanununa ilişkin öğretmen görüşlerinin tespit edilmesi amaçlanmaktadır. Araştırmanın temel amacı doğrultusunda araştırama, nitel araştırma desenlerinden durum çalışması ile desenlenmiştir. Araştırmanın çalışma grubu, amaçlı örnekleme yöntemlerinden ölçüt örnekleme ile belirlenmiştir. Araştırmaya Türkiye'nin çeşitli yerlerinden resmi okullarda görev yapmakta olan öğretmenler katılım sağlamıştır. Veri toplama aracı olarak araştırmacılar tarafından geliştirilen yarı yapılandırılmış görüşme soruları ile öğretmenlerin kişisel bilgilerine yönelik sorularını kapsayan bir form kullanılmıştır. Araştırmaya katılımda gönüllülük esası dikkate alınmış ve form çevrim içi ortamda öğretmenlerle paylaşılarak veriler elde edilmiştir. Elde edilen veriler içerik analizi yöntemiyle analiz edilecek olup, analiz tamamlanarak bulgu ve sonuçlara yer verilecektir. Elde edilen sonuçlar doğrultusunda önerilerin sunulması planlanmaktadır.

Anahtar Kelimeler: Öğretmenlik Meslek Kanunu, Öğretmen Görüşleri

İngilizce Öğretmenlerinin Yansıtıcı Düşünme Eğilimleri

Selin Erbil

Eğitim Bilimleri Çanakkale Onsekiz Mart Üniversitesi
selinerbil3@gmail.com

Özet

Araştırmanın amacı İngilizce öğretmenlerinin yaş, cinsiyet, öğrenim durumu ve mesleki deneyim sürecine göre Yansıtıcı düşünme eğilimi (YANDE) Semerci tarafından geliştirilen ölçek kullanılarak anlamlı bir farklılık olup olmadığı analiz edilmektir. Bu amaç doğrultusunda İngilizce öğretmenlerinin yansıtıcı düşünme eğilimlerini geliştirmek için öncelikle analiz etmek gerekir. Bu doğrultuda araştırmada tarama yöntemi kullanılmıştır. Tarama araştırması, belirli özellikleri olan bir grubun özelliklerini belirlemek için verilerin toplanmasını amaçlayan bir yöntemdir. Alan taraması olarak da adlandırılır ve mevcut durumu anlamamıza yardımcı olur. Araştırma tarama modelinde betimsel bir çalışmadır. Ağrı ilinin tüm ilçelerinde çalışan İngilizce öğretmenleri araştırmanın evrenini oluşturmaktadır. İngilizce öğretmenlerinin yansıtıcı düşünme eğilimlerini incelemek için basit seçkisiz örnekleme yöntemini kullanarak, evrenin belirli bir bölümünü temsil eden örneklem birimleri seçilmiştir.

Araştırmanın veri toplama aracı iki anketten oluşmaktadır. Araştırmanın birinci bölümü, araştırmacı tarafından hazırlanan demografik verilerin yer aldığı katılımcılara yaş, cinsiyet, mesleki deneyim süreleri ve eğitim durumları hakkında bilgilerin sorulduğu kısımdır. İkinci bölümde ise öğretmen ve öğretmen adaylarının yansıtıcı düşünme eğilimlerini ölçmek amacı ile "Öğretmen ve Öğretmen Adayları için Yansıtıcı Düşünme Eğilimi (YANDE)" ölçeği kullanılmıştır. Araştırma verilerinin analizinde SPSS 21 paket programı kullanılarak analiz edilmiştir. Araştırmaya 209 İngilizce öğretmeni katılmıştır. Araştırma sonuçlarından elde edilen veriye göre yaş, öğrenim durumu ve mesleki deneyim süreçlerinin yansıtıcı düşünme becerisine herhangi bir etki etmediği söylenebilir. Ancak YANDE ölçeği verilerine göre cinsiyet değişkeninin etkisi incelendiğinde elde edilen veriler ölçeğin "Açık Fikirlilik" alt boyutunda anlamlı farklılığa ulaşılmıştır. Farklılığın yönünü bulmak için ortalamalar incelenmiş ve kadınların erkeklere oranla yansıtıcı düşünmede açık fikirliliğe sahip olma düzeyi erkeklerden yüksektir yorumu yapılabilir. Gelecek çalışmalara ışık tutmak adına kadın öğretmenlerin yansıtıcı düşünme eğilimlerini incelemek yansıtıcı düşünmeyi öğretmenlerde nasıl geliştirilebileceği adına yararlı olabilir.

Anahtar Kelimeler: Yansıtıcı Düşünce, İngilizce Öğretmenlerinin Yansıtıcı Düşünme Eğilimleri

Study Lesson (Ders İmece) Işığında Yeni Bir Mesleki Gelişim Modeli: İmece Karar Modeli

Serap Kilci ^{1,*}, Beyza Üçüncü ², Eda Çifçi ¹, Filiz Acar ³, Habibe Çetin ², Özge Gökbayrak ¹ & Zinnur Akdi ¹

¹ Eğitim Programları ve Öğretimi Düzce Üniversitesi

² Eğitim Programları ve Öğretim Düzce Üniversitesi

³ Eğitim Bilimleri Düzce Üniversitesi

serapkilcii@gmail.com

Özet

Dünya genelinde, okullarda öğretimin kalitesini artırmak için eğitim geliştirme çalışmaları öne çıkmaktadır. Öğrenci başarısını etkileyen en önemli faktörlerden biri olan öğretmenlerin gelişimi önceliklidir ve öğretmenlerimize büyük sorumluluklar düşmektedir. Çünkü artık öğretmenlerin sadece konuya hakim olması yeterli değildir; aynı zamanda öğretim sürecindeki becerileri de önemlidir. Öğretmenlerin mesleki ihtiyaçlarına uygun olarak düzenlenen, planlı ve sürdürülebilir öğrenme etkinlikleri, öğretmenlerin öğretim sürecinde daha etkili olmalarını ve becerilerinin gelişmesini sağlamaktadır. Bu sayede öğretmenlerin öğrencilerine daha kaliteli bir eğitim sunmaları hedeflenmektedir.

Study Lesson, öğretmen yetiştirme modellerinden biridir ve 1870'lerde Japonya'da geliştirilmiştir. Bu modelde öğretmenler, ortak bir ders planı hazırlar ve bireysel olarak uygularlar. Uygulama sürecinde öğretmenler birbirini gözlemler, sonuçlardan yola çıkılarak yeni bir plan hazırlanır.

Bu çalışmada ise, Study Lesson yönteminden yola çıkarak yeni bir yöntem geliştirilmiş ve bu modele İmece Karar Modeli adı verilmiştir. Geliştirilen bu yöntemde Study Lesson'dan farklı olarak öğretmenler uygulama sürecinden birbirini gözlemlerler. Öğretmenler uygulama sonucunda kendi kriterlerine göre süreci değerlendirir, sürecin eksi ve artı yönlerini belirlerler. Değerlendirme sonuçları uygulanan planın yeniden düzenlenmesi için yapılan toplantıda tartışılır. Bu durum öğretmenlere zaman ve mekan bakımından tasarruf sağlarken; aynı zamanda daha kalabalık bir grupta çalışma fırsatı sunar. Bununla beraber her öğretmen kendi öğrencilerini iyi tanıdığı için değerlendirme sürecini etkili bir şekilde yönetebilir. Ortak değerlendirme süreci planın en iyi versiyonuna gelebilmesi için objektif ve farklı bakış açılarının kullanılabilmesini sağlar.

Aynı zamanda bu süreç, bir çalışma grubunun iş birliği yaparak ders planı geliştirdiği ve bu planı uyguladığı bir öğretim deneyimini açıklamaktadır. Katılımcıların birlikte çalışarak öğretim materyalleri ve yöntemleri geliştirdiği bir mesleki gelişim çalışması olarak Study Lesson çalışması ile benzerlik göstermektedir.

Bu çalışmada;

1.Adım: Grubun Oluşturması: Bir akademisyen öncülüğünde iki psikolojik danışman, üç matematik, bir sınıf öğretmeni tarafından oluşturulmaktadır.

2.Adım: Konunun Belirlenmesi: Çalışma sürecine öncelikle araştırma yapma, sonrasında da planlama aşamasıyla başlanmıştır. İlk olarak katılımcılar, konunun öğretimine yönelik çeşitli kaynaklardan araştırma yapıp, tecrübelerinden ve gözlemlerinden faydalanarak fikirlerini paylaşmış sonrasında da ders planlanmıştır. Farklı branşlardaki öğretmenlerin ortak uygulama yapabilmesi için ve her bir branşın sınıf öğretmenliği kapsamında rehberlik faaliyetleri ile ilgili sorumlulukları olduğundan Rehberlik dersi kapsamında Sosyal-Duygusal Gelişim Alanı “Zorbalıkla Baş Etme Yolları” kazanımı mesleki gelişim çalışmasında uygulama konusu olarak seçilmiştir.

3.Adım: Öğretim Materyallerinin Araştırılması: Grupta yer alan psikolojik danışmanlarının öncülüğünde etkinlik hazırlanmış olup araç olarak örnek olay senaryosu kullanılmıştır.

4.Adım: Uygulamanın İlk Planlaması: Grup öğretmenleri tarafından etkinliğin en etkili nasıl uygulanacağı konusunda birikimler paylaşılmıştır. Plan hazırlanırken sürece etki eden paydaşlar ve bunlar arasındaki ilişkiler göz önünde bulundurulmuş ve çözüm önerileri tartışılmıştır.

5.Adım: Planın Uygulanması: Uygulama bireysel yapıp, herkes kendi uygulama sürecinin değerlendirmesini raporlamıştır.

6.Adım: Tartışma ve Yansımalar: Ortak değerlendirmede toplu olarak planın aksayan ve olumlu yönlerine değinilmiştir. Aksayan kısımların düzeltilmesi için tüm grup üyeleri bir araya gelmiş ve mesleki birikimleri doğrultusunda süreç hakkında görüşler belirtmiştir. İlk değerlendirme sonucunda örnek olay sayısının, uygulama süresinin, işitsel ve görsel materyallerin artırılmasına karar verilmiştir.

7. Adım: Uygulamanın Yeniden Planlanması: Ortak değerlendirmeye göre ikinci planlama yapılmıştır. Bu planlamada daha açıklayıcı ikinci bir örnek olay etkinliğe eklenmiş, süre arttırılmıştır. Grup sorumluluğunu öğrencilere kazandırmak için senaryo ve canlandırma etkinlikleri eklenmiştir.

8.Adım: Yeni Versiyonun Uygulanması: Öğretmenlerin ikinci uygulama değerlendirmeleri ve ortak kararlar doğrultusunda planın son hali oluşturulmuştur.

Sonuç olarak, geliştirilen bu yöntem, öğretmenlerin deneyimlerini paylaştığı işbirliği ortamı oluşturularak öğrenme sürecini iyileştiren etkili bir mesleki gelişim modeli olacağı görülmüştür. Bu yöntemle öğretmenlerin, bağımsız olarak kendi çalışma alanlarında, kendi görüşleri üzerinden değerlendirilmesini ve ortak bir paydada mesleki gelişimlerine, benzer şartlarda diğer öğretmenlerin görüş ve önerileri ile katkıda bulunmalarını sağlamıştır. Daha ekonomik ve geniş bir çalışma ortamı sağlanmıştır. Öğretmenlerin yaptıkları toplantılarda uygulamalardaki eksikliklerin giderilmesi için önerilerin ve olumlu buldukları uygulamaların paylaşımı, öğretmenlerin eğitim ve öğretim süreçlerini hem kendi hem meslektaşları hem de öğrencilerin bakış açılarıyla değerlendirmesini sağlamıştır.

Bu çalışma disiplinler arası ve branş bazında planlama süreci için kullanılabilir.

Anahtar Kelimeler: Okul, Öğretmen, Öğretim, Eğitim Geliştirme, Mesleki Gelişim, Study Lesson, Ders İmecesesi, Rehberlik, Öğretim Materyalleri, Planlama, Uygulama, Değerlendirme, İşbirliği.

Özel Yetenekli Öğrencilerin Online Destek Eğitiminde Kullanılmak Üzere Geliştirilen Etkinliğin Etkisinin İncelenmesi

Leyla Ayverdi ^{1,*}, Yunus Emre Avcu ² & Hilal Karakış ³

¹ Fen Bilgisi Öğretmenliği Çanakkale Onsekiz Mart Üniversitesi

² Bilişim Teknolojileri Balıkesir Karesi İstanbulluoğlu Sosyal Bilimler Lisesi

³ Bilişim Teknolojileri Öğretmenliği Milli Eğitim Bakanlığı

leyla_ayverdi@hotmail.com

Özet

2019 Yılında başlayan küresel salgın öğrencilerin eğitimlerine bir süre ara verilmesine sebep olması açısından bir dezavantaj olarak algılansa da eğitimin online ortamlarda da gerçekleştirilebileceğinin anlaşılması açısından bir avantaj da oluşturmuştur. Mevcut eğitim sistemi öğrencilerin yüzyüze eğitim almalarına dayalı olarak kurgulandığı için öğretmenler bu süreçte öğrencilere verilecek kazanımlar için etkinlik tasarlama ve uygulama noktasında güçlükler yaşamışlardır. Ancak süreç online eğitimin daha yoğun bir şekilde kullanılarak öğrencilerin Dünya'nın farklı yerlerindeki eğitim ortamlarında istedikleri bilgiye ulaşmalarına olanak sağlanmasına evrilmiştir. Özel yetenekli öğrenciler gerek kendileri gibi özel yetenekli arkadaşlarıyla gerekse diğer öğrencilerle birlikte online eğitimlere katılmışlar ve katılmaya devam etmektedirler. Eğitim ortamları dijital bir ortama taşınırken bu alanda uygulanabilecek nitelikli etkinliklere ihtiyaç da artmıştır. Söz konusu etkinliklerin özel yetenekli öğrencilerin ilgi ve yetenekleri doğrultusunda geliştirilmiş ve uygun zorluk düzeyinde etkinlikler olmaları önem taşımaktadır.

Bu çalışmanın amacı, özel yetenekli öğrencilerin fen eğitiminde “Bilim” modülünde kullanılmak üzere bir etkinlik geliştirilmesi ve uygulanmasıdır. Çalışma kapsamında 6 saatlik bir ders tasarımı yapılmıştır. Çalışma grubunu Balıkesir merkezde bulunan bir Bilim ve Sanat Merkezi'ne devam eden 25 (12 kız, 13 erkek) özel yetenekli öğrenci oluşturmaktadır. Etkinliğin başlangıcında öğrencilere “Bilim nedir? Hangi bilim dallarını biliyorsunuz?” soruları sorularak giriş yapılmıştır. Öğrencilerin cevapları alındıktan sonra Bilim insanlarının özelliklerinin neler olduğu sorularak “Mentimeter” uygulamasıyla öğrencilerin bilim insanlarının özelliklerine ilişkin fikir üretmeleri istenmiştir. Öğrencilerin verdikleri cevaplar incelendiğinde meraklı olmak, pes etmemek, çalışkan olmak, azimli olmak, zeki olmak gibi cevapların çoğunlukta olduğu görülmüştür. Öğrencilerin cevapları alındıktan sonra bilim insanlarının özelliklerini kendi özellikleri ile karşılaştırmaları istenmiştir. Öğrenciler bu çalışmanın ardından görevi başında çalışan bir bilim insanı çizmişler ve “Padlet”e yüklemişlerdir. Öğrencilerin yaptıkları çizimler DAST-C (the Draw-A-Scientist Test Checklist/Bir Bilim İnsanı Çiz-Kontrol Listesi) ile incelenmiş ve çizimlerde “laboratuar önlüğü giyen, gözlüklü, erkek, laboratuar ortamında tek başına çalışan” bireyler olarak çizmişlerdir. Çizimlerini arkadaşlarına anlatmaları istenmiştir. Sonrasında seçtikleri bir bilim insanı ile ilgili araştırma yapmaları için süre verilmiş ve araştırmanın ardından bu bilim insanının hayatını ve araştırmalarını anlatan videolar veya Cahtterpix isimli uygulamada resimleri konuşturmaları istenmiştir. Öğrencilerin en çok çalıştıkları bilim insanının Aziz Sancar olduğu belirlenmiştir. Sonrasında kendilerini bir bilim insanı gibi düşünüp bilimsel bir deneyi ev ortamında yaparak videoya çekmeleri ve “Padlet”e yüklemeleri istenmiştir. Derste evde yaptıkları bu deneyi arkadaşlarıyla paylaşmışlardır. Son olarak da öğrencilerin gerçekleştirdikleri deneye ilişkin “Canva”da bir poster tasarımı yapmaları sağlanmıştır. Öğrencilerin etkinlik süresince kazanımları

elde etme durumları öğretmen tarafından “Dereceli Puanlama Anahtarı” kullanılarak değerlendirilmiş ve öğrencilerin kazanımlara önemli ölçüde ulaştıkları belirlenmiştir. Özel yetenekli öğrencilerin eğitiminde kullanılmak üzere online ortamlarda kullanılacak etkinliklerin artırılması önerilebilir.

Anahtar Kelimeler: Özel Yetenekli Öğrenci, Online Eğitim, Bilim

Özel Gereksinimli Çocuklarının Eğitim Hakkına İlişkin Aile Farkındalığı

Püren Akçay ^{1,*} & Sıla Bahçeci ²

¹ Beden Eğitimi ve Spor Öğretmenliği Haliç Üniversitesi

² Eğitim Yönetimi İstanbul Aydın Üniversitesi
akcaypuren@hotmail.com

Özet

Bu araştırmada ailelerin, özel gereksinimli çocuklarının eğitim hakkına ilişkin düzeylerinin tespit edilmesi amaçlanmıştır. Özel gereksinimli çocukların eğitim hakları eğitime erişim hakkı, kaliteli eğitim hakkı ve öğrenme ortamında saygı görme hakkı olarak üç ayrı kategoride incelenmiştir. Bu çalışmada nitel araştırma yöntemlerinden olgubilim (fenomenoloji) kullanılmıştır. Araştırma verileri yarı yapılandırılmış görüşme formu ile elde edilmiştir. Araştırma çalışma grubu ise İstanbul ilinde bulunan özel gereksinimli çocuk sahibi 14 anne-baba oluşturmuştur. Araştırma sonucunda, özel gereksinimli çocuğu olan ailelerin karşılaştıkları sorunların çoğuyla tek başlarına baş etmek zorunda kalmışlardır. Bu durum özel gereksinimli çocukların gerekli ve yeterli tedavi, bakım, gelişim ve eğitim almalarını zorlaştırmaktadır. Özel gereksinimi olan çocukların hizmet ve destek aldıkları kurum ile ilgili olarak verilen eğitimden velilerin büyük çoğunluğunun memnun olduğu ve onların beceri gelişiminde yeterli olduğu görülmüştür.

Anahtar Kelimeler: Özel Gereksinimli Çocuk, Eğitim Hakkı, Aile, Farkındalık.

Sosyal Medya ve Eğitim Üzerine Öğretmen Görüşleri

Gamze Coşkun

Eğitim Programları ve Öğretim Balıkesir Üniversitesi
ggamzecoskun@hotmail.com

Özet

Bilişim teknolojilerin gelişmesi ile birlikte çok farklı platformlar hayatın her alanına girmiştir. Teknolojinin ilerlemesi insanların iletişim yöntemlerinin değişmesine, gelişmesine olanak tanımıştır. Sosyal medya bu süreçte bireylerin birbirleri ile buluşmaları, paylaşım yapmaları, arkadaş edinme ve sürdürülebilirlik noktasında dünya genelinde yaygınlaşan bir uygulamalar bütünü haline gelmiştir. Günümüzde Youtube, Facebook, Instagram, Twitter, Whatsapp, Telegram gibi sosyal medya araçları ve platformları gittikçe yaygınlaşmış ve yaşamın her alanında gözle görülür bir değişimi ve etkileşimi ortaya çıkarmıştır. Sosyal medya uygulamaları eğitim alanında da kendine yer edinmiş hem öğrenci hem öğretmen hem de eğitim yöneticilerinin sıklıkla kullandığı platformlar olmuştur. Sosyal medya ile sanallaşan sosyal ilişkiler farklı bir boyuta evrilmiş, beraberinde birçok içeriğin zenginliğini getirmesinin yanı sıra farklı sorunların da oluşması durumu ortaya çıkmıştır. Bu araştırma sosyal medya ve eğitim ilişkisinin öğretmen görüşleri çerçevesinde değerlendirilmesini amaçlamaktadır. Araştırma nitel bir araştırma olup doküman tarama, doküman analizi ve içerik analizi yöntemleri ile öğretmenlerin sosyal medya eğitim ilişkisini ortaya koyacak içeriklere ulaşılarak, sosyal medyanın eğitim ortamlarında kullanılması, eğitimdeki uygulamalar, öğretmenlerin sosyal medya kullanımı yeterlilikleri, sosyal medya içerik hazırlama becerileri betimlenmeye çalışılmıştır. Araştırmada değerlendirmeye alınan dokümanlar tezler, makaleler, raporlar, planlar ve istatistik veri tabanlarından elde edilen içerikler doğrultusunda yapılmıştır. Literatürden elde edilen dokümanlar ışığında bulgular ve sonuçlar kavramsal bir çerçevede ele alınmaya çalışılmıştır. Öğretmenlerin sosyal medya uygulamalarına ilgi gösterdiği özellikle bilişim becerileri iyi olan öğretmenlerin sosyal medyayı eğitim-öğretim faaliyetlerinde kullanabildikleri, erkek öğretmenlerin kadın öğretmenlere göre sosyal medyayı daha etkin kullandıkları, öğretmenlerin ve öğrencilerin sosyal medya içeriği geliştirme, kişisel verilerin korunması, çocuk haklarının korunması boyutunda desteklenmesi gerektiği, sosyal medyanın yüz yüze yapılan eğitimi destekleyici bir yapıya sahip olduğu, günümüz gençliğine hitap edecek öğretmenlerin bu alandaki yetenekleri ve becerilerinin ön plana çıkması gerektiği, sosyal medyanın hızlı bir etkileşim ve iletişim kaynağı olması yanı sıra bazı riskleri de barındırdığı bu noktada öğretmenlerin, öğrencilerin ve velilerin dijital okuryazarlık boyutundaki farkındalık düzeylerinin artırılması gerektiği araştırmada elde edilen sonuçlar arasındadır. Literatür taraması kapsamında elde edilen bulgular, ulaşılan sonuçlar çerçevesinde araştırmada öğretmenlere, eğitim yöneticilerine ve eğitim politikası geliştirenlere, sosyal medya platformları ve içerik hazırlayıcılara yönelik öneriler ile de araştırma tamamlanmıştır.

Anahtar Kelimeler: Eğitim, Öğretmen, Sosyal Medya, Sosyal Ağlar, Bilişim

İlkokul Dördüncü Sınıf Öğrencilerinin Okuduğunu Anlama İle Matematik Dersi Akademik Başarısının İncelenmesi

Abdullah Kaplan ^{1,*} & Salih Zeki Genç ¹

¹ Sınıf Öğretmenliği Çanakkale Onsekiz Mart Üniversitesi
abdullah_91_k@hotmail.com

Özet

Okuduğunu anlama eski ve yeni bilgiler arasında bağ kurmaktır. Kişilerin yeni edinilen bilgiler ile hafızasında sakladığı eski bilgileri birleştirerek yeni bilgiler inşa etme sürecidir. Bu süreçte bireyin okuduğunu anlaması için önkoşul olan okuma eylemini gerçekleştirilmesi gerekmektedir. Okuma eylemini gerçekleştiren bireyin süreç içerisinde; akıcı okuma, okuduğunu anlama, çıkarımda bulunma, karar verme gibi birtakım becerileri sergilemesi beklenmektedir. Bu becerilerin sergilendiği ders Türkçe dersi ile sınırlı olmayıp okuldaki diğer derslerle de ilişkisi bulunmaktadır. Okul derslerinde okuduğunu anlama becerisi gelişmemiş bireyin kendisine sunulan metnin vermek istediği mesajı kavraması ve yorumlaması güç olacaktır. Okuduğunu anlama becerisi bu noktada önemli rol oynamaktadır. Bu yönüyle okuduğunu anlama davranışı bireyin matematik öğrenimine ve matematik başarısına da katkıda bulunabilir. Nitekim bireylerin matematik öğretiminde de okuduğunu anlaması, çıkarımda bulunması, bilgiyi transfer edebilmesi, hızlı düşünme ve karar verme becerilerini sergilemesi beklenir. Okuma ve okuduğunu anlama noktasında sorun yaşayan bireyin problem cümlesinin bütünü kavraması, verilenler ve istenilen arasında bağ kurması zor olabilir. Bireyin kendisine yöneltilen problemi anlamadan; yorumlaması, probleme dair fikir üretmesi, alternatif çözüm yolları bulması ve problemi çözmesi de zorlaşacaktır. Nitekim matematik dersinde bireye yöneltilen problemin çözüme ulaştırılması veya alternatif çözüm yollarına dair fikir üretilebilmesi için iyi anlaşılması ve ardından problem çözme basamaklarının uygulanması gerekmektedir. Problem çözme basamaklarının uygulanması noktasında ilk basamak problemin farkına varılması, hissedilmesi ve anlaşılmasıdır. Bu noktada matematik dersi akademik başarısı ile okuduğunu anlama arasında ilişki bulunmaktadır. Bu çalışmada ilkökul dördüncü sınıf öğrencilerinin okuduğunu anlama ile matematik dersi akademik başarısının; cinsiyete, öğrencilerin sosyo-ekonomik durumuna, anne eğitim durumuna, baba eğitim durumuna, annenin mesleğine, babanın mesleğine, anne-babanın birlikte olma durumuna, öğrencinin kitap okuma sayısına göre anlamlı düzeyde farklılaşıp farklılaşmadığı belirlenmeye çalışılmıştır. Araştırmanın örnekleme Gaziantep ilinin Şehitkamil ve Şahinbey ilçesindeki devlet okullarında öğrenim gören, farklı sosyo ekonomik duruma sahip 235 kız ve 215 erkek öğrenci olmak üzere toplam 450 ilkökul dördüncü sınıf öğrencisinden oluşmaktadır. Araştırmada sistematik tesadüfi örnekleme yöntemi örneklem seçilmiştir. Araştırma verileri “Okuduğunu Anlama Başarı Testi”, “Matematik Dersi Başarı Testi”, kişisel bilgi formu ile toplanmıştır. Araştırmada toplanan veriler bir istatistik programı aracılığıyla incelenecek ve sonuçlara bildiride yer verilecektir.

Anahtar Kelimeler: Okuduğunu Anlama, Matematik Dersi, Akademik Başarı

Türkiye’de İlk Okuma Yazma Öğretimi İle İlgili Geliştirilen Lisansüstü Tezlerin Değerlendirilmesi (2006-2022)

Berfu Kızılaslan Tunçer ^{1,*} & Tuğçe Yardım ²

¹ Temel Eğitim Çanakkale Onsekiz Mart Üniversitesi

² Sınıf Öğretmenliği Çanakkale Onsekiz Mart Üniversitesi
btuncer@comu.edu.tr

Özet

Bu çalışmanın amacı, Türkiye’de 2006-2022 yıllarında gerçekleştirilmiş olan ilk okuma yazma öğretimi ile ilgili lisansüstü tezlerin amaç, yöntem, çalışma grubu, veri toplama aracı ve sonuç bakımından incelenmesidir. Nitel araştırma desenlerinden durum çalışmasının kullanıldığı bu çalışmada amaçlı örnekleme yöntemlerinden ölçüt örnekleme kullanılmıştır. Örnekleme dahil edilen tezlerin ölçütü, ilk okuma yazma öğretimi ile ilgili olması ve 2006 yılı sonrasında gerçekleştirilmiş olmasıdır. Bunun sebebi ise 2005 yılında pilot olarak uygulanan ve 2006 yılında tüm Türkiye’de uygulamaya geçirilmiş olan İlkokul Programında ilk okuma yazma öğretim yöntemi olarak “Ses Temelli Cümle Yöntemi”nin benimsenmiş olmasıdır. YÖK veritabanının anahtar kelimeler kısmına ilk okuma yazma öğretimi yazılarak çıkan tezler tarihe göre sıralanmış 2006 ve sonrasında yapılan tezler doküman incelemesi yolu ile incelenmiştir. Araştırmanın bulgularına göre ilk okuma yazma öğretimi konusunda yapılan araştırmalarda en çok nicel yöntemin kullanıldığı ve çalışma grubu olarak en çok öğretmenlerin tercih edildiği, veri toplama aracı olarak ise en çok yarı yapılandırılmış görüşme formunun kullanıldığı belirlenmiştir. Araştırmaların amaçlarının çoğunlukla farklı yöntemlerinin ilk okuma yazma öğretimindeki etkililiğinin sınanması, ilk okuma yazma öğretimi sürecinde karşılaşılan sorunların belirlenmesi, Türkçe programı ve ders kitaplarına ilişkin öğretmen görüşlerinin belirlenmesi olduğu görülmüştür.

Anahtar Kelimeler: İlk Okuma Yazma Öğretimi, Lisansüstü Tez, Döküman İncelemesi

İlkokulda İngilizce Dersine Giren Sınıf Öğretmenlerinin İngilizce Öğretimine Yönelik Görüşlerinin Belirlenmesi

Ayten Çokçalışkan ^{1,*} & Halil Çokçalışkan ²

¹ İngilizce Öğretmeni Cumhuriyet Ortaokulu (Yatağan)

² Sınıf Öğretmenliği Muğla Sıtkı Koçman Üniversitesi
aytencokcaliskan@hotmail.com

Özet

Küreselleşme süreci uluslararası alanda yabancı dil bilmenin gerekliliğini ortaya çıkarmıştır. Günümüzde, yabancı dil bilmek, dünyanın farklı noktasından farklı bireyleri, kültürleri tanıyabilme; ticari, ekonomik, turizm gibi ilişkileri yürütebilme açısından önemli bir özellik haline gelmiştir. Bu bağlamda dünya üzerinde en çok konuşulan yabancı dillerden birisi olan İngilizceye de yetkin bir şekilde hakim olmak önemlidir. Ülkemizde de yabancı dil öğrenmeye ve öğretmeye önem verilmektedir. Yabancı dil öğretimine yönelik öğretim programları hazırlanmış ve yeni uygulamalara geçilmiştir. Dil öğretiminde yaş unsurunu da göz önüne alarak 2013-2014 eğitim ve öğretim yılında ilk kez 2. sınıflarda yabancı dil dersi okutulmaya başlanmıştır. 2014-2015 eğitim öğretim yılından itibaren de ilkokul ikinci, üçüncü ve dördüncü sınıfların ders programında İngilizce dersi yer almıştır. Buna göre, ilkokullarda yabancı dil öğretimi İngilizce öğretmenleri tarafından, İngilizce öğretmenlerinin olmadığı okullarda ise sınıf öğretmenleri tarafından yürütülmektedir. Bu araştırmanın amacı, İngilizce öğretmenlerinin olmadığı durumlarda İngilizce derslerine giren sınıf öğretmenlerinin ilkokulda İngilizce öğretimine yönelik görüşlerini tespit etmektir. Bununla beraber bu çalışmada sınıf öğretmenlerinin bu süreçte karşılaştıkları sorunlar, bu sorunlara yönelik çözüm önerileri ve yabancı dil öğretiminin daha etkili ve yararlı olmasını sağlayacak önerilerini saptamak amaçlanmıştır. Nitel araştırma yöntemlerinden birisi olan durum çalışması olarak desenlenen bu çalışma, 2022-2023 eğitim öğretim yılında yürütülmüştür. Araştırmanın çalışma grubunu, amaçlı örnekleme yöntemine göre seçilen ve İngilizce dersine giren 20 sınıf öğretmeni oluşturmaktadır. Katılım gönüllülük esasına dayanmıştır. Araştırmanın verilerinin toplanmasında açık uçlu bir maddeden oluşan yarı yapılandırılmış görüşme formu kullanılmıştır. Verilerin analizinde nitel veri analizlerinden biri olan içerik analiz kullanılmıştır. Araştırma sonucunda, katılımcıların yaşadığı sorunlardan bazılarının İngilizce öğretme yöntemi olarak eksiklik yaşadıkları ve dersle ilgili ekstra materyallere nasıl ulaşacaklarını bilmedikleri olduğu ortaya çıkmıştır. İngilizce derslerinde daha etkili olabilmeleri açısından hizmet içi eğitim almaları bir çözüm önerisi olarak sunulmuştur.

Anahtar Kelimeler: İngilizce Öğretimi, Sınıf Öğretmeni, İlkokulda İngilizce Dersi

6 Şubat 2023 Depremini Yaşayan Öğretmenlerin Gözünden Depremin Eğitim Sürecine Yansımaları

Tuğçe Yardım ^{1,*} & Salih Zeki Genç ²

¹ Sınıf Öğretmenliği Çanakkale Onsekiz Mart Üniversitesi
² Temel Eğitim Bölümü Çanakkale Onsekiz Mart Üniversitesi
yardimtugce@gmail.com

Özet

Doğal oluşumlarla ani olarak gelişen; can kaybı, ekonomik ve sosyal kayıplara yol açan, doğal ortamlar ve canlılar üzerinde önemli derecede etkileri bulunan doğa olayları doğal afet olarak tanımlanmaktadır. İnsan hayatını önemli ölçüde tehdit eden yerlere kaynaklı doğal afetlerden biri depremdir. Zamanı, yeri ve büyüklüğü önceden kestiremediği için çok fazla sayıda ölüme sebep olmaktadır. Depremlerin ekonomik, psikolojik ve sosyal açıdan toplum üzerinde pek çok etkisi gözlenmektedir. Depremin etkilerini en aza indirmede ve bireylerin bilinçlenmesinde eğitim önemli rol oynamaktadır. Bireylerin deprem gibi doğal afetlere hazır olması, önlem alması, bunlardan korunması ve etkilerinin sağlıklı bir şekilde atlatılmasında eğitim sürecinin önemli faktörlerinden birisi olan öğretmenler etkili olmaktadır. Bu amaçla çalışma kapsamında 6 Şubat 2023 depremini yaşayan öğretmenlerle görüşmeler gerçekleştirilmiş; depremin eğitime verdiği zararlar, öğretmenlerin deprem sonrası ilk derse girdiklerinde hissettikleri, deprem sonrası sınıf ortamında öğrencilerde gözlenen bilişsel, duyuşsal ve davranışsal değişimler, değişen davranışlara yönelik gerçekleştirdikleri sınıf içi veya sınıf dışı etkinlikleri, depremin etkilerini azaltmak için paydaşlarla yaptıkları iş birlikleri hakkında görüşleri alınmıştır. Öğretmenlerin görüşleri yarı yapılandırılmış görüşme formları kullanılarak alınmıştır. Görüşmelerden elde edilen verilerin analizinde içerik analizi ve betimsel analiz kullanılmıştır. Araştırma sonucunda ulaşılan bulgular alanyazın dahilinde tartışılarak öneriler sunulacaktır.

Anahtar Kelimeler: Deprem, Eğitim Süreci, Öğrenciler, Öğretmenler.

Suriyeli Mülteciler Ekseninde Yabancılara Türkçe Öğretme Materyallerinde Kullanılan Metinlerinde Türkçe ve Arapça Ödünç Kelimelerin Tespiti: Piktes B2 Hikâye Örnekleri

Ahmet Sencer Engin

Türkçe Öğretmenliği Kütahya Dumlupınar Üniversitesi
sencerengin@gmail.com

Özet

Türkler ve Araplar kadar tarihte birbiriyle uzun süre iletişim halinde bulunan iki toplum çok nadirdir. Bu uzun süreli etkileşimin sonucunda iki toplumun dillerinin bahsi geçen durumdan etkilenmemesi olanaksızdır. Divanu Lügati't- Türk'ten günümüze değin yazılı olarak da süren bu dil etkileşiminin sonucunda iki dilde okunuşları ve anlamları aynı olan yüzlerce kelime bulunmaktadır. Bunlara "ödünç" ya da "ortak" kelimeler denmektedir. "Bakkal, bina, casus, ceket" bunlara verilebilecek örneklerden bazılarıdır.

Son yıllarda çeşitli sebeplerle ülkemize gelen ve sayıları milyonlarla ifade edilecek Arap nüfusun varlığı, iki toplumun etkileşimini hem fiziki şekilde hem de söz varlığı alanında artırmıştır. Ülkemizde bulunan Arapların Türkçe öğrenme mecburiyeti kaçınılmaz bir gerçeğe dönüşmüştür. İki dilde ortak kullanılan kelimelerin çokluğu Türkçe öğrenecek olan Arapların işlerini kolaylaştırmaktadır. Bu açıdan iki dilde ortak kullanılan kelimelerin varlığı, ana dili Arapça olan bireyler için çok büyük bir avantajdır. Temel amacı, yabancı çocukların Türkiye'deki eğitime erişimlerine ve sosyal hayata uyumlarını sağlamak olan ve 29 proje ilde kurulan örgün eğitim sistemi ile yabancı çocukları eğitmeyi amaçlayan PİKTES projesi 03.10.2016 tarihinden itibaren ülkemizde yürütülmektedir. Proje kapsamında özellikle Suriye kökenli çocukların Türk Eğitim Sistemine entegrasyonu hedeflenmektedir. Bu hedef kapsamında Suriyeli çocuklara Türkçe öğretebilmek amacıyla T:C: Millî Eğitim Bakanlığı tarafından birçok materyal hazırlanmış, çocukların yaş ve seviyelerine göre hizmete sunulmuştur.

Yapılan araştırmada Suriyeli Çocukların Türk Eğitim Sistemine Entegrasyonunun Desteklenmesi Projesi kapsamında ders materyali olarak basılan B2 düzeyi hikâye kitaplarında kullanılan kelimelerin Arapça ve Türkçede ortak kullanılanlarının tespiti çalışılmıştır.

Bu çalışma, nitel araştırma yöntemine göre düzenlenmiş olup veri toplama tekniği olarak doküman inceleme tekniği kullanılmıştır. Bu yöntemle Suriyeli Çocukların Türk Eğitim Sityemine Entegrasyonunun Desteklenmesi Projesi kapsamında ders materyali olarak basılan B2 düzeyi hikâye kitapları incelenmiş, Türkçe ve Arapçada ortak olarak kullanılan kelimeler belirlenmiştir.

Anahtar Kelimeler: Türkçe, Arapça, Yabancılara Türkçe Öğretimi, Ödünç Kelime

2019 Ortaokul Türkçe Dersi Öğretim Programını Türkçenin Öznellik Özelliğine Göre Yorumlama Çalışması

Alper Coşkun^{1,*} & Yusuf Avcı¹

¹ Türkçe Öğretmenliği Çanakkale Onsekiz Mart Üniversitesi
alperc@ gmail.com

Özet

2019 Ortaokul Türkçe Dersi Öğretim Programı, uygulamaya konulduğu yıldan itibaren birçok akademik çalışmaya konu olmuştur. Bu çalışmaların çoğunlukla kazanımlar, dil becerileri, söz varlığı, geçmiş dönemlerde uygulanan programlarla 2019 Ortaokul Türkçe Dersi Öğretim Programının karşılaştırılması konuları üzerine yapıldığı anlaşılmaktadır. Bununla birlikte programla ilgili yapılan çalışmalarda Türkçenin düşünce sistemine yönelik araştırmaların eksikliği dikkati çekmektedir. Programda, Türkçenin düşünce sisteminden izler olup olmadığı üzerinde çok fazla durulmayan bir noktadır. Türkçenin düşünce sistemi denilince insanın öne çıktığı; bir işin yapılmasında, bir olayın meydana gelmesinde işin, olayın kim tarafından yapıldığının neden ve nasıl yapıldığının önünde yer aldığı bir sistem akla gelmektedir. Şahıs eklerinin kişiyi göstermesi; öznenin temel öge olması bu sistemin önemli bir unsurudur. Buna, Türk düşünce sisteminin bir parçası olan, Türkçenin Öznellik Özelliği adı verilmektedir. Öznellik kavramı bu çalışmada; özne merkezli, insanın merkezde olduğu bir bakış açısını tanımlamaktadır. Bu noktadan hareketle, 2019 Ortaokul Türkçe Dersi Öğretim Programını Türkçenin Öznellik Özelliği bakış açısıyla değerlendirmek ve ilgili tespitlerde bulunarak alandaki bu boşluğa mütevazı da olsa bir katkı yapmak bu çalışmanın amacını oluşturmaktadır. Program, Türkçenin Öznellik Özelliği üzerinden değerlendirilip anlam ve yorumlar yapılacağından çalışma nitel bir araştırma olarak tasarlanmış olup durum deseni kullanılmıştır. Çalışmanın verilerini, 2018 yılında uygulanmaya başlanan ve çok az bir değişiklikle 2019 yılında güncellenen 2019 Ortaokul Türkçe Dersi Öğretim Programı oluşturmaktadır. Bu çalışmanın verileri sadece programa başka bir ifadeyle dokümana dayandığından analizinde içerik analizi kullanılmıştır. 2019 Ortaokul Türkçe Dersi Öğretim Programı bir bütün olarak özel amaçlarından, öğrenme öğretme yaklaşımına; temalardan, kazanımlara kadar Türkçenin Öznellik Özelliği bakış açısıyla değerlendirmeye tabi tutulmuş ve bu değerlendirmeler çalışmanın bulgularını oluşturmuştur. Bulgular incelendiğinde programda Türkçenin Öznellik Özelliğine kaynaklık edecek noktalar bulunmasına rağmen bunun programa açık bir şekilde yansıtılmadığı sonucuna ulaşılmıştır. Söz gelimi şahıs eklerinin öğretiminde, şahıs eklerinin insanı işaret ettiği ve cümlenin en önemli ögesinde yer aldığı bilgisi Türkçenin Öznellik Özelliğinin programda vurgulanması beklenen alanlarındandır. Çalışmanın sonunda önerilere yer verilmiştir.

Anahtar Kelimeler: Türkçenin Öznellik Özelliği, Ortaokul Türkçe Dersi, Öğretim Programı

Öğretmenlerin Cinsiyet Değişkenine Göre Uzaktan Türkçe Öğretimi Algıları

Semih Kuru ^{1,*} & Mehtap Özden ¹

¹ Türkçe Öğretmenliği Çanakkale Onsekiz Mart Üniversitesi
semihk88@hotmail.com

Özet

2020 yılı mart ayından itibaren Türkiye’de görülen Covid-19 virüsü ile birlikte eğitim öğretim faaliyetlerinin uzaktan eğitim olarak gerçekleştirilmesi kararlaştırılmıştır. Bu karar doğrultusunda Türkçe dersi de uzaktan eğitimle verilmeye başlanmıştır. Hazırlıksız yakalanan bu süreçte uzaktan eğitimin Türkçe dersine yansımalarının tespit edilmesi ve uzaktan eğitim süreçlerinden en iyi verimin alınabilmesi için gerekli önerilerin yapılması amacıyla Türkçe öğretmenlerinin cinsiyet değişkenine göre uzaktan Türkçe öğretimi algıları belirlenmeye çalışılmıştır. Nitel araştırma desenlerinden olgubilim deseninin kullanıldığı çalışmada veriler kolay ulaşılabılır örneklem yöntemi ile Türkiye’nin çeşitli bölgelerinde MEB’de kadrolu çalışan 34 Türkçe öğretmenine Google formlar üzerinden gönderilen yarı yapılandırılmış görüşme formu ile toplanıp içerik analizi ile analiz edilmiştir. Çalışmanın sonucuna göre dört temel dil becerisinin ve dil bilgisi öğretiminin ağırlıklı olarak olumsuz etkilendiği görülmüştür. Araştırmanın alt problem sonuçlarına göre uzaktan eğitimin dinleme ve konuşma becerilerine olumsuz yansıdığına yönelik erkek öğretmenler lehine bir sonuç çıksa da anlamlı bir fark oluşmadığı, okuma becerisine olumsuz yansıdığına yönelik kadın öğretmenler lehine bir sonuç çıksa da anlamlı bir fark oluşmadığı, yazma becerisine olumsuz yansımasına yönelik anlamlı bir fark oluşmadığı, dil bilgisi öğretimine olumsuz yansıdığına yönelik kadın öğretmenler lehine anlamlı bir farklılık oluştuğu görülmüştür.

Anahtar Kelimeler: Uzaktan Eğitim, Türkçe Öğretimi, Temel Dil Becerileri, Dil Bilgisi Öğretimi

Yabancılara Türkçe Öğretiminde Şarkı Kullanımının Dilbilgisi Öğrenimine Etkisi

Nurcan Ada Çetinkaya

Yabancılara Türkçe Öğretimi Nevşehir Hacı Bektaş Veli Üniversitesi
tunuh@hotmail.com

Özet

Ülkemizin özellikle son yıllarda aldığı yoğun göçler sonrası yabancılara Türkçe öğretimi önem arz eden bir konu haline gelmiştir. Uyum ve entegrasyon süreci için yaşanan ülkenin dilini bilmek önemlidir. Her ne kadar bir dili kullanmada konuşma ve dinleme etkin beceriler olsa da dilbilgisi kurallarını bilmek de bir o kadar önemlidir. Özellikle Z kuşağı olarak adlandırdığımız 10-20 yaş arasındaki öğrenciler dili televizyon, telefon gibi iletişim araçlarından öğrenmeye daha meyillidir. Dilbilgisi konularının genel olarak öğrenciler tarafından zor olarak düşünülmesi ve öğrenme zorluğu oluşacağı ön yargısı bu dersi eğlenceli hale getirilerek kırılabilir. Adana'nın Yüreğir ilçesinde 12-15 yaş arası 20 ortaokul öğrencisiyle 4 hafta boyunca haftada 2 kez yapılan çalışmada; seçilen 4 dilbilgisi konusu önce basit bir anlatımla anlatılıp sonrasında bu konular konuya uyumlu şarkılarla pekiştirilmiştir. Öğrencilere her dersten sonra dersler ilgili görüşlerini soran bir görüşme formu dağıtılmıştır. Öğrencilerin %90 ı dil bilgisi derslerini artık korkutucu bulmadığını , dersin eğlenceli geçmesinin motivasyonlarını arttırdığını belirtmiştir.

Anahtar Kelimeler: Dilbilgisi Öğretimi, Müzikle Öğrenme, Yabancılara Türkçe Öğretimi

Approaches of EFL Teachers Towards Online Teaching During Covid-19 Pandemic

Simge Tanyer Çekirdekci ^{1,*} & Ayşe Betül Toplu ¹

¹ İngilizce Öğretmenliği İstanbul Aydın Üniversitesi
simgecekirdekci@stu.aydin.edu.tr

Özet

The purpose of this study was to investigate the attitudes of EFL teachers towards online teaching and whether teaching experience can be an advantage for an EFL teacher teaching a foreign language online. It was also investigated whether the in-class teaching techniques can be adapted to the online teaching environment, and what some of the motivators and barriers of an online teaching environment can be.

A total of 29 EFL teachers who gave online education during Covid-19 Pandemic took part in the study and the data was collected through an online questionnaire adapted from Panda and Mishra (2007). The responses to the questionnaire were subjected to descriptive analysis and the results showed that participants have a strongly positive attitude towards online teaching.

Participants considered releasing time and reduction in workload as the most important motivator, and the concern about access to students due to poor internet access and networking as the most important barrier in an e-learning environment. Another aim of this study was to find out *whether teaching experience could be an advantage for an EFL teacher to teach a foreign language online, and whether the in-class teaching techniques could also be applied during online teaching.* The findings showed no significant relationship between the variables.

Anahtar Kelimeler: Keywords: E-Learning, Motivators, Barriers, EFL Teachers.

Lise Hazırlık Sınıfı Öğrencilerinin Dijital Okuma Kültürü Ve Etkileşimli Kademeli İngilizce Okuma Kitaplarını Kullanım Düzeyleri

Güzin Bozkurt

İngilizce Öğretmenliği Sırrı Yırcalı Anadolu Lisesi
guzinbozkurt17@gmail.com

Özet

21. yüzyılın hızla gelişen teknolojisi, dijital yerliler olarak algılanan genç öğrenenlerin yer aldığı eğitim süreçlerinde, teknolojinin ısrarcı kullanımını beraberinde getirmiştir. “Tek beden her şeye uymadığını” göz önünde bulunduran bu çalışma, lise hazırlık sınıfı öğrencilerinin dil öğrenme sürecinde dijital okumaya yönelik tutumlarına ve kapsamlı okuma programı için etkileşimli kademeli İngilizce okuma kitaplarını kullanımına odaklanmıştır. Bu amaçla, 2021-2022 eğitim-öğretim yılında Balıkesir’de bulunan bir Anadolu lisesinde aynı sınıfta öğrenim gören 30 öğrenciye sınıf dışı etkinlik olarak 19 haftalık bir çevrimiçi kapsamlı okuma programı uygulanarak karma yöntem-vaka çalışması yürütülmüştür. Nicel veriler için 29 madde ve 5 alt faktörden oluşan ve 0,83 Cronbach Alfa güvenilirlik değeri olan 5’li Likert tipi Dijital Okuma Tutum Ölçeği uygulanmıştır. Bunun yanı sıra, çevrimiçi okuma platformunun veri tabanından her öğrencinin okuma günlüğüne ulaşılmış ve öğrenci performansları detaylı olarak incelenmiştir. Nitel veriler için ise, 4 sorudan oluşan açık uçlu anketler kullanılmıştır. Verilerin analizinde betimsel istatistik ve içerik analizi kullanılmıştır. Dijital Okuma Tutum Ölçeğinden elde edilen verilerin analizi ışığında, dijital yerliler olarak adlandırılan lise hazırlık sınıfı öğrencilerinin, günlük yaşamlarında teknolojiyi farklı alanlarda kullanmaya yönelik ilgilerine rağmen, dijital okumaya yönelik tutum düzeylerinin düşük olduğu ve dijital okumaya sıcak bakmadıkları görülmüştür. Öğrencilerin çevrimiçi kapsamlı okuma platformu kullanım raporları ve dijital okuma tutum puanlarının karşılaştırmalı analizi sonucunda ise, bireysel farklılıklardan kaynaklanabilecek birkaç istisna dışında, söz konusu öğrencilerin dijital okumaya yönelik tutumları ile çevrimiçi kapsamlı okuma programında gösterdikleri performans arasında anlamlı bir ilişki olduğu gözlemlenmiştir. Açık uçlu anketlerde öğrenciler, metinlerin basılı olması durumunda dijital ortama kıyasla daha çok okuyacaklarını ifade ederek, sistemin çevrimiçi sözlük özelliğiyle ve her yerde bulunabilmesini kaydeder bulmalarına rağmen, özellikle diğer uygulamalardan gelen bildirimler ve göz yorgunluğu nedeniyle, sonraki hazırlık sınıfları için çevrimiçi kapsamlı okumayı önermediklerini ifade etmişlerdir. Elde edilen tüm bulgular göz önünde bulundurulduğunda, dijital yerli olarak görülen lise hazırlık sınıfı öğrencilerinin, dijital okuma kültürlerinin varsayılan doğrultuda olmadığı ve öğrencilerin dil öğrenme süreçlerinde çevrimiçi bir kapsamlı okuma programından yana olmadıklarını sonucuna ulaşılmıştır.

Anahtar Kelimeler: Yabancı Dil Olarak İngilizce Öğrenimi, Dijital Okuma, Elektronik Kitap, Kapsamlı Okuma, Kademeli Okuma Kitapları

Learning How to Speak English

Dilek Şahin

İngilizce Öğretmenliği 50. Yıl Ortaokulu
dlkmrt@hotmail.com

Özet

İngilizce öğrenmede en büyük sorun 2. yabancı dil edinme sürecinde Türk öğrencilerin kendilerini İngilizce olarak ifade etmekte zorlandıkları gerçeğidir. Bu düşünceden hareketle Türkiye, Romanya, Polonya, Portekiz, Litvanya, İtalya, Letonya, İspanya, Bulgaristan olmak üzere 8 farklı ülkedeki İngilizce öğretmenleri ile çalışılmıştır. Bu çalışma ile öğrencilerin İngilizce çalışma becerileri incelenerek İngilizce öğrenme düzeyleri arasındaki farklılıkları ve nedenlerini ortaya çıkarmak, medya okuryazarlık düzeyinin konuşma becerisine etkisini bulabilmek amaçlanmıştır. Medya araçlarını doğru bir şekilde kullanarak bu bilgileri konuşma becerileri ile dünyaya aktarabilmek ve medya okuryazarlık düzeylerinin konuşma becerilerine etkilerini bulabilmek, medya mesajlarının sosyal, kültürel ve toplumsal yaşam üzerindeki etkilerini ortaya çıkarabilmek, ekonomik çerçeve içinde değerlendirebilmek, insan hakları, sorumluluk, etik, mahremiyet, kişisel güvenlik konularını göz önünde bulundurarak etkili ve özgün mesajlar oluşturma düzeylerini karşılaştırmak amacı ile hazırlanan ankete 222 öğrenci katılmıştır. Araştırma sonucuna göre İngilizce medya okur yazarlık seviyesinin konuşma becerileri üzerine olumlu etkileri olduğu sonucuna ulaşılmıştır. Ayrıca ankete katılan okulların Erasmus+ ve eTwinning projelerinin de öğrencilerinin yabancı dil farkındalığı seviyelerine ve konuşma becerilerine olumlu etkileri olduğu anket sonuçlarına yansımıştır.

Anahtar Kelimeler: Speaking English, Learning How to Speak English, Speaking Fluency, Speaking Rules, English Language Learning

A Review of Theses Published in Türkiye on Language Assessment Literacy in English Language Teaching

Beyza Nur Kavlak

Department of Teacher Training In English Ondokuz Mayıs University
bnkavlak@gmail.com

Özet

This review study investigates all the master's and doctoral theses on language assessment literacy within English language teaching published between 2015-2022 in Türkiye. 26 theses and dissertations are obtained from the Turkish National Theses Database. Adopting content analysis method, a selection of eligible studies will be made and the data will be examined in terms of (1) years of publication, paper type, research design, data collection tools, participants, (2) research foci, and (3) main findings, and implications. The results will be shared during the presentation and are expected to serve as a guidance for researchers, teachers, teacher educators and other stakeholders by reporting overall tendencies. Furthermore, the study will reveal possible gaps in the literature and pave the way for future research opportunities.

Anahtar Kelimeler: Literature Review; English as a Foreign Language; Graduate Research

The Impact of Testing and Assessment on Foreign Language Learner Engagement: Voices from EFL Instructors

Gökhan Hınız ^{1,*} & Aysun Yavuz ²

¹ Department of Foreign Languages Çanakkale Onsekiz Mart University

² Çanakkale Onsekiz Mart University
gokhanhiniz@gmail.com

Özet

Student engagement is a predictor of academic success and psychological wellbeing. It is a multifaceted and multidimensional construct that interacts with several variables. One of the factors that might influence foreign language learner engagement is testing and assessment because tests can affect how students perceive their learning, how teachers deliver instruction and even the materials and policies used in language education. However, there is inadequate research on the potential link between foreign language student engagement and assessment. This instrumental case study explored the impact of testing and assessment on foreign language learner engagement from the perspectives of a group of EFL instructors. Data were collected using multiple qualitative sources and analysed using a relativist form of reflexive thematic analysis. Results suggest that formative and continuous assessment positively impact student engagement by promoting active learning and authentic engagement with the target language and learning tasks. In contrast, standardised exams were perceived as a barrier that creates a challenge to engage students in authentic language skills, forcing students and teachers to focus more on achieving exam success. Participants reported that students developed misperceptions about foreign language learning due to their past learning experiences and habits in high school, influenced by exam-driven curricula. This study highlights the need to create formative assessment practices that promote student engagement and active learning. The study also revealed that the COVID-19 pandemic provided opportunities for instructors to enhance student engagement by using tasks and other alternative methods to assess student learning. The findings offer practical implications for educators and researchers in promoting student engagement through formative and continuous assessment.

Anahtar Kelimeler: English Language Teaching; Student Engagement; Testing and Assessment

Yabancı Dil Öğreniminde Sınıf Dışı Ortamlarda İlkokul Öğrencilerinin Speaking Becerilerinin Geliştirilmesi

Enise Ulu Çoğalan

İngilizce Öğretmenliği Soma Bilim ve Sanat Merkezi
eniseulu@gmail.com

Özet

Bu çalışmanın amacı yabancı dil öğreniminde sınıf dışı ortamlarda, oyunlaştırma tekniği kullanılarak aynı zamanda işbirlikçi ve sosyal öğrenme ile desteklenerek ilkökul öğrencilerinin konuşma becerisini kazanmalarına ve etkili bir şekilde kullanmalarına dikkat çekmektir. Uygulamamızın hedef kitlesini ilkökul öğrencileri oluşturmaktadır. Çünkü yabancı dil öğrenmeye erken yaşta başlamak çocukların dil gelişimi açısından çok önemlidir. Araştırmada yöntem olarak deney gruplu ön-test son-test yarı deneysel desen kullanılmıştır. Araştırmaya bir devlet ilkökulunda 3.sınıfta öğrenim gören 14 (5 kız, 9 erkek) öğrenci katılmıştır. Katılımcılar için tek gruplu deneysel desen araştırma modeli uygun görülmüş olup deneysel grup üzerinde çalışılmıştır. Veri toplama aracı olarak araştırmacı tarafından hazırlanan Likert tipi 4lü anket kullanılmıştır. Ön test ve son test puanlarının istatistiksel analizinde aritmetik ortalama ve standart sapma değerleri hesaplanarak yorumlanmıştır. Sınıf dışı ortamlarda ilkökul öğrencilerinin konuşma becerilerinin geliştirilmesi ölçeği için verilen yanıtlar SPSS 26.0 istatistik aracı programı aracılığıyla analiz edilerek frekans, yüzde ve aritmetik ortalamalar hesaplanmıştır ve analizleri yapılmıştır. Deney grubunda kullanılan oyunlar ile öğrencilerdeki konuşma becerilerindeki aldıkları puan ön-test, son-test ile anlamlılıkları araştırılmıştır. Bu anket sonucuna göre deney grubunda sınıf dışında uyguladığımız oyunlar bağımlı değişken olup oyun uygulanmadan önce ve uygulandıktan sonra istatistiksel olarak öntest ve sontest puanlarında Sig. (2- tailed). $001 < 0.05$ olduğu için anlamlı bir farklılık görülmüştür. Araştırma 10 hafta sürmüştür. Elde edilen analiz sonuçları sınıf dışı ortamlarda öğrencilerin konuşma becerileri üzerinde olumlu etkileri olduğunu göstermiştir. Öğrenmeyi duvarların dışına taşıyan ve günlük yaşamla daha iyi ilişkilendirdikleri bir uygulamaya dönüştüren araştırmamız öğrencilerin motivasyonlarını arttırarak konuşma becerilerine katkı sunmuştur. Öğrencilerin sadece konuşma becerisi üzerinde değil öğrencilerin işbirlikçi öğrenme ile de daha sosyal, eşitlik, sabır, yardımlaşma, dayanışma gibi duygular besleyerek değerler eğitimine de katkı sağlamıştır. Araştırmada son olarak ileriki araştırmalara da önerilerde bulunulmuştur. Araştırmamızın sonucunda öğretmenlerin kullanabileceği bir materyal tasarlanmıştır. Bu materyalde yaklaşık 20 tane sınıf dışında kullanılacak ve grupla çalışmayı destekleyecek oyunlar bulunmaktadır. Bu oyunların sayısı çoğaltılabilir. Sadece ilkökul öğrencilerine yönelik hazırlanan bu oyunlar seviye ve yaş grupları göz önüne alınarak okul öncesi, ortaokul, lise ve yetişkin gruplarına da ayarlanarak, uygulanabilir. Araştırmamızı sadece parklar, okul koridorları ve okul bahçesinde uygulayabildik fakat sınıfta gerçekleştirilen öğretimin tamamlayıcısı olacak şekilde planlanarak bilim merkezleri, müzeler, planetaryumlar, botanik bahçeleri, hayvanat bahçeleri, akvaryum, sanayi tesisleri, milli parklar ve göletlerde de uygulanabilir. Kırsal kesimdeki öğrencilere de uygulanabilecek olup öğrenmeyi sınıf duvarlarının dışına taşıyabilecektir.

Anahtar Kelimeler: Yabancı Dil, Sınıf Dışı Ortamlar, Oyunlaştırma, Speaking

English Language Teachers' Preferences on Language Teaching Methods

Fatma Özcan ^{1,*} & Gülay Er ²

¹ İngilizce Öğretmenliği Karayolları Kolin Fatih Ortaokulu

² İngilizce Öğretmenliği 19 Mayıs Üniversitesi
fatmabulbul23@gmail.com

Özet

Throughout the years there have been radical changes in the approach to second/foreign language teaching. These changes mostly resulted from the different theories of language and language learning, and also changes in learning needs, which led to the emergence of different methods in language teaching. Which teaching method is the most appropriate for particular language classes has always been the focus of interest for foreign language teachers. The implementation of methods in some particular teaching contexts and their impacts especially on developing certain language skills have been the subject of numerous studies. However, in the review of literature, it was found out that there is not enough research on the investigation about the level of teachers' using language teaching methods. The aim of this research is to determine which language teaching methods are preferred by EFL teachers, the level of their use and whether the variables such as seniority and school type make difference in terms of their level of use. In the research, which is based on a small-scale study, the data were collected through a questionnaire from 30 English teachers who were working at different grades of state schools in 2021-2022 academic years, and who volunteered to participate in the study.

The findings of the study based on a questionnaire which aimed to determine the frequency of use of the methods showed that while the Communicative Language Teaching was the method used most frequently by the teachers, Audiolingual Method, the Direct Method, Task-based Language Teaching were the methods preferred by the teachers less frequently in comparison to Communicative Language Teaching, and Grammar Translation Method was the method which the teachers sometimes used in their classes. Moreover, the study also revealed that the participants' seniority and school types did not have any significant impact on their preferences of methods.

Anahtar Kelimeler: Approach, Method, Teaching, Language Teaching, Language Teaching Methods

In-Service EFL Teachers' Self-Efficacy Perceptions

Necla Karaca Kan

İngilizce Öğretmenliği Nuri Erbak Ortaokulu
nejlakaraca@hotmail.com

Özet

Even though a number of studies have been carried out to explore EFL teachers' sense of efficacy in recent years, there is limited research investigating in-service EFL teachers' self-efficacy perceptions. With the aim of filling this gap, the present study was conducted to identify the level of efficacy perceptions of in-service EFL teachers working at state primary, secondary and high schools in Turkey. The study also investigated whether there are any differences of the EFL teachers' self-efficacy perceptions with regard to efficacy in student engagement, using instructional strategies and classroom management. Exploring the relationship between teaching experience and teacher efficacy was another aim of the study. Finally, the relationship between the EFL teachers' sense of self-efficacy and the school type was explored.

This paper reports on the quantitative findings of a larger mixed research study which has attempted to reveal in-service EFL teachers' perceptions of self-efficacy. The quantitative data were collected via the Turkish version of the Teachers' Sense of Efficacy Scale (TTSES) adapted by Çapa, Çakıroğlu, and Sarıkaya (2005) from the Teachers' Sense of Efficacy Scale (TSES) developed by Tschannen-Moran & Woolfolk Hoy (2001). The participants included 77 novice teachers and 163 experienced teachers. For the analysis of the quantitative data, descriptive statistics, One-way ANOVA and MANOVA methods were used.

The findings of the study revealed that in-service EFL teachers have a high level of self-efficacy. Although there was no significant difference between the three subscales of TSES in relation to teacher efficacy, instructional strategies indicated the highest efficacy level, but on the other hand, student engagement indicated the lowest level of self-efficacy as a result of analyzing overall teacher efficacy perceptions. Novice teachers reported lower efficacy perceptions than experienced teachers. Finally, primary school teachers revealed significantly lower efficacy than high school teachers in classroom management. The findings of the present study have some implications for school administrations and policy makers that more opportunities could be given to the novice teachers to strengthen their efficacy beliefs. Additionally, teacher education programmes could measure the self-efficacy levels of pre-service teachers continually to prepare them for real teaching experience.

Anahtar Kelimeler: Teacher Efficacy, In-Service EFL Teachers, Experience, School Type

The Reflection Of The Foreign Language Education Dimension On The Recent Erasmus+ Projects In Türkiye

Kübra Koçak Varol ^{1,*} & Ismail Yaman ¹

¹ İngilizce Öğretmenliği Ondokuz Mayıs Üniversitesi
kubra.kocak.omu@gmail.com

Özet

In today's plurilingual and multicultural world, English as a means of global language functions as a decisive role in multilingual contexts, and also impacts education policies by leading to a growing interest in the concept of internationalisation. Considering that the EU Erasmus+ projects contribute to increasing the quality of education regarding dimensions such as raising collaborative work, encouraging plurilingualism, and integrating multiculturalism into the language learning, the current study sets out with the aim of surveying Erasmus+ projects on foreign language education for the 2019-2022 period in Türkiye. Aiming to trace a complete understanding, the study adopts a qualitative methodology through document analysis to collect, analyse, and interpret the data. The findings have revealed that the amount of the Erasmus+ projects on foreign language education accepted by the Turkish National Agency from 2019 to 2022 is too limited and thus reflects a poor image to represent the foreign language education dimension in Türkiye. At this point, this study may have crucial implications for drawing foreign language teaching researchers' and practitioners' attention to the significance of Erasmus+ projects and encouraging them to design and submit more relevant projects.

Anahtar Kelimeler: European Union, Turkish National Agency, Erasmus+ Projects, Foreign Language Education

An Investigation of Multicultural Education Principles in 9th Grade English Language Syllabus and Textbook

Hatice İğsen

İngilizce Öğretmenliği Çanakkale Onsekiz Mart Üniversitesi
higsen@outlook.com

Özet

Turkey has an increasing population as many ethnic groups live together in Turkey, and the country hosts refugees from other countries as well. Moreover, the rapid globalization of the world creates multicultural societies that require their members to live in harmony by respecting diversity. To achieve that, schools provide an ideal setting for implementing multicultural education. The presence of multicultural themes in the syllabus and textbooks may be an excellent way to introduce global and local diversity to Turkish students and help them to be global citizens. For that reason, this study aimed to explore the multicultural aspects of both learning outcomes in the 9th grade English Language syllabus and textbook by comparing their consistency. According to the analysis of 88 learning outcomes in 9th grade syllabus, only 7 L.O. were found to be related with the principles of multicultural education. Castagno's (2009) six dimensional framework was used for analysis. 5 learning outcomes found to represent education for pluralism, while 2 represent education for cross-cultural competence. On the other hand, most of the themes in the textbook were not found to represent multiculturalism and compatible with the program's objective.

Anahtar Kelimeler: Multicultural Education, EFL, Syllabus, Learning Outcomes, Textbook

Yabancı Dil Olarak İngilizce Öğretiminde Kültürlerarası İletişim Yeterliliği İle İlgili Yapılan Çalışmaların Sistemik Olarak İncelenmesi

Ayten Çokçalışkan ^{1,*} & Sabriye Şener ²

¹ İngilizce Öğretmeni Cumhuriyet Ortaokulu (Yatağan)

² İngilizce Öğretmenliği Muğla Sıtkı Koçman Üniversitesi
aytencokcaliskan@hotmail.com

Özet

Kültürlerarası iletişim yeterliliği, bireyin kendi kültürü de dahil olmak üzere tüm kültürleri anlama ve başarılı bir şekilde iletişim kurmak için kullanma becerisini ifade eder. Küreselleşen günümüz dünyasında İngilizce, farklı kültürlerden insanlar arasında iletişimi kolaylaştırmada önemli bir rol oynamaktadır. Bu yüzden, yabancı dil olarak İngilizce öğretiminin kültürlerarası öğrenmeyi de teşvik etmesi gerekmektedir. Bu bağlamda, çalışmanın amacı kültürlerarası iletişim yeterlilikleri ile ilgili yapılmış olan mevcut çalışmaları incelemektir. Araştırmada, sistemik literatür tarama metodu kullanılarak yabancı dil olarak İngilizce öğretiminde kültürlerarası iletişim yeterliliği üzerine yapılmış olan çalışmalar incelenmiştir. Araştırmanın kapsamına, 2018-2023 yılları arasında yapılmış olan akademik çalışmalar, Google Akademik, ERIC, Scopus, EBSCO, ULAKBİM vb. dizin ve veri tabanları taranarak dahil edilmiştir. İkincil verilerin kullanıldığı çalışmada, konu ile ilgili literatürdeki araştırmalar geriye dönük olarak taranmıştır. Yapılan taramanın sonucunda belirlenen kriterlere uygun çalışmalar araştırmaya dahil edilmiş, kriterler dışında kalan çalışmalar araştırmadan çıkarılmıştır. Dahil edilen araştırmalar PRISMA yönergelerinden faydalanılarak incelenmiştir. İnceleme sonucunda elde edilen verilerin analizinde tematik analiz yöntemi kullanılmıştır. Araştırma hala analiz aşamasındadır. Analizler tamamlandıktan sonra bulgular ilgili literatür çerçevesinde tartışılacak olup bu doğrultuda öneriler yapılacaktır.

Anahtar Kelimeler: Kültürlerarası İletişim Yeterliliği, İngilizce Öğretimi, Sistemik Derleme

Evaluation of a Tertiary-level EAP Reading Skills Course

Nalan Bayraktar Balkır

Department of Foreign Languages Çanakkale Onsekiz Mart University
nbayraktar@comu.edu.tr

Özet

This study mainly aimed to evaluate a tertiary-level EAP Reading Skills course at a western Turkish university. It was also intended to assess the impact of the course implemented and improve the effectiveness of the curriculum and methodology by obtaining insights from the students enrolled in the course. The students, as the insiders of the program, were thought to provide an in-depth and comprehensive evaluation of the course. To this end, a case study method within a qualitative research approach was adopted and focus group interviews were carried out with a group of students by the end of the academic year to collect data. The data, analysed through inductive content analysis, revealed a number of results in terms of the content, course book, length of the course, expansion activities, additional materials, assignment types and the use of digital tools. In the light of the findings, this study might contribute to program and curriculum development and material selection issues at preparatory English programs in higher education.

Anahtar Kelimeler: Course evaluation, EAP, Reading

Dil- Kültür - Miras ve Kültür Mirasları

Ayşe Dağ Pestil

Yabancı Diller Yüksekokulu Çanakkale Onsekiz Mart Üniversitesi
aysedag@gmail.com

Özet

Bu araştırmanın birincil amacı kullanılan, öğrenilen, edinilen ve öğretilen dilin kültürle, mirasla ve kültür miraslarıyla olan ilişkisini ve dilin kültürün taşıyıcısı olduğu örnek durumları, dil öğretim araçlarının incelenmesiyle ortaya koymaktır. Öncelikle kültür ve miras kavramları üzerinde yapılan tanımların kültür miraslarına nasıl açıklama getirdiği ve öğrenilen, edinilen ve öğretilen dilin kültürü üzerinde taşıma ve bu yolla aslında kültürü tanıtmaya görevini de nasıl üstlendiği, dil öğretim materyallerinde kullanılan metinler üzerinden tartışılmıştır. Dil öğretiminde metin türleri edebi metinler, kurgu metinler, özgün ve özel metinler olmakla birlikte resme dayalı olanlara ise görsel metinler denmektedir. Araştırmada nitel araştırma yöntemlerinden doküman analizi yöntemi kullanılarak, yabancı dil öğretiminde kültür ve kültür mirasları öğretiminde görsel metin kullanımının nitelikleri, dil ve kültür arasındaki ilişkinin görsel metinler üzerinden öğretime nasıl taşındığı incelenmiştir. İncelemeye konu olan kaynak ders materyali Türkiye’de çeşitli üniversitelerin TÖMER kurumlarında kullanılan *Yeni İstanbul Uluslararası Öğrenciler İçin Türkçe Ders Kitabı*: A1-A2, B1-B2 ve C1 seviyelerinde hazırlanmış eserleridir.

Anahtar Kelimeler: Kültür Mirasları, Dil, Kültür, Yabancı Dil Öğretimi, Uluslararası Öğrencilere Türkçe Öğretimi, Görsel Metinler

Dil Öğrenme İnanışları ve Dil Öğrenme Stratejileri: İngilizce Öğretmen Adayları Üzerine Bir Çalışma (Balıkesir Üniversitesi Örneği)

Ajda Mutlu

Not Applicable Salihli Bilim ve Sanat Merkezi
ajdamutlu87@gmail.com

Özet

Bu araştırmanın amacı, İngilizce öğretmen adaylarının dil öğrenme inanışları ile dil öğrenme stratejilerini belirlemek ve bu değişkenlerin ilişkisini incelemektir. Ayrıca, bu amaç doğrultusunda cinsiyet, sınıf düzeyi, ikinci yabancı dil ve İngilizce eğitimi süresi değişkenlerinin İngilizce öğretmen adaylarının dil öğrenme inanışlarına ve dil öğrenme stratejilerine etkileri de araştırılmıştır. Araştırmada, nicel araştırma yöntemlerinden tarama modeli kullanılmıştır. Araştırmanın çalışma grubu, Balıkesir Üniversitesi Necatibey Eğitim Fakültesi İngilizce Öğretmenliği Bölümünde öğrenim gören 190 öğretmen adayından oluşmuştur. Araştırma verileri, Horwitz'in (1988) "Dil Öğrenme İnanışları Ölçeği" (BALLI), Oxford'un (1990) "Dil Öğrenme Stratejileri Ölçeği" (SILL) ve araştırmacı tarafından geliştirilen "Kişisel Bilgiler Anketi" aracılığıyla toplanmıştır. Araştırma verileri SPSS 17.0 kullanılarak analiz edilmiştir. Araştırma sonucunda, öğretmen adaylarının dil öğrenme inanışlarına ait puanlarının yüksek olduğu gözlenmiştir. Bunun yanı sıra öğretmen adaylarının dil öğrenme stratejilerini ortalamanın üstünde kullandıkları belirlenmiştir. Ayrıca dil öğrenme inanışları cinsiyete göre farklılık göstermiyorken, dil öğrenme stratejilerinin cinsiyete göre farklılaştığı sonucu elde edilmiştir. Öte yandan dil öğrenme inanışlarının ve dil öğrenme stratejilerinin bazı faktörlerinde sınıf düzeyine göre farklılık olduğu tespit edilmiştir. Bunlara ek olarak, dil öğrenme inanışlarının bazı faktörlerinde ikinci yabancı dile göre farklılık gözlenmiştir ancak dil öğrenme stratejileri ikinci yabancı dile göre farklılık göstermemiştir. Son olarak, dil öğrenme inanışların dil öğrenme stratejileri ile ilişkisine bakıldığında ise BALLI'nin ve SILL'in faktörleri arasında zayıf ve çok zayıf ilişkiler olduğu belirlenmiştir.

Anahtar Kelimeler: Yabancı Dil Eğitimi, Dil Öğrenme İnanışları, Dil Öğrenme Stratejileri

Comparison of Language Assessment Knowledge Levels of Public School Teachers in Turkey and Kuwait

Hikmet Yıldız ^{1,*} & Hafez Alhammadeh Al Issa ¹

¹ İngilizce Öğretmenliği Kocaeli Üniversitesi
hkmeth@yahoo.com

Özet

Language assessment literacy (LAL) is regarded as a very essential aspect in language teaching as it enables teachers to understand and take action regarding student achievement. LAL also permits language instructors to understand the advantages and disadvantages of different assessment types and allows them to choose the most effective language assessment tools to achieve goals.

This research followed a quantitative research design consisting of a questionnaire. The aim of this research was to explore the level of language assessment knowledge (LAK) concerning writing and speaking of EFL teachers at public high schools in Kuwait and Turkey. Moreover, it aimed to find out if there are significant differences among participants in terms of demographic variables such as country, experience, gender, type of undergraduate degree, and attending training courses on testing and assessment.

It was found that the levels of LAK-writing of public high school teachers in Kuwait and Turkey were slightly below average. The LAK-speaking levels of the participants were relatively higher than those of the LAK-writing levels. There was no significant difference across different demographic groups except for the difference in LAK-speaking across participants who attended and did not attend professional development training courses on language assessment.

Anahtar Kelimeler: Language Assessment Knowledge of Teachers

English for Academic Purposes (EAP) Needs of Çanakkale Science and Art Center Developing Special Talents Program (Dstp) Students for Academic Writing Workshop

Gözde Engin Varol ^{1,*} & Ece Zehir Topkaya ²

¹ Çanakkale Bilim ve Sanat Merkezi Milli Eğitim Bakanlığı

² Department of Foreign Languages Teaching Çanakkale Onsekiz Mart University Faculty of Education
gzd_engin@hotmail.com

Özet

This study aims to explore the present English academic writing skills and needs of Developing Special Talents Program (DSTP) students of Çanakkale BİLSEM for the English Academic Writing workshop. Moreover, it aims to determine the content of the English Academic Writing workshop. The study was qualitative. A case study research design and survey research design were utilized. The participants of the study were 7 English teachers from different BİLSEMs across the country and 7 DSTP students of Çanakkale BİLSEM. The data were collected through teachers' and students' open-ended questionnaires and a writing task for students. The data were analyzed manually by using content analysis for questionnaires and a checklist for students' writing task. The findings showed that the existing curriculum for English Academic Writing workshop for an 18-week semester with 2 lesson hours each week can not be covered within this period. Findings also showed that DSTP students of Çanakkale were good at writing topic and supporting sentences and vocabulary knowledge whereas they need to develop writing concluding sentences and syntactic variety. Therefore, writing simple and compound sentences (4 hours), writing concluding sentences (4 hours), analyzing paragraph types (4 hours), narrative paragraphs (6 hours), expository paragraphs (4 hours), compare and contrast paragraph (4 hours) and persuasive paragraph (6 hours) can be the contents of the English Academic Writing workshop.

Anahtar Kelimeler: Needs Analysis, Academic Writing, BİLSEM, Gifted and Talented Students

Liselerde Yabancı Dil Öğretimi

Necati Acar

İngilizce Öğretmenliği Selendi Mehmet Akif Ersoy Anadolu Lisesi
yakamoz2517@yahoo.com

Özet

Yapılan bu çalışma, lise öğrencilerinin yabancı dil öğrenmeye karşı ilgilerinin nasıl olduğu, bu ilgilerinin artması yada azalmasına sebep olan etmenlerin neler olduğu, araştırma sonucunda elde edilen veriler ışığında problemler için katkı sunmayı amaçlamıştır. Çalışmaya Selendi/Manisa şehrinden lise kademesinden farklı 60 öğrenci seçilerek öğrencilerin yabancı dile karşı eğilimlerinin nasıl olduğu, yabancı dil dersine karşı tutumlarının nasıl olduğu ve sınıf ortamının ve çevrenin yabancı dil öğrenimine yönelik sorular yöneltilecek, bulunan sonuçlar yorumlanarak katkı sunmak amaçlanmıştır. Çalışma sonucunda öğrencilerin buldukları çevrenin ve fırsatların yabancı dile karşı ilgilerini etkilediğini ve görmüş oldukları dersler sonucunda hedeflerine giden yolda (üniversite sınavlarında) yabancı dil ile ilgili değerlendirmenin olmamasından dolayı öğrencilerde ilginin yıldan yıla azalma gösterdiğine yönelik veriler elde edilmiştir. Yabancı dil öğretiminde çevrenin ve motivasyonun etkin olduğu gözlenmiştir.

Anahtar Kelimeler: Yabancı dil

Using ChatGPT in Language Teaching

Mehmet Ali Yavuz

İngilizce Öğretmenliği Milli Eğitim Bakanlığı
mehmetaliyavuz@gmail.com

Özet

ChatGPT; OpenAI tarafından geliştirilen ve insanlarla bilgisayarların internet kullanarak kurduğu iletişimi daha doğal ve iletişimsel bir hale getiren bir dil modelidir. GPT kısaltması İngilizce “Generative Pre-Trained Transformer” şeklinde olup, Türkçeye “Üretken ön İşlemeli Dönüştürücü” olarak çevrilmiştir. Bu araştırmanın yazıldığı tarihten yaklaşık sekiz ay önce 30 Kasım 2022 tarihinde ilk defa uluslararası toplumun hizmetine sunulan ChatGPT herkes tarafından ilgiyle karşılanmış ve hemen kullanılmaya başlanmıştır. Eğitim alanı da bu gelişmelerden uzak kalmamış, ChatGPT'nin eğitim alanında yanlış kullanımıyla ilgili çeşitli haberler çıkmıştır. Dünyanın değişik bölgelerindeki eğitim kurumları bu teknolojinin kullanımı yasaklamış ya da kısıtlamalar getirmek zorunda kalmıştır. (Muskat, 2023; Peritz, 2022). Yabancılara Türkçe eğitiminde de bu yeni teknolojinin kullanma imkanlarını görmek amacıyla bu araştırma yapılmış olup, bu imkanların olumlu ve olumsuz yönleri makalede tartışılacaktır.

Bu araştırmanın amacı öncelikli olarak eğitim alanında ChatGPT kullanımının olanakları, olası fayda ve zararlarını araştırmaktır. Sonra da Yabancılara Türkçe Eğitimi alanında nasıl kullanılabileceği tartışılacak ve hali hazırda kullanılan setlerden ChatGPT kullanımına uyarlanacak aktiviteler saptanacaktır. Okuma ve yazma becerilerinin geliştirilmesine yönelik bir de ders planı hazırlanması da bu araştırmanın son amacıdır.

Özellikle Yabancılara Türkçe Öğretiminde ChatGPT kullanımının üzerine yazılmış bir akademik çalışma bu araştırma yapılırken görülmediğinde bu alanda ilk araştırma olması hedeflenmektedir. Ayrıca teknolojinin eğitimle harmanlanması gereğinden yola çıkarak bu alanda da her geçen gün gelişen teknolojinin kullanılması oldukça önemli bir hale gelmektedir. Bu araştırma ile yapay zekanın Yabancılara Türkçe Öğretimine muhtemel katkıları saptanıp daha sonraki çalışmalar için bir başvuru kaynağı olması umut edilmektedir.

Anahtar Kelimeler: ChatGPT, Yabancı Dil Eğitimi, İngilizce, Türkçe, Eleştirel Düşünce

Portrede Kadını Anlamak

Derya Kaypak

Resim Öğretmenliği Soma Bilim ve Sanat Merkezi
ozgurkaypak@hotmail.com

Özet

İnsanlık tarihinde resim sanatının bireye, topluma ve insanlığa olan katkıları ele alındığında resim sanatı geçmişten günümüze tarihi zaman ve kişiler hakkında bilgi vermektedir ve görsel betimleme yapmaktadır. Bu betimlemeler belge niteliğindedir. Portre çalışmalarının hedefinde ise bireyin kendi iç dünyasını ve çevresiyle etkileşiminin getirdiği sonuçları yüzünde yakalama ve resmedilen kişiyi ölümsüzleştirme çabası görülmüştür. Dönemsel olarak portreler incelendiğinde, klasik dönemde yapılan çalışmalarda kişinin fiziksel durumu ön planda iken modernizm sonrasında bu durum değişmiş, resmedilen kişinin iç dünyasına vurgu yapan dışavurumcu bir anlayış gelişmiştir.

Sanat tarihinde, dünyaca ünlü bazı kadın portre yapıtlarının analizleri ve bu analizlerin ışığında kadın portrelerinde ifade biçimleri ele alınarak incelenmiştir. Bu araştırmanın amacı sanatçıların kadın portreleriyle kadına verdiği değeri ve yaşamış olduğu döneme ait kadınları anlamak ve kendi resimlerimizde de bu bilgiler ışığında kadın portreleri hazırlamaktır. Araştırmayla portrenin psikolojik ve fiziksel birlikteliği irdelenerek, kadının toplumdaki yeri anlamaya çalışılarak, kadına verilen değeri, kadın yüz ifadeleriyle vurgulamak istenmiştir. Bu ifade biçimleri, etik ve estetik değerler bütünlüğü içinde incelenmiştir.

Kadın portrelerinin nesnel yönüyle, kâğıt, kurşun kalem, silgi gibi malzemeler ile kişinin görüntüsünün yansıtılmasının yanı sıra manevi yönüyle bireyin özelliklerini sunmak, bireyin duygu durumunu anlamak ve kadın varlığının her alanda hissedilmesine aracılık etmek istenilmiştir. Kadının dış gerçeklik karşısında duyduğu heyecanın, korkunun, sakinliğin, aşkın, öfkenin ve diğer duygularının görselleştirilmesi üzerinde durulmuştur.

Yaptığımız çalışmalarda ortaya çıkan ürünler 35*50 resim kağıdı üzerine karakalem tekniği kullanılarak yapılmıştır. Seçmiş olduğumuz portrelerde her yaştan ve kültürden, bulunduğu toplumun ve zamanın şartlarını anlatmaya çalışan kadınları seçtik ve bunları karakalem olarak resmedilmiştir. Çalışmalarımızda karakalem kullanmamızın sebebi renkli çalışmalar için yol gösterici ve aynı zamanda diğer tekniklere oranla daha masrafsız olmasıdır.

Portre çizerken çizilecek kişiye benzerliği yakalamak için ifadeyi oluşturan detaylar iyi görülmelidir; çünkü çizilenle gerçekte olan kişi farklılaşabilir. Portrede karakteri oluştururken ilk önce yapılması gereken, kişinin detaylı özelliklerini belirlemek ve daha sonra tonlamaya geçmek olmalıdır. Karakalem portrede her ton değeri için farklı dereceli kalemler kullanılmadır. Karakalemle portre çizerken önemli olan, ışığı ve gölgeyi doğru bir şekilde ifade edebilmektir. Karakalem portre resimlerinde gölgeleme yapılırken çizgisel olarak o değerleri oluşturmak, kullanılan malzemenin yapısal özelliğine göre de değişir.

Portre konusu, hem plastik anlamda hem de düşünsel anlamda resmin her zaman ana konularından biri olmuştur ve olmaya devam edecektir. Bu anlamda çalışmamız bir sonuçtan ziyade nasıl bir yol izlenmesi gerektiğini öğreten bir başlangıç noktasıdır yani süreç odaklıdır. Bu çalışma kadınların cinsiyet, toplumsal cinsiyet, kadınların rolleri, kadınların iş gücüne katılımı, kadınların eşitliği, konularında farkındalığı arttırmaya yardımcı olmuştur. Kısacası çalışmamızda, portrenin psikolojik ve fiziksel bütünlüğüne bakılmış, kadının toplum içindeki konumunu anlamaya çalışılmış ve kadının bariz değerini vurgulanmaya çalışılarak alana katkı sağlamıştır.

Anahtar Kelimeler: Anlam, Değer, İfade, Kadın, Ölümsüzleştirme, Portre, Toplum

Öğretmenlerin Hayat Boyu Öğrenme Eğilimlerinin Mesleki Gelişim Özyeterlilikleri ile İlişkisi: Edremit İlçesi Örneği

Seda Aydemir

Eğitim Bilimleri Çanakkale Onsekiz Mart Üniversitesi
rakiseda27@gmail.com

Özet

Hayat boyu öğrenmenin odağını genel anlamda mesleki gelişim oluşturmaktadır. Öğretmenlerin ise hayat boyu öğrenenler yetiştirmesi beklenmektedir. Öğretmenlerin hayat boyu öğrenme eğilimlerinin ise mesleki gelişimlerine ne oranda katkısı olduğu üzerinde durulması gereken bir konudur. Bu bağlamda; araştırmanın amacı, öğretmenlerin hayat boyu öğrenme eğilimleri ile mesleki gelişim özyeterlilikleri arasındaki ilişkiyi incelemektir. Araştırma, ilişkisel tarama modelinde tasarlanmıştır. Araştırmanın evrenini, 2022-2023 öğretim yılında Balıkesir Edremit ilçesindeki devlet okullarında görev yapan 1500 öğretmen oluşturmaktadır. Veri toplama sürecinin devam etmesi nedeniyle tam bir örneklem sayısı verilemese de yaklaşık 300 kişilik bir örnekleme ulaşılmaya hedeflenmektedir. Verilerin toplanmasında kişisel bilgiler formu, Yaşam Boyu Öğrenme Eğilimleri Ölçeği ve Öğretmenlerin Mesleki Gelişim Özyeterliliği Ölçeği'nden oluşan anket kullanılmaktadır. Veri analizi açısından, ilişkisel taramalarda araştırmacılar nicel verileri analiz ederek var olan ilişkileri açıklayıcı veya tahmin edici (yordayıcı) bir yaklaşım benimsemektedir. Bu araştırmanın amacı öğretmenlerin hayat boyu öğrenme eğilimlerinin mesleki gelişim özyeterliliklerinin yordayıcısı olup olmadığını belirlemek olduğundan, araştırmacı tarafından regresyon denklemi elde edilerek araştırmanın değişkenleri arasındaki ilişkiler belirlenecektir. Elde edilen analiz sonuçları üzerinden, hayat boyu öğrenme konusundaki eğilimlerinin öğretmenlerin mesleki gelişim ve girişimlerini ne düzeyde etkilediği belirlenmeye çalışılacaktır. Sonuçlar üzerinde yapılacak tartışmalara dayalı olarak, hem öğretmenler hem de öğretmen adaylarına hayat boyu öğrenme özelliklerini ve mesleki gelişim yeterliliklerini zenginleştirecek öneriler geliştirilecektir.

Anahtar Kelimeler: Hayat Boyu Öğrenme, Mesleki Gelişim, Hayat Boyu Öğrenme Eğilimleri, Mesleki Gelişim Özyeterlilikleri, Öğretmenler

Yetişkinlerde Erteleme ve Mükemmeliyetçilik Durumları: Alanyazın Çalışması

Gamze Eryıldırım ^{1,*} & Seçil Eda Özkayran ²

¹ Rehberlik ve Psikolojik Danışmanlık Milli Eğitim Bakanlığı

² Eğitim Bilimleri Bölümü Bartın Üniversitesi
gamzeeryildirim@hotmail.com

Özet

Erteleme oldukça sık rastlanan ve ciddi bir sorundur. Ülkemizde konu olarak geç ele alınmıştır. Ertelemenin daha çok davranışsal boyutu ön plandadır, bilişsel ve duyuşsal boyutları da söz konusudur. Erteleme ile ilgili araştırmaların çok eskiye dayanmadığı bilinmektedir. Yapılan yurt içi araştırmaların büyük kısmı lise ve üniversite öğrencileri ile ilgilidir (Şahin, 2018). Erteleme davranışının sık rastlandığı grup olan yetişkinler açısından erteleme davranışının ele alınması önemlidir. Yetişkinlerin yaşam içerisinde çeşitli rolleri bulunmaktadır. Evde ebeveyn, çalıştığı kurumun görevlisi, vatandaş olarak seçmen bu rollerden sayılabilir. Yetişkinin rolleri gereği bazı sorumlulukları yerine getirmesi beklenir. Sorumluluk ve görevler zaman zaman ertelenebilmektedir. Ertelenen davranışlar kişide kaygı, stres, gerginlik yaratabilmektedir. Aynı zamanda bireyler verilen sorumluluk ya da görevi daha iyi bir iş çıkarabilmek adına da erteleyebilmektedir. Ayrıca erteleme davranışının birçok faktörle birlikte araştırıldığı görülmektedir. Erteleme davranışında bulunan bireylerin iyi bir iş çıkarabilmek adına erteledikleri görülmektedir. Bu kapsamda çalışmanın amacı ise erteleme davranışı ve mükemmeliyetçilik davranışını yetişkinler açısından birlikte ele alarak alanyazın taraması yapmaktır. Erteleme davranışı ile ilgili geçmiş araştırmalar daha çok ilişkiyi ortaya çıkaran çalışmalardır. Erteleme ve mükemmeliyetçiliğe dair alanyazın taraması çalışması yapılarak literatüre katkı sunulmuştur.

Anahtar Kelimeler: Erteleme, Mükemmeliyetçilik, Yetişkinler

Okulöncesi Dönemde Stem Ve Kodlama Üzerine Bir E-Twinning Projesi "Stem İle Kodla Stem İle Oyna

Müberra İldeniz Elmas

Okul Öncesi Öğretmenliği Özer İlkokulu
muberraildeniz@hotmail.com

Özet

Stem İle Kodla Stem İle Oyna projesi Türkiye 'den 10 proje ortağı (okulöncesi öğretmeni ve öğrencileri) ile yürütülmüş, e-twinning projesi kapsamında okulöncesi öğrencilerinin ilgi ve istekleri doğrultusunda öğrenci merkezli, yaratıcı, yenilikçi bakış açısı olan problem çözmeye dayalı bir projedir. Projenin amacı, çocukların merak duygularını arttırarak yaratıcılıklarını geliştirmek, gerçek dünya sorunlarına yaratıcı çözümler üretmek, araştıran sorgulayan bireyler ortaya çıkararak sosyal farkındalık yaratmaktır.

Proje 2021-2022 Eğitim – öğretim yılı Ekim ayı itibari ile başlamış, Nisan ayında sonlandırılmış ve ulusal kalite ile ödüllendirilmiştir. Yürütülen projede problem çözmeye dayalı model kullanılmıştır. Problem durumları yıl boyunca müfredata uygun olarak verilmiştir. Projede planlanan etkinliklerle öğrencilerin değişik gelişim alanlarını desteklemesi amacıyla farklı etkinlik türlerine yer verilmiştir. Etkinliklerle öğrencilerin hem aktif olması hem de özgün ve yaratıcı etkinlikler gerçekleştirmesi hedeflenmiştir. Ayrıca hem öğrencilerin teknolojiye yaklaşımlarını hem de eğlenmelerini teşvik etmek amacıyla etkinliklerde farklı Web 2.0 araçları kullanılmıştır. Yine merak duygusu ön planda tutularak bireysel ve grup çalışmaları, sunum, drama, deney, oyun oynama gibi farklı yöntemler uygulanmıştır.

Projenin öğretmenler ve öğrenciler üzerinde olumlu etkileri gözlemlenmiştir. Projeyi yürüten öğretmen gözlemleri öğrencilerin bu proje ile tasarım ve mühendislik ayrıca problem çözme ve yaratıcılık becerilerinin geliştiği, öğrencilerin öğrenme motivasyonlarını pozitif yönde etkilediği ve çocukların ders başarısını arttırdığı yönündedir. Proje başlamadan önce yapılan ön-anket ve proje sonunda yapılan son-anket ile sonuçları değerlendirildiğinde projenin nihai hedefine ulaştığı görülmektedir. Yürütülen projenin öğrencilerin bilgi ve becerileri üzerinde olumlu etkileri olmuştur.

Anahtar Kelimeler: E -Twinning, STEM, Kodlama, Okulöncesi

Spor Yapan ve Yapmayan Lise Öğrencilerin Akademik Başarıları ile Çoklu Zekâ Düzeyleri Arasındaki İlişkinin İncelenmesi

Ali Osman Ferik ¹ & Ahmet Haktan Sivrikaya ^{2,*}

¹ Beden Eğitimi ve Spor Öğretmenliği Milli Eğitim

² Beden Eğitimi ve Spor Öğretmenliği Balıkesir Üniversitesi
haktan35@hotmail.com

Özet

Bu çalışmada, spor yapan ve yapmayan lise öğrencilerinin akademik başarıları ile çoklu zekâ düzeyleri arasındaki ilişkinin incelenmesi amaçlanmıştır. Bu amaçla çalışmada ilişkisel araştırma yöntemlerinden tarama (survey) modeli kullanılmıştır.

Bu araştırmanın evrenini Balıkesir ve Bursa il merkezinde bulunan liselerde 2020-2021 eğitim öğretim yılında öğrenim gören 10. sınıf öğrencileri oluşturmaktadır. Örneklem grubunu ise Balıkesir ve Bursa'daki 6 farklı lisenin 10. sınıf öğrencileri oluşturmaktadır. Araştırmaya 310'u kız ve 196'sı erkek olmak üzere toplam 506 öğrenci ile katılmıştır. Verilerin toplanmasında "Çoklu Zekâ Envanteri", "Kişisel Bilgi Formu" kullanılmıştır. Akademik başarı değişkeni için ise öğrencilerin yılsonu genel not ortalamaları tespit edilmiştir. Verilerin analizinde SPSS 23.0 "Statistical Package for the Social Sciences" programı kullanılmıştır. Verilerin analizinde T-testi, ANOVA, ANCOVA ve MANOVA analizinden faydalanılmıştır.

Çalışma sonucunda spor yapan ve yapmayan öğrencilerin akademik başarı düzeyleri arasında anlamlı bir farklılık olmadığı; buna karşılık spor yapmanın tüm zekâ boyutları için anlamlı bir değişken olduğu tespit edilmiştir.

Anahtar Kelimeler: Beden Eğitimi, Çoklu Zekâ Kuramı, Eğitim, Spor.

Öğretmenlik Uygulaması Sürecinde Okul Yöneticilerinin Görev ve Sorumluluklarına İlişkin Bir Araştırma: Polonya Örneği

Sibel Taşcı

Eğitim Yönetimi ve Denetimi Çanakkal Bilim ve Sanat Merkezi
sbltsc@gmail.com

Özet

Bilim ve teknolojinin hızla gelişmesi eğitimin amacını da değiştirmiş, eğitim sistemlerinin bu gelişmeye ayak uyduracak şekilde yenilenmesi ve geliştirilmesi kaçınılmaz hale gelmiştir. Eğitimin kalitesinin artırılmasının amaçlandığı birçok ülkede eğitim sistemlerine yönelik reformlar yapılmaktadır. Eğitim reformu sürecinde müfredatın değiştirilmesi, eğitimin içeriğinin ve hedeflerinin esnek hale getirilmesi görevlerden sadece birkaçıdır. Bu esas olarak yenilikçi, geleneksel olmayan, orijinal ve pedagojik açıdan yaratıcı faaliyetler üstlenen öğretmenleri yetiştirmeye yönelik reformlar için de geçerlidir. Avrupa Birliği'nin 2014'teki kararlarında belirtildiği gibi, öğretmen eğitimi, mesleğin çekiciliğini ve kalitesini artırmaya yönelik daha geniş politika hedefinin ayrılmaz bir parçasıdır. Öğretmen yetiştirme süreci öğretmen adaylarının seçiminden başlayarak istihdamına kadar hizmet öncesi ve hizmet içi eğitim gibi boyutları olan karmaşık bir süreçtir. Hizmet öncesi eğitim, öğretmen adaylarının mesleklerinin gerektirdiği bilgi, beceri ve tutumları kazanmalarının amaçlandığı dönemdir. Öğretmen adaylarının mesleğe giriş noktası olan hizmet öncesi eğitim sürecinde öğretmen eğitiminin, güçlü içerik bilgisini iş üzerinde yansıtıcı uygulama ve araştırma becerileriyle birleştirilmesi gerekmektedir. Nitekim hizmet öncesi öğretmen yetiştirmenin en önemli süreçlerinden birinin öğretmenlik uygulaması olduğu yapılan araştırmalarda ortaya konmuştur. Araştırmalar uygulama sırasında öğretmen adaylarını desteklemekten sorumlu kişiler arasında okul yöneticilerinin de bulunduğunu ortaya koymaktadır. Bu açıdan bakıldığında öğretmenlik uygulaması sürecinde okul yöneticilerine de önemli sorumluluklar düştüğü söylenebilir. Öğretmenlik uygulaması sürecinin öğretmen eğitimindeki öneminin farkında olan ülkeler sürecin iyileştirilmesine yönelik önemli çalışmalar gerçekleştirmektedir. Bu ülkelerden birisi olan Polonya'da 2016- 2018 yılları arasında "Uygulama okullarının yaratılmasının desteklenmesi" projesi yürütülmüştür. Bir uygulama okulu modelinin geliştirildiği projede ayrıca uygulama okullarının çalışmaları için standartların, özellikle bu okullar ve destek kurumları ve üniversiteler de dahil olmak üzere diğer kurumlar arasındaki işbirliği standartlarının geliştirilmesine ilişkin çalışmalar yürütülmüş ve okulların okul eğitim sisteminde faaliyet göstermesini sağlayan yasal düzenlemelerdeki değişiklikler için öneriler hazırlanmıştır. Hazırlanan içerikte okul yöneticilerine yönelik roller de yeniden belirlenmiştir. Bu çalışmanın amacı, Polonya'daki öğretmenlik uygulamalarına yönelik okul müdürlerinin görev ve sorumluluklarını yerine getirme düzeylerine ilişkin görüşlerinin belirlenmesidir. Bu amaca yönelik olarak 12 okul yöneticisi ile görüşmeler yapılmıştır. Görüşme sonucunda okul yöneticilerinin görüşlerinden elde edilen veriler içerik analizi ile analiz edilmiştir.

Anahtar Kelimeler: Öğretmen Yetiştirme, Öğretmenlik Uygulaması, Okul Yöneticisi

"Kısmi Diferansiyel Denklemlerin Çözümleri :Homotopi Pertürbasyon Sumudu Dönüşüm Metodu"

Semih Küçük

İlköğretim Matematik Öğretmenliği Meb
semihkucuk_@hotmail.com

Özet

Doğada hayatımızı etkileyen ve yaşamımıza yön veren birçok fiziksel değişimler, bilimsel olaylar mühendislik ve fizik problemi barındırmaktadır. Bu problemlerin çözüm yöntemleri aşamasında modellemeye ihtiyaç duyulmaktadır. Diferansiyel denklemler, karmaşık olan bu yapıları modeller, daha anlaşılabilir duruma getirmekle birlikte olayların doğasına inebilmede kullanılır. Bu sebeple doğadaki birçok olay bilim insanları tarafından modellenmeye çalışılmaktadır. Özellikle kısmi diferansiyel denklemler ile ısı ve ışık akışı, su, radyo, deprem, elektromanyetik, ses dalgaları, çevrebilim, elektrik, reaktif metallerin yayılımı popülasyon modelleri ve gazların yayılımı gibi birçok fiziksel ve biyolojik olaylar modellenenbilmektedir. Oldukça geniş uygulama alanına sahip olmasından dolayı kısmi diferansiyel denklemler için birçok analitik ve yaklaşık çözüm yöntemleri geliştirilmiştir. Bu yöntemlerden bazıları: Homotopi Perturbasyon Metodu (HPM), Varyasyonel İterasyon Metodu (VIM), Adomiyen Ayrışım Metodu (ADM) ve Laplace Dönüşüm Metodu (LTM)'dur.Bu bildiride fen ve mühendislik alanlarında karşılaşılan çeşitli mertebelerden kısmi diferansiyel denklemlerin çözümleri Homotopi Pertürbasyon Sumudu dönüşüm metodu ile incelenmiş. Bildiride lineer ve lineer olmayan kısmi diferansiyel denklemlerin çözümlerinin elde edilmesinde kullanılan Homotopi Pertürbasyon Sumudu dönüşüm metodundan bahsedilecektir. Homotopi pertürbasyon ile sumudu dönüşüm yöntemi ve bu iki yöntemin birleştirilmesiyle oluşturulan homotopi pertürbasyon sumudu dönüşüm yöntemi tanıtılmıştır.

Anahtar Kelimeler: Homotopi, Sumudu, Diferansiyel

Sosyal Bilgiler ve Coğrafya Öğretmenlerinin Avrupa Birliği Projelerinin Okullara Sağladığı Katkılara Yönelik Görüşlerinin İncelenmesi

Ünzile Ulus Avcı^{1,*} & Ahmet Evren Erginal²

¹ Sosyal Bilgiler Öğretmeni/ Okul Müdür Yardımcısı Mili Eğitim Bakanlığı

² Coğrafya Öğretmenliği Çanakkale Onsekiz Mart Üniversitesi
unzile1717@gmail.com

Özet

Bu bildiride Avrupa Birliği projelerinin okullara sağladığı katkılara yönelik Sosyal Bilgiler ve Coğrafya öğretmenlerinin görüşleri incelenecektir. Farklı sınıf seviyelerinde okutulan dersler olsalar da Sosyal Bilgiler ve Coğrafya müfredatlarında ortak bazı konuların yer almasından hareketle bu branşlarda görev yapan öğretmenlerin, Avrupa Birliği projelerine yönelik görüşlerinin karşılaştırılabilmesi amacıyla araştırmaya bu alan öğretmenleri dâhil edilmiştir.

Araştırmanın örneklemini, Çanakkale Milli Eğitim Müdürlüğüne bağlı okullarda görev yapan 10 Sosyal Bilgiler öğretmeni ve 10 Coğrafya öğretmeni olmak üzere toplam 20 öğretmen oluşturmaktadır. Verilerin toplanmasında yarı yapılandırılmış görüşme formu kullanılmış olup; görüşme soruları çevrimiçi forma aktarılmış ve görüşmeler örneklem grup ile çevrimiçi ve yüz yüze olarak gerçekleştirilmiştir. Araştırma sonucunda öğretmenlerin, Avrupa Birliği projelerinin okulları olumlu etkilediği, kültürlerarası etkileşimi arttırdığı, okulların misyon ve vizyon geliştirmelerine katkısı olduğu, öğretmenlerin meslekî, kişisel ve dilsel gelişimlerine olumlu etkiler sağladığı yönünde görüş belirttikleri görülmüştür. Diğer yandan araştırmada, bu projelerin proje yazma ve uygulama konusunda kendilerini geliştirmelerine imkân tanınmasının yanında öğretmenlerin farklı ülke ve kültürleri görmelerine olanak tanıdığı, öğrencilerin özgüvenlerinin artmasına ve dil becerilerini geliştirmelerine olumlu etkide bulunduğu da katılımcılar tarafından belirtilmiştir. Tüm bu verilerden hareketle Avrupa Birliği projelerinin öğretmenlere ve öğrencilere farklı ülkeleri tanıma fırsatları sunarak küreselleşen dünyanın bir parçası olma noktasında gerekli farkındalığı kazandırmada etkili olduğunu destekleyen sonuçlar elde edilmiştir.

Not: Bu çalışma adayın yürütmekte olduğu yüksek lisans tezindeki verilerin bir kısmını içermektedir.

Anahtar Kelimeler: Avrupa Birliği Projeleri, Ulusal Ajans, Eğitim, Eğitim Projeleri, Okul Eğitimi.

Değerler Eğitiminde Masal Kullanımı

Gülşah Koyçığ^{1,*} & Ebru Oğuz Canol¹

¹ Eğitim Programları ve Öğretim Mimar Sinan Güzel Sanatlar Üniversitesi
gulsahkoycic@gmail.com

Özet

Değerler, toplumun yapı taşı bireylerin hayatlarında önem teşkil eden yargılarını, tercihlerini oluşturan olgulardır. Bu olgular yani değerler hayat boyunca rehberlik görevini üstlenirler ve bireylerin davranışlarının altında yatan temel sebebi ve motivasyon kaynağını oluşturur. Değer eğitimi ise öz haliyle bireyelere bu değerlerin aktarımının sağlanmasıdır. Özellikle çocukların ileriki yaşamlarında bu olguları kazanabilmeleri adına değerler eğitimi oldukça önem arz etmektedir. Bu eğitimin verildiği önemli yerlerden biri olarak okul; aktarılmasına aracı olarak öğretmen öne çıkmaktadır. Süreç içerisinde kullanılacak materyallerden biri ise hem edebi hem de eğitsel işlevi olan masaldır. Masallar, tarih boyu nesilden nesile kültür ve değer aktarımında rol oynamıştır. Dünya yazınında, tanınırlıkları ile öne çıkan masal seçkilerinden olan La Fontaine ve Grimm Masalarından örnekler ile Türk yazınında değer aktarımı için önemli eserler ortaya Aytül Akal'ın masallarından örnekler seçilmiş ve bu çerçevede değerlendirilmiştir. Sonuç olarak, masalın bir değer aktarım aracı olarak kullanılabileceği ancak farklı etkenleri de göz önünde bulundurarak uygun bir bağlamda aktarılması gerektiği ortaya konmuştur. Bu çalışmada, öncelikli olarak değer kavramı ile son dönemde önemi giderek artan değerler eğitimi tartışılmıştır. Çalışmada, masalın tanımı yapıldıktan sonra eğitsel işlevi üzerinde durulmuş; değer aktarımı esnasında kullanımı örnekler ile ele alınmıştır. Bunun için nitel araştırma yöntemi ve tarama modeli seçilmiş olmakta neticesinde ilgili araştırmalar ve kaynaklar ışığında yorum ve değerlendirmeler yapılmıştır.

Anahtar Kelimeler: Değer Değerler Eğitimi Masal

Güzel Sanatlar Lisesi Öğrencilerinin Çalgı Eğitimi (Çello) Dersine Yönelik Görüşleri

Elif Güven ^{1,*} & Burak Güven ²

¹ Müzik Eğitimi Balıkesir Üniversitesi

² Müzik T.c. Ziraat Bankası Güzel Sanatlar Lisesi
elifkodak@yahoo.com

Özet

Milli Eğitim Bakanlığı'na bağlı Mesleki ve Teknik Eğitim Genel Müdürlüğü bünyesinde bulunan Güzel Sanatlar Liseleri (GSL); görsel sanatlar, müzik, Türk Halk Müziği, Türk Sanat Müziği ve tiyatro alan/bölgülerinde eğitim vermektedir. GSL "müzik" bölümü öğretim programı incelendiğinde çalgı derslerine tüm sınıf düzeylerinde önemli bir yer verildiği görülmektedir. Bu çalışmanın amacı, GSL çalgı derslerini "çello" çalgısı ile sürdüren öğrencilerin derse yönelik görüşlerini belirlemektir. Bu ders, öğrencinin ileriki meslek yaşantısında kullanabileceği çalgı eğitimini içerdiğinden mesleki eğitimin önemli bir boyutunu oluşturmaktadır. Bu nedenle, mesleki müzik eğitime GSL de başlamış olan öğrencilerin çalgı seçimindeki farkındalıkları ile eğitim sürecine ve sonrasına yönelik düşüncelerinin belirlenmesi önemli görülmektedir. Betimsel tarama modelinde desenlenen çalışmada nitel veri toplama yöntemlerinden görüşme yöntemi kullanılacaktır. Araştırmanın çalışma grubunu bir GSL de öğrenim gören ve çalgı derslerini "çello" ile sürdüren tüm sınıf düzeylerinden 11 öğrenci oluşturmaktadır. Görüşmelerden elde edilen veriler içerik analizi yöntemi ile analiz edilecektir. Bu sayede öğrencilerin çalgı seçiminde ve çello dersi başarısında etkili olan etmenler ve çalgı eğitiminin ileriki meslek yaşantılarında getireceği katkılar konusundaki görüşleri ortaya konulacaktır.

Anahtar Kelimeler: Güzel Sanatlar Lisesi, Çalgı Eğitimi, Çello

Kalpten Kalbe Bir Yol Vardır Görülmez. " Beni Kalbimden Tut Ailem "

Ilker Çınar

Tarih Meb
ahmeteren064@hotmail.com

Özet

Son zamanlarda çevremizde gençlerin bağımlılıkla ilgili cümlelerini çok duyar olduk. Bu cümleleri azaltacak olanların aileler olduğuna inanıyoruz. Aile toplumun temelidir. Ailenin dinamiğini oluşturan en önemli etken ise bireyler arası iletişimidir. Aile içi iletişim evlatların gelişiminde önemli bir yer tutmaktadır. Amacımız, aile içi iletişimin genç bireyler üzerindeki psikolojik etkisini araştırarak, daha iyi nasıl olabilirini sorgulamak ve bu konuda farkındalık sağlamaktır. Özellikle pandemi döneminde aile içi iletişimde farklar olmuş mu sorusuna da yanıt aramayı da amaçlandı. Çalışmada nitel yöntem kullanıldı. Yüz yüze görüşme yöntemi ile açık uçlu anket soruları kullanıldı. Okulumuz 11. sınıf öğrencilerine uygulanan anket ile yanıtlayanların kendilerine özel yanıtlar vermesi ve ne hissettiklerini söylemesi özgürlüğünü sağlandı. Sorunları ortaya çıkarabilecek veriler toplandı. Ardından ankette toplanılan rakamsal verilerin desteklenmesi için bu bilgiler kullanıldı. Yapılan anket çalışması sonuçlarına göre gençler için aile iletişiminin çok önemli olduğu, ailesi ile iyi iletişim kuramayan gençlerin başta teknoloji bağımlılığı olmak üzere, sigara, alkol gibi bağımlılıklara yöneldiği tespit edildi. Bunların yanında; motivasyon eksikliği, akademik başarısızlık, yalnızlık, özgüven eksikliği, şiddete eğilim, psikolojik sorunlar, ön yargı, değersiz hissetme, çaresizlik sonuçlarımız arasında yer almaktadır. Aile ile inatlaşmaya bağlı olarak motivasyon artışı olduğu da anket sonuçlara yansımıştır. Pandemi dönemini ile ilgili de bu zamanları iyi değerlendirebilen aileler birbirlerine bağlanmış, değer vermiş, aile içi sevgi ve saygı artmıştır. Ankete göre gençlerin ailelerinden beklentileri şunlardır; kendileri ile iyi iletişim kurmaları, ailenin güven vermesi, empatik davranmaları, yargılayıcı davranmamaları, iyi örnek olmaları. Bu sayede hem gençler kendilerini daha güvende hissedecek hem de gelecek için daha sağlıklı bireyler yetişecektir. Uzun vadede de ülkemizin geleceğine yatırım yapılmış olacaktır.

Anahtar Kelimeler: Pandemi, Bağımlılık, Aile İçi İletişim, Ergenlik, Benlik Saygısı

Ders Kitaplarının Değerler Bağlamında İncelenmesi: 6. Sınıf Ders Kitapları Örneği

Ayşe Eda Celep^{1,*} & Ebru Oğuz Canol²

¹ Eğitim Bilimleri Mimar Sinan Güzel Sanatlar Üniversitesi

² Eğitim Programları ve Öğretim Mimar Sinan Güzel Sanatlar Üniversitesi
aysedacelep@gmail.com

Özet

Toplumları birbirinden farklılaştıran değer yargıları vardır. Hayatın her alanında rehberlik ederek yol gösteren bu değer yargılarının aktarımı ailede başlar ve okulda devam eder. Okullar öğrencilerin değerleri kazanmalarında önemli role sahiptir. Okullarda evrensel değerlerin öğrencilere aktarılmasında kullanılan kaynaklardan biri olan ders kitapları aracı rol oynar.

Bu çalışmada, Millî Eğitim Bakanlığının (MEB) 6. sınıf öğrencileri için hazırladığı ve kullanıma uygun gördüğü ders kitaplarındaki değerlerin nasıl aktarıldığı incelenmiştir. Bu amaçla 6. Sınıf Türkçe, Matematik, Fen Bilimleri, Sosyal Bilgiler, Din Kültürü ve Ahlak Bilgisi, İngilizce ve Müzik ders kitaplarında yer alan metinler, etkinlikler, ünite değerlendirmeleri ve kullanılan görseller yansıttıkları değerler açısından doküman analizi yöntemi ile incelenmişken veri analizinde betimsel araştırma yöntemi kullanılmıştır. Çalışmada MEB Öğretim Programlarında yer alan on kök değer (adalet, dostluk, dürüstlük, öz denetim, sabır, sevgi, saygı, sorumluluk, vatanseverlik, yardım severlik) ile birlikte yer alan değerlerin neler olduğu ve hangi bağlamda verildiği incelenmiştir. Araştırma sonucunda on kök değer dışında “bilimsellik, tasarruf, paylaşım, iletişim, estetik, misafirperverlik, Atatürkçülük ve laiklik” gibi değerlerin de kitaplarda yer aldığı görülmüştür. Ders kitaplarının tamamı incelendiğinde en fazla “yardımseverlik, sorumluluk”; en az ise “misafirperverlik, statü ve önyargısız olmak” değerlerinin yer aldığı görülmüştür. Kitaplar özetindeyse Sosyal bilgiler ders kitabında en çok vurgu yapılan değerlerin “milliyetçilik ve bayrak sevgisi”; en az ise “tasarruf ve statü” değerlerinin olduğu görülmüştür. Fen Bilimleri ders kitabında ise “bilimsellik ve rasyonellik” değerlerinin öne çıktığı tespit edilmişken “araştırma ve bilim etiği”ne ilişkin herhangi bir bulguya rastlanmamıştır. Bu çalışma bağlamında kitaplarda incelenen değerlerin öğretmenler tarafından fark edilip değer aktarımında nasıl kullanıldığı ve öğretmenlerin değerler-konu bağlamını nasıl kurdukları başka bir araştırma konusu olarak önerilebilir.

Anahtar Kelimeler: Değerler, Ders Kitapları, Değerler Eğitimi

Eğitimde Öğrencilerin Öğrenme Düzeylerinde Eğitsel Filmlerin Etkisinin Yalın Yöntemle İncelenmesi

Murat Baskak¹ & Müge Yeke^{2,*}

¹ Endüstri Mühendisliği İstanbul Teknik Üniversitesi

² İşletme Yönetimi İstanbul Medipol Üniversitesi
muge.yeke@medipol.edu.tr

Özet

Günümüzde öğrencilerin eğitiminde, öğrenmeyi arttıracak çeşitli yararlı yöntemler kullanılmaktadır. Eğitsel filmler de öğrenmede kullanılan yöntemlerden biridir. Bu araştırmanın temel amacı, öğrencilerin öğrenme düzeylerinde eğitsel filmlerin etkisine vurgu yaparak, öğrenme sürecini yalın yöntemler kullanıp yalınlaştırılarak ve zaman israfını azaltarak literatüre katkı sağlamaktır. Araştırmada, nitel yöntemlerden görüşme yöntemi kullanılmıştır ve literatür derlemesi yapılmıştır. Filmlerin öğrenme düzeyine etkisinin ölçülebilmesi için eğitsel filmler izlenerek öğrencilerin öğrenme düzeyine olumlu etkisi araştırılmıştır. Bulgulara göre, öğrencilerin eğitsel filmlerle konuyu daha iyi öğrendikleri sonucuna ulaşılmıştır. Ayrıca eğitsel filmlerin öğrencilerin yaratıcılıklarının gelişmesine, eğlenerek öğrenmesine de katkı sunduğu görülmüştür. Araştırmanın sonuçlarını kapsamlı olarak incelediğimizde ise, eğitsel filmlerin öğrenmeyi olumlu yönde etkilemesinin yanısıra, davranışlarını da olumlu yönde etkilediği sonucuna ulaşılmıştır. Eğitsel filmlerin, özellikle de öğrencilerin beyin ve duyu durumlarının gelişmesine katkı sağladığı görülmüştür. Öğrencilerin, özgüven, paylaşma ve empati duygularında farklılıklar gözlenmiş ve saptanmıştır. Öğrenme sürecinin gelişmesi için yalın yönetime ve sürekli iyileştirme kavramlarına araştırmada önem verilmiştir. Eğitimde yalın yönetim, israfın önlenmesine ve süreçlerin etkili ve verimli yönetilmesine katkı sağlamaktadır. Zaman israfının önlenmesi için eğitimde öğrenmenin artmasında yalın yönetim teknikleri önemlidir. Araştırma, bu kapsamda yalın yönetim teknikleriyle eğitimde zaman israfının önlenmesine, bu teknikler kullanılarak eğitimin iyileştirilmesine, öğrenmede yararlı yöntemlerden yararlanılmasına ve eğitsel film izlemenin öğrenmede olumlu etkisine vurgu yaparak katkı sağlayacaktır.

Anahtar Kelimeler: Eğitsel Filmler, Öğrenme, Yalın Yönetim.

Disiplinler arası eğitim bağlamında; Fizik ve Sanat

Fatih Cam ^{1,*} & Manolya Elif Çalışkan ²

¹ Fizik Bandırma Bilim ve Sanat Merkezi

² Kimya Öğretmenliği Salur M.t.a.l

kuantum2019@gmail.com

Özet

Disiplinler arası eğitim, farklı alanlardan gelen bilginin birleştirilmesiyle ortaya çıkan bir öğrenme yaklaşımıdır. Bu yaklaşım, öğrencilere farklı bakış açıları ve beceriler sunarak, onların sadece kendi alanlarında değil, aynı zamanda diğer alanlarda da başarılı olmalarına yardımcı olur. Bu nedenle, disiplinler arası eğitim giderek daha önemli hale gelmektedir.

Bu çalışmada "Fizik" ve "Sanat" özellikle kavramsal sanat konusundaki benzerlikleri, birbirlerine etkileri ve eğitime katkısı araştırılmıştır. Fizik ve sanat, görünüşte birbirine zıt iki konudur. Fizik, evrenin temel yasalarını araştırırken, sanat ise insana duygusal ve estetik deneyimler sunar. Ancak disiplinler arası eğitim, bu iki alan arasındaki bağlantıyı keşfetmeye yardımcı olur. Fizik, sanatın nasıl tasarlandığını anlamaya yardımcı olurken, sanat da fiziksel prensipleri görsel bir şekilde ifade etmeye yardımcı olabilir.

Örneğin, modern sanatçılar, ışığın davranışını anlamak için fiziksel prensipleri kullanırlar. Benzer şekilde, fizik, renklerin nasıl algılandığını anlamaya yardımcı olur. Sanat, bu bilgileri kullanarak renklerin ve ışığın etkilerini görsel bir şekilde ifade edebilir.

Ayrıca, fizik ve sanatın bir arada kullanımı, bilim ve teknolojiye inovasyonları da teşvik eder. Örneğin, NASA, uzay araştırmalarında sanatı kullanarak, insanların uzay hakkında daha fazla ilgi duymasını sağladı. Aynı zamanda, sanatın perspektifi, fiziksel makinelerin tasarımına da yardımcı olabilir.

Disiplinler arası eğitim, öğrencilere düşünme ve problem çözme becerilerini geliştirir. Farklı disiplinler arasındaki bağlantıları keşfetmek, öğrencilere yeni bakış açıları kazandırır. Bu da, öğrencilerin kendi alanlarında başarılı olmalarına yardımcı olur.

Disiplinler arası eğitim, öğrencilere gerçek dünya problemlerini çözme becerisi kazandırır. Farklı disiplinler arasında bağlantılar kurarak, öğrencilerin disiplinler arasında ortak bir anlayışa sahip olmalarına yardımcı olur. Örneğin, kentsel planlama ve çevre koruma konusunda çalışan bir öğrenci, disiplinler arası eğitimle, hem mimari, hem de biyoloji konularını öğrenebilir ve daha etkili bir şekilde kentsel planlama ve çevre koruma projeleri tasarlayabilir.

Disiplinler arası eğitim, aynı zamanda öğrencilerin yaratıcılık ve inovasyon becerilerini de geliştirir. Farklı disiplinlerden gelen bilgi ve becerileri birleştirerek, öğrenciler yeni ve özgün fikirler geliştirebilirler. Bu da, öğrencilerin iş dünyasında veya girişimcilik alanında daha başarılı olmalarına yardımcı olur.

Fizik ve sanat arasındaki disiplinler arası eğitim, öğrencilere hem teknik hem de yaratıcı beceriler kazandırır. Öğrenciler, fiziksel prensipleri anladıktan sonra, sanat eserlerini daha doğru bir şekilde

tasarlayabilirler. Örneğin, bir heykeltraş, fiziksel prensipleri kullanarak, daha doğru bir şekilde dengelenmiş bir heykel tasarlayabilir.

Sonuç olarak, disiplinler arası eğitim, öğrencilere farklı disiplinlerden gelen bilgi ve becerileri birleştirerek, gerçek dünya problemlerini çözme, yaratıcılık ve inovasyon becerilerini geliştirme ve başarılı olma şansını artırma fırsatı verir. Fizik ve sanat, iki farklı disiplin gibi görünse de, disiplinler arası eğitimle aralarındaki bağlantılar keşfedilebilir ve öğrencilere farklı bir bakış açısı kazandırabilir.

Anahtar Kelimeler: Disiplinler Arası, Fizik Eğitimi, Sanat Eğitimi

7. ve 8. Sınıf Öğrencilerinin Dua Davranışından Yansıyan Allah Tasavvuru: İstanbul- Ümraniye Örneği"

Selma Tonoğlu

Din Psikolojisi İstanbul Sabahattin Zaim Üniversitesi
selmatonoglu@hotmail.com

Özet

İlk insan ile başlayıp, varlığını günümüzde de devam ettiren din olgusu, insanlık tarihi kadar eskidir. İlk toplumlardan, medeni toplumlara kadar her dönemde din var olagelmıştır. Platurgue'nin, "Dünyayı dolaşınız edebiyatsız, kanunsuz servetsiz şehirler bulacaksınız fakat mabutsuz ve mabetsiz şehirler bulamayacaksınız", sözü bu durumu izah eder mahiyettedir. Hatta, Emile Durkheim ve Comte gibi ateist sosyologlar, dinsiz bir toplum olamayacağını altını çizmişlerdir. Hal böyle iken, insan için vazgeçilmez bir ihtiyaç olan din olgusu, toplumu ayakta tutan temel dinamiklerinin başında gelir. Aynen bunun gibi evrensel bir mahiyete sahip olan dua davranışı da Allah ile kurulan ilişkinin en coşkulu ve en canlı özetidir. Dua davranışını harekete geçiren ise din duygusudur. Bu duygu sayesinde birey Allah'a yönelir. Ona sığınır ve teslim olur. Ancak bireyi Allah'a sevk eden bu durum ister bir arzunun gerçekleştirilmesi için yapılsın isterse bir çaresizliğin yatıştırılması maksadıyla yapılsın, her durumda ilahi yaratıcıya ihtiyaç, yoğun bir şekilde birey tarafından hissedilir.

Hiç şüphesiz dini gelişim dönemlerindeki farklılıklar, bireyin Allah tasavvurlarında da kendini gösterir. Çalışmamız, 7. ve 8. sınıfta öğrenim gören öğrencilerin, dua davranışında ortaya çıkan Allah tasavvurunun yansımalarını ortaya koymayı amaçlamaktadır. Bu çerçevede ergenlik dönemindeki bireyi ampirik olarak incelemeyi hedefleyen bu çalışma, bir yandan dua vasıtasıyla, Allah ile birey arasındaki ilişkiyi ele alırken diğer yandan bireyin Allah kavramını nasıl ve hangi vasıflarla tasavvur ettiğini ortaya koymaktır. Çalışmada nitel araştırma yöntemlerinden saha araştırması uygulanmıştır. Anket tekniği 7. ve 8. sınıfta öğrenim gören 250 öğrenci içerisinde serbest çağrışım tekniği ile toplanmış, kümeleme analizi yapılarak gruplandırılmıştır. Elde edilen verilerin yorumlanması ise betimsel ve içerik analizi ile gerçekleşmiştir. Bu bağlamda çalışma muhtevai anlam ve yorumlama ekseninde elde edilmiştir.

Çalışmamız sonunda, 7. ve 8. sınıfta öğrenim gören ergenlerin dualarından yansıyan Allah tasavvuru bariz bir şekilde İslami literatürde yer alan Allah'ın zati ve subuti sıfatlarıyla nitelendirilmiştir. Yine İslam dinin etkisiyle, olumlu Allah tasavvurunun etkileri görülmektedir. 7. sınıfta öğrenim gören bir öğrencide antropomorfizm özellik, yani Allah'ı sakallı dede ile tasavvur etmesi dikkat çekicidir. Bu insana benzer Allah düşüncesinin, çocuğun bilincinin somut şeylerle sınırlı bir şekilde, Allah'ı somut şeylere benzeterik kavramaya çalıştığını göstermektedir.

Anahtar Kelimeler: Din, Dua Davranışı, Allah Tasavvuru, Ergen, İslam Dini

Sezai Karakoç'un Günlük Yazıları Üzerine Bir İnceleme

Recep Ayık

Türk Dili ve Edebiyatı Kütahya Şehit Selim Cansız Aihl
reayik@gmail.com

Özet

Sezai Karakoç, Türk edebiyatı ve fikir hayatında önemli bir yere sahiptir. 21. Yüzyılda Türkiye’de yetişmiş ve Türk insanına, Müslüman ümmetine yeni ufuklar açmaya muvaffak olmuş müstesna bir entelektüeldir. 1950’li yıllarda başlayan yazı hayatı, çeşitli gazetelerde ve dergilerde devam etmiş, ardından kendi kurduğu Diriliş dergisi ve gazetesi ile kendi fikir evrenini oluşturmuştur. Diriliş dergisi son sayısını 1992’de yayınlamış olsa da Diriliş yayınevi bünyesinde Sezai Karakoç’un eserleri yayımlanmıştır ve yayımlanmaya devam etmektedir. Daha ziyade şiiriyle meşhur olsa ve incelense de onun fikir yazıları göz ardı edilemez.

Sezai Karakoç’un kırkı aşkın eserinin büyük bölümünü fikir yazıları oluşturur. Yeni bir teklif, ayrı bir ufuk olarak çağına va’z ettiği “Diriliş” düşüncesi fikir yazılarının çoğunluğunu oluşturur. Diriliş başlığını taşıyan birçok eseri olmakla beraber bu fikri işlediği ufuk eserleri de vardır. Yeni bir sesleniş olarak değerlendirilebilecek diriliş düşüncesinin ilkeleri birçok eserinde işlenmiştir. Diriliş düşüncesinin pratiğe yönelik hali olarak görülebilecek günlük yazılarsa incelenmeyi beklemektedir.

Günlük yazılar, yapısı gereği güne, güncele dair çözümler üreten yazılardır. Yazar, bir ufuk olarak belirlediği üstün sınırı günlük yazılarda daha belirgin ve görünür hale getirir. Sezai Karakoç da günlük yazılarını derlediği Farklar, Sütun, Sür, Gün Saati eserlerinde diriliş kavramının pratiğe, güncele dönük yönlerini okurlara, düşünörlere ifade etmektedir. Her ne kadar günlük olarak yazılmışsa da yazarın engin ufku ve yetkin kalemi bu metinleri günlük metinler olmanın ötesine taşımış; yaşadığımız güne, güncele dair de fikir edinebilmemizin yolunu açmıştır.

1960’lı yılların ortalarından 80’li yıllara kadar çeşitli gazetelerde yazılan günlük yazılar, Türkiye’nin yaşadığı bu hareketli yılları anlamada önemli ipuçlarıdır. Eğitimden dış siyasete, ekonomiden kültür sanata, yaşam tarzından çağdaş değişimlere birçok konuyu ele alan günlük yazıların incelenmesi Türk fikir hayatına önemli bir katkı sunacaktır.

Anahtar Kelimeler: Sezai Karakoç, Günlük Yazılar, Farklar, Sütun, Sur, Gün Saati, Diriliş

Bir Şahsiyet İnşası: Nurettin TOPÇU

Merve Bilgiç

Rehberlik ve Psikolojik Danışmanlık Balıkesir İvrindi Korucu Yatılı Bölge Ortaokulu
gulserenderen@gmail.com

Özet

Bu bildiriye Kırk Yıllık Öğretmenlik hayatı, yazdığı ders kitapları ile Milli Eğitime emektar bir öğretmen olarak katkı sunmanın yanı sıra Felsefe, Ahlak, Sosyoloji, Psikoloji, Ekonomi ve Din gibi pek çok alanda eser veren kıymetli ender bir düşünür Nurettin TOPÇU'nun hayatı incelenecektir. Hayatını incelerken 1956 yılında yayınladığı 7 makale ile ülkemizdeki gelişimine katkı sağladığı Din Psikolojisi disiplininin Kişilik ve Din Psikolojisi araştırma alanı perspektifinden yararlanılacaktır. Bu kapsamda Nurettin Topçunun Hayatı; Çocukluğu Aile Ortamı, Gençliği ve Tahsil Hayatı, Yetişkinliği ve Öğretmenliği alt başlıklarıyla incelenecektir. Nurettin Topçu'nun Kişiliği; Etkilendiği Kişiler ve Şahsiyeti Hakkında Görüşler alt başlıklarıyla incelenecektir. Nurettin Topçu'nun Düşünce Dünyası; Düşüncelerini Oluşturduğu Ortam, İnsan Görüşü ve Din Görüşü Başlıklarıyla incelenecektir. Son olarak Ziya Paşa'nın "ayinesi iştir kişinin lafa bakılmaz şahsın görünür rütbe i akli eserinde" deyişinde belirttiği üzere Yaptığı Çalışmalar ve Eserlere değinilecektir. Kısaca bu bildiri " Yaptıklarımın, yapacağımı söylediklerin değil" diyen Ünlü Kişilik Kuramcısı Carl JUNG 'un sözünü verdiği onca eserin yanında yaşayarak şekillendirdiği, inşaa ettiği şahsiyeti ile kanıtlayan, yaşamıyla bir sanat eseri ortaya koymayı başarmış nadide bir emekli öğretmenin hayatına Kişilik ve Din Psikolojisi Perspektifinden odaklanacaktır.

Anahtar Kelimeler: Nurettin Topçu, Kişilik ve Din Psikolojisi

Başarılı Yaşlanma ve Ölüm Kaygısı Arasındaki İlişkide Maneviyatın Aracı Rolü

Esra Yenidoğdu^{1,*} & Çiğdem Demir Çelebi²

¹ Rehberlik ve Psikolojik Danışmanlık İstanbul Sabahattin Zaim Üniversitesi

² Eğitim Bilimleri/ Rehberlik ve Psikolojik Danışma Anabilim Dalı İstanbul Sabahattin Zaim Üniversitesi
yenidogduesra@gmail.com

Özet

Dünya nüfusu giderek yaşlanmaktadır ve dünya nüfusunun yaşlanmasının 21.yüzyılın en önemli sosyal değişimlerinden biri olacağı düşünülmektedir. Yaşlanmadaki bu hızın ekonomisi güçlü sosyal devletlerin bile ekonomisini sarsacağı öngörülmektedir. Yaşlanma dolayısıyla gerçekleşen bu değişimin risklerinin azaltılması ve yaşlılığın daha iyi geçirilmesi için başarılı yaşlanma üzerine pek çok araştırma yapılmış, başarılı yaşlanmayı sağlayacak bileşenler ortaya koyulmaya çalışılmıştır. Bu süreçte yaşlı bireylere yönelik politikaların geliştirilmesi ve ilgili tedbirlerin alınabilmesi için daha çok bilimsel araştırmaya ihtiyaç vardır.

Yaşlı bireyler yaşın ilerlemesine bağlı olarak ölüm gerçeğiyle daha çok karşı karşıya kalmaktadır. Ölüme ilişkin fazla kaygı geliştiren yaşlılar bu süreçten olumsuz etkilenebilmektedir. Ölüm kaygısı, başarılı yaşlanma açısından önemli bir kriter olarak ortaya çıkmaktadır. Başarılı yaşlanmanın sağlanması için kaygıyla başa çıkmada çeşitli kaynaklar önerilmektedir. Maneviyat ölüm kaygısı karşısında bireylerin baş etmek için başvurduğu kaynaklardan ve başarılı yaşlanmanın bileşenlerinden biridir. Bu nedenle maneviyatın başarılı yaşlanma ve ölüm kaygısı arasında aracı rolü olabileceği düşünülmektedir. Bu çalışmada başarılı yaşlanma, ölüm kaygısı ve maneviyat değişkenleri arasında anlamlı ilişkinin olup olmadığını belirlemek; başarılı yaşlanma ve ölüm kaygısı arasındaki ilişkide maneviyatın aracı rolünün incelenmesi amaçlanmıştır.

Bu çalışmada “ilişkisel tarama modeli” temel alınmış; kartopu örnekleme yöntemi kullanılmıştır. Araştırmanın çalışma grubunu ulaşılabilen ve anket sorularına cevap verebilecek 65 yaş ve üstü bireyler oluşturmaktadır. Veri toplama aracı olarak “Kişisel Bilgi Formu”, “Başarılı Yaşlanma Ölçeği”, “Ölüm Kaygısı Ölçeği” ve “Maneviyat Ölçeği” kullanılmıştır. Araştırmada kullanılan veri toplama araçları 258 kişiye uygulanmıştır. Verilerin istatistiksel çözümlenmesi SPSS 21.0 ve AMOS 25 programında yapılmış, manidarlıklar minimum $p < .05$ düzeyinde sınanmıştır.

Araştırmanın bulguları incelendiğinde başarılı yaşlanma ve ölüm kaygısı arasında negatif yönde, maneviyat ve ölüm kaygısı arasında negatif yönde, başarılı yaşlanma ve maneviyat arasında pozitif yönde anlamlı ilişki olduğu tespit edilmiştir. Yapılan regresyon analizi sonucunda başarılı yaşlanma ile maneviyat değişkenlerinin birlikte ölüm kaygısı değişkeninin toplam varyansının %7’ lik kısmını açıkladığı; başarılı yaşlanmanın maneviyat değişkeninin toplam varyansının %8’lik bir kısmını açıkladığı tespit edilmiş; maneviyatın başarılı yaşlanma ve ölüm kaygısı arasındaki ilişkide kısmi aracı rolünün olduğu sonucuna varılmıştır. Bulgulardan edinilen bilgiye göre yaşlıların başarılı yaşlanma süreci desteklenirken ölüm kaygısının kontrol altına alınmasında maneviyattan faydalanılabileceği görülmüştür.

Anahtar Kelimeler: Başarılı Yaşlanma, Maneviyat, Ölüm Kaygısı

Türkiye’de Eğitim ve Öğretim Konusunda Yapılmış Lisansüstü Tezlerdeki Meta-analiz Çalışmaları

Mesut Tabuk

Temel Eğitim Bölümü Çanakkale Onsekiz Mart Üniversitesi
mesuttabuk@comu.edu.tr

Özet

Bu çalışmanın amacı, Türkiye’de eğitim ve öğretim üzerine meta-analiz hakkında yapılan lisansüstü tezlerin sistematik bir analizini yapmaktır. Bu amaç doğrultusunda, Türkiye’de 2003 ve 2018 yılları arasında tamamlanan toplam 54 lisansüstü tezi sistematik gözden geçirme sürecine dâhil edilmiştir. Tezler, bazı değişkenlere göre incelenmiştir: yayın yılı, türü, üniversite, enstitü, içerik, örneklem büyüklüğü ve sayfa sayısı. Sistematik derlemenin sonuçları, frekans ve yüzde oranlarını içeren tablolarla sunulmuştur. Araştırma sonucunda, araştırmaların çoğunun 2013 yılından sonra sunulduğu ve eğitim bilimleri enstitülerinde gerçekleştirilmiş yüksek lisans tezi olduğu bulunmuştur. Araştırmada yer alan çalışmaların çoğunun öğrenci merkezli olduğu görülmektedir. Bu çalışmalarda, genel olarak öğretim yöntemlerinin öğrencinin başarısı ve tutumları üzerindeki etkisinin araştırıldığı görülmüştür. Ek olarak, çalışmalarda meta-analizde ele alınan araştırmaların sayısına göre, kapsama dâhil edilen çalışmaların sayısının en az 14, en fazla 236 olduğu ve meta- analizlerde araştırmaların genel ortalamasının yaklaşık 56 olduğu görülmüştür. Son olarak, çalışmalar sayfa sayısı olarak ele alındığında, çalışmaların büyük çoğunluğunun 101-200 sayfa arasında olduğu görülmektedir. Bu tezlerde sayfa sayısı en az 69, en fazla 454 ve ortalama sayfa sayısı 160’dır. Elde edilen bu sonuçlara göre, matematik eğitimcileri ve araştırmacılar için bazı önerilerde bulunulmuştur. Araştırma eğilimlerinin izlenmesi ve gözden geçirilmesi için benzer bir çalışmanın Türkiye’de tekrarlanması özellikle tavsiye edilmektedir.

Anahtar Kelimeler: Eğitim ve Öğretim, Lisansüstü Tezler, Meta-analiz

Eğitime Hak Temelli Bir Bakış: Suça Sürüklenmiş Çocukların Eğitimi*

Hanife Kurt

İngilizce Öğretmenliği Kütahya II Milli Eğitim Müdürlüğü
hanife-kurt@hotmail.com

Özet

Cezaevleri, özellikle toplumsal yaşama uyum sağlayamayan, toplumsal barışı ve güveni tehdit eden, bireyin beden bütünlüğünün ihlaline neden olan ve yeniden suç işlemeye eğilimli olanlar başta olmak üzere, hukukun verdiği cezaların hürriyeti bağlayıcı özel örneklerinin uygulandığı kurumlardır. Suçluları bir süre hapse atıp sonra salıvermek, onların davranış değişiklikleri kazandıkmaları, reform yaptıkları ve topluma uyum sağlamaya hazır oldukları anlamına gelmez. Kişisel gelişim ancak eğitsel faaliyetlerle mümkündür. Cezaevi kurumlarındaki eğitim faaliyetlerinin amacı öncelikle kişiye özel bir eğitim programı uygulayarak onu geliştirmek; suça ve suçun sonuçlarına ilişkin farkındalık yaratmaktır. Cezaevlerinin eğitim ve rehabilitasyon boyutunun gerektiği gibi işlememesi durumunda suça karışan bireylerin bu faydaları elde etmesi pek olası görünmemektedir. Bu bağlamda cezaevi kurumları tarafından yürütölen eğitim programlarının amacına ulaşmasının toplumsal refah açısından önemli olduğu söylenebilir. Çocukların suça sürüklenmesi olaylarında ise ceza infaz kurumlarında gerçekleştirilen eğitim uygulamalarının değerlendirilmesi daha büyük önem teşkil eder.

Bu araştırmanın amacı, Cumhuriyetten günümüze (1926–2005 ve 2005–2022 yılları arasında) suça sürüklenmiş çocuklar için ceza infaz kurumlarında uygulanan genel ve mesleki eğitim uygulamaları ile diğer eğitsel uygulamaları incelemek, karşılaştırmak ve değerlendirmektir. Bu amaçla yürütölen araştırmada tarihsel analiz yöntemi kullanılmıştır.

Suç işleyen çocuğun yeniden eğitilerek topluma kazandırılmasının önemi, artık tartışmasız olarak kabul edilmektedir. Ceza infaz kurumlarındaki eğitim uygulamalarını konu alan mevzuat ışığında, 2005 yılından itibaren bu alanda önemli adımlar atıldığı ve suça sürüklenmiş çocukların eğitim uygulamaları kapsamında büyük gelişmelerin kaydedildiği anlaşılmaktadır. Özellikle belirtilen yıldan itibaren ilgili mevzuatta kurum personelinin hizmet içi eğitimine önem verilmesi, ceza infaz kurumlarındaki eğitimin daha sistemli ve planlı bir hale geldiğini göstermektedir. Bununla birlikte, kurum türleri aynı olsa da kurumların fiziksel imkânlarının farklı olması eğitime erişimde sorunlar yaşanmasına yol açabilmektedir. Ceza infaz kurumlarında 2005 yılından önceki eğitsel uygulamalarla sonrakiler arasında çeşitlilik olarak çok büyük bir farklılık gözlenmemektedir. Ancak 2005 yılından itibaren bu kurumlardaki eğitsel uygulamalara ilişkin mevzuatı detaylandırma, teknolojik araç gereçlerden faydalanma, bireyselleştirilmiş eğitim programları geliştirme, uzaktan eğitim imkânları sunma gibi hususlarda gelişmeler yaşanmış ve dolayısıyla eğitim hakkına erişim konusunda ilerlemeler kaydedilmiştir. Eğitsel faaliyetlerde bireysel farklılıkların daha fazla dikkate alındığı ve bireyin daha çok merkeze konulduğu görölmektedir. Ayrıca 2005 yılından itibaren ceza infaz kurumlarının başka kurum ve kuruluşlarla işbirliği yapmaları konusunda gelişmeler kaydedilmiştir. Bu durum Adalet Bakanlığı'nın liderliğinde farklı kurum kuruluşlar ve STK'larla yapılan işbirlikleri ve protokollerden de anlaşılmaktadır. Tüm bu gelişmeler ışığında 2005 yılından sonra çocuk ceza adalet sisteminde büyük dönüşümün yaşandığı söylenebilir.

*Bu çalışma Prof. Dr. Yasemin Karaman Kepenekci danışmanlığında 30.09.2022 tarihinde tamamladığımız "Suça Sürüklenmiş Çocuklara Yönelik Ceza İnfaz Kurumlarındaki Eğitim Uygulamalarının Tarihsel Bağlamda Değerlendirilmesi" başlıklı yüksek lisans tezi esas alınarak hazırlanmıştır (Yüksek Lisans Tezi, Ankara Üniversitesi, Ankara, Türkiye, 2022).

Anahtar Kelimeler: Suç, Suça Sürüklenmiş Çocuk, Ceza İnfaz Kurumu, Eğitim Hakkı

Karesi Gazetesindeki (1916-1917) Edebi ve Kültürel Muhteva Üzerine Bir İnceleme

Suna Kölemen Bakır

Türk Dili ve Edebiyatı Öğretmenliği Balıkesir Üniversitesi
sunakolemen@hotmail.com

Özet

Gazete her devirde gerçek anlamda bir kürsü olmuştur. Fikir, onun sayesinde yapıcı bir unsur olarak hayatın içine girmiş, hürriyet, hak, adalet, vatan, millet gibi kavramlar etrafında gerçek bir insanın ortaya çıkışına katkı sağlamış, ülkemizde gerçek bir efkâr-ı umumiye meydana getirmiştir. Bu anlamda gazete aydınlığın geldiği bir ocak olarak düşünülmelidir. Gazete incelemesi, araştırmacıların üzerinde çalıştıkları konular için ilk elden malzeme ve bilgi sunması bakımından oldukça önemlidir. Ayrıca, aynı inceleme, gazetenin yayımlandığı dönemi daha iyi anlayıp doğru tahlil etmemizi sağlaması dolayısıyla da ihmal edilmemesi gereken konulardan biridir. Hasan Basri Çantay'ın 1914 yılında Karesi II adıyla yeniden yayımlanmasına katkı sağladığı Karesi gazetesi 1914-1926 yılları arasında haftalık olarak yayımlanmıştır. Yayımlandığı dönem göz önüne alındığında gerek basın tarihi, gerekse dönemin sosyo-kültürel yapısını ortaya koyması açısından araştırmacılar için önemli bir kaynaktır. Çalışmamızda bu önemli kaynağın 1916-1917 yılları arasında çıkan 105-1 ve 156-52 sayıları incelenmiştir. İncelemede önce sözü edilen sayılarda yer alan yazıların muhteva analizi yapılmış ve daha sonra tahlili bir fihristi çıkartılmıştır. 1916-1917 yıllarının siyasî, ekonomik, sosyâl ve kültürel yapısını yansıttığını düşündüğümüz gazetede bazı yazılar Latin alfabesine aktarılmıştır. Gazetenin incelememize konu olan sayılarında edebiyatla ilgili yazılar ve edebî eserler yok denecek kadar azdır. Bunun yerine gazetede daha çok ekonomik, siyasî, sosyal konulu yazılar, makaleler, haberler ve ilanlar yayımlanmıştır. Yayımlanan yazılar içerisinde de liva havadisleri ve ilanlar büyük bir yekûn teşkil etmektedir. Bütün bunlarda gazetenin imparatorluğun en buhranlı dönemlerinde yayımlanmış olmasının büyük etkisi olsa gerektir. Sonuç olarak, tezimize konu olan Karesi II Gazetesinin 105-1 ve 156-52 sayılarının, dönemini çok iyi yansıtan aynalardan biri olduğu söylenebilir.

Anahtar Kelimeler: Gazete, Kültür, Toplum, Liva

Eşitlik İlkesi Çerçevesinde Eğitimin Sosyal Temellerinden Hukuk ve Eğitim İlişkisi

Püren Akçay

Beden Eğitimi ve Spor Öğretmenliği Haliç Üniversitesi
akcaypuren@hotmail.com

Özet

Toplumun yapısı ve insan ilişkileri ile bu ilişkilerin sosyal boyutunu inceleyen bir bilim dalı olan Sosyoloji, bu ilişkiler ağının çözümlemesi ile ilgilenmektedir. Eğitim sosyolojisi ise, eğitim ile diğer toplumsal kurumlar arasındaki fonksiyonel ilişkileri incelemektedir. Eğitim politika ve teorilerinin toplumsal kaynakları, eğitimin toplum yapısı ile ilişkileri eğitim sosyolojisinin inceleme konularıdır. Toplumun yapısını şekillendiren ve insanların yaşam şeklini doğrudan etkileyen bir sistem olarak hukuk, eğitimin sosyal temellerinden birini oluşturmaktadır. Bu doğrultuda toplumu ayakta tutan ve toplumun sürekliliğini sağlayan en temel sistemler olan hukuk sistemi ve eğitim sisteminin, hukuk sisteminin temel unsurları dikkate alınarak incelenmesi eğitimin toplumsal temellerini destekleyeceği açıktır. Bu çalışmada Türk hukuk sisteminin temel ilkelerinden eşitlik ilkesi ile eğitimin ilişkisini 21. Yüzyılın toplumsal ihtiyaçları çerçevesinde aydınlatmak amaçlanmaktadır. Eşitlik ilkesi, hukuk sisteminin en önemli ilkelerinden olmakla beraber devletin bütün diğer sistemlerine olduğu gibi eğitime sistemine de doğrudan sirayet eden bir ilkedir. 21. Yüzyıl için hedeflenen becerilerin bireylere kazandırılabilmesi için eşitlik ilkesinin 21. Yüzyılın gerekleri esas alınarak değerlendirilmesi gerekmektedir. Çalışma bir görüş makalesi olarak yapılandırılmıştır. Araştırmacı, çalışmada belirtilen amaç doğrultusunda özgün görüşlerini sunarak araştırmanın amacına yönelik önerilerde bulunmuştur.

Anahtar Kelimeler: Eşitlik, Eğitim, Hukuk.

“Millî Eğitim Bakanlığına Bağlı Eğitim Kurumlarına Yönetici Seçme ve Görevlendirme Kriterlerine İlişkin Okul Yöneticisi ve Öğretmen Görüşleri”

Hüseyin Aşık

II Millî Eğitim Müdür Yardımcısı Balıkesir II Millî Eğitim Müdürlüğü
huseyinask@gmail.com

Özet

Eğitim öğretim kurumlarının amaçlanan hedeflere ulaşmasında en büyük rol okul yöneticilerine verilmiştir. Okul yöneticilerinin seçimi ve görevlendirmesi aşamasında yapılacak olan etkili bir değerlendirme sistemi kurumların geleceğini belirlemesi açısından önemlidir. Bu araştırmayla amaçlanan, Millî Eğitim Bakanlığına bağlı eğitim kurumlarına yönetici seçme ve görevlendirme kriterlerine ilişkin öğretmenlerin beklentilerini ortaya koymak ve bu doğrultuda öneriler sunmaktır. Çalışma nitel yöntem kullanılarak yapılmıştır. Araştırmada görüşme yapılan çalışma grubunu 2021-2022 eğitim-öğretim yılı Balıkesir ilindeki Altıeylül ve Karesi ilçeleri resmi anaokulu, ilkokul, ortaokul ve Anadolu liseleri yönetici ve öğretmenleri oluşturmaktadır. Araştırmanın verileri araştırmacı tarafından geliştirilen “Millî Eğitim Bakanlığına Bağlı Eğitim Kurumlarına Yönetici Seçme ve Görevlendirme Kriterlerine İlişkin Okul Yöneticisi ve Öğretmen Görüşleri” formu aracılığı ile toplanmıştır. Görüşme sorularına verilen cevaplar analiz edilerek tespit edilen veriler, araştırmacının araştırma bulguları olarak raporlaştırılmıştır.

Araştırmanın genel sonucu okul yöneticiliği görevlendirmelerinde yazılı ve sözlü sınavların içeriklerinin değiştirilerek yöneticilik konularını kapsamayı, tarafsız, adil, liyakatı esas alan bir değerlendirme yapılarak okul yöneticiliği görevinin asli görev haline getirilmesi gerektiğidir.

Anahtar Kelimeler: Yönetici Seçme, Görevlendirme, Mevzuat, Liyakat, Yönetici

Women Position as a Reflection of New British Society: Class and Gender Distinctions in Lucky Jim By Kingsley Amis

Selin Ceylan

İngiliz Dili ve Edebiyatı Van Yüzüncü Yıl Üniversitesi
celine_2547@hotmail.com

Abstract

Lucky Jim by Kingsley Amis is one of the novels that carries the features of a new subgenre of modern fiction named the campus novel. It was written and published in the 1950's, a period when more women and working-class people started attending universities. It won the Booker Prize in 1986. In the novel, Amis Kingsley examines closely the continuing life of England from academic perspective. The novel, as its subgenre suggests, tries to give details about failures, successes, social corruption, distinction and gender differences from the eyes of the narrator as well as the main character, Jim, whose aim is to guarantee his current position for the next year. For doing so, Kingsley uses comic elements and satire itself. On basic level, the comedic devices are likely to illustrate human weakness and the flaws of special characters, mostly the faculty members and struggles they give for distinctive reasons. That may be for a better position within the campus, being accepted from a specific group of people or gaining the respect of society by a high salary and getting a promotion. At this point, Amis Kingsley chooses various characters from many layers of society and presents them in every single aspect. This study focuses on how women in the novel are portrayed in terms of gender and their way of life with the changing social, economic conditions of British people.

Keywords: New Britain, Campus Novel, Gender, Class, Comic Vision

Waldorf Eğitim Sistemi'nin Türkiye'deki Yansımaları

Merve Korucu

İngilizce Öğretmenliği Mehmet Akif Ersoy İlkokulu/ Balıkesir
korucu86@hotmail.com

Özet

Eğitimde farklı yöntemlerin kullanılmasının önemi her geçen yıl daha da fazla hissedilmektedir. Bu doğrultuda eğitimde program geliştirme ve alternatif yöntemler kullanma çalışmaları da değer kazanmış hatta alternatif yöntemlerin yaygınlaştırılması ülke politikası haline getirilmiştir. Türkiye'nin PISA sonuçları değerlendirildiğinde, öğrencilerin problem çözme yeterlik düzeyleri ile diğer beceri alanları diğer ülkelerle karşılaştırıldığında Türkiye'nin ortalama altında başarı düzeyine sahip olduğu görülmektedir. Diğer ülkelerle benzer eğitim hedeflerine sahip olunmasına rağmen, eğitim uygulamalarındaki farklılıklar sonucu ortaya çıkan bu durum, alternatif eğitim yaklaşımlarının kullanılmasını gerektirmektedir. Alternatif okullar eğitimde kapsayıcılık, gereklilik ve demokrasi gibi amaçlara ulaşmada önemli roller üstlenmektedir. Alternatif eğitim yaklaşımlarından birisi olan Waldorf pedagojisinin temel hedefi, her çocuğu sosyal, duygusal, ruhsal, ahlaki, fiziksel ve zihinsel açılardan dengeli ve çok yönlü olarak geliştirmektir. Öğrenciye kılavuzluk edilen bu yaklaşımda, çocuklar zamanlarının büyük bir bölümünü dışarıda geçirerek kendilerini doğanın bir parçası olarak hissederler. Dünyada yaklaşık 70 ülkede uygulanan, öğrencilerin bilişsel, sosyal ve psikolojik eğitimlerinde başarısı kanıtlanmış Waldorf Eğitim Sistemi Türkiye'de henüz kısıtlı bir alanda uygulanmaktadır. Birkaç özel okulda özellikle okul öncesi eğitim kurumlarında uygulanan Waldorf eğitim yöntemleri yetersiz kalmıştır. Ayrıca donanımlı Waldorf eğitmeni sayısının az olması sebebiyle sisteme yönelik ebeveyn bilgilendirme çalışmaları da tam anlamıyla gerçekleştirilememektedir. Bu çalışmanın amacı, Waldorf Eğitim Sistemi'nin tarihsel süreci, amacı ve yöntemleri hakkında bilgi vermek, Türkiye'de özellikle ilkökul düzeyinde uygulanma yaygınlığını arttırmaktır.

Anahtar Kelimeler: Waldorf Eğitim Sistemi, Alternatif Eğitim Yaklaşımı, Çocuk Eğitimi

Yazarın Talebi Üzerine Çıkarılmıştır.

Afet Önleme Eğitiminde Hikâye Anlatıcılığı: Kataribeler

Duygu Tayhani

Türk Dili ve Edebiyatı Milli Eğitim Bakanlığı
duygu.tayhani.kus@gmail.com

Özet

Doğa ve insan kaynaklı afetlerin ülkemizdeki ve dünya üzerindeki etkilerini sebep ve sonuçlarıyla analiz etmeden hızla silmeye ve bu felaketleri hiç yaşanmamışçasına unutmaya çalışmak uzun vadede daha büyük acılara yol açacaktır. Japocada kelime kökü olarak “anlatmak” anlamına gelen kataribe, günümüzde hikâye anlatıcılarına verilen isimdir. Kataribelerin asli görevi geçmişte yaşanmış olayları bizzat kahramanları tarafından etkileyici bir dille günümüz kuşağına aktarmaktır. Genel olarak yaşam deneyimlerinin aktarılmasının eğitim alanına katkısı büyüktür; hemen her kademedeki birçok eğitim kurumunda hikâye anlatıcıları öğrencilere rehberlik etmekte ve geçmişle gelecek arasında köprü kurmaktadır. Kataribeler daha önce doğa olaylarına hiç tanık olmayan ya da olamayacak kuşakların bu olayları zihinlerinde canlandırabilmelerine ve neden sonuç ilişkisi kurabilmelerine yardımcı olacak bir misyon üstlenmektedirler. Japonya'nın sürekli afet riski altında olması ve önlem ihtiyacı kataribeleri afetle mücadelede sorumluluk alan bir konuma getirmiştir. 2011 Büyük Doğu Japonya Depremi'nden sonra eğitim programlarında hikâye anlatıcılığına daha fazla yer vermeye başlanmıştır. Afet okuryazarlığının öğrenilmesi, farkındalık düzeyinin tecrübe paylaşımı yoluyla artırılması; doğa ve insan kaynaklı afetlerle yaşamayı, afetleri önlemeyi mümkün kılarak gelecek kuşakların güvence altına alınmasına imkân verecektir. Bu çalışmanın amacı; afet önleme sistemini eleştirel yaklaşımlarla sürekli yenileyerek disiplinler arası olarak ele alan, evrensel ölçekte en büyük bilgi ve tecrübe birikimine sahip olan Japonya'daki iyi uygulamalardan biri olan 'hikâye anlatıcıları: kataribeler 'i tanıtmaktır. Japon eğitim sistemindeki afet önleme uygulamaları ile ilgili bilgi sahibi olan her branş ve kademedeki öğretmen, kendi sınıflarında afet eğitimi yaparken hikâye anlatıcılığı (storyteller) yöntemini farklı boyutlarıyla da ele alabilecek; afet okuryazarlığına yönelik çeşitli programlar geliştirebilecek; yüz yüze ve uzaktan eğitime yönelik farklı ve özgün içerikler hazırlayabileceklerdir.

Anahtar Kelimeler: Japonya Deneyimleri, Hikâye Anlatıcılığı, Afet Okuryazarlığı, Afet Önleme

Doğa Eğitimi İle İlgili Yapılan Çalışmaların Analizi

Selçuk Ulu

Müdür Yardımcısı Altıeylül Plevne İlkokulu
ordulusel@gmail.com

Özet

21. yüzyılda eğitim öğretim alanındaki yeniliklerle beraber farklı yeni öğrenme ortamları oluşmaya başlamıştır. Eğitim öğretim faaliyetleri sınıf içi ile sınırlı kalmayıp yararlı olabileceği düşünülen doğa eğitimi etkinleri planlanan öğrenme ortamları oluşturulmaya başlanmıştır. Doğa eğitimi; bireyin doğanın farkına varması, doğa sorunları karşısında çözümler üretmesi, doğaya karşı olumlu davranış değişiklikleri meydana getirmesi olarak tanımlanabilir. Çocukların deneyerek, keşfederek doğanın bir parçası olarak öğrenmesi kalıcı öğrenmeyi sağlamaktadır.

Bu çalışmanın amacı; Türkiye’de Doğa Eğitimi üzerine yapılan çalışmaların incelenmesidir. Araştırmada 2009-2021 yılları arasında belirlenen 14 Makale, 4 Yüksek Lisans Tezi ve 1 Doktora tezi olmak üzere toplam 19 çalışma analiz edilmiştir.

Yüksek Öğretim Kurulu Başkanlığı Ulusal Tez Merkezi veri tabanı ve Google Akademik üzerinde bulunan çalışmalar ‘doğa eğitimi’ anahtar kelimesi kullanılarak taranmıştır. Doğa Eğitimi üzerine 2009-2021 tarihleri arasında yapılmış olan 19 adet bilimsel çalışma seçilmiştir. Araştırmada nitel araştırma yöntemlerinden doküman analizi kullanılmıştır. İncelenen çalışmalarda elde edilen veriler; Yayınlandığı yıl, yayın türü, hedeflenen amaçlar, örneklem grubu, kullanılan yöntem ve araştırmaların genel sonuçları açısından değerlendirilmiştir.

Sonuç olarak; incelenen bilimsel araştırmaların doğa eğitiminin katılımcıların bilişsel yapı ve bilimsel süreç becerilerin gelişiminde, doğa-insan ilişkilerini anlamada ve doğaya yönelik olumlu bakış açısı geliştirmede etkili olduğu belirlenmiştir. Doğa eğitiminin çocuklarda sosyal becerilerin ve doğa zekâsının gelişiminde etkili olduğu görülmüştür.

Anahtar Kelimeler: Doğa Eğitimi, Doğa Algısı, Doğa Zekası